

Επίσημη Εφημερίδα L 151 της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Νομοθεσία

62ο έτος
7 Ιουνίου 2019

Περιεχόμενα

I Νομοθετικές πράξεις

KANONISMΟΙ

- ★ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/880 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με την είσοδο και την εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών 1
- ★ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/881 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τον ENISA («Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια») και με την πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας στον τομέα της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 526/2013 (πράξη για την κυβερνοασφάλεια) ⁽¹⁾ 15

ΟΔΗΓΙΕΣ

- ★ Οδηγία (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών ⁽¹⁾ 70
- ★ Οδηγία (ΕΕ) 2019/883 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής για την παράδοση αποβλήτων από πλοία, για την τροποποίηση της οδηγίας 2010/65/ΕΕ και την κατάργηση της οδηγίας 2000/59/ΕΚ ⁽¹⁾ ... 116
- ★ Οδηγία (ΕΕ) 2019/884 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, για την τροποποίηση της απόφασης-πλαisiού 2009/315/ΔΕΥ του Συμβουλίου όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με υπηκόους τρίτων χωρών και όσον αφορά το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφοριών Ποινικού Μητρώου (ECRIS), και για την αντικατάσταση της απόφασης 2009/316/ΔΕΥ του Συμβουλίου 143

⁽¹⁾ Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ

EL

Οι πράξεις των οποίων οι τίτλοι έχουν τυπωθεί με λευκά στοιχεία αποτελούν πράξεις τρεχούσης διαχείρισης που έχουν θεσπισθεί στο πλαίσιο της γεωργικής πολιτικής και είναι γενικά περιορισμένης χρονικής ισχύος.

Οι τίτλοι όλων των υπολοίπων πράξεων έχουν τυπωθεί με μαύρα στοιχεία και επισημαίνονται με αστερίσκο.

I

(Νομοθετικές πράξεις)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2019/880 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 17ης Απριλίου 2019

σχετικά με την είσοδο και την εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 207 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽¹⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα,

- (1) Με βάση τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2016 σχετικά με την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της 2ας Φεβρουαρίου 2016 σχετικά με σχέδιο δράσης για την ενίσχυση της καταπολέμησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και την οδηγία (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾, θα πρέπει να θεσπιστούν κοινοί κανόνες συναλλαγών με τις τρίτες χώρες προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική προστασία έναντι του παράνομου εμπορίου πολιτιστικών αγαθών και της απώλειας ή καταστροφής τους, η διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς της ανθρωπότητας και η πρόληψη της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες μέσω της πώλησης λεηλατημένων πολιτιστικών αγαθών σε αγοραστές εντός της Ένωσης.
- (2) Η εκμετάλλευση λαών και εδαφών ενδέχεται να οδηγεί στο παράνομο εμπόριο πολιτιστικών αγαθών, ιδίως όταν αυτό το παράνομο εμπόριο προκύπτει από ένα πλαίσιο ένσπλων συγκρούσεων. Ως προς αυτό, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα περιφερειακά και τοπικά χαρακτηριστικά των λαών και των εδαφών, και όχι την αγοραία αξία των πολιτιστικών αγαθών.
- (3) Τα πολιτιστικά αγαθά αποτελούν τμήμα της πολιτιστικής κληρονομιάς και έχουν συνήθως ύψιστη πολιτιστική, καλλιτεχνική, ιστορική και επιστημονική σημασία. Η πολιτιστική κληρονομιά συγκοιτάλεγετα μεταξύ των βασικών στοιχείων του πολιτισμού που έχει, μεταξύ άλλων, συμβολική αξία και αποτελεί τμήμα της πολιτιστικής μνήμης της ανθρωπότητας. Εμπλουτίζει τον πολιτιστικό βίο όλων των λαών και ενώνει τους ανθρώπους συμβάλλοντας στην κοινή μνήμη, στη γνώση στην εξέλιξη του πολιτισμού. Θα πρέπει, συνεπώς, να προστατεύεται από την παράνομη ιδιοποίηση και τη λεηλασία. Λεηλασίες αρχαιολογικών χώρων συνέβαιναν ανέκαθεν· ωστόσο σήμερα το φαινόμενο έχει λάβει τεράστιες διαστάσεις και μαζί με το εμπόριο σε πολιτιστικά αγαθά από παράνομες ανασκαφές πολιτιστικών αγαθών είναι σοβαρό έγκλημα που προκαλεί σημαντική ζημία σε όσους θίγονται άμεσα ή έμμεσα από αυτήν. Το παράνομο εμπόριο πολιτιστικών αγαθών συχνά συνεπάγεται καταναγκαστική πολιτιστική ομογενοποίηση ή καταναγκαστική απώλεια της πολιτιστικής ταυτότητας, ενώ οι αρπαγές πολιτιστικών αγαθών οδηγούν, μεταξύ άλλων, σε αποσύνθεση ολόκληρων πολιτισμών. Όσο υπάρχει η δυνατότητα επικερδούς εμπορίου πολιτιστικών αγαθών προερχόμενων από παράνομες ανασκαφές και κέρδους χωρίς κανέναν σοβαρό κίνδυνο, αυτές οι ανασκαφές και οι λεηλασίες θα συνεχίζονται. Λόγω της οικονομικής και της καλλιτεχνικής αξίας των πολιτιστικών αγαθών αυτά έχουν μεγάλη ζήτηση στη διεθνή αγορά. Η έλλειψη αυστηρών διεθνών νομοθετικών μέτρων και η αναποτελεσματική εφαρμογή όποιων μέτρων υπάρχουν έχει ως αποτέλεσμα τα αγαθά αυτά να εντάσσονται στην παραοικονομία. Ως εκ τούτου, η Ένωση θα πρέπει να απαγορεύει την εισαγωγή στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης πολιτιστικών αγαθών τα οποία έχουν εξαχθεί παράνομα από τρίτες χώρες, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στα

⁽¹⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 12ης Μαρτίου 2019 (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 9ης Απριλίου 2019.

⁽²⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2017, για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 88 της 31.3.2017, σ. 6).

πολιτιστικά αγαθά από τρίτες χώρες που πλήττονται από ένοπλες συγκρούσεις, κυρίως όταν τα εν λόγω πολιτιστικά αγαθά έχουν εμπορευματοποιηθεί παράνομα από τρομοκρατικές ή άλλες εγκληματικές οργανώσεις. Αν και αυτή η γενική απαγόρευση δεν θα πρέπει να συνεπάγεται συστηματικούς ελέγχους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να παρέμβουν όταν λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με ύποπτες αποστολές και να λάβουν όλα τα κατάλληλα μέτρα ώστε να σταματήσουν παράνομα εξαχθέντα πολιτιστικά αγαθά.

- (4) Καθώς στα κράτη μέλη ισχύουν διαφορετικοί κανόνες σχετικά με την εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, θα πρέπει να προβλεφθούν μέτρα, με στόχο ιδίως την εξασφάλιση ομοιόμορφου ελέγχου ορισμένων εισαγωγών πολιτιστικών αγαθών κατά την είσοδό τους στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, βάσει των υφιστάμενων διεργασιών, διαδικασιών και διοικητικών εργαλείων που αποσκοπούν στην ομοιόμορφη εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾.
- (5) Η προστασία των πολιτιστικών αγαθών που θεωρούνται εθνικοί θησαυροί των κρατών μελών καλύπτεται ήδη από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 116/2009 του Συμβουλίου ⁽⁴⁾ και από την οδηγία 2014/60/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁾. Κατά συνέπεια, ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται στα πολιτιστικά αγαθά που δημιουργήθηκαν ή ανακαλύφθηκαν στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης. Οι κοινói κανόνες που θεσπίζονται από τον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να καλύπτουν την τελωνειακή μεταχείριση των μη ενωσιακών πολιτιστικών αγαθών που εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, το οικείο τελωνειακό έδαφος θα πρέπει να είναι το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης κατά τη χρονική στιγμή της εισαγωγής.
- (6) Τα μέτρα ελέγχου που πρέπει να εφαρμοστούν όσον αφορά τις ελεύθερες ζώνες και τους αποκαλούμενους «ελεύθερους λιμένες» θα πρέπει να έχουν όσο το δυνατόν ευρύτερο πεδίο εφαρμογής ως προς τα τελωνειακά καθεστώτα που καλύπτουν ώστε να αποτρέπεται η καταστρατήγηση του παρόντος κανονισμού διά της εκμετάλλευσης των εν λόγω ελεύθερων ζωνών, που συνιστούν δυνητικά παρασηκνιακά πεδία για τη συνέχιση της εξάπλωσης του παράνομου εμπορίου. Τα εν λόγω μέτρα ελέγχου δεν θα πρέπει, συνεπώς, να αφορούν μόνο τα πολιτιστικά αγαθά που τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία, αλλά και τα πολιτιστικά αγαθά που έχουν υπαχθεί σε ειδικό τελωνειακό καθεστώς. Ωστόσο, το πεδίο εφαρμογής δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τον στόχο της αποτροπής της εισόδου παράνομα εξαχθέντων πολιτιστικών αγαθών στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης. Ως εκ τούτου, τα μέτρα συστηματικού ελέγχου, διασφαλίζοντας την ελεύθερη κυκλοφορία και περιλαμβάνοντας ειδικά τελωνειακά καθεστώτα στα οποία μπορεί να υπαχθούν τα αγαθά που εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, θα πρέπει να αποκλείουν τη διαμετακόμιση.
- (7) Πολλές τρίτες χώρες και τα περισσότερα κράτη μέλη είναι εξοικειωμένα με τους ορισμούς που χρησιμοποιούνται στη σύμβαση της Unesco σχετικά με τα μέτρα για την απαγόρευση και παρεμπόδιση της παράνομης εισαγωγής, εξαγωγής και μεταβίβασης κυριότητας των πολιτιστικών αγαθών που υπεγράφη στο Παρίσι στις 14 Νοεμβρίου 1970 («η σύμβαση της Unesco του 1970») στην οποία σημαντικός αριθμός κρατών μελών είναι συμβαλλόμενα μέρη, και στη σύμβαση UNIDROIT για τα κλαπέντα ή παρανόμως εξαχθέντα πολιτιστικά αγαθά που υπεγράφη στη Ρώμη στις 24 Ιουνίου 1995. Για τον λόγο αυτό, οι ορισμοί που χρησιμοποιούνται στον παρόντα κανονισμό βασίζονται στους εν λόγω ορισμούς.
- (8) Η νομιμότητα των εξαγωγών πολιτιστικών αγαθών θα πρέπει να εξετάζεται πρωτίστως βάσει των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων της χώρας όπου δημιουργήθηκαν ή ανακαλύφθηκαν τα εν λόγω πολιτιστικά αγαθά. Ωστόσο, προκειμένου να μην παρακωλύεται χωρίς λόγο το νόμιμο εμπόριο, θα πρέπει να επιτρέπεται, σε ορισμένες περιπτώσεις, κατ' εξαίρεση στο πρόσωπο που επιθυμεί να εισάγει πολιτιστικά αγαθά στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης να αποδεικνύει τη νομιμότητα της εξαγωγής από διαφορετική τρίτη χώρα όπου βρίσκονταν τα πολιτιστικά αγαθά πριν την αποστολή τους στην Ένωση. Η εξαίρεση αυτή θα πρέπει να ισχύει σε περιπτώσεις όπου η χώρα στην οποία δημιουργήθηκαν ή ανακαλύφθηκαν τα πολιτιστικά αγαθά δεν μπορεί να προσδιοριστεί με αξιοπιστία ή όταν η εξαγωγή των εν λόγω πολιτιστικών αγαθών έχει πραγματοποιηθεί πριν τεθεί σε εφαρμογή η σύμβαση της Unesco του 1970, ήτοι στις 24 Απριλίου 1972. Για να αποφευχθεί η καταστρατήγηση του παρόντος κανονισμού διά της απλής εξαγωγής παράνομων πολιτιστικών αγαθών σε άλλη τρίτη χώρα πριν την εισαγωγή τους στην Ένωση, οι εξαιρέσεις αυτές θα πρέπει να ισχύουν όταν τα πολιτιστικά αγαθά βρίσκονται σε τρίτη χώρα για περίοδο άνω των πέντε ετών για σκοπούς άλλους πλην της προσωρινής χρήσης, διαμετακόμισης, επανεξαγωγής ή μεταφόρτωσης. Όταν πληρούνται οι ως άνω προϋποθέσεις για περισσότερες της μίας χώρες, η χώρα που αφορά η περίπτωση θα πρέπει να είναι η τελευταία από τις χώρες αυτές πριν την είσοδο των πολιτιστικών αγαθών στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης.
- (9) Το άρθρο 5 της σύμβασης της Unesco του 1970 καλεί τα κράτη που είναι συμβαλλόμενα μέρη να θεσπίσουν μία ή περισσότερες εθνικές υπηρεσίες για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών από παράνομες εισαγωγές, εξαγωγές και μεταβιβάσεις κυριότητας. Αυτές οι εθνικές υπηρεσίες θα πρέπει να είναι εξοπλισμένες με ειδικευμένο και επαρκές προσωπικό, προκειμένου να διασφαλίζεται η προστασία αυτή σύμφωνα με την εν λόγω σύμβαση και θα πρέπει επίσης αν καθιστούν δυνατή την αναγκαία ενεργό συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών που είναι συμβαλλόμενα μέρη σε αυτή τη σύμβαση στον τομέα της ασφάλειας και της καταπολέμησης της παράνομης εισαγωγής πολιτιστικών αγαθών, ιδίως σε περιοχές που θίγονται από εμπόλεμες συγκρούσεις.

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2013, για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 269 της 10.10.2013, σ. 1).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 116/2009 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με την εξαγωγή πολιτιστικών αγαθών (ΕΕ L 39 της 10.2.2009, σ. 1).

⁽⁵⁾ Οδηγία 2014/60/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, σχετικά με την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών που έχουν απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφος κράτους μέλους και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2012 (ΕΕ L 159 της 28.5.2014, σ. 1).

- (10) Προκειμένου να μην παρακωλύεται δυσανάλογα το εμπόριο πολιτιστικών αγαθών διαμέσου των εξωτερικών συνόρων της Ένωσης, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο στα πολιτιστικά αγαθά πάνω από ένα συγκεκριμένο όριο παλαιότητας που θεσπίζεται από τον παρόντα κανονισμό. Επιπλέον κρίνεται σκόπιμο να οριστεί ένα οικονομικό κατώτατο όριο προκειμένου να αποκλειστούν πολιτιστικά αγαθά με χαμηλότερη αξία από την εφαρμογή των όρων και διαδικασιών για την εισαγωγή τους στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης. Τα εν λόγω κατώτατα όρια θα διασφαλίσουν την επικέντρωση των μέτρων που προβλέπει ο παρών κανονισμός σε εκείνα τα πολιτιστικά αγαθά που είναι πιθανότερο να αποτελέσουν στόχο ληλασιών σε περιοχές συγκρούσεων, χωρίς να αποκλείονται άλλα αγαθά των οποίων ο έλεγχος είναι απαραίτητος για τη διασφάλιση της προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς.
- (11) Το παράνομο εμπόριο ληλατημένων πολιτιστικών αγαθών προσδιορίστηκε ως πιθανή πηγή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες στο πλαίσιο της υπερεθνικής εκτίμησης των κινδύνων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που επηρεάζουν την εσωτερική αγορά.
- (12) Δεδομένου ότι ορισμένες κατηγορίες πολιτιστικών αγαθών, ήτοι τα αρχαιολογικά αντικείμενα και τα στοιχεία που αποτελούν τμήμα μνημείων, είναι ιδιαίτερα ευάλωτες σε ληλασίες και καταστροφές, φαίνεται αναγκαίο να προβλεφθεί ένα σύστημα αυξημένου ελέγχου πριν επιτραπεί η είσοδός τους στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης. Ένα τέτοιο σύστημα θα πρέπει να επιβάλλει επίδειξη άδειας εισαγωγής η οποία εκδίδεται από την αρμόδια αρχή ενός κράτους μέλους πριν από τη θέση των εν λόγω πολιτιστικών αγαθών σε ελεύθερη κυκλοφορία στην Ένωση ή την υπαγωγή τους σε ειδικό τελωνειακό καθεστώς εκτός της διαμετακόμισης. Τα πρόσωπα που επιθυμούν να λάβουν αυτή την άδεια θα πρέπει να είναι σε θέση να αποδεικνύουν τη νόμιμη εξαγωγή από τη χώρα όπου τα πολιτιστικά αγαθά δημιουργήθηκαν ή ανακαλύφθηκαν με τα κατάλληλα δικαιολογητικά έγγραφα και αποδεικτικά στοιχεία, όπως πιστοποιητικά εξαγωγής, τίτλος κυριότητας, τιμολόγια, συμβάσεις πώλησης, ασφαλιστήρια έγγραφα, δικαιολογητικά μεταφοράς και πραγματογνωμοσύνες. Με βάση την υποβολή αιτήσεων που περιέχουν πλήρεις και ακριβείς πληροφορίες, οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών θα πρέπει να αποφασίζουν αν θα εκδώσουν τη σχετική άδεια χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Όλες οι άδειες εισαγωγής πρέπει να αποθηκεύονται σε ένα ηλεκτρονικό σύστημα.
- (13) Ως εικόνα νοείται κάθε απεικόνιση θρησκευτικών μορφών ή θρησκευτικών γεγονότων. Δύναται να παράγεται από διάφορα υλικά και σε διάφορα μεγέθη, και δύναται να είναι μνημειακή όσο και φορητή. Στις περιπτώσεις που μία εικόνα υπήρξε κάποτε τμήμα παραδείγματος χάριν του εσωτερικού εκκλησίου, μοναστηριού, παρεκκλησίου, είτε αυτόνομα είτε ως τμήμα ενός αρχιτεκτονικού επίπλου, παραδείγματος χάριν εικονοστασίου ή βάσης εικόνας, αποτελεί ζωτικό και αναπόσπαστο τμήμα της θείκης λατρείας και της λειτουργικής ζωής, και θα πρέπει να θεωρείται ότι συνιστά αναπόσπαστο τμήμα ενός θρησκευτικού μνημείου που έχει διαμελισθεί. Ακόμη και σε περιπτώσεις όπου είναι άγνωστο το συγκεκριμένο μνημείο στο οποίο ανήκε η εικόνα, αλλά όπου υπάρχουν στοιχεία ότι κάποτε αποτελούσε αναπόσπαστο μέρος ενός μνημείου, ιδιαίτερα όταν υφίστανται σημάδια ή στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι κάποτε αποτελούσε τμήμα εικονοστασίου ή βάσης εικόνας, η εικόνα θα πρέπει και πάλι να εντάσσεται στην κατηγορία «στοιχεία προερχόμενα από τον διαμελισμό καλλιτεχνικών ή ιστορικών μνημείων ή από αρχαιολογικούς χώρους» που απαριθμείται στο παράρτημα.
- (14) Λαμβανομένου υπόψη του ιδιαίτερου χαρακτήρα των πολιτιστικών αγαθών, ο ρόλος των τελωνειακών αρχών είναι εξαιρετικά σημαντικός και ότι θα πρέπει να μπορούν, εφόσον κρίνεται απαραίτητο, να απαιτούν πρόσθετες πληροφορίες από τον διασαφιστή και να αναλύουν τα πολιτιστικά αγαθά μέσω διενέργειας φυσικής εξέτασης.
- (15) Για τις κατηγορίες πολιτιστικών αγαθών για την εισαγωγή των οποίων δεν απαιτείται άδεια εισαγωγής, τα πρόσωπα που επιθυμούν την εισαγωγή τέτοιων αγαθών στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης θα πρέπει, με την υποβολή σχετικής δήλωσης, να βεβαιώνουν και να αναλαμβάνουν την ευθύνη για τη νόμιμη εξαγωγή τους από την τρίτη χώρα, καθώς και να παρέχουν επαρκείς πληροφορίες για τα πολιτιστικά αγαθά που πρέπει να ταυτοποιηθούν από τις τελωνειακές αρχές. Προς διευκόλυνση της διαδικασίας και για λόγους ασφάλειας δικαίου, η παροχή των πληροφοριών σχετικά με τα πολιτιστικά αγαθά θα πρέπει να γίνεται με τη χρήση τυποποιημένου εγγράφου. Για την περιγραφή των πολιτιστικών αγαθών μπορεί να χρησιμοποιείται το πρότυπο ταυτότητας αντικειμένου Object ID, το οποίο συνιστάται από την Unesco. Ο κάτοχος των αγαθών οφείλει να καταχωρίζει τις πληροφορίες αυτές σε ηλεκτρονικό σύστημα, προκειμένου να διευκολύνει την ταυτοποίησή τους από τις τελωνειακές αρχές, να επιτρέπει την ανάλυση κινδύνων και τη διενέργεια στοχευμένων ελέγχων, καθώς και προκειμένου να διασφαλίζεται η ιχνηλασιμότητα των πολιτιστικών αγαθών μετά την είσοδό τους στην εσωτερική αγορά.
- (16) Στο πλαίσιο του τελωνειακού περιβάλλοντος της ενιαίας θυρίδας της ΕΕ, η Επιτροπή θα πρέπει να είναι αρμόδια να δημιουργήσει ένα κεντρικό ηλεκτρονικό σύστημα για την υποβολή αιτήσεων προς χορήγηση αδειών εισαγωγής και δηλώσεων εισαγωγέα καθώς και για την αποθήκευση και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρχών των κρατών μελών, ιδίως αναφορικά με τις δηλώσεις εισαγωγέα και τις άδειες εισαγωγής.
- (17) Η επεξεργασία δεδομένων δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει επίσης να δύναται να αφορά δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και η εν λόγω επεξεργασία θα πρέπει να διενεργείται σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μόνον για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού ή σε δέοντως αιτιολογημένες περιπτώσεις για σκοπούς πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων, περιλαμβανομένων της προστασίας από απειλές κατά της δημόσιας ασφάλειας και της αποτροπής τους. Κάθε συλλογή, γνωστοποίηση, διαβίβαση, κοινοποίηση και άλλη μορφή επεξεργασίας

δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να υπόκειται στις απαιτήσεις των κανονισμών (ΕΕ) 2016/679 ⁽⁶⁾ και (ΕΕ) 2018/1725 ⁽⁷⁾ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού θα πρέπει επίσης να συνάδει με το δικαίωμα του σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, που κατοχυρώνονται βάσει του άρθρου 8 της σύμβασης για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και με το δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής και το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που κατοχυρώνονται αντίστοιχα στα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- (18) Για πολιτιστικά αγαθά που δεν δημιουργήθηκαν ή ανακαλύφθηκαν στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, αλλά έχουν εξαχθεί ως αγαθά της Ένωσης, δεν θα πρέπει να απαιτείται η επίδειξη άδειας εισαγωγής ή δήλωσης εισαγωγέα όταν επιστρέφονται στο εν λόγω έδαφος ως επανεισαγόμενα αγαθά κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013.
- (19) Για την προσωρινή εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών για σκοπούς εκπαιδευτικούς, επιστημονικούς, συντήρησης, αποκατάστασης, έκθεσης, ψηφιοποίησης, καλλιτεχνικής εκδήλωσης ή θεάματος, για έρευνα που διενεργείται από ακαδημαϊκά ιδρύματα ή για τη συνεργασία μεταξύ μουσείων ή παρόμοιων ιδρυμάτων επίσης δεν θα πρέπει να απαιτείται η επίδειξη άδειας εισαγωγής ή δήλωσης από εισαγωγέα.
- (20) Η αποθήκευση πολιτιστικών αγαθών προερχόμενων από χώρες που θίγονται από ένοπλη σύγκρουση ή φυσική καταστροφή με αποκλειστικό σκοπό την αναζήτηση ασφαλούς καταφυγίου ώστε να διασφαλιστεί η ασφαλής φύλαξη και προστασία τους από δημόσια αρχή ή υπό την εποπτεία δημόσιας αρχής θα πρέπει επίσης να υπόκειται στην επίδειξη άδειας εισαγωγής ή δήλωσης από εισαγωγέα.
- (21) Προκειμένου να διευκολύνεται η παρουσίαση πολιτιστικών αγαθών σε εμπορικές εκθέσεις τέχνης, δεν θα πρέπει να είναι αναγκαία άδεια εισαγωγής όταν τα πολιτιστικά αγαθά υπάγονται σε καθεστώς προσωρινής εισαγωγής, κατά την έννοια του άρθρου 250 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013, και όταν έχει υποβληθεί δήλωση εισαγωγέα αντί για άδεια εισαγωγής. Ωστόσο, η επίδειξη άδειας εισαγωγής θα πρέπει να απαιτείται όταν τα πολιτιστικά αγαθά θα παραμείνουν στην Ένωση μετά την έκθεση τέχνης.
- (22) Για να εξασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εκτέλεση του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή για τη θέσπιση ειδικών λεπτομερών ρυθμίσεων σχετικά με την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών ή με την προσωρινή εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης και την ασφαλή φύλαξή τους, για τα υποδείγματα των αιτήσεων και εντύπων για τη χορήγηση άδειας εισαγωγής, καθώς και για τα υποδείγματα των δηλώσεων εισαγωγέα και των σχετικών συνοδευτικών εγγράφων, καθώς και για περαιτέρω διαδικαστικούς κανόνες σχετικά με την υποβολή και τη διεκπεραίωσή τους. Θα πρέπει επίσης να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή ώστε να προβαίνει σε ρυθμίσεις για τη δημιουργία ηλεκτρονικού συστήματος υποβολής αιτήσεων για τη χορήγηση αδειών εισαγωγής και δηλώσεων εισαγωγέα καθώς και για την αποθήκευση πληροφοριών και για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁸⁾.
- (23) Προκειμένου να διασφαλίζεται αποτελεσματικός συντονισμός και να αποφεύγεται αλληλοεπικάλυψη προσπάθειών κατά τη διοργάνωση δραστηριοτήτων κατάρτισης και δημιουργίας ικανοτήτων και εκστρατειών ευαισθητοποίησης, καθώς και για να αναθέσουν σχετική έρευνα και την ανάπτυξη προτύπων, κατά περίπτωση, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να συνεργάζονται με διεθνείς οργανισμούς και φορείς, όπως η Unesco, η Interpol, η Ευρωπόλ, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τελωνείων, το Διεθνές Κέντρο Μελέτης για τη Διαφύλαξη και την Αποκατάσταση των Πολιτιστικών Αγαθών και το Διεθνές Συμβούλιο Μουσείων (ICOM).
- (24) Θα πρέπει να συλλέγονται ηλεκτρονικά, και να ανταλλάσσονται με τα κράτη μέλη και την Επιτροπή, συναφείς πληροφορίες σχετικά με τις εμπορικές ροές πολιτιστικών αγαθών, με στόχο τη στήριξη της αποτελεσματικής εφαρμογής του παρόντος κανονισμού και τη δημιουργία κατάλληλης βάσης για τη μελλοντική αξιολόγησή του. Για λόγους διαφάνειας και δημόσιου ελέγχου, θα πρέπει να δημοσιοποιούνται όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες. Η αποτελεσματική παρακολούθηση των εμπορικών ροών πολιτιστικών αγαθών δεν μπορεί να γίνεται με βάση μόνο την αξία ή το βάρος τους. Είναι απαραίτητη η ηλεκτρονική συλλογή πληροφοριών σχετικά με τον αριθμό των τεμαχίων που διασαφούνται. Δεδομένου ότι στη συνδυασμένη ονοματολογία δεν ορίζεται συμπληρωματική μονάδα μέτρησης για τα πολιτιστικά αγαθά, είναι αναγκαίο να απαιτείται η διασάφηση του αριθμού των τεμαχίων.

⁽⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

⁽⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και της απόφασης αριθ. 1247/2002/ΕΚ (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 39).

⁽⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

- (25) Η στρατηγική της ΕΕ και το σχέδιο δράσης για τη διαχείριση τελωνειακών κινδύνων αποσκοπούν, μεταξύ άλλων, να ενισχύσουν τις ικανότητες των τελωνειακών αρχών να αντιμετωπίσουν γρηγορότερα τους κινδύνους στον τομέα των πολιτιστικών αγαθών. Θα πρέπει να χρησιμοποιείται το κοινό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 952/2013 και θα πρέπει να ανταλλάσσονται πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους μεταξύ των τελωνειακών αρχών.
- (26) Για την αξιοποίηση της εμπειρίας διεθνών οργανισμών και φορέων που δραστηριοποιούνται σε πολιτιστικά ζητήματα καθώς και της εμπειρίας τους με το παράνομο εμπόριο πολιτιστικών αγαθών, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη συστάσεις και κατευθυντήριες οδηγίες που εκδίδονται από αυτούς τους οργανισμούς και φορείς κατά τον προσδιορισμό κινδύνων που συνδέονται με πολιτιστικά αγαθά στο κοινό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων. Ειδικότερα, οι «κόκκινες λίστες» του ICOM θα πρέπει να χρησιμεύουν ως οδηγός για τον εντοπισμό εκείνων των τρίτων χωρών των οποίων η κληρονομιά διατρέχει τον μεγαλύτερο κίνδυνο και από τις οποίες εξάγονται αντικείμενα που πολύ συχνά μπορεί να γίνουν αντικείμενο παράνομου εμπορίου.
- (27) Είναι αναγκαίο να θεσπιστούν εκστρατείες ευαισθητοποίησης που να απευθύνονται σε αγοραστές πολιτιστικών αγαθών όσον αφορά τον κίνδυνο παράνομου εμπορίου και να βοηθηθούν οι παράγοντες της αγοράς να κατανοήσουν και να εφαρμόσουν τον παρόντα κανονισμό. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλέψουν τη συμμετοχή σχετικών εθνικών σημείων επαφής και άλλων υπηρεσιών παροχής πληροφοριών στην προσπάθεια διάδοσης αυτών των πληροφοριών.
- (28) Η Επιτροπή θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι οι πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) λαμβάνουν την κατάλληλη τεχνική βοήθεια και να διευκολύνει την παροχή πληροφοριών προς αυτές προκειμένου να εφαρμοστεί αποτελεσματικά ο παρών κανονισμός. Οι ΜΜΕ που είναι εγκατεστημένες στην Ένωση και εισάγουν πολιτιστικά αγαθά θα πρέπει, συνεπώς, να επωφελούνται από τρέχοντα και μελλοντικά προγράμματα της Ένωσης για την υποστήριξη της ανταγωνιστικότητας μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.
- (29) Για να ενθαρρύνεται η συμμόρφωση και να αποτρέπεται η καταστρατήγηση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις για τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού και να κοινοποιούν τις εν λόγω κυρώσεις στην Επιτροπή. Όποιες κυρώσεις θεσπίζονται από κράτη μέλη για την παραβίαση του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να έχουν ισόδυναμο αποτρεπτικό αποτέλεσμα σε ολόκληρη την Ένωση.
- (30) Τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι τελωνειακές αρχές και οι αρμόδιες αρχές συμφωνούν όσον αφορά μέτρα δυνάμει του άρθρου 198 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013. Οι λεπτομέρειες για τα μέτρα αυτά θα πρέπει να υπόκεινται στο εθνικό δίκαιο.
- (31) Η Επιτροπή θα πρέπει αμελλητί να θεσπίσει κανόνες αποτελεσματικής εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, ιδίως όσον αφορά τα κατάλληλα τυποποιημένα ηλεκτρονικά έντυπα που πρέπει να χρησιμοποιούνται για την υποβολή αίτησης για χορήγηση άδειας εισαγωγής ή για την κατάρτιση των δηλώσεων εισαγωγής και, στη συνέχεια, να δημιουργήσει το ηλεκτρονικό σύστημα όσον το δυνατόν συντομότερα. Η εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν τις άδειες εισαγωγής και τις δηλώσεις εισαγωγής θα πρέπει να αναβληθεί καταλλήλως.
- (32) Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, είναι αναγκαίο και κατάλληλο για την επίτευξη των βασικών στόχων του παρόντος κανονισμού να θεσπιστούν κανόνες για την εισαγωγή και τους όρους και τις διαδικασίες εισαγωγής πολιτιστικών αγαθών στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης. Ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 4 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός καθορίζει τους όρους εισαγωγής πολιτιστικών αγαθών και τους όρους και τις διαδικασίες εισαγωγής πολιτιστικών αγαθών για τους σκοπούς διαφύλαξης της πολιτιστικής κληρονομιάς της ανθρωπότητας και αποτροπής του παράνομου εμπορίου πολιτιστικών αγαθών, ιδιαίτερα όταν το παράνομο εμπόριο δύναται να συνεισφέρει στη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.
2. Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται στα πολιτιστικά αγαθά που είτε δημιουργήθηκαν είτε ανακαλύφθηκαν στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «πολιτιστικά αγαθά»: κάθε αντικείμενο που έχει σημασία για την αρχαιολογία, την προϊστορία, την ιστορία, τη λογοτεχνία, την τέχνη ή την επιστήμη όπως ορίζεται στο παράρτημα,

- 2) «είσοδος πολιτιστικών αγαθών»: κάθε είσοδος πολιτιστικών αγαθών στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης τα οποία υπόκεινται σε τελωνειακή επιτήρηση ή τελωνειακό έλεγχο εντός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 952/2013,
- 3) «εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών»:
  - α) θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία πολιτιστικών αγαθών όπως αναφέρεται στο άρθρο 201 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013· ή
  - β) υπαγωγή των πολιτιστικών αγαθών σε μια από τις κάτωθι κατηγορίες ειδικών καθεστώτων που αναφέρονται στο άρθρο 210 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013:
    - i) αποθήκευση, η οποία περιλαμβάνει τελωνειακή αποταμίευση και ελεύθερες ζώνες,
    - ii) ειδικές χρήσεις, που περιλαμβάνουν προσωρινή εισαγωγή και ειδικό προορισμό,
    - iii) τελειοποίηση προς επανεξαγωγή,
- 4) «κάτοχος των αγαθών»: ο κάτοχος των εμπορευμάτων όπως ορίζεται στο άρθρο 5 σημείο 34 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013,
- 5) «αρμόδιες αρχές»: οι δημόσιες αρχές που ορίζουν τα κράτη μέλη για να χορηγούν άδειες εισαγωγής.

Άρθρο 3

Είσοδος και εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών

1. Απαγορεύεται η είσοδος των πολιτιστικών αγαθών που αναφέρονται στο τμήμα Α του παραρτήματος και τα οποία έχουν απομακρυνθεί από το έδαφος της χώρας όπου δημιουργήθηκαν ή ανακαλύφθηκαν κατά παράβαση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων της χώρας αυτής.

Οι τελωνειακές αρχές και οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν κάθε κατάλληλο μέτρο σε περίπτωση προσπάθειας εισαγωγής των πολιτιστικών αγαθών που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο.

2. Η εισαγωγή των πολιτιστικών αγαθών που παρατίθενται στο τμήμα Β και στο τμήμα Γ του παραρτήματος επιτρέπεται μόνο με την παροχή:

α) άδειας εισαγωγής η οποία εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 4 ή

β) δήλωσης εισαγωγέα η οποία υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 5.

3. Η άδεια εισαγωγής ή η δήλωση εισαγωγέα της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου υποβάλλεται στις τελωνειακές αρχές σύμφωνα με το άρθρο 163 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013. Στην περίπτωση που τα πολιτιστικά αγαθά υπάγονται σε καθεστώς ελεύθερης ζώνης, η άδεια εισαγωγής ή η δήλωση εισαγωγέα παρέχεται από τον κάτοχο των αγαθών με την προσκόμιση των αγαθών σύμφωνα με το άρθρο 245 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013.

4. Η παράγραφος 2 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζεται:

α) σε πολιτιστικά αγαθά τα οποία είναι επανεισαγόμενα κατά την έννοια του άρθρου 203 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013,

β) στην εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών με αποκλειστικό σκοπό τη διασφάλιση της ασφαλούς φύλαξής τους από δημόσια αρχή ή υπό την εποπτεία δημόσιας αρχής, με πρόθεση επιστροφής των πολιτιστικών αγαθών αυτών, όταν η κατάσταση το επιτρέπει,

γ) στην προσωρινή εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών, κατά την έννοια του άρθρου 250 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013, στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης για σκοπούς εκπαιδευτικούς, επιστημονικούς, συντήρησης, αποκατάστασης, έκθεσης, ψηφιοποίησης, καλλιτεχνικής εκδήλωσης ή θεάματος, για έρευνα που διενεργείται από ακαδημαϊκά ιδρύματα ή για τη συνεργασία μεταξύ μουσείων ή παρόμοιων ιδρυμάτων.

5. Δεν θα απαιτείται άδεια εισαγωγής για πολιτιστικά αγαθά που έχουν τεθεί υπό τη διαδικασία προσωρινής εισαγωγής, κατά την έννοια του άρθρου 250 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013, όταν τα αγαθά αυτά πρόκειται να παρουσιαστούν σε εμπορικές εκθέσεις τέχνης. Στις περιπτώσεις αυτές, υποβάλλεται δήλωση εισαγωγέα σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 5 του παρόντος κανονισμού.

Ωστόσο, εάν τα εν λόγω πολιτιστικά αγαθά υπάγονται στη συνέχεια σε άλλο τελωνειακό καθεστώς που αναφέρεται στο άρθρο 2 σημείο 3 του παρόντος κανονισμού, απαιτείται άδεια εισαγωγής που έχει εκδοθεί σύμφωνα με το άρθρο 4 του παρόντος κανονισμού.

6. Η Επιτροπή θεσπίζει, με εκτελεστικές πράξεις, τις λεπτομερείς ρυθμίσεις για πολιτιστικά αγαθά τα οποία είναι επανεισαγόμενα αγαθά, για την εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών για την ασφαλή φύλαξή τους και για την προσωρινή εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών όπως αναφέρεται στις παραγράφους 4 και 5 του παρόντος άρθρου. Οι εκτελεστικές αυτές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 13 παράγραφος 2.

7. Η παράγραφος 2 του παρόντος άρθρου δεν θίγει την ισχύ άλλων μέτρων που θεσπίζει η Ένωση σύμφωνα με το άρθρο 215 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

8. Κατά την υποβολή τελωνειακής διασάφησης για την εισαγωγή των πολιτιστικών αγαθών που παρατίθενται στο τμήμα Β και στο τμήμα Γ του παραρτήματος, αναφέρεται ο αριθμός των τεμαχίων με χρήση της συμπληρωματικής μονάδας, όπως ορίζεται στο εν λόγω παράρτημα. Στην περίπτωση που τα πολιτιστικά αγαθά υπάγονται σε καθεστώς ελεύθερης ζώνης, ο κάτοχος των αγαθών αναφέρει τον αριθμό των τεμαχίων κατά την προσκόμιση των αγαθών σύμφωνα με το άρθρο 245 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013.

Άρθρο 4

Άδεια εισαγωγής

1. Για την εισαγωγή των πολιτιστικών αγαθών που απαριθμούνται στο τμήμα Β του παραρτήματος πλην εκείνων που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφοι 4 και 5 απαιτείται άδεια εισαγωγής. Η εν λόγω άδεια εισαγωγής εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους όπου τα πολιτιστικά αγαθά έχουν υπαχθεί για πρώτη φορά σε ένα από τα τελωνειακά καθεστώτα που αναφέρονται στο άρθρο 2 σημείο 3.

2. Οι άδειες εισαγωγής που έχουν εκδοθεί από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών σύμφωνα με το παρόν άρθρο ισχύουν σε ολόκληρη την Ένωση.

3. Η άδεια εισαγωγής που έχει εκδοθεί σύμφωνα με το παρόν άρθρο δεν θεωρείται ότι αποτελεί απόδειξη νόμιμης προελεύσεως ή κυριότητας των εν λόγω πολιτιστικών αγαθών.

4. Ο κάτοχος των αγαθών υποβάλλει αίτηση για τη χορήγηση άδειας εισαγωγής στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος που αναφέρεται στο άρθρο 8. Η αίτηση συνοδεύεται από κάθε σχετικό δικαιολογητικό έγγραφο και στοιχείο που πιστοποιεί ότι τα εν λόγω πολιτιστικά αγαθά έχουν εξαχθεί από τη χώρα όπου δημιουργήθηκαν ή ανακαλύφθηκαν σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις της χώρας αυτής ή που πιστοποιεί την απουσία τέτοιων νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων κατά τη στιγμή της εξόδου τους από το έδαφός της.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, η αίτηση είναι δυνατόν να συνοδεύεται εναλλακτικά από κάθε σχετικό δικαιολογητικό έγγραφο και στοιχείο που πιστοποιεί ότι τα εν λόγω πολιτιστικά αγαθά έχουν εξαχθεί σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις της τελευταίας χώρας όπου βρέθηκαν για διάστημα μεγαλύτερο των πέντε ετών και για σκοπούς άλλους από την προσωρινή χρήση, τη διαμετακόμιση, την επανεξαγωγή ή τη μεταφόρτωση, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) η χώρα όπου τα πολιτιστικά αγαθά δημιουργήθηκαν ή ανακαλύφθηκαν δεν μπορεί να προσδιοριστεί με αξιοπιστία, ή

β) τα πολιτιστικά αγαθά εξήλθαν της χώρας όπου δημιουργήθηκαν ή ανακαλύφθηκαν πριν την 24η Απριλίου 1972.

5. Τα στοιχεία που αποδεικνύουν ότι τα εν λόγω πολιτιστικά αγαθά έχουν εξαχθεί σύμφωνα με την παράγραφο 4 διατίθενται υπό μορφή πιστοποιητικών εξαγωγής ή αδειών εξαγωγής όταν η εν λόγω χώρα έχει καθορίσει τέτοια έγγραφα για την εξαγωγή των πολιτιστικών αγαθών κατά τον χρόνο της εξαγωγής.

6. Η αρμόδια αρχή επαληθεύει ότι η αίτηση είναι πλήρης. Ζητά από τον αιτούντα τυχόν στοιχεία ή έγγραφα που λείπουν ή επιπλέον στοιχεία ή έγγραφα εντός 21 ημερών από την παραλαβή της αίτησης.

7. Εντός 90 ημερών από την παραλαβή της πλήρους αίτησης, η αρμόδια αρχή την εξετάζει και αποφασίζει αν θα εκδώσει την άδεια εισαγωγής ή θα απορρίψει την αίτηση.

Η αρμόδια αρχή απορρίπτει την αίτηση όταν:

- α) διαθέτει πληροφορίες ή βάσιμες υπόνοιες ότι τα πολιτιστικά αγαθά απομακρύνθηκαν από το έδαφος της χώρας όπου δημιουργήθηκαν ή ανακαλύφθηκαν κατά παράβαση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων της χώρας αυτής,
- β) δεν έχουν παρασχεθεί τα στοιχεία που ορίζει η παράγραφος 4,
- γ) διαθέτει πληροφορίες ή βάσιμες υπόνοιες ότι ο κάτοχος των αγαθών δεν τα απέκτησε με νόμιμο τρόπο, ή
- δ) έχει πληροφορηθεί ότι εκκρεμούν αιτήσεις για την επιστροφή των εν λόγω πολιτιστικών αγαθών από τις αρχές της χώρας όπου δημιουργήθηκαν ή ανακαλύφθηκαν.

8. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης, η διοικητική απόφαση της παραγράφου 7 μαζί με τη δήλωση η οποία περιλαμβάνει πληροφορίες για τη διαδικασία προσφυγής κοινοποιούνται αμελλητί στον θιγόμενο αιτούντα.

9. Όταν μια αίτηση άδειας εισαγωγής αφορά πολιτιστικά αγαθά για τα οποία είχε απορριφθεί προηγούμενη αίτηση, ο αιτών ενημερώνει την αρμόδια αρχή, στην οποία υποβάλλεται η αίτηση, για την προγενέστερη απόρριψη.

10. Σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος απορρίψει αίτηση, η απόρριψη καθώς και οι λόγοι στους οποίους βασίστηκε κοινοποιούνται στα άλλα κράτη μέλη και στην Επιτροπή μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος του άρθρου 8.

11. Τα κράτη μέλη ορίζουν αμελλητί τις αρχές που είναι αρμόδιες για την έκδοση αδειών εισαγωγής σύμφωνα με το παρόν άρθρο. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τα στοιχεία των αρμόδιων αρχών, καθώς και κάθε σχετική μεταβολή.

Η Επιτροπή δημοσιεύει τα στοιχεία των αρμόδιων αρχών, καθώς και τυχόν μεταβολές τους, στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, σειρά C.

12. Η Επιτροπή θεωρεί, με εκτελεστικές πράξεις, το υπόδειγμα και τον μορφότυπο του εντύπου της αίτησης για τη χορήγηση άδειας εισαγωγής και υποδεικνύει τυχόν δικαιολογητικά έγγραφα προς απόδειξη της νόμιμης προέλευσης των εν λόγω πολιτιστικών αγαθών, καθώς και τους διαδικαστικούς κανόνες για την υποβολή και τη διεκπεραίωση της εν λόγω αίτησης. Κατά τη διαδικασία αυτή, η Επιτροπή επιδιώκει να επιτύχει ομοιόμορφη εφαρμογή από τις αρμόδιες αρχές των διαδικασιών έκδοσης αδειών εισαγωγής. Οι εκτελεστικές αυτές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 13.

Άρθρο 5

Δήλωση εισαγωγέα

1. Για την εισαγωγή των πολιτιστικών αγαθών που απαριθμούνται στο τμήμα Γ του παραρτήματος απαιτείται η υποβολή δήλωσης εισαγωγέα η οποία υποβάλλεται από τον κάτοχο των αγαθών μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος που αναφέρεται στο άρθρο 8.

2. Η δήλωση εισαγωγέα περιλαμβάνει:

- α) δήλωση με την υπογραφή του κατόχου των αγαθών ότι τα πολιτιστικά αγαθά έχουν εξαχθεί από τη χώρα όπου δημιουργήθηκαν ή ανακαλύφθηκαν σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις της χώρας αυτής κατά τη στιγμή της εξόδου τους από το έδαφός της· και
- β) τυποποιημένο έγγραφο στο οποίο περιγράφονται τα επίδικα πολιτιστικά αγαθά με επαρκείς λεπτομέρειες ώστε να είναι δυνατή η ταυτοποίησή τους από τις αρχές και η διενέργεια ανάλυσης κινδύνου και στοχευμένων ελέγχων.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο στοιχείο α), η δήλωση είναι δυνατόν να αναφέρει εναλλακτικά ότι τα πολιτιστικά αγαθά έχουν εξαχθεί σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις της τελευταίας χώρας όπου βρέθηκαν για διάστημα μεγαλύτερο των πέντε ετών και για σκοπούς άλλους από την προσωρινή χρήση, τη διαμετακόμιση, την επανεξαγωγή ή τη μεταφόρτωση, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) η χώρα όπου τα πολιτιστικά αγαθά δημιουργήθηκαν ή ανακαλύφθηκαν δεν μπορεί να προσδιοριστεί με αξιοπιστία, ή
- β) τα πολιτιστικά αγαθά εξήλθαν της χώρας όπου δημιουργήθηκαν ή ανακαλύφθηκαν πριν την 24η Απριλίου 1972.

3. Η Επιτροπή καθορίζει, με εκτελεστικές πράξεις, το τυποποιημένο υπόδειγμα και τον μορφότυπο της δήλωσης εισαγωγέα καθώς και τους διαδικαστικούς κανόνες για την υποβολή της, και υποδεικνύει τυχόν δικαιολογητικά έγγραφα προς απόδειξη της νόμιμης προέλευσης των επίδικων πολιτιστικών αγαθών τα οποία θα πρέπει να έχει στην κατοχή του ο κάτοχος των αγαθών και τους κανόνες για τη διεκπεραίωση της δήλωσης εισαγωγέα. Οι εκτελεστικές αυτές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 13 παράγραφος 2.

Άρθρο 6

Αρμόδια τελωνεία

Τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να περιορίζουν τον αριθμό των τελωνείων που είναι αρμόδια για την εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών δυνάμει του παρόντος κανονισμού. Όταν τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τέτοιο περιορισμό, κοινοποιούν στην Επιτροπή τα στοιχεία των εν λόγω τελωνείων, καθώς και κάθε σχετική τροποποίησή τους.

Η Επιτροπή δημοσιεύει τα στοιχεία των αρμόδιων τελωνείων, καθώς και τυχόν μεταβολές τους, στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, σειρά C.

Άρθρο 7

Διοικητική συνεργασία

Για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τη συνεργασία μεταξύ των τελωνειακών αρχών τους και με τις αρμόδιες αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 4.

Άρθρο 8

Χρήση ηλεκτρονικού συστήματος

1. Η αποθήκευση και η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρχών των κρατών μελών, ιδίως αναφορικά με τις άδειες εισαγωγής και τις δηλώσεις εισαγωγέα, διενεργούνται μέσω κεντρικού ηλεκτρονικού συστήματος.

Σε περίπτωση πρόσκαιρης βλάβης του ηλεκτρονικού συστήματος, άλλα μέσα αποθήκευσης και ανταλλαγής πληροφοριών μπορούν να χρησιμοποιούνται σε προσωρινή βάση.

2. Η Επιτροπή θεσπίζει, με εκτελεστικές πράξεις

α) τις ρυθμίσεις για την ανάπτυξη, τη λειτουργία και τη συντήρηση του ηλεκτρονικού συστήματος που αναφέρονται στην παράγραφο 1,

β) τους λεπτομερείς κανόνες σχετικά με την υποβολή, τη διεκπεραίωση, την αποθήκευση και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρχών των κρατών μελών μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος ή με άλλα μέσα που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Οι εκτελεστικές αυτές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 13 παράγραφος 2 έως τις 28 Ιουνίου 2021.

Άρθρο 9

Δημιουργία ηλεκτρονικού συστήματος

Η Επιτροπή δημιουργεί το ηλεκτρονικό σύστημα του άρθρου 8. Το ηλεκτρονικό σύστημα αυτό τίθεται σε λειτουργία το αργότερο τέσσερα έτη μετά την έναρξη ισχύος της πρώτης από τις εκτελεστικές πράξεις του άρθρου 8 παράγραφος 2.

Άρθρο 10

Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και περίοδοι διατήρησής τους

1. Οι τελωνειακές αρχές και οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών ενεργούν ως υπεύθυνοι επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που λαμβάνονται σύμφωνα με τα άρθρα 4, 5 και 8.

2. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα βάσει του παρόντος κανονισμού διενεργείται μόνο για τον σκοπό που ορίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1.

3. Η πρόσβαση στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που έχουν ληφθεί σύμφωνα με τα άρθρα 4, 5 και 8 επιτρέπεται μόνο σε δεόντως εξουσιοδοτημένους υπαλλήλους των αρχών, τα δε δεδομένα προστατεύονται επαρκώς έναντι μη εξουσιοδοτημένης πρόσβασης ή κοινοποίησής τους. Τα δεδομένα δεν αποκαλύπτονται ή κοινοποιούνται χωρίς τη γραπτή ρητή έγκριση της αρχής που πρώτη έλαβε τις πληροφορίες. Ωστόσο, η έγκριση αυτή δεν είναι απαραίτητη σε περίπτωση που οι αρχές υποχρεούνται να γνωστοποιήσουν ή να κοινοποιήσουν τις πληροφορίες σύμφωνα με νομικές διατάξεις που ισχύουν στο οικείο κράτος μέλος, κυρίως στο πλαίσιο δικαστικών διαδικασιών.

4. Οι αρχές αποθηκεύουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που έλαβαν βάσει των άρθρων 4, 5 και 8 για περίοδο 20 ετών από την ημερομηνία κατά την οποία ελήφθησαν. Τα εν λόγω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα διαγράφονται, όταν παρέλθει η περίοδος αυτή.

Άρθρο 11

Κυρώσεις

Τα κράτη μέλη καθορίζουν τους κανόνες για τις κυρώσεις που επιβάλλονται στις παραβιάσεις του παρόντος κανονισμού, και λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο για να εξασφαλιστεί η εφαρμογή τους. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

Το αργότερο έως τις 28 Δεκεμβρίου 2020, τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τους κανόνες και τα σχετικά μέτρα για τις κυρώσεις που επιβάλλονται στην εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών κατά παράβαση του άρθρου 3 παράγραφος 1.

Το αργότερο έως τις 28 Ιουνίου 2025, τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τους κανόνες και τα σχετικά μέτρα για τις κυρώσεις που επιβάλλονται για άλλες παραβιάσεις του παρόντος κανονισμού, ιδίως την υποβολή ψευδών δηλώσεων και την παροχή ψευδών στοιχείων.

Τα κράτη μέλη ενημερώνουν αμελλητί την Επιτροπή για κάθε μεταγενέστερη τροποποίησή των εν λόγω κανόνων.

Άρθρο 12

Συνεργασία με τρίτες χώρες

Η Επιτροπή δύναται, σε θέματα που καλύπτουν οι δραστηριότητες της και κατά τον βαθμό που απαιτείται για την εκπλήρωση των καθηκόντων της δυνάμει του παρόντος κανονισμού, να οργανώνει δραστηριότητες κατάρτισης και δημιουργίας ικανοτήτων σε τρίτες χώρες σε συνεργασία με τα κράτη μέλη.

Άρθρο 13

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή που έχει συσταθεί με το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 116/2009 του Συμβουλίου. Η επιτροπή αυτή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 14

Υποβολή εκθέσεων και αξιολόγηση

1. Τα κράτη μέλη παρέχουν πληροφορίες στην Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή αποστέλλει σχετικά ερωτηματολόγια στα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη έχουν στη διάθεσή τους έξι μήνες από την παραλαβή του ερωτηματολογίου για να κοινοποιήσουν τις ζητούμενες πληροφορίες στην Επιτροπή.

2. Εντός τριών ετών από την ημερομηνία κατά την οποία ο παρών κανονισμός καθίσταται εφαρμοστέος στο σύνολό του και, στη συνέχεια, ανά πενταετία, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Η έκθεση δημοσιοποιείται και περιλαμβάνει σχετικά στατιστικά στοιχεία τόσο σε ενωσιακό όσο και σε εθνικό επίπεδο, όπως τον αριθμό των αδειών εισαγωγής που εκδόθηκαν, των αιτήσεων που απορρίφθηκαν και των δηλώσεων εισαγωγής που υποβλήθηκαν. Περιλαμβάνει εξέταση της πρακτικής εφαρμογής, περιλαμβανομένου του αντικτύπου στους οικονομικούς φορείς της Ένωσης, ιδίως στις ΜΜΕ.

3. Το αργότερο έως τις 28 Ιουνίου 2020 και, στη συνέχεια, κάθε δώδεκα μήνες μέχρι τη δημιουργία του ηλεκτρονικού συστήματος, όπως ορίζεται στο άρθρο 9, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την πρόοδο που πραγματοποιείται όσον αφορά την έκδοση των εκτελεστικών πράξεων, όπως ορίζεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2, και όσον αφορά τη δημιουργία του ηλεκτρονικού συστήματος όπως ορίζεται στο άρθρο 9.

Άρθρο 15

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 16

Εφαρμογή

1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του.
2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1:
  - α) το άρθρο 3 παράγραφος 1 εφαρμόζεται από τις 28 Δεκεμβρίου 2020,
  - β) Το άρθρο 3 παράγραφοι 2 έως 5, 7 και 8, το άρθρο 4 παράγραφοι 1 έως 10, το άρθρο 5 παράγραφοι 1 και 2, και το άρθρο 8 παράγραφος 1 εφαρμόζονται την ημερομηνία κατά την οποία το ηλεκτρονικό σύστημα του άρθρου 8 τίθεται σε λειτουργία ή το αργότερο έως τις 28 Ιουνίου 2025. Η Επιτροπή δημοσιεύει την ημερομηνία κατά την οποία έχουν εκπληρωθεί οι όροι της παρούσας παραγράφου στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, σειρά C.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο, 17 Απριλίου 2019.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

A. TAJANI

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

G. CIAMBA

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Τμήμα Α. Πολιτιστικά αγαθά που καλύπτονται από το άρθρο 3 παράγραφος 1

-
- α) Σπάνιες συλλογές και δείγματα πανίδας, χλωρίδας, ορυκτών και ανατομίας, και αντικείμενα που παρουσιάζουν παλαιοντολογικό ενδιαφέρον·
-
- β) περιουσιακά στοιχεία που σχετίζονται με την ιστορία, περιλαμβανομένης της ιστορίας της επιστήμης και της τεχνολογίας, της στρατιωτικής και της κοινωνικής ιστορίας, καθώς και με τον βίο εθνικών ηγετών, στοχαστών, επιστημόνων και καλλιτεχνών και με γεγονότα εθνικής σημασίας·
-
- γ) προϊόντα αρχαιολογικών ανασκαφών, νόμιμων ή λαθραίων, ή προϊόντα χερσαίων ή υποθαλάσσιων αρχαιολογικών ανακαλύψεων·
-
- δ) στοιχεία προερχόμενα από τον διαμελισμό καλλιτεχνικών ή ιστορικών μνημείων ή από αρχαιολογικούς χώρους (!)·
-
- ε) αρχαιότητες άνω των εκατό ετών, όπως επιγραφές, νομίσματα και χαραγμένες σφραγίδες·
-
- στ) αντικείμενα εθνολογικού ενδιαφέροντος·
-
- ζ) ντικείμενα καλλιτεχνικού ενδιαφέροντος, όπως:
- i) πίνακες, έργα ζωγραφικής και σχέδια που έχουν γίνει εξολοκλήρου με το χέρι σε οποιοδήποτε υπόθεμα και από οποιαδήποτε ύλη (εκτός από τα βιομηχανικά σχέδια και τα βιομηχανικά είδη που έχουν διακοσμηθεί με το χέρι)·
  - ii) πρωτότυπα έργα αγαλαματοποιίας και γλυπτικής από οποιαδήποτε ύλη·
  - iii) πρωτότυπες εικόνες χαρακτηριστικής, χαλκογραφίας και λιθογραφίας·
  - iv) πρωτότυπα καλλιτεχνικά ασαμπλάζ και μοντάζ από οποιαδήποτε ύλη·
-
- η) σπάνια χειρόγραφα και αρχέτυπα·
-
- θ) παλαιά βιβλία, έγγραφα και εκδόσεις ιδιαίτερου ενδιαφέροντος (ιστορικά, καλλιτεχνικά, επιστημονικά, λογοτεχνικά κ.λπ.), μεμονωμένα ή σε συλλογές·
-
- ι) γραμματόσημα, χαρτόσημα και ανάλογα, μεμονωμένα ή σε συλλογές·
-
- ια) αρχεία, περιλαμβανομένων των ηχητικών, φωτογραφικών και κινηματογραφικών αρχείων·
-
- ιβ) είδη επίπλωσης άνω των εκατό ετών και παλαιά μουσικά όργανα.
-
- (!) Λατρευτικές εικόνες και αγάλματα, ακόμη και αυτόνομα, θεωρούνται πολιτιστικά αγαθά που εντάσσονται σε αυτή την κατηγορία.
-

Τμήμα Β. Πολιτιστικά αγαθά που καλύπτονται από το άρθρο 4

Κατηγορίες πολιτιστικών αγαθών σύμφωνα με το τμήμα Α	Κεφάλαιο, κλάση ή διακρίση της συνδυασμένης ονοματολογίας (ΣΟ)	Κατώτατο όριο παλαιότητας	Κατώτατο οικονομικό όριο (τελωνειακή αξία)	Συμπληρωματικές μονάδες
γ) προϊόντα αρχαιολογικών ανασκαφών (νόμιμων και λαθραίων), ή προϊόντα χειρσίων ή υποθαλάσσιων αρχαιολογικών ανακαλυψιμων	ex 9705·ex 9706	Ηλικίας άνω των 250 ετών	ανεξαρτήτως αξίας	αριθμός τεμαχίων (p/st)
δ) στοιχεία προερχόμενα από τον διαμελισμό καλλιτεχνικών ή ιστορικών μνημείων ή από αρχαιολογικούς χώρους (1)	ex 9705· ex 9706	Ηλικίας άνω των 250 ετών	ανεξαρτήτως αξίας	αριθμός τεμαχίων (p/st)

(1) Λατρευτικές εικόνες και αγάλματα, ακόμη και αυτόνομα, θεωρούνται πολιτιστικά αγαθά που εντάσσονται σε αυτή την κατηγορία.

Τμήμα Γ. Πολιτιστικά αγαθά που καλύπτονται από το άρθρο 5

Κατηγορίες πολιτιστικών αγαθών σύμφωνα με το τμήμα Α	Κεφάλαιο, κλάση ή διακρίση της συνδυασμένης ονοματολογίας (ΣΟ)	Κατώτατο όριο παλαιότητας	Κατώτατο οικονομικό όριο (τελωνειακή αξία)	Συμπληρωματικές μονάδες
α) Σπάνιες συλλογές και δείγματα πανίδας, χλωρίδας, ορυκτών και ανατομίας, και αντικείμενα που παρουσιάζουν παλαιοντολογικό ενδιαφέρον·	ex 9705	Ηλικίας άνω των 200 ετών	Τουλάχιστον 18 000 EUR ανά τεμάχιο	αριθμός τεμαχίων (p/st)
β) περιουσιακά στοιχεία που σχετίζονται με την ιστορία, περιλαμβανομένης της ιστορίας της επιστήμης και της τεχνολογίας, της στρατιωτικής και της κοινωνικής ιστορίας, καθώς και με τον βίο εθνικών ηγετών, στοχαστών, επιστημόνων και καλλιτεχνών και με γεγονότα εθνικής σημασίας·	ex 9705	Ηλικίας άνω των 200 ετών	Τουλάχιστον 18 000 EUR ανά τεμάχιο	αριθμός τεμαχίων (p/st)
ε) αρχαιότητες, όπως επιγραφές, νομίσματα και χαραγμένες σφραγίδες·	ex 9706	Ηλικίας άνω των 200 ετών	Τουλάχιστον 18 000 EUR ανά τεμάχιο	αριθμός τεμαχίων (p/st)
στ) αντικείμενα εθνολογικού ενδιαφέροντος·	ex 9705	Ηλικίας άνω των 200 ετών	Τουλάχιστον 18 000 EUR ανά τεμάχιο	αριθμός τεμαχίων (p/st)
ζ) αντικείμενα καλλιτεχνικού ενδιαφέροντος, όπως:				
<ul style="list-style-type: none"> ι) πίνακες, έργα ζωγραφικής και σχέδια που έχουν γίνει εξολοκλήρου με το χέρι σε οποιοδήποτε υπόθεμα και από οποιαδήποτε ύλη (εκτός από τα βιομηχανικά σχέδια και τα βιομηχανικά είδη που έχουν διακοσμηθεί με το χέρι) 	ex 9701	Ηλικίας άνω των 200 ετών	18 000 EUR ανά τεμάχιο	αριθμός τεμαχίων (p/st)

Κατηγορίες πολιτιστικών αγαθών σύμφωνα με το τμήμα Α	Κεφάλαιο, κλάση ή διάκριση της συνδυασμένης ονομαστολογίας (ΣΟ)	Κατώτατο όριο παλαιότητας	Κατώτατο οικονομικό όριο (τε-λωνειακή αξία)	Συμπληρωματικές μονάδες
ii) πρωτότυπα έργα αναμνηστικής και γλυπτικής από οποιαδήποτε ύλη	ex 9703	Ηλικίας άνω των 200 ετών	Τουλάχιστον 18 000 EUR ανά τεμάχιο	αριθμός τεμαχίων (p/st)
iii) πρωτότυπες εικόνες χαρακτηριστικής, χαλκογραφίας και λιθογραφίας.	ex 9702	Ηλικίας άνω των 200 ετών	Τουλάχιστον 18 000 EUR ανά τεμάχιο	αριθμός τεμαχίων (p/st)
iv) πρωτότυπα καλλιτεχνικά ασμπλαζ και μοντάζ από οποιαδήποτε ύλη	ex 9701	Ηλικίας άνω των 200 ετών	Τουλάχιστον 18 000 EUR ανά τεμάχιο	αριθμός τεμαχίων (p/st)
η) σπάνια χειρόγραφα και αρχέτυπα	ex 9702· ex 9706	Ηλικίας άνω των 200 ετών	Τουλάχιστον 18 000 EUR ανά τεμάχιο	αριθμός τεμαχίων (p/st)
θ) παλαιά βιβλία, έγγραφα και εκδόσεις ιδιαίτερου ενδιαφέροντος (ιστορικά, καλλιτεχνικά, επιστημονικά, λογοτεχνικά κ.λπ.), μεμονωμένα ή σε συλλογές.	ex 9705· ex 9706	Ηλικίας άνω των 200 ετών	Τουλάχιστον 18 000 EUR ανά τεμάχιο	αριθμός τεμαχίων (p/st)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2019/881 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 17ης Απριλίου 2019

σχετικά με τον ENISA («Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια») και με την πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας στον τομέα της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 526/2013 (πράξη για την κυβερνοασφάλεια)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Τα συστήματα δικτύου και πληροφοριών και τα δίκτυα και οι υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο στην κοινωνία και αποτελούν κεντρικό πυλώνα της οικονομικής ανάπτυξης. Η τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ) ενισχύει τα σύνθετα συστήματα που στηρίζουν τις καθημερινές κοινωνικές δραστηριότητες, επιτρέπουν τη συνεχή λειτουργία των οικονομιών μας σε βασικούς τομείς όπως της υγείας, της ενέργειας, των οικονομικών και των μεταφορών και στηρίζουν ειδικότερα τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.
- (2) Η χρήση συστημάτων δικτύου και πληροφοριών από τους πολίτες, τους οργανισμούς και τις επιχειρήσεις σε όλη την Ένωση είναι σήμερα ευρύτατα διαδεδομένη. Η ψηφιοποίηση και η συνδεσιμότητα καθίστανται πλέον βασικά χαρακτηριστικά στην περίπτωση ολοένα και περισσότερων προϊόντων και υπηρεσιών και με την έλευση του διαδικτύου των πραγμάτων (IoT), ένας εξαιρετικά μεγάλος αριθμός συνδεδεμένων ψηφιακών συσκευών αναμένεται να χρησιμοποιούνται στην Ένωση κατά την επόμενη δεκαετία. Αν και ολοένα μεγαλύτερος αριθμός συσκευών είναι συνδεδεμένες στο διαδίκτυο, η ασφάλεια και η ανθεκτικότητα δεν αποτελούν χαρακτηριστικά που διαθέτουν επαρκώς από τον σχεδιασμό τους, με αποτέλεσμα την ανεπαρκή κυβερνοασφάλειά τους. Στο πλαίσιο αυτό, η περιορισμένη χρήση της πιστοποίησης οδηγεί στο να έχουν οι μεμονωμένοι χρήστες και οι χρήστες από οργανισμούς και επιχειρήσεις ανεπαρκείς πληροφορίες σχετικά με τα χαρακτηριστικά κυβερνοασφάλειας των προϊόντων ΤΠΕ, των υπηρεσιών ΤΠΕ και των διαδικασιών ΤΠΕ, με αποτέλεσμα την υπονόμευση της εμπιστοσύνης στις ψηφιακές λύσεις. Τα συστήματα δικτύου και πληροφοριών έχουν τη δυνατότητα να υποστηρίζουν όλες τις πτυχές της ζωής μας και αποτελούν κινητήρια δύναμη της οικονομικής ανάπτυξης της Ένωσης. Είναι η βάση για την επίτευξη της ψηφιακής ενιαίας αγοράς.
- (3) Η αυξημένη ψηφιοποίηση και συνδεσιμότητα οδηγούν σε αυξημένους κινδύνους για την κυβερνοασφάλεια, με αποτέλεσμα να καθίσταται η κοινωνία εν γένει πιο ευάλωτη σε κυβερνοαπειλές και να οξύνονται οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζουν τα φυσικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων των ευάλωτων προσώπων όπως τα παιδιά. Προκειμένου να μετριαστούν οι εν λόγω κίνδυνοι, είναι ανάγκη να αναληφθούν όλες οι απαραίτητες ενέργειες για τη βελτίωση της κυβερνοασφάλειας στην Ένωση με σκοπό τα συστήματα δικτύου και πληροφοριών, τα δίκτυα επικοινωνιών, τα ψηφιακά προϊόντα, υπηρεσίες και συσκευές που χρησιμοποιούν οι πολίτες, οι οργανισμοί και οι επιχειρήσεις – από τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), όπως ορίζονται στη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής ⁽⁴⁾, ως τους διαχειριστές υποδομών ζωτικής σημασίας – να προστατεύονται καλύτερα από τις κυβερνοαπειλές.

⁽¹⁾ ΕΕ C 227 της 28.6.2018, σ. 86.

⁽²⁾ ΕΕ C 176 της 23.5.2018, σ. 29.

⁽³⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 12ης Μαρτίου 2019 (δεν έχει ακόμα δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 9ης Απριλίου 2019.

⁽⁴⁾ Σύσταση της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36).

- (4) Διαθέτοντας τις σχετικές πληροφορίες στο ευρύ κοινό, ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την κυβερνοασφάλεια (ENISA), όπως ιδρύθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 526/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁵⁾, συμβάλλει στην ανάπτυξη του κλάδου κυβερνοασφάλειας στην Ένωση, ιδίως για τις ΜΜΕ και τις νεοφυείς επιχειρήσεις. Ο ENISA θα πρέπει να επιδιώξει στενότερη συνεργασία με πανεπιστήμια και ερευνητικούς οργανισμούς ώστε να συμβάλει στη μείωση των εξαρτήσεων από προϊόντα και υπηρεσίες της κυβερνοασφάλειας από χώρες εκτός της Ένωσης και να ενισχύσει τις αλυσίδες εφοδιασμού εντός της Ένωσης.
- (5) Οι κυβερνοεπιθέσεις παρουσιάζουν αύξηση και μια συνδεδεμένη οικονομία και κοινωνία που είναι πιο ευάλωτη σε κυβερνοαπειλές και κυβερνοεπιθέσεις χρειάζεται ισχυρότερη άμυνα. Ωστόσο, αν και οι κυβερνοεπιθέσεις είναι συνήθως διασυνοριακές, οι αρμοδιότητες των αρχών για την κυβερνοασφάλεια και των αρχών επιβολής του νόμου, καθώς και τα πολιτικά μέτρα που λαμβάνουν οι εν λόγω αρχές, έχουν κυρίως εθνικό χαρακτήρα. Τα μεγάλης κλίμακας συμβάντα θα μπορούσαν να διαταράξουν την παροχή βασικών υπηρεσιών σε όλη την Ένωση. Τούτο απαιτεί αποτελεσματική και συντονισμένη απόκριση και διαχείριση κρίσεων σε επίπεδο Ένωσης, με βάση ειδικές πολιτικές και ευρύτερα μέσα διασφάλισης της Ευρωπαϊκής αλληλεγγύης και αμοιβαίας συνδρομής. Επιπλέον, η τακτική εκτίμηση της κατάστασης της κυβερνοασφάλειας και της ανθεκτικότητας στην Ένωση με βάση αξιόπιστα ενωσιακά δεδομένα, καθώς και η συστηματική πρόβλεψη των μελλοντικών εξελίξεων, προκλήσεων και απειλών, σε ενωσιακό και σε παγκόσμιο επίπεδο, είναι σημαντικές για τους υπευθύνους χάραξης πολιτικής, τη βιομηχανία και τους χρήστες.
- (6) Ενόψει των αυξημένων προκλήσεων που αντιμετωπίζει η Ένωση στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, υπάρχει ανάγκη για ολοκληρωμένη σειρά μέτρων που βασίζονται σε προηγούμενες δράσεις της Ένωσης και ευνοούν τους αλληλοενισχυόμενους στόχους. Οι στόχοι αυτοί περιλαμβάνουν την περαιτέρω αύξηση των ικανοτήτων και της ετοιμότητας των κρατών μελών και των επιχειρήσεων, καθώς και τη βελτίωση της συνεργασίας, της ανταλλαγής πληροφοριών και του συντονισμού στα κράτη μέλη και στα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης. Επιπλέον, δεδομένης της διασυνοριακής φύσης των κυβερνοαπειλών, υπάρχει ανάγκη αύξησης των ικανοτήτων σε επίπεδο Ένωσης που θα μπορούσαν να συμπληρώσουν τη δράση των κρατών μελών, ιδίως σε περιπτώσεις μεγάλης κλίμακας διασυνοριακών συμβάντων και κρίσεων, λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη τη σημασία της διατήρησης και περαιτέρω ενίσχυσης των εθνικών ικανοτήτων αντιμετώπισης κυβερνοαπειλών σε κάθε κλίμακα.
- (7) Απαιτούνται επίσης επιπλέον προσπάθειες για την αύξηση της ευαισθητοποίησης των πολιτών, των οργανισμών και των επιχειρήσεων σε ζητήματα κυβερνοασφάλειας. Επιπλέον, δεδομένου ότι τα συμβάντα υπονομεύουν την εμπιστοσύνη στους παρόχους ψηφιακών υπηρεσιών και στην ίδια την ψηφιακή ενιαία αγορά, ιδίως μεταξύ των καταναλωτών, η εμπιστοσύνη θα πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω με την παροχή πληροφοριών με διαφάνεια σχετικά με το επίπεδο ασφάλειας των προϊόντων ΤΠΕ, των υπηρεσιών ΤΠΕ και των διαδικασιών ΤΠΕ που υπογραμμίζουν ότι ακόμη και ένα υψηλό επίπεδο πιστοποίησης κυβερνοασφάλειας δεν μπορεί να εγγυηθεί απολύτως την ασφάλεια των προϊόντων ΤΠΕ, των υπηρεσιών ΤΠΕ και των διαδικασιών ΤΠΕ. Στην αύξηση της εμπιστοσύνης μπορεί να συμβάλει η πιστοποίηση σε επίπεδο Ένωσης, με την παροχή κοινών απαιτήσεων κυβερνοασφάλειας και κριτηρίων αξιολόγησης για όλες τις εθνικές αγορές και τους τομείς.
- (8) Η κυβερνοασφάλεια δεν είναι μόνο ζήτημα τεχνολογίας, αλλά ζήτημα όπου σημαντικό ρόλο κατέχει η ανθρώπινη συμπεριφορά. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να ενθαρρυνθεί η «κυβερνοϋγιεινή», δηλαδή απλά μέτρα ρουτίνας τα οποία, όταν εφαρμόζονται και εκτελούνται τακτικά από πολίτες, οργανισμούς και επιχειρήσεις, ελαχιστοποιούν την έκθεσή τους σε κινδύνους από κυβερνοαπειλές.
- (9) Για να ενισχυθούν οι ενωσιακές δομές κυβερνοασφάλειας, είναι σημαντικό να διατηρηθούν και να αναπτυχθούν οι ικανότητες των κρατών μελών για την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των κυβερνοαπειλών, συμπεριλαμβανομένων των διασυνοριακών συμβάντων.
- (10) Οι επιχειρήσεις και οι μεμονωμένοι καταναλωτές θα πρέπει να έχουν ακριβείς πληροφορίες σχετικά με το επίπεδο διασφάλισης στο οποίο έχει πιστοποιηθεί η ασφάλεια των οικείων προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ και διαδικασιών ΤΠΕ. Ταυτόχρονα, κανένα προϊόν ΤΠΕ ή υπηρεσία ΤΠΕ δεν είναι πλήρως κυβερνοασφαλές και πρέπει να προωθηθούν και να έχουν προτεραιότητα οι βασικοί κανόνες της κυβερνοϋγιεινής. Λόγω της αυξανόμενης προσφοράς συσκευών του IoT, υπάρχει μια σειρά μέτρων τα οποία ο ιδιωτικός τομέας μπορεί να λάβει σε εθελοντική βάση για να ενισχύσει την εμπιστοσύνη στην ασφάλεια των προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ και διαδικασιών ΤΠΕ.
- (11) Τα σύγχρονα προϊόντα και συστήματα ΤΠΕ συχνά ενσωματώνουν και βασίζονται σε μία ή περισσότερες τεχνολογίες και συνιστώσες τρίτων όπως ενόπτες λογισμικού, βιβλιοθήκες ή διαπαφές προγραμματισμού εφαρμογών. Αυτή η σχέση, που καλείται «εξάρτηση», θα μπορούσε να δημιουργήσει πρόσθετους κινδύνους για την κυβερνοασφάλεια, καθώς τα τρωτά σημεία που βρίσκονται σε συνιστώσες τρίτων θα μπορούσαν επίσης να επηρεάσουν την ασφάλεια των προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ και διαδικασιών ΤΠΕ. Σε πολλές περιπτώσεις, ο προσδιορισμός και η τεκμηρίωση τέτοιων εξαρτήσεων παρέχει τη δυνατότητα στους τελικούς χρήστες των προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ και διαδικασιών ΤΠΕ να βελτιώσουν τις ενέργειές τους για τη διαχείριση κινδύνων που συνδέονται με την κυβερνοασφάλεια, βελτιώνοντας, για παράδειγμα, τις διαδικασίες που χρησιμοποιούν οι χρήστες για τη διαχείριση και διόρθωση των τρωτών σημείων της κυβερνοασφάλειας.

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 526/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, σχετικά με τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών (ENISA) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 460/2004 (ΕΕ L 165 της 18.6.2013, σ. 41).

- (12) Οι οργανισμοί, οι κατασκευαστές ή οι πάροχοι υπηρεσιών που εμπλέκονται στον σχεδιασμό και στην ανάπτυξη προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ και διαδικασιών ΤΠΕ θα πρέπει να ενθαρρύνονται να εφαρμόζουν μέτρα, κατά τα πρώτα στάδια του σχεδιασμού και της ανάπτυξης, ώστε η ασφάλεια των εν λόγω προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών να προστατεύεται στον μέγιστο δυνατό βαθμό, κατά τρόπο που να θεωρείται δεδομένο ότι θα γίνουν κυβερνοεπιθέσεις και οι επιπτώσεις τους να προβλέπονται και να ελαχιστοποιούνται («ασφάλεια βάσει σχεδιασμού» - «security-by-design»). Μέριμνα για την ασφάλεια θα πρέπει να διασφαλίζεται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του προϊόντος ΤΠΕ, της υπηρεσίας ΤΠΕ ή της διαδικασίας ΤΠΕ με συνεχή εξέλιξη των διαδικασιών σχεδιασμού και ανάπτυξης, ώστε να μειώνεται ο κίνδυνος βλάβης λόγω κακόβουλης εκμετάλλευσης.
- (13) Οι επιχειρήσεις, οι οργανισμοί και ο δημόσιος τομέας θα πρέπει να διαμορφώνουν τα προϊόντα ΤΠΕ, τις υπηρεσίες ΤΠΕ ή τις διαδικασίες ΤΠΕ που σχεδιάζουν κατά τρόπο που να διασφαλίζει υψηλότερο επίπεδο ασφαλείας το οποίο επιτρέπει στον πρώτο χρήστη να λαμβάνει μια προεπιλεγμένη ρύθμιση με τις πλέον ασφαλείς παραμέτρους («ασφάλεια εξ ορισμού»), μειώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την επιβάρυνση των χρηστών με την ανάγκη κατάλληλης ρύθμισης προϊόντος ΤΠΕ, υπηρεσίας ΤΠΕ ή διαδικασίας ΤΠΕ. Η ασφάλεια εξ ορισμού δεν θα πρέπει να απαιτεί εκτενή ρύθμιση ή ειδικές τεχνικές γνώσεις ή μη διασθητική συμπεριφορά εκ μέρους του χρήστη και θα πρέπει να λειτουργεί εύκολα και αξιόπιστα όταν εφαρμόζεται. Εάν, κατά περίπτωση, η ανάλυση κινδύνου και χρηστικότητας καταλήξει στο συμπέρασμα ότι μια τέτοια προεπιλεγμένη ρύθμιση δεν είναι εφικτή, οι χρήστες θα πρέπει να παροτρύνονται να επιλέξουν την πιο ασφαλή ρύθμιση.
- (14) Με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 460/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁶⁾ δημιουργήθηκε ο ENISA με σκοπό να συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της διασφάλισης υψηλού και αποτελεσματικού επιπέδου ασφαλείας των δικτύων και των πληροφοριών εντός της Ένωσης και της ανάπτυξης μιας αντίληψης για την ασφάλεια των δικτύων και των πληροφοριών προς όφελος των πολιτών, των καταναλωτών, των επιχειρήσεων και των οργανισμών του δημόσιου τομέα. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1007/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁷⁾ παρέτεινε τη θητεία του ENISA έως τον Μάρτιο του 2012. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 580/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁸⁾ παρέτεινε περαιτέρω τη θητεία του ENISA έως τις 13 Σεπτεμβρίου 2013. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 526/2013 παρέτεινε τη θητεία του ENISA έως τις 19 Ιουνίου 2020.
- (15) Η Ένωση έχει λάβει ήδη σημαντικά μέτρα για τη διασφάλιση της κυβερνοασφάλειας και την ενίσχυση της εμπιστοσύνης στις ψηφιακές τεχνολογίες. Το 2013 θεσπίστηκε η Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο με σκοπό τον προσανατολισμό των μέτρων πολιτικής της Ένωσης έναντι των κυβερνοαπειλών και των κυβερνοκινδύνων. Στο πλαίσιο της προσπάθειας της να προστατέψει καλύτερα τους πολίτες που είναι συνδεδεμένοι επιγραμμικά, η πρώτη νομική πράξη της Ένωσης στον τομέα της κυβερνοασφάλειας εκδόθηκε το 2016 υπό τη μορφή της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁹⁾. Η οδηγία (ΕΕ) 2016/1148 θέσπισε απαιτήσεις σχετικά με τις ικανότητες σε εθνικό επίπεδο στον τομέα της κυβερνοασφάλειας και τους πρώτους μηχανισμούς ενίσχυσης της στρατηγικής και επιχειρησιακής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών και εισήγαγε υποχρεώσεις όσον αφορά μέτρα ασφαλείας και κοινοποιήσεις συμβάντων σε διάφορους τομείς που είναι ζωτικής σημασίας για την οικονομία και την κοινωνία, όπως αυτοί της ενέργειας, των μεταφορών, της προμήθειας και διανομής πόσιμου νερού, των τραπεζών, των υποδομών χρηματοπιστωτικών αγορών, της υγείας, της ψηφιακής υποδομής, καθώς και των βασικών παρόχων ψηφιακών υπηρεσιών (μηχανές αναζήτησης, υπηρεσίες νεφοϋπολογιστικής και επιγραμμικές αγορές).

Στον ENISA ανατέθηκε κεντρικός ρόλος στη στήριξη της εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας. Επιπλέον, σημαντική προτεραιότητα του ευρωπαϊκού θεματολογίου για την ασφάλεια είναι η αποτελεσματική καταπολέμηση του κυβερνοεγκλήματος, συμβάλλοντας έτσι στον συνολικό στόχο της επίτευξης υψηλού επιπέδου κυβερνοασφάλειας. Άλλες νομικές πράξεις όπως ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁰⁾ και οι οδηγίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2002/58/ΕΚ ⁽¹¹⁾ και (ΕΕ) 2018/1972 ⁽¹²⁾ επίσης συμβάλλουν σε ένα υψηλό επίπεδο κυβερνοασφάλειας στην ψηφιακή ενιαία αγορά.

⁽⁶⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 460/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2004, για τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών (ΕΕ L 77 της 13.3.2004, σ. 1).

⁽⁷⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1007/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Σεπτεμβρίου 2008, περί τροποποιήσεως του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 460/2004 για τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών ως προς τη διάρκειά του (ΕΕ L 293 της 31.10.2008, σ. 1).

⁽⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 580/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2011, περί τροποποιήσεως του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 460/2004 για τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών ως προς τη διάρκειά του (ΕΕ L 165 της 24.6.2011, σ. 3).

⁽⁹⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2016/1148 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουλίου 2016, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο ασφαλείας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών σε ολόκληρη την Ένωση (ΕΕ L 194 της 19.7.2016, σ. 1).

⁽¹⁰⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

⁽¹¹⁾ Οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες) (ΕΕ L 201 της 31.7.2002, σ. 37).

⁽¹²⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2018/1972 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Κώδικα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (ΕΕ L 321 της 17.12.2018, σ. 36).

- (16) Από τη θέσπιση της Στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο το 2013 και την τελευταία επανεξέταση της εντολής του ENISA, το συνολικό πολιτικό πλαίσιο έχει αλλάξει σημαντικά καθώς το παγκόσμιο περιβάλλον έχει γίνει πιο αβέβαιο και λιγότερο ασφαλές. Υπό αυτές τις συνθήκες και σε συνάρτηση με τη θετική εξέλιξη του ρόλου του ENISA που αποτελεί σημείο αναφοράς για συμβουλές και εμπειρογνώσια και διευκολύνει τη συνεργασία και τη δημιουργία ικανοτήτων καθώς και στο πλαίσιο της νέας πολιτικής της Ένωσης για την κυβερνοασφάλεια, είναι απαραίτητο να επανεξεταστεί η εντολή του ENISA, να καθοριστεί ο ρόλος του στο οικοσύστημα της κυβερνοασφάλειας που έχει μεταβληθεί και να διασφαλιστεί η αποτελεσματική συμβολή του στην αντιμετώπιση από την Ένωση των προκλήσεων στον τομέα της κυβερνοασφάλειας που απορρέουν από τη ριζική μεταβολή της φύσης των κυβερνοπειλών, οι οποίες, όπως αναγνωρίστηκε στο πλαίσιο της αξιολόγησης του ENISA, δεν αντιμετωπίζονται επαρκώς από την παρούσα εντολή.
- (17) Ο ENISA που ιδρύεται με τον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να αποτελεί συνέχεια του ENISA όπως συστάθηκε δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 526/2013. Ο ENISA θα πρέπει να εκτελεί τα καθήκοντα που του ανατίθενται με τον παρόντα κανονισμό και άλλες νομικές πράξεις της Ένωσης στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, μεταξύ άλλων, με την παροχή συμβουλών και εμπειρογνωμοσύνης και μέσω της λειτουργίας του ως κέντρου πληροφοριών και γνώσεων της Ένωσης. Θα πρέπει να προωθεί την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών και των συμφεροντούχων του ιδιωτικού τομέα, να υποβάλλει προτάσεις πολιτικής στην Επιτροπή και τα κράτη μέλη, να λειτουργεί ως σημείο αναφοράς για τομεακές πρωτοβουλίες πολιτικής της Ένωσης όσον αφορά ζητήματα κυβερνοασφάλειας και να ενθαρρύνει την επιχειρησιακή συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και μεταξύ των κρατών μελών και των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης.
- (18) Στο πλαίσιο της απόφασης 2004/97/ΕΚ, Ευρατόμ την οποία έλαβαν με κοινή συμφωνία οι αντιπρόσωποι των κρατών μελών, συνεργόμενοι σε επίπεδο αρχηγού κράτους ή κυβερνήσεως⁽¹³⁾, οι αντιπρόσωποι των κρατών μελών αποφάσισαν ότι ο ENISA θα είχε την έδρα του σε ελληνική πόλη που θα καθοριζόταν από την ελληνική κυβέρνηση. Το κράτος μέλος υποδοχής του ENISA θα πρέπει να διασφαλίζει τις βέλτιστες δυνατές συνθήκες για την εύρυθμη και αποδοτική λειτουργία του ENISA. Για την απρόσκοπτη και αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων του, την πρόσληψη και τη διατήρηση προσωπικού και την αύξηση της αποτελεσματικότητας της δράσης δικτύωσης, είναι αναγκαίο να έχει ο ENISA τη βάση του σε κατάλληλο τόπο, που μεταξύ άλλων θα προσφέρει κατάλληλες μεταφορικές συνδέσεις και ευκολίες για τους συζύγους και τα τέκνα που θα συνοδεύουν το προσωπικό του ENISA. Οι απαιτούμενες διευθετήσεις θα πρέπει να θεσπισθούν με συμφωνία μεταξύ του ENISA και του κράτους μέλους υποδοχής, με προηγούμενη έγκριση του διοικητικού συμβουλίου του ENISA.
- (19) Δεδομένων των αυξανόμενων κινδύνων και προκλήσεων που αντιμετωπίζει η Ένωση στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, θα πρέπει να αυξηθούν οι χρηματοδοτικοί και οι ανθρώπινοι πόροι του ENISA, κατ' αντιστοιχία προς τον ενισχυμένο ρόλο και τα αυξημένα καθήκοντά του και την καθοριστική του θέση στο οικοσύστημα των οργανισμών που προασπίζονται το ψηφιακό οικοσύστημα της Ένωσης, επιτρέποντας στον ENISA να εκπληρώσει αποτελεσματικά τα καθήκοντα που του ανατίθενται βάσει του παρόντος κανονισμού.
- (20) Ο ENISA θα πρέπει, αφενός, να αναπτύσσει και να διατηρεί υψηλό επίπεδο εμπειρογνώσιας και, αφετέρου, να λειτουργεί ως σημείο αναφοράς, εμπνέοντας ασφάλεια και εμπιστοσύνη στην ενιαία αγορά χάρη στην ανεξαρτησία του, την ποιότητα των συμβουλών που παρέχει και των πληροφοριών που διαδίδει, τη διαφάνεια των διαδικασιών και μεθόδων λειτουργίας του και την επιμέλεια με την οποία εκτελεί τα καθήκοντά του. Ο ENISA θα πρέπει να στηρίζει ενεργά τις εθνικές προσπάθειες και να συμβάλλει προδραστικά στις προσπάθειες σε επίπεδο Ένωσης εκτελώντας παράλληλα τα καθήκοντά του σε στενή συνεργασία με τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και τα κράτη μέλη, αποφεύγοντας τυχόν αλληλεπικάλυψη εργασιών και προωθώντας τις συνέργειες. Επιπροσθέτως, ο ENISA θα πρέπει να αξιοποιεί τις εισροές από τον ιδιωτικό τομέα και άλλους σχετικούς συμφεροντούχους, καθώς και τη συνεργασία με αυτούς. Με μια σειρά καθηκόντων θα πρέπει να καθοριστεί ο τρόπος με τον οποίο ο ENISA οφείλει να επιτύχει τους στόχους του, ενώ θα πρέπει να καθίσταται δυνατή η ευελιξία στο έργο του.
- (21) Για να είναι σε θέση να παράσχει επαρκή υποστήριξη στην επιχειρησιακή συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών, ο ENISA θα πρέπει να ενισχύσει περαιτέρω τις τεχνικές και ανθρώπινες ικανότητες και δεξιότητές του. Ο ENISA θα πρέπει να αυξήσει την τεχνογνωσία και τις ικανότητές του. Ο ENISA και τα κράτη μέλη, σε εθελοντική βάση, θα μπορούσαν να αναπτύξουν προγράμματα για την απόσπαση εθνικών εμπειρογνομένων στον ENISA, τη δημιουργία ομάδων εμπειρογνομένων και την ανταλλαγή προσωπικού.
- (22) Ο ENISA θα πρέπει να επικουρεί την Επιτροπή μέσω συμβουλών, γνωμοδοτήσεων και αναλύσεων σχετικά με θέματα της Ένωσης που αφορούν τη χάραξη, τις επικαιροποιήσεις και τις αναθεωρήσεις της πολιτικής και του δικαίου στο πεδίο της κυβερνοασφάλειας και τις ειδικές ανά τομέα πτυχές αυτού του πεδίου προκειμένου να ενισχύσει τη σημασία της πολιτικής και της νομοθεσίας της Ένωσης που σχετίζονται με την κυβερνοασφάλεια και να επιτρέψει τη συνεπή εφαρμογή της εν λόγω πολιτικής και νομοθεσίας σε εθνικό επίπεδο. Ο ENISA θα πρέπει να ενεργεί ως σημείο αναφοράς για τις συμβουλές και την εμπειρογνώσια για τομεακές πρωτοβουλίες πολιτικής και νομοθεσίας της Ένωσης σε περιπτώσεις που αφορούν ζητήματα κυβερνοασφάλειας. Ο ENISA θα πρέπει να ενημερώνει τακτικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τις δραστηριότητές του.

⁽¹³⁾ Απόφαση 2004/97/ΕΚ, Ευρατόμ την οποία έλαβαν με κοινή συμφωνία οι αντιπρόσωποι των κρατών μελών, συνεργόμενοι σε επίπεδο αρχηγού κράτους ή κυβερνήσεως, της 13ης Δεκεμβρίου 2003, σχετικά με τον καθορισμό της έδρας ορισμένων οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 29 της 3.2.2004, σ. 15).

- (23) Ο δημόσιος πυρήνας του ανοιχτού διαδικτύου, δηλαδή τα κύρια πρωτόκολλα και οι υποδομές του που είναι παγκόσμιο δημόσιο αγαθό, παρέχει τη βασική λειτουργικότητα του διαδικτύου στο σύνολό του και στηρίζει την κανονική του λειτουργία. Ο ENISA θα πρέπει να στηρίζει την ασφάλεια του δημόσιου πυρήνα του ανοιχτού διαδικτύου και τη σταθερότητα της λειτουργίας του, συμπεριλαμβανομένων, χωρίς να περιορίζεται σε αυτά, των βασικών πρωτοκόλλων (ιδίως DNS, BGP και IPv6), τη λειτουργίας του συστήματος ονομάτων τομέα (χώρου) (όπως της λειτουργίας όλων των τομέων ανωτάτου επιπέδου) και τη λειτουργίας της βασικής ζώνης.
- (24) Το βασικό καθήκον του ENISA είναι η προώθηση της συνεπούς εφαρμογής του σχετικού νομικού πλαισίου, ειδικότερα δε η αποτελεσματική εφαρμογή της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148 και άλλων συναφών νομικών εργαλείων που περιέχουν πυχτές της κυβερνοασφάλειας, που είναι απαραίτητη για την αύξηση της κυβερνοανθεκτικότητας. Υπό το πρίσμα του ταχέως εξελισσόμενου τοπίου των κυβερνοαπειλών, είναι σαφές ότι οφείλεται να παρέχεται στήριξη στα κράτη μέλη μέσω μιας πιο συνεκτικής διατομεακής προσέγγισης στην οικοδόμηση κυβερνοανθεκτικότητας.
- (25) Ο ENISA θα πρέπει να επικουρεί τα κράτη μέλη και τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης στην προσπάθειά τους να οικοδομήσουν και να ενισχύσουν τις ικανότητες και την ετοιμότητά τους για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση κυβερνοαπειλών και συμβάντων και σε σχέση με την ασφάλεια συστημάτων δικτύου και πληροφοριών. Συγκεκριμένα, ο ENISA θα πρέπει να υποστηρίζει την ανάπτυξη και την ενίσχυση εθνικών και ενωσιακών ομάδων παρέμβασης για συμβάντα που αφορούν την ασφάλεια των υπολογιστών («CSIRT») που προβλέπονται στην οδηγία (ΕΕ) 2016/1148, με σκοπό την επίτευξη υψηλού κοινού επιπέδου ωριμότητάς τους στην Ένωση. Οι δραστηριότητες που διεξάγει ο ENISA σχετικά με τις επιχειρησιακές ικανότητες των κρατών μελών θα πρέπει να υποστηρίζουν ενεργά τις δράσεις που αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη για να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από την οδηγία (ΕΕ) 2016/1148 και συνεπώς δεν θα πρέπει να τις υπερκελίζουν.
- (26) Ο ENISA θα πρέπει επίσης να συμβάλλει στην ανάπτυξη και την επικαιροποίηση των στρατηγικών σχετικά με την ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών σε επίπεδο Ένωσης και, κατόπιν αιτήματος, σε επίπεδο κρατών μελών, ιδίως όσον αφορά την κυβερνοασφάλεια, και να προωθεί τη διάδοση των εν λόγω στρατηγικών και να παρακολουθεί την πρόοδο της υλοποίησής τους. Ο ENISA θα πρέπει επίσης να συμβάλλει στην κάλυψη των αναγκών κατάρτισης και εκπαιδευτικού υλικού, μεταξύ άλλων των αναγκών των δημόσιων φορέων, και, όπου είναι σκόπιμο, σε μεγάλο βαθμό, να «εκπαιδεύει τους εκπαιδευτικούς», με βάση το πλαίσιο ψηφιακών ικανοτήτων για τους πολίτες και με σκοπό την παροχή συνδρομής στα κράτη μέλη και στα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης για την ανάπτυξη των δικών τους ικανοτήτων κατάρτισης.
- (27) Ο ENISA θα πρέπει να στηρίζει τα κράτη μέλη στον τομέα της ευαισθητοποίησης και της εκπαίδευσης για την κυβερνοασφάλεια διευκολύνοντας τον στενότερο συντονισμό και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών. Η υποστήριξη αυτή θα μπορούσε να συνίσταται στην ανάπτυξη ενός δικτύου εθνικών εκπαιδευτικών σημείων επαφής και στην ανάπτυξη μιας πλατφόρμας κατάρτισης για την κυβερνοασφάλεια. Το δίκτυο των εθνικών εκπαιδευτικών σημείων επαφής θα μπορούσε να λειτουργήσει στο πλαίσιο του δικτύου εθνικών υπαλλήλων-συνδέσμων και να αποτελέσει αφετηρία για τον μελλοντικό συντονισμό εντός των κρατών μελών.
- (28) Ο ENISA θα πρέπει να επικουρεί την ομάδα συνεργασίας που θεσπίστηκε με την οδηγία (ΕΕ) 2016/1148 στην εκτέλεση των καθηκόντων της, συγκεκριμένα μέσω της παροχής εμπειρογνωμοσύνης, συμβουλών και της διευκόλυνσης της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών, μεταξύ άλλων όσον αφορά τον προσδιορισμό φορέων εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών από τα κράτη μέλη, καθώς και όσον αφορά διασυνοριακές εξαρτήσεις σε σχέση με κινδύνους και συμβάντα.
- (29) Με στόχο να δοθούν κίνητρα για τη συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και εντός του ιδιωτικού τομέα και ειδικότερα με σκοπό τη στήριξη της προστασίας των υποδομών ζωτικής σημασίας, ο ENISA θα πρέπει να στηρίζει την ανταλλαγή πληροφοριών στους τομείς και μεταξύ των τομέων, ιδίως σε αυτούς που αναφέρονται στον κατάλογο του παραρτήματος II της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148, προσφέροντας βέλτιστες πρακτικές και καθοδήγηση για τα διαθέσιμα εργαλεία και τη διαδικασία, καθώς και παρέχοντας καθοδήγηση για τον τρόπο με τον οποίον θα αντιμετωπίζονται κανονιστικά ζητήματα που σχετίζονται με την ανταλλαγή πληροφοριών, για παράδειγμα μέσω της διευκόλυνσης της θέσπισης τομεακών κέντρων κοινοχρησίας και ανάλυσης πληροφοριών.
- (30) Καθώς οι πιθανές αρνητικές επιπτώσεις των τρωτών σημείων προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ και διαδικασιών ΤΠΕ αυξάνονται συνεχώς, ο εντοπισμός και η διόρθωση αυτών των τρωτών σημείων παίζουν σημαντικό ρόλο στη μείωση του συνολικού κινδύνου για την κυβερνοασφάλεια. Η συνεργασία μεταξύ οργανισμών, κατασκευαστών ή παρόχων τρωτών προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ και διαδικασιών ΤΠΕ, καθώς και μελών της ερευνητικής κοινότητας για την κυβερνοασφάλεια και των κυβερνήσεων που εντοπίζουν τρωτά σημεία έχει αποδειχθεί ότι αυξάνει σημαντικά τόσο τα ποσοστά εντοπισμού όσο και τη διόρθωση των τρωτών σημείων προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ και διαδικασιών ΤΠΕ. Συντονισμένη δημοσιοποίηση τρωτών σημείων σημαίνει μια διαρθρωμένη διαδικασία συνεργασίας στην οποία τα τρωτά σημεία αναφέρονται στον ιδιοκτήτη του συστήματος πληροφοριών, παρέχοντας στον οργανισμό την ευκαιρία να διαγνώσει και να διορθώσει το τρωτό σημείο πριν να αποκαλυφθούν σε τρίτα μέρη ή στο ευρύ κοινό λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τα τρωτά σημεία. Η διαδικασία προβλέπει επίσης τον συντονισμό μεταξύ του «εντοπιστή» και του οργανισμού όσον αφορά τη δημοσιοποίηση των εν λόγω τρωτών σημείων. Οι πολιτικές της συντονισμένης δημοσιοποίησης τρωτών σημείων θα μπορούσαν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στις προσπάθειες των κρατών μελών για την ενίσχυση της κυβερνοασφάλειας.

- (31) Ο ENISA θα πρέπει να συγκεντρώνει και να αναλύει εθνικές εκθέσεις από τις CSIRT και τη διοργανική ομάδα αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών στην πληροφορική για τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης που θεσπίστηκε με τον διακανονισμό μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης, της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων σχετικά με την οργάνωση και τη λειτουργία ομάδας αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών στην πληροφορική για τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης (CERT-EE) ⁽¹⁴⁾ οι οποίες ανταλλάσσονται σε εθελοντική βάση με σκοπό τη συμβολή στον καθορισμό κοινών διαδικασιών, γλώσσας και ορολογίας για την ανταλλαγή πληροφοριών. Υπό αυτές τις συνθήκες ο ENISA θα πρέπει να εξασφαλίζει τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στο πλαίσιο της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148 που καθορίζει τους λόγους εθελούσιας ανταλλαγής τεχνικών πληροφοριών σε επιχειρησιακό επίπεδο εντός του δικτύου ομάδων απόκρισης συμβάντων που αφορούν την ασφάλεια των υπολογιστών («δίκτυο CSIRT») που δημιουργήθηκε με την εν λόγω οδηγία.
- (32) Ο ENISA θα πρέπει να συμβάλλει στην αντιμετώπιση σε επίπεδο Ένωσης σε περίπτωση μεγάλης κλίμακας διασυνοριακών συμβάντων και κρίσεων που αφορούν την κυβερνοασφάλεια. Το εν λόγω καθήκον θα πρέπει να εκτελείται σύμφωνα με την εντολή του ENISA όπως αυτή καθορίζεται από τον παρόντα κανονισμό και με βάση μια προσέγγιση που θα αποφασιστεί από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της σύστασης (ΕΕ) 2017/1584 της Επιτροπής ⁽¹⁵⁾ και των συμπερασμάτων του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2018 για τη συντονισμένη αντιμετώπιση σε επίπεδο ΕΕ συμβάντων και κρίσεων ασφάλειας μεγάλης κλίμακας στον κυβερνοχώρο. Το εν λόγω καθήκον θα μπορούσε να περιλαμβάνει τη συλλογή σχετικών πληροφοριών και έναν διευκολυντικό ρόλο ανάμεσα στο δίκτυο CSIRT και στην τεχνική κοινότητα, καθώς και στους αρμόδιους λήψης αποφάσεων που έχουν την ευθύνη διαχείρισης κρίσεων. Επιπλέον, ο ENISA θα πρέπει να στηρίζει την επιχειρησιακή συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών, όταν ζητείται από ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, στον χειρισμό συμβάντων από τεχνικής άποψης, μέσω της διευκόλυνσης της σχετικής ανταλλαγής τεχνικών λύσεων μεταξύ των κρατών μελών και μέσω της παροχής εισροών σε δημόσιες επικοινωνίες. Ο ENISA θα πρέπει να στηρίζει την επιχειρησιακή συνεργασία δοκιμάζοντας τις ρυθμίσεις μιας τέτοιας συνεργασίας μέσω τακτικών ασκήσεων κυβερνοασφάλειας.
- (33) Για τη στήριξη της επιχειρησιακής συνεργασίας, ο ENISA θα πρέπει να χρησιμοποιεί τη διαθέσιμη τεχνική και επιχειρησιακή εμπειρογνωσία της CERT-EU μέσω διαρθρωμένης συνεργασίας. Η διαρθρωμένη αυτή συνεργασία θα μπορούσε να ενισχύσει την εμπειρογνωσία του ENISA. Όπου συντρέχει περίπτωση, θα πρέπει να θεσπίζονται συγκεκριμένες ρυθμίσεις μεταξύ των δύο οντοτήτων με σκοπό τον καθορισμό της πρακτικής εφαρμογής της εν λόγω συνεργασίας και την αποφυγή της αλληλεπικάλυψης δραστηριοτήτων.
- (34) Εκτελώντας το καθήκον του που αφορά τη στήριξη της επιχειρησιακής συνεργασίας στο πλαίσιο του δικτύου των CSIRT, ο ENISA θα πρέπει να μπορεί να παρέχει στήριξη στα κράτη μέλη κατόπιν αιτήματός τους, όπως για παράδειγμα παρέχοντας συμβουλές για το πώς να βελτιώσουν τις ικανότητές τους να προλαμβάνουν, να εντοπίζουν και να αντιμετωπίζουν συμβάντα, διευκολύνοντας τον τεχνικό χειρισμό συμβάντων που έχουν σημαντικό ή ουσιαστικό αντίκτυπο ή διασφαλίζοντας τη διενέργεια αναλύσεων σχετικά με κυβερνοαπειλές και συμβάντα. Ο ENISA θα πρέπει να διευκολύνει τον τεχνικό χειρισμό συμβάντων που έχουν σημαντικό ή ουσιαστικό αντίκτυπο, παρέχοντας ειδικότερα στήριξη στην εθελούσια ανταλλαγή τεχνικών λύσεων μεταξύ των κρατών μελών ή παράγοντας συνδυαστικές τεχνικές πληροφορίες, όπως τεχνικές λύσεις που ανταλλάσσουν σε εθελοντική βάση τα κράτη μέλη. Η σύσταση (ΕΕ) 2017/1584 συνιστά ότι τα κράτη μέλη πρέπει να συνεργάζονται με καλή πίστη και να ανταλλάσσουν μεταξύ τους και με τον ENISA, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, πληροφορίες σχετικά με μεγάλης κλίμακας συμβάντα και κρίσεις που αφορούν την κυβερνοασφάλεια. Τέτοιου είδους πληροφορίες θα βοηθήσουν περαιτέρω τον ENISA στην εκπλήρωση του καθήκοντός του για τη στήριξη της επιχειρησιακής συνεργασίας.
- (35) Στο πλαίσιο της τακτικής συνεργασίας σε τεχνικό επίπεδο με σκοπό τη στήριξη της ευαισθητοποίησης ως προς την κατάσταση στην Ένωση, ο ENISA θα πρέπει, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, να εκπονεί τακτική αναλυτική τεχνική έκθεση για την κατάσταση της κυβερνοασφάλειας στην ΕΕ όσον αφορά συμβάντα και κυβερνοαπειλές, με βάση τις πληροφορίες που είναι δημόσια διαθέσιμες, τις αναλύσεις του και εκθέσεις του που έχει μοιραστεί με τις CSIRT των κρατών μελών ή τα εθνικά ενιαία κέντρα επαφής για την ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών («ενιαία κέντρα επαφής») που προβλέπονται στην οδηγία (ΕΕ) 2016/1148, όλα σε εθελοντική βάση, το Ευρωπαϊκό Κέντρο για τα Κυβερνοεγκλήματα (EC3) στη Ευρώπη, τη CERT-EU και, όπου συντρέχει περίπτωση, το Κέντρο ανάλυσης πληροφοριών και κατάστασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EU INTCEN) στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης. Η εν λόγω έκθεση θα πρέπει να διατίθεται στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στον Υπάτο Εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας και στο δίκτυο CSIRT.
- (36) Η στήριξη από τον ENISA για τις εκ των υστέρων τεχνικές έρευνες συμβάντων με σημαντικό ή ουσιαστικό αντίκτυπο οι οποίες αναλαμβάνονται κατόπιν αιτήματος των ενδιαφερόμενων κρατών μελών θα πρέπει να επικεντρώνεται στην πρόληψη μελλοντικών συμβάντων. Τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν τις απαραίτητες πληροφορίες και συνδρομή προκειμένου να μπορεί ο ENISA να στηρίζει αποτελεσματικά την εκ των υστέρων τεχνική έρευνα.

⁽¹⁴⁾ ΕΕ C 12 της 13.1.2018, σ. 1.

⁽¹⁵⁾ Σύσταση (ΕΕ) 2017/1584 της Επιτροπής, της 13ης Σεπτεμβρίου 2017, για τη συντονισμένη αντιμετώπιση περιστατικών και κρίσεων μεγάλης κλίμακας στον κυβερνοχώρο (ΕΕ L 239 της 19.9.2017, σ. 36).

- (37) Τα κράτη μέλη μπορούν να καλούν τις επιχειρήσεις τις οποίες αφορά το συμβάν να συνεργάζονται παρέχοντας τις απαραίτητες πληροφορίες και συνδρομή στον ENISA με την επιφύλαξη του δικαιώματός τους να προστατεύουν εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες και πληροφορίες που αφορούν τη δημόσια ασφάλεια.
- (38) Για την καλύτερη κατανόηση των προκλήσεων στον τομέα της κυβερνοασφάλειας και με σκοπό την παροχή στρατηγικών μακροπρόθεσμων συμβουλών στα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης, ο ENISA πρέπει να αναλύει τους υφιστάμενους και αναδυόμενους κινδύνους για την κυβερνοασφάλεια. Για τον σκοπό αυτό, ο ENISA θα πρέπει, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και, αν κρίνεται σκόπιμο, με τα στατιστικά όργανα και λοιπά όργανα, να συλλέγει τις σχετικές πληροφορίες που είναι διαθέσιμες στο κοινό ή ανταλλάσσονται σε εθελοντική βάση και να διενεργεί αναλύσεις των αναδυόμενων τεχνολογιών, καθώς και να παρέχει αξιολογήσεις για συγκεκριμένα θέματα σχετικά με τις αναμενόμενες κοινωνικές, νομικές, οικονομικές και ρυθμιστικές επιπτώσεις των τεχνολογικών καινοτομιών στην ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών, ιδίως στην κυβερνοασφάλεια. Ο ENISA θα πρέπει επίσης να στηρίζει τα κράτη μέλη και τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης κατά τον προσδιορισμό των αναδυόμενων κινδύνων στην κυβερνοασφάλεια και την πρόληψη των συμβάντων, πραγματοποιώντας αναλύσεις των κυβερνοασφαλειών, των τρωτών σημείων και των συμβάντων στον κυβερνοχώρο.
- (39) Προκειμένου να αυξήσει την ανθεκτικότητα της Ένωσης, ο ENISA θα πρέπει να αναπτύξει εμπειρογνομosύνη στον τομέα της κυβερνοασφάλειας των υποδομών, ιδίως για τη στήριξη των τομέων που παρατίθενται στον κατάλογο του παραρτήματος II της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148 και εκείνων που χρησιμοποιούνται από τους παρόχους ψηφιακών υπηρεσιών που παρατίθενται στον κατάλογο του παραρτήματος III της εν λόγω οδηγίας, παρέχοντας συμβουλές, εκδίδοντας κατευθυντήριες γραμμές και ανταλλάσσοντας βέλτιστες πρακτικές. Με στόχο τη διασφάλιση ευκολότερης πρόσβασης σε καλύτερα διαρθρωμένες πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους και τα πιθανά διορθωτικά μέτρα που αφορούν την κυβερνοασφάλεια, ο ENISA θα πρέπει να αναπτύξει και να διατηρεί τον «κόμβο πληροφοριών» της Ένωσης, μια μονοαπευθυντική πύλη που παρέχει στο κοινό πληροφορίες σχετικά με την κυβερνοασφάλεια που δημιουργούνται στην Ένωση και προέρχονται από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς. Η διευκόλυνση της πρόσβασης σε καλύτερα δομημένες πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους για την κυβερνοασφάλεια και τις πιθανές διορθωτικές ενέργειες θα μπορούσε επίσης να βοηθήσει τα κράτη μέλη να ενισχύσουν τις ικανότητές τους και να ευθυγραμμίσουν τις πρακτικές τους, βελτιώνοντας έτσι τη συνολική τους ανθεκτικότητα έναντι των κυβερνοεπιθέσεων.
- (40) Ο ENISA θα πρέπει να συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση του κοινού όσον αφορά τους κινδύνους κυβερνοασφάλειας, μεταξύ άλλων με πανευρωπαϊκή εκστρατεία ευαισθητοποίησης προάγοντας την εκπαίδευση, και στην παροχή καθοδήγησης όσον αφορά τις ορθές πρακτικές για μεμονωμένους χρήστες στοχεύοντας σε πολίτες, οργανώσεις και επιχειρήσεις. Ο ENISA θα πρέπει επίσης να συμβάλλει στην προώθηση βέλτιστων πρακτικών και λύσεων, συμπεριλαμβανομένης της κυβερνούγιεινης και του κυβερνογραμματισμού, σε επίπεδο πολιτών, οργανώσεων και επιχειρήσεων, συλλέγοντας και αναλύοντας δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με σημαντικά συμβάντα και συντάσσοντας και δημοσιεύοντας εκθέσεις και καθοδήγηση για πολίτες, οργανισμούς και επιχειρήσεις, και στη βελτίωση του συνολικού επιπέδου ετοιμότητας και ανθεκτικότητάς τους. Ο ENISA θα πρέπει να προσπαθεί επίσης να παρέχει στους καταναλωτές σχετικές πληροφορίες για τα ισχύοντα συστήματα πιστοποίησης, για παράδειγμα μέσω κατευθυντήριων γραμμών και συστάσεων. Επιπλέον, ο ENISA θα πρέπει να διοργανώνει, σύμφωνα με το σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση που συστάθηκε με την ανακοίνωση της Επιτροπής της 17ης Ιανουαρίου 2018 και σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης, τακτικές εκστρατείες προβολής και ενημέρωσης του κοινού που θα απευθύνονται στους τελικούς χρήστες, με στόχο την προώθηση ασφαλέστερων ατομικών συμπεριφορών στον κυβερνοχώρο και τον ψηφιακό γραμματισμό και την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις ενδεχόμενες κυβερνοαπειλές, συμπεριλαμβανομένων των επιγραφικών εγκληματικών δραστηριοτήτων όπως οι επιθέσεις ηλεκτρονικού «ψαρέματος» (phishing), δίκτυα προγραμμάτων ρομπότ (botnet), χρηματοπιστωτική και τραπεζική απάτη και περιστατικά απάτης με δεδομένα, καθώς και την προώθηση βασικών συμβουλών για την πολυπαραγοντική πιστοποίηση γνησιότητας, τη δημιουργία patch ασφαλείας (patching), την κρυπτογράφηση, την ανωνυμοποίηση και την προστασία των δεδομένων.
- (41) Ο ENISA θα πρέπει να διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στην επιτάχυνση της ευαισθητοποίησης των τελικών χρηστών ως προς την ασφάλεια των συσκευών και την ασφαλή χρήση των υπηρεσιών και θα πρέπει να προάγει σε επίπεδο Ένωσης την ασφάλεια βάσει σχεδιασμού και την προστασία της ιδιωτικής ζωής εκ σχεδιασμού (privacy-by-design). Προς επίτευξη του στόχου αυτού, ο ENISA θα πρέπει να αξιοποιεί τις διαθέσιμες βέλτιστες πρακτικές και εμπειρίες, ιδίως τις βέλτιστες πρακτικές και εμπειρίες ακαδημαϊκών ιδρυμάτων και ερευνητών στον τομέα της ασφάλειας ΤΠ.
- (42) Προκειμένου να υποστηρίξει τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, καθώς και τους χρήστες λύσεων σχετικών με την κυβερνοασφάλεια, ο ENISA θα πρέπει να αναπτύξει και να διατηρεί ένα «παρατηρητήριο αγοράς», διενεργώντας τακτικές αναλύσεις και διαδίδοντας πληροφορίες για τις κύριες τάσεις στην αγορά της κυβερνοασφάλειας, τόσο από την πλευρά της ζήτησης όσο και από την πλευρά της προσφοράς.
- (43) Ο ENISA θα πρέπει να συμβάλλει στις προσπάθειες της Ένωσης για συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς, καθώς και εντός των συναφών διεθνών πλαισίων συνεργασίας στον τομέα της κυβερνοασφάλειας. Ειδικότερα, ο ENISA θα πρέπει να συμβάλλει, κατά περίπτωση, στη συνεργασία με οργανισμούς όπως ο ΟΟΣΑ, ο ΟΑΣΕ και το ΝΑΤΟ. Η συνεργασία αυτή θα μπορούσε να περιλαμβάνει κοινές ασκήσεις κυβερνοασφάλειας και κοινό συντονισμό της αντιμετώπισης συμβάντων. Οι εν λόγω δραστηριότητες οφείλουν να πραγματοποιούνται με πλήρη σεβασμό των αρχών της συμμετοχικότητας, της αμοιβαιότητας και της αυτονομίας λήψης αποφάσεων της Ένωσης, χωρίς να θίγεται ο ιδιαίτερος χαρακτήρας της πολιτικής ασφάλειας και άμυνας κάθε κράτους μέλους.

- (44) Για να διασφαλίσει την πλήρη επιτυχία των στόχων του, ο ENISA θα πρέπει να συνεργάζεται με σχετικές εποπτικές αρχές της Ένωσης και με άλλες αρμόδιες αρχές στην Ένωση, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της CERT-EU, του EC3, του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας (EOA), του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Παγκόσμιου Δορυφορικού Συστήματος Πλοήγησης (Ευρωπαϊκός Οργανισμός GNSS), του Φορέα Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (BEREC), του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τη λειτουργική διαχείριση συστημάτων ΠΠ μεγάλης κλίμακας στον χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (eu-LISA), της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΑΤ), του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων, του Οργανισμού Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER), του Οργανισμού Ασφάλειας της Αεροπορίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΟΑΑ) και οποιουδήποτε άλλους οργανισμούς της Ένωσης που εμπλέκεται στην κυβερνοασφάλεια. Ο ENISA θα πρέπει επίσης να συνεργάζεται με αρχές που ασχολούνται με την προστασία των δεδομένων, προκειμένου να ανταλλάσσει τεχνογνωσία και βέλτιστες πρακτικές, και να παρέχει συμβουλές σε θέματα κυβερνοασφάλειας που ενδέχεται να έχουν επιπτώσεις στο έργο τους. Οι εκπρόσωποι των εθνικών και των ενωσιακών αρχών επιβολής του νόμου και προστασίας δεδομένων θα πρέπει να έχουν δικαίωμα εκπροσώπησης στη συμβουλευτική ομάδα του ENISA. Όταν ο ENISA συνεργάζεται με αρχές επιβολής του νόμου για θέματα ασφάλειας των δικτύων και των πληροφοριών τα οποία ενδέχεται να έχουν επιπτώσεις στο έργο τους, θα πρέπει να σέβεται τους υπάρχοντες διαύλους πληροφοριών και τα υφιστάμενα δίκτυα.
- (45) Θα μπορούσαν να δημιουργηθούν εταιρικές σχέσεις με ακαδημαϊκά ιδρύματα που αναλαμβάνουν ερευνητικές πρωτοβουλίες στους σχετικούς τομείς και οι πληροφορίες από τις οργανώσεις καταναλωτών και άλλους φορείς θα πρέπει να φτάνουν μέσω κατάλληλων διαύλων και να λαμβάνονται υπόψη.
- (46) Ο ENISA, υπό την ιδιότητά του ως Γραμματεία του δικτύου CSIRT, θα πρέπει να στηρίζει τις CSIRT των κρατών μελών και τη CERT-EU στην επιχειρησιακή συνεργασία σχετικά με τα σχετικά καθήκοντα του δικτύου CSIRT, όπως αναφέρεται στην οδηγία (ΕΕ) 2016/1148. Ακόμη, ο ENISA θα πρέπει να προωθεί και να υποστηρίζει τη συνεργασία μεταξύ των οικειών CSIRT σε περίπτωση συμβάντων, επιθέσεων ή διαταραχών στη λειτουργία των δικτύων ή στην υποδομή την οποία διαχειρίζονται ή προστατεύουν οι CSIRT και αφορούν ή μπορούν να αφορούν τουλάχιστον δύο CSIRT, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις τυποποιημένες επιχειρησιακές διαδικασίες του δικτύου CSIRT.
- (47) Προκειμένου να αυξηθεί η ετοιμότητα της Ένωσης στην απόκριση σε συμβάντα, ο ENISA θα πρέπει να διοργανώνει σε τακτική βάση ασκήσεις για την κυβερνοασφάλεια σε επίπεδο Ένωσης και, κατόπιν αιτήματος, να στηρίζει τα κράτη μέλη και τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης στη διοργάνωση τέτοιων ασκήσεων. Ανά διετία θα πρέπει να διοργανώνονται γενικές ασκήσεις μεγάλης κλίμακας οι οποίες περιλαμβάνουν τεχνικά, επιχειρησιακά και στρατηγικά στοιχεία. Επιπλέον, ο ENISA θα πρέπει να μπορεί να διοργανώνει τακτικά λιγότερο εκτενείς ασκήσεις με τον ίδιο στόχο, δηλαδή να αυξηθεί η ετοιμότητα της Ένωσης στην απόκριση σε συμβάντα.
- (48) Ο ENISA θα πρέπει να αναπτύσσει περαιτέρω και να διατηρεί την εμπειρογνωσία του στην πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας προκειμένου να υποστηρίζει την ενωσιακή πολιτική στον τομέα αυτό. Ο ENISA θα πρέπει να αξιοποιεί τις υφιστάμενες βέλτιστες πρακτικές και να προάγει την εισαγωγή πιστοποίησης για την κυβερνοασφάλεια εντός της Ένωσης, μεταξύ άλλων συμβάλλοντας στη θέσπιση και τη διατήρηση ενός πλαισίου πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας σε ενωσιακό επίπεδο (ευρωπαϊκό πλαίσιο πιστοποίησης για την κυβερνοασφάλεια), προκειμένου να αυξηθεί η διαφάνεια της εξασφάλισης της κυβερνοασφάλειας για προϊόντα ΤΠΕ, υπηρεσίες ΤΠΕ και διαδικασίες ΤΠΕ, ενισχύοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την εμπιστοσύνη στην ψηφιακή εσωτερική αγορά και στην ανταγωνιστικότητά της.
- (49) Οι αποδοτικές πολιτικές κυβερνοασφάλειας θα πρέπει να βασίζονται σε σωστά εκπονηθείσες μεθόδους εκτίμησης κινδύνου, τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα. Οι μέθοδοι εκτίμησης κινδύνου χρησιμοποιούνται σε διαφορετικά επίπεδα και δεν υπάρχουν κοινές πρακτικές όσον αφορά την αποδοτική εφαρμογή τους. Η προώθηση και ανάπτυξη βέλτιστων πρακτικών για την εκτίμηση κινδύνου και για διαλειτουργικές λύσεις διαχείρισης κινδύνου σε οργανισμούς του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα θα βελτιώσει το επίπεδο κυβερνοασφάλειας στην Ένωση. Για τον σκοπό αυτό, ο ENISA θα πρέπει να υποστηρίζει τη συνεργασία μεταξύ των συμφεροντούχων του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα σε επίπεδο Ένωσης και να διευκολύνει τις προσπάθειές τους σχετικά με την καθιέρωση και χρήση ευρωπαϊκών και διεθνών προτύπων για τη διαχείριση κινδύνου και τη μετρήσιμη ασφάλεια ηλεκτρονικών προϊόντων, συστημάτων, δικτύων και υπηρεσιών που, μαζί με το λογισμικό, αποτελούν τα συστήματα δικτύου και πληροφοριών.
- (50) Ο ENISA θα πρέπει να παροτρύνει τα κράτη μέλη, τους κατασκευαστές ή τους παρόχους προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ να ανεβάζουν το γενικό επίπεδο των προτύπων ασφάλειας, έτσι ώστε όλοι οι χρήστες του διαδικτύου να μπορούν να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίζουν την προσωπική τους κυβερνοασφάλεια, και θα πρέπει να παρέχει κίνητρα για να το πράξουν. Πιο συγκεκριμένα, οι κατασκευαστές και οι πάροχοι προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ θα πρέπει να παρέχουν τις τυχόν αναγκαίες ενημερώσεις και να ανακαλούν, να αποσύρουν ή να ανακυκλώνουν προϊόντα ΤΠΕ, υπηρεσίες ΤΠΕ ή διαδικασίες ΤΠΕ που δεν πληρούν τα πρότυπα κυβερνοασφάλειας, ενώ οι εισαγωγείς και οι διανομείς θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα προϊόντα ΤΠΕ, οι υπηρεσίες ΤΠΕ και οι διαδικασίες ΤΠΕ που διαθέτουν στην αγορά της Ένωσης συμμορφώνονται με τις ισχύουσες απαιτήσεις και δεν παρουσιάζουν κίνδυνο για τους καταναλωτές της Ένωσης.

- (51) Σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές, ο ENISA θα πρέπει να μπορεί να διαδίδει πληροφορίες όσον αφορά το επίπεδο κυβερνοασφάλειας των προϊόντων ΤΠΕ, των υπηρεσιών ΤΠΕ και των διαδικασιών ΤΠΕ που διατίθενται στην εσωτερική αγορά και να εκδίδει προειδοποιήσεις που στοχεύουν τους κατασκευαστές ή τους παρόχους προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ και απαιτούν από αυτούς να βελτιώνουν την ασφάλεια των οικείων προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ και διαδικασιών ΤΠΕ, συμπεριλαμβανομένης της κυβερνοασφάλειας.
- (52) Ο ENISA θα πρέπει να συνυπολογίζει πλήρως τις τρέχουσες δραστηριότητες έρευνας, ανάπτυξης και τεχνολογικής αξιολόγησης, ιδίως εκείνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο διαφόρων ερευνητικών πρωτοβουλιών της Ένωσης, προκειμένου να συμβουλευεί τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης και, όπου είναι σκόπιμο, τα κράτη μέλη, εφόσον το ζητήσουν, σχετικά με τις ερευνητικές ανάγκες και προτεραιότητες στον τομέα της κυβερνοασφάλειας. Προκειμένου να προσδιορίζονται οι ερευνητικές ανάγκες και προτεραιότητες, ο ENISA θα πρέπει επίσης να συμβουλευτεί τις οικείες ομάδες χρηστών. Ειδικότερα, θα μπορούσε να καθιερωθεί συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας, το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας και το Ινστιτούτο Μελετών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Θέματα Ασφάλειας.
- (53) Ο ENISA θα πρέπει να διαβουλεύεται τακτικά με τους οργανισμούς τυποποίησης, ιδίως τους ευρωπαϊκούς, κατά την προετοιμασία των ευρωπαϊκών συστημάτων πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας.
- (54) Οι κυβερνοαπειλές είναι παγκόσμιο ζήτημα. Υπάρχει ανάγκη στενότερης διεθνούς συνεργασίας για τη βελτίωση των προτύπων κυβερνοασφάλειας, συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης ορισμού κοινών προτύπων συμπεριφοράς και υιοθέτησης δεοντολογικών κανόνων, της χρήσης διεθνών προτύπων και της από κοινού χρήσης πληροφοριών, για την προώθηση ταχύτερης διεθνούς συνεργασίας για την αντιμετώπιση θεμάτων ασφάλειας δικτύων και πληροφοριών και για την προώθηση κοινής παγκόσμιας προσέγγισης τέτοιων θεμάτων. Για τον σκοπό αυτό, ο ENISA θα πρέπει να υποστηρίζει την εκτενέστερη ευρωπαϊκή συμμετοχή και τη συνεργασία με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς, παρέχοντας την απαιτούμενη εμπειρογνομosύνη και δυνατότητα ανάλυσης στα σχετικά θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης, κατά περίπτωση.
- (55) Ο ENISA θα πρέπει να είναι ικανός να ανταποκρίνεται σε συγκεκριμένα αιτήματα παροχής συμβουλών και επικουρίας που υποβάλλουν τα κράτη μέλη και τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης και εμπίπτουν στην εντολή του ENISA.
- (56) Είναι λογικό και ενδεδειγμένο να εφαρμοστούν ορισμένες αρχές σε σχέση με τη διακυβέρνηση του ENISA για τη συμμόρφωση στην κοινή δήλωση και την κοινή προσέγγιση που συμφωνήθηκαν τον Ιούλιο του 2012 στη διοργανική ομάδα εργασίας για τους αποκεντρωμένους οργανισμούς της Ένωσης, η οποία έχει ως αποστολή τον εξορθολογισμό των δραστηριοτήτων των αποκεντρωμένων οργανισμών και τη βελτίωση της απόδοσής τους. Οι συστάσεις στην κοινή δήλωση και στην κοινή προσέγγιση θα πρέπει επίσης να αντικατοπτρίζονται, κατά περίπτωση, στα προγράμματα εργασιών του ENISA, στις αξιολογήσεις του ENISA και στις πρακτικές του ENISA όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων και την άσκηση της διοίκησης.
- (57) Το διοικητικό συμβούλιο, που απαρτίζεται από εκπροσώπους των κρατών μελών και της Επιτροπής, θα πρέπει να καθορίζει τη γενική κατεύθυνση των εργασιών του ENISA και να διασφαλίζει ότι ο Οργανισμός εκτελεί τα καθήκοντά του σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό. Θα πρέπει να εκχωρηθούν στο διοικητικό συμβούλιο οι αναγκαίες εξουσίες για την κατάρτιση του προϋπολογισμού, τον έλεγχο της εκτέλεσης του προϋπολογισμού, την έγκριση κατάλληλων δημοσιονομικών κανόνων, τη θέσπιση διαφανών διαδικασιών εργασίας για τη λήψη αποφάσεων από τον ENISA, την έγκριση του ενιαίου εγγράφου προγραμματισμού του ENISA, την έγκριση του εσωτερικού κανονισμού του Οργανισμού, καθώς και τον διορισμό του εκτελεστικού διευθυντή και τη λήψη απόφασης για παράταση και λήξη της θητείας του εκτελεστικού διευθυντή.
- (58) Για την ορθή και αποτελεσματική λειτουργία του ENISA, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι τα πρόσωπα που θα διορισθούν στο διοικητικό συμβούλιο έχουν την κατάλληλη επαγγελματική εμπειρογνομosία και πείρα. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να καταβάλλουν προσπάθειες για τον περιορισμό της εναλλαγής των αντίστοιχων αντιπροσώπων τους στο διοικητικό συμβούλιο, προκειμένου να εξασφαλίζεται η συνέχεια του έργου του.
- (59) Για την ομαλή λειτουργία του ENISA, ο εκτελεστικός διευθυντής του επιβάλλεται να διορίζεται βάσει προσόντων και αποδεδειγμένων διοικητικών και διευθυντικών ικανοτήτων, καθώς και βάσει ικανοτήτων και πείρας στον τομέα της κυβερνοασφάλειας. Τα καθήκοντα του εκτελεστικού διευθυντή θα πρέπει να εκτελούνται με πλήρη ανεξαρτησία. Ο εκτελεστικός διευθυντής θα πρέπει να εκπονεί πρόταση για το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας του ENISA, κατόπιν προηγούμενης διαβούλευσης με την Επιτροπή, και να λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίζει την ορθή εκτέλεση του εν λόγω προγράμματος εργασίας. Ο εκτελεστικός διευθυντής θα πρέπει να καταρτίζει ετήσια έκθεση προς υποβολή στο διοικητικό συμβούλιο η οποία περιλαμβάνει την υλοποίηση του ετήσιου προγράμματος εργασίας του ENISA, να εκπονεί σχέδιο της κατάστασης των εκτιμώμενων εσόδων και εξόδων του ENISA και να εκτελεί τον προϋπολογισμό. Επιπλέον, ο εκτελεστικός διευθυντής θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να συγκροτεί ad hoc ομάδες εργασίας για την αντιμετώπιση ειδικών θεμάτων, ιδίως θεμάτων επιστημονικής, τεχνικής, νομικής ή κοινωνικοοικονομικής φύσης. Ειδικότερα, όσον αφορά την επεξεργασία συγκεκριμένου υποψήφιου ευρωπαϊκού συστήματος πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας («υποψήφιο σύστημα»), θεωρείται αναγκαία η συγκρότηση ad hoc ομάδας εργασίας. Ο εκτελεστικός διευθυντής θα πρέπει

να διασφαλίζει ότι τα μέλη των ad hoc ομάδων εργασίας επιλέγονται σύμφωνα με τα υψηλότερα πρότυπα εμπειρογνώσιας, με στόχο τη διασφάλιση ισορροπίας όσον αφορά τα δύο φύλα και κατάλληλης ισορροπίας, αναλόγως του συγκεκριμένου θέματος προς συζήτηση, των δημόσιων διοικήσεων των κρατών μελών, των θεσμικών οργάνων και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης και του ιδιωτικού τομέα, συμπεριλαμβανομένου του επιχειρηματικού κλάδου, των χρηστών και των πανεπιστημιακών που είναι ειδικοί στο πεδίο της ασφάλειας δικτύων και πληροφοριών.

- (60) Το εκτελεστικό συμβούλιο θα πρέπει να συμβάλλει στην αποτελεσματική λειτουργία του διοικητικού συμβουλίου. Στο πλαίσιο των προπαρασκευαστικών εργασιών του που σχετίζονται με τις αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου, το εκτελεστικό συμβούλιο θα πρέπει να εξετάζει λεπτομερώς τις σχετικές πληροφορίες, να διερευνά τις διαθέσιμες επιλογές και να παρέχει συμβουλές και λύσεις για την εκπόνηση των αποφάσεων του διοικητικού συμβουλίου.
- (61) Ο ENISA θα πρέπει να διαθέτει μια συμβουλευτική ομάδα του ENISA ως συμβουλευτικό όργανο, προκειμένου να διασφαλίζει τον τακτικό διάλογο με τον ιδιωτικό τομέα, τις οργανώσεις καταναλωτών και άλλους σχετικούς συμφεροντούχους. Η συμβουλευτική ομάδα του ENISA, η οποία συγκροτείται από το διοικητικό συμβούλιο κατόπιν πρότασης του εκτελεστικού διευθυντή, θα πρέπει να επικεντρώνεται σε θέματα που αφορούν τους συμφεροντούχους και να τα θέτει υπόψη του ENISA. Θα πρέπει να ζητείται η γνώμη της συμβουλευτικής ομάδας του ENISA ιδίως όσον αφορά το σχέδιο ετήσιου προγράμματος εργασίας του ENISA. Η σύνθεση της συμβουλευτικής ομάδας του ENISA και τα καθήκοντα με τα οποία επιφορτίζεται θα πρέπει να διασφαλίζουν επαρκή αντιπροσώπηση των συμφεροντούχων στις εργασίες του ENISA.
- (62) Θα πρέπει να συσταθεί ομάδα συμφεροντούχων για την πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας προκειμένου να βοηθήσει τον ENISA και την Επιτροπή διευκολύνοντας τη διαβούλευση σχετικών συμφεροντούχων. Η ομάδα συμφεροντούχων για την πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας θα πρέπει να απαρτίζεται από μέλη που εκπροσωπούν σε ισορροπημένη αναλογία τον κλάδο, τόσο από την πλευρά της ζήτησης όσο και από την πλευρά της προσφοράς προϊόντων ΤΠΕ και υπηρεσιών ΤΠΕ, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των ΜΜΕ, των παρόχων ψηφιακών υπηρεσιών, των Ευρωπαϊκών και διεθνών οργανισμών τυποποίησης, των οργανισμών διαπίστευσης, των εποπτικών αρχών προστασίας δεδομένων και των οργανισμών αξιολόγησης της συμμόρφωσης δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁶⁾ και της ακαδημαϊκής κοινότητας καθώς και των οργανώσεων καταναλωτών.
- (63) Ο ENISA θα πρέπει να θεσπίσει και να εφαρμόζει κανόνες για την πρόληψη και τη διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων. Ο ENISA θα πρέπει επίσης να εφαρμόζει τη σχετική νομοθεσία της Ένωσης για την πρόσβαση του κοινού σε έγγραφα κατά τα οριζόμενα στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁷⁾. Η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τον ENISA θα πρέπει να υπόκειται στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁸⁾. Ο ENISA θα πρέπει να συμμορφώνεται με τις διατάξεις που ισχύουν για τα θεσμικά όργανα και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης, καθώς και με την εθνική νομοθεσία σχετικά με τον χειρισμό πληροφοριών, ιδίως των ευαίσθητων μη διαβαθμισμένων πληροφοριών και των διαβαθμισμένων πληροφοριών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUCI).
- (64) Προκειμένου να διασφαλισθεί η πλήρης αυτονομία και ανεξαρτησία του ENISA και για να είναι σε θέση να ασκήσει πρόσθετα καθήκοντα, ακόμα κι αν αυτά είναι έκτακτα και απρόβλεπτα, θα πρέπει να διατεθεί στον ENISA επαρκής και αυτόνομος προϋπολογισμός του οποίου τα έσοδα θα πρέπει να προέρχονται πρωτίστως από εισφορές της Ένωσης και από εισφορές τρίτων χωρών που συμμετέχουν στις εργασίες του ENISA. Ο κατάλληλος προϋπολογισμός είναι πρωταρχικής σημασίας για να διασφαλιστεί ότι ο ENISA διαθέτει επαρκείς ικανότητες για την εκπλήρωση όλων των αυξανόμενων καθηκόντων του και την επίτευξη των στόχων του. Η πλειονότητα των υπαλλήλων του ENISA θα πρέπει να εμπλέκεται άμεσα στην επίτευξη των επιχειρησιακών καθηκόντων στο πλαίσιο της εντολής του ENISA. Θα πρέπει να επιτρέπεται στο κράτος μέλος υποδοχής και σε οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος να συνεισφέρει εθελοντικά στον προϋπολογισμό του ENISA. Η δημοσιονομική διαδικασία της Ένωσης θα πρέπει να παραμένει σε ισχύ όσον αφορά τις επιδοτήσεις που βαρύνουν τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης. Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο θα πρέπει να προβαίνει σε έλεγχο των λογαριασμών του ENISA για να εξασφαλίζει διαφάνεια και λογοδοσία.
- (65) Η πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας παίζει σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση της αξιοπιστίας και της ασφάλειας για τα προϊόντα ΤΠΕ, τις υπηρεσίες ΤΠΕ και τις διαδικασίες ΤΠΕ. Η ψηφιακή ενιαία αγορά, και πιο συγκεκριμένα η οικονομία δεδομένων και το IoT, μπορούν να ευδοκιμήσουν μόνο αν υπάρχει εμπιστοσύνη από το ευρύ κοινό ότι αυτά τα προϊόντα, αυτές οι υπηρεσίες και διαδικασίες παρέχουν ένα ορισμένο επίπεδο κυβερνοασφάλειας. Τα συνδεδεμένα και αυτοματοποιημένα αυτοκίνητα, οι ηλεκτρονικές ιατρικές συσκευές, τα συστήματα ελέγχου βιομηχανικού αυτοματισμού και τα ευφυή δίκτυα είναι μόνο μερικά παραδείγματα τομέων όπου η πιστοποίηση χρησιμοποιείται ήδη ευρέως ή ενδέχεται να χρησιμοποιηθεί στο εγγύς μέλλον. Οι τομείς που ρυθμίζονται από την οδηγία (ΕΕ) 2016/1148 είναι επίσης τομείς στους οποίους η πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας είναι κείριας σημασίας.

⁽¹⁶⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 339/93 του Συμβουλίου (ΕΕ L 218 της 13.8.2008, σ. 30).

⁽¹⁷⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (ΕΕ L 145 της 31.5.2001, σ. 43).

⁽¹⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και της απόφασης αριθ. 1247/2002/ΕΚ (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 39).

- (66) Στην ανακοίνωση που εξέδωσε το 2016 με τίτλο «Ενίσχυση του συστήματος κυβερνοανθεκτικότητας της Ευρώπης και προώθηση ανταγωνιστικού και καινοτόμου κλάδου ασφάλειας στον κυβερνοχώρο», η Επιτροπή επισήμανε την ανάγκη για υψηλής ποιότητας, οικονομικά και διαλειτουργικά προϊόντα και λύσεις για την κυβερνοασφάλεια. Η προμήθεια προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ και διαδικασιών ΤΠΕ εντός της ενιαίας αγοράς παραμένει πολύ κατακερματισμένη γεωγραφικά. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι ο κλάδος της κυβερνοασφάλειας στην Ευρώπη έχει αναπτυχθεί στο παρελθόν σε μεγάλο βαθμό με βάση τη ζήτηση από τις εθνικές κυβερνήσεις. Επιπλέον, η έλλειψη διαλειτουργικών λύσεων (τεχνικών προτύπων), πρακτικών και μηχανισμών πιστοποίησης σε επίπεδο Ένωσης συμπεριλαμβάνεται στα λοιπά κενά που επηρεάζουν την ενιαία αγορά στον τομέα της κυβερνοασφάλειας. Το γεγονός αυτό καθιστά δύσκολο τον ανταγωνισμό των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων σε εθνικό, ενωσιακό και παγκόσμιο επίπεδο. Μειώνει επίσης την επιλογή βιώσιμων και χρήσιμων τεχνολογιών κυβερνοασφάλειας στις οποίες έχουν πρόσβαση άτομα και επιχειρήσεις. Ομοίως, στην ανακοίνωση του 2017 για την Ενδιάμεση επανεξέταση της εφαρμογής της στρατηγικής για την ψηφιακή ενιαία αγορά - Μια συνδεδεμένη ψηφιακή ενιαία αγορά για όλους, η Επιτροπή επισήμανε την ανάγκη για ασφαλή συνδεδεμένα προϊόντα και συστήματα και ανέφερε ότι η δημιουργία ενός ευρωπαϊκού πλαισίου ασφάλειας ΤΠΕ βάσει του οποίου θεσπίζονται κανόνες για τον τρόπο οργάνωσης της πιστοποίησης ασφάλειας ΤΠΕ στην Ένωση μπορεί να διαφυλάξει την εμπιστοσύνη στο διαδίκτυο, καθώς και να αντιμετωπίσει τον υφιστάμενο κατακερματισμό της εσωτερικής αγοράς.
- (67) Επί του παρόντος, η πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας για τα προϊόντα ΤΠΕ, τις υπηρεσίες ΤΠΕ και τις διαδικασίες ΤΠΕ χρησιμοποιείται μόνο σε περιορισμένη κλίμακα. Όπου υπάρχει, πρόκειται κυρίως για χρήση σε επίπεδο κράτους μέλους ή στο πλαίσιο συστημάτων κατευθυνόμενων από τη βιομηχανία. Στο πλαίσιο αυτό, ένα πιστοποιητικό που εκδίδεται από μια εθνική αρχή πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας δεν αναγνωρίζεται καταρχήν στα άλλα κράτη μέλη. Επομένως, οι εταιρείες ενδέχεται να πρέπει να πιστοποιούν τα προϊόντα ΤΠΕ, τις υπηρεσίες ΤΠΕ και τις ΤΠΕ διαδικασίες τους στα διάφορα κράτη μέλη όπου δραστηριοποιούνται, για παράδειγμα με σκοπό τη συμμετοχή τους σε εθνικές διαδικασίες προμηθειών, κάτι που συνεπάγεται πρόσθετο κόστος για τις εταιρείες. Επιπλέον, ενώ νέα συστήματα κάνουν την εμφάνισή τους, δεν φαίνεται να υπάρχει συνεκτική και ολιστική προσέγγιση όσον αφορά τα οριζόντια ζητήματα κυβερνοασφάλειας, για παράδειγμα στο πεδίο του IoT. Τα υφιστάμενα συστήματα παρουσιάζουν σοβαρές αδυναμίες και διαφορές ως προς την κάλυψη των προϊόντων, τα επίπεδα διασφάλισης, τα ουσιαστικά κριτήρια και την πραγματική χρήση, εμποδίζοντας τους μηχανισμούς αμοιβαίας αναγνώρισης εντός της Ένωσης.
- (68) Έχουν καταβληθεί προσπάθειες προκειμένου να διασφαλιστεί η αμοιβαία αναγνώριση πιστοποιητικών στην Ένωση. Ωστόσο, οι προσπάθειες δεν στέφθηκαν με πλήρη επιτυχία. Το πιο αξιοσημείωτο παράδειγμα προς αυτήν την κατεύθυνση είναι η συμφωνία αμοιβαίας αναγνώρισης (MRA) της Ομάδας Ανώτερων Υπαλλήλων για την Ασφάλεια των Συστημάτων Πληροφοριών (SOG-IS). Παρότι αντιπροσωπεύει το πιο σημαντικό μοντέλο συνεργασίας και αμοιβαίας αναγνώρισης στο πεδίο της πιστοποίησης της ασφάλειας, η SOG-IS καλύπτει ορισμένα μόνο από τα κράτη μέλη. Αυτό το γεγονός περιορίζει την αποτελεσματικότητα της συμφωνίας αμοιβαίας αναγνώρισης της SOG-IS από την άποψη της εσωτερικής αγοράς.
- (69) Επομένως, είναι απαραίτητη η έγκριση κοινής προσέγγισης και η θέσπιση ενός ευρωπαϊκού πλαισίου πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας που αφενός θα προβλέπει τις κύριες οριζόντιες απαιτήσεις για τα ευρωπαϊκά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας που πρόκειται να αναπτυχθούν και αφετέρου θα καθιστά δυνατή την αναγνώριση των ευρωπαϊκών πιστοποιητικών κυβερνοασφάλειας και των δηλώσεων συμμόρφωσης ΕΕ για προϊόντα ΤΠΕ, υπηρεσίες ΤΠΕ ή διαδικασίες ΤΠΕ και τη χρήση τους σε όλα τα κράτη μέλη. Εν προκειμένω, είναι σημαντικό να αξιοποιηθούν τα υπάρχοντα εθνικά και διεθνή συστήματα, καθώς και τα καθεστώτα αμοιβαίας αναγνώρισης, ιδίως της SOG-IS, και να καταστεί δυνατή η ομαλή μετάβαση από τα υφιστάμενα συστήματα στο πλαίσιο τέτοιων καθεστώτων σε συστήματα σύμφωνα με το νέο ευρωπαϊκό πλαίσιο πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας. Το ευρωπαϊκό πλαίσιο πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας θα πρέπει να έχει διττό σκοπό. Αφενός θα πρέπει να συμβάλλει στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης σε προϊόντα ΤΠΕ, υπηρεσίες ΤΠΕ και διαδικασίες ΤΠΕ που έχουν λάβει πιστοποίηση βάσει των ευρωπαϊκών συστημάτων πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας. Αφετέρου, θα πρέπει να συμβάλλει στην αποφυγή συγκρουόμενων ή αλληλεπικαλυπτόμενων συστημάτων εθνικής πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας και, ως εκ τούτου, να περιορίζει το κόστος για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην ψηφιακή ενιαία αγορά. Τα ευρωπαϊκά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας δεν θα πρέπει να κάνουν διακρίσεις και θα πρέπει να βασίζονται σε ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα, εκτός αν αυτά τα πρότυπα είναι αναποτελεσματικά ή ακατάλληλα για να καλύψουν τους σχετικούς θεμιτούς στόχους της Ένωσης.
- (70) Το ευρωπαϊκό πλαίσιο πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας θα πρέπει να θεσπιστεί με ενιαίο τρόπο σε όλα τα κράτη μέλη, ώστε να αποφεύγεται η αναζήτηση της πιο συμφέρουσας πιστοποίησης (certification shopping), με βάση τα διάφορα επίπεδα αυστηρότητας σε διαφορετικά κράτη μέλη.
- (71) Τα ευρωπαϊκά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας θα πρέπει να βασίζονται στα ήδη υπάρχοντα σε διεθνές και εθνικό επίπεδο και, εφόσον απαιτείται, στις τεχνικές προδιαγραφές από φόρουμ και κοινοπραξίες, αντλώντας διδάγματα από τα ισχυρά σημεία και αξιολογώντας και διορθώνοντας τις αδυναμίες.
- (72) Οι ευέλικτες λύσεις για την κυβερνοασφάλεια είναι απαραίτητες ώστε ο κλάδος να προλαμβάνει κυβερνοαπειλές και, ως εκ τούτου, κάθε σύστημα πιστοποίησης θα πρέπει να είναι σχεδιασμένο έτσι ώστε να αποφεύγεται ο κίνδυνος να καταστεί γρήγορα παρωχημένο.

- (73) Η Επιτροπή θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να εγκρίνει ευρωπαϊκά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας όσον αφορά συγκεκριμένες ομάδες προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ και διαδικασιών ΤΠΕ. Τα εν λόγω συστήματα θα πρέπει να εφαρμόζονται και να επιβλέπονται από εθνικές αρχές πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας και τα πιστοποιητικά που εκδίδονται στο πλαίσιο αυτών των συστημάτων θα πρέπει να είναι έγκυρα και να αναγνωρίζονται στο σύνολο της Ένωσης. Τα συστήματα πιστοποίησης που εφαρμόζονται από τη βιομηχανία ή άλλους ιδιωτικούς οργανισμούς δεν θα πρέπει να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Ωστόσο, οι οργανισμοί που εφαρμόζουν τέτοια συστήματα θα πρέπει να μπορούν να προτείνουν στην Επιτροπή να εξετάσει αυτά τα συστήματα προκειμένου να εγκριθούν ως ευρωπαϊκά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας.
- (74) Οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού δεν θα πρέπει να θίγουν το ενωσιακό δίκαιο που προβλέπει συγκεκριμένους κανόνες για την πιστοποίηση προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ και διαδικασιών ΤΠΕ. Πιο συγκεκριμένα, ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 περιλαμβάνει διατάξεις για τη θέσπιση μηχανισμών πιστοποίησης και σφραγίδων και σημάτων προστασίας των δεδομένων, προκειμένου να αποδεικνύεται η συμμόρφωση με τον εν λόγω κανονισμό των πράξεων επεξεργασίας από τους υπευθύνους επεξεργασίας και τους εκτελούντες την επεξεργασία. Αυτοί οι μηχανισμοί πιστοποίησης και οι σφραγίδες και τα σήματα προστασίας των δεδομένων θα πρέπει να επιτρέπουν στα υποκείμενα των δεδομένων να αξιολογούν ταχέως το επίπεδο προστασίας των δεδομένων των σχετικών προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ και διαδικασιών ΤΠΕ. Ο παρών κανονισμός ισχύει με την επιφύλαξη της πιστοποίησης των πράξεων επεξεργασίας των δεδομένων δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, μεταξύ άλλων όταν τέτοιες πράξεις βρίσκονται ενσωματωμένες σε προϊόντα ΤΠΕ, υπηρεσίες ΤΠΕ και διαδικασίες ΤΠΕ.
- (75) Σκοπός των ευρωπαϊκών συστημάτων πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας θα πρέπει να είναι να διασφαλίζουν ότι τα προϊόντα ΤΠΕ, οι υπηρεσίες ΤΠΕ και οι διαδικασίες ΤΠΕ που πιστοποιούνται στο πλαίσιο τέτοιων συστημάτων συμμορφώνονται με συγκεκριμένες απαιτήσεις, σκοπός των οποίων είναι η προστασία της διαθεσιμότητας, της αυθεντικότητας, της ακεραιότητας και της εμπιστευτικότητας αποθηκευμένων, διαβιβαζόμενων ή επεξεργασμένων δεδομένων ή των σχετικών λειτουργιών ή των σχετικών υπηρεσιών που παρέχονται ή είναι προσβάσιμες μέσω των εν λόγω προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Στον παρόντα κανονισμό δεν είναι δυνατόν να καθοριστούν λεπτομερώς οι απαιτήσεις κυβερνοασφάλειας που σχετίζονται με το σύνολο των προϊόντων ΤΠΕ, των υπηρεσιών ΤΠΕ και των διαδικασιών ΤΠΕ. Τα προϊόντα ΤΠΕ, οι υπηρεσίες ΤΠΕ και οι διαδικασίες ΤΠΕ και οι σχετικές με τα εν λόγω προϊόντα ανάγκες κυβερνοασφάλειας ποικίλουν σε τέτοιο βαθμό ώστε είναι πολύ δύσκολο να προβλεφθούν γενικές απαιτήσεις κυβερνοασφάλειας που να ισχύουν σε κάθε περίπτωση. Επομένως, είναι απαραίτητο να υιοθετηθεί μια ευρεία και γενική έννοια της κυβερνοασφάλειας για τους σκοπούς της πιστοποίησης, η οποία θα πρέπει να συμπληρώνεται από ένα σύνολο συγκεκριμένων στόχων κυβερνοασφάλειας που οφείλεται να συνεκτιμώνται κατά τον σχεδιασμό των ευρωπαϊκών συστημάτων πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας. Οι ρυθμίσεις με τις οποίες οφείλεται να επιτυγχάνονται αυτοί οι στόχοι για συγκεκριμένα προϊόντα ΤΠΕ, υπηρεσίες ΤΠΕ και διαδικασίες ΤΠΕ θα πρέπει να διευκρινίζονται περαιτέρω αναλυτικά στο επίπεδο του επιμέρους συστήματος πιστοποίησης που εγκρίνεται από την Επιτροπή, για παράδειγμα με αναφορά σε πρότυπα ή τεχνικές προδιαγραφές, εάν δεν υπάρχουν διαθέσιμα κατάλληλα πρότυπα.
- (76) Οι τεχνικές προδιαγραφές που θα χρησιμοποιηθούν στα ευρωπαϊκά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας θα πρέπει να τηρούν τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα ΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1025/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁹⁾. Ορισμένες αποκλίσεις από τις εν λόγω απαιτήσεις θα μπορούσαν εντούτοις να θεωρηθούν αναγκαίες σε δόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις όταν οι εν λόγω τεχνικές προδιαγραφές πρόκειται να χρησιμοποιηθούν σε ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας αναφερόμενο σε «υψηλό» επίπεδο διασφάλισης. Οι λόγοι των αποκλίσεων αυτών θα πρέπει να καθίστανται διαθέσιμοι στο κοινό.
- (77) Η αξιολόγηση της συμμόρφωσης είναι διαδικασία αξιολόγησης του κατά πόσον πληρούνται οι ειδικές προδιαγραφές που αφορούν ένα προϊόν ΤΠΕ, μια υπηρεσία ΤΠΕ ή μια διαδικασία ΤΠΕ. Η εν λόγω διαδικασία διεξάγεται από ανεξάρτητο τρίτο μέρος, άλλο από τον κατασκευαστή ή τον πάροχο των προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ που αξιολογούνται. Θα πρέπει να εκδίδεται ευρωπαϊκό πιστοποιητικό κυβερνοασφάλειας κατόπιν της επιτυχούς αξιολόγησης προϊόντος ΤΠΕ, υπηρεσίας ΤΠΕ ή διαδικασίας ΤΠΕ. Ένα ευρωπαϊκό πιστοποιητικό κυβερνοασφάλειας θα πρέπει να θεωρείται ως επιβεβαίωση ότι η αξιολόγηση έχει διενεργηθεί με σωστό τρόπο. Ανάλογα με το επίπεδο διασφάλισης, το ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης για την κυβερνοασφάλεια θα πρέπει να επισημαίνει αν το ευρωπαϊκό πιστοποιητικό κυβερνοασφάλειας οφείλει να εκδοθεί από ιδιωτικό ή δημόσιο φορέα. Η αξιολόγηση της συμμόρφωσης και η πιστοποίηση δεν μπορούν να εγγυηθούν από μόνες τους ότι τα προϊόντα ΤΠΕ, οι υπηρεσίες ΤΠΕ και οι διαδικασίες ΤΠΕ που έχουν λάβει πιστοποίηση είναι κυβερνοασφαλή. Πρόκειται μάλλον για διαδικασίες και τεχνικές μεθοδολογίες που βεβαιώνουν ότι τα προϊόντα ΤΠΕ, οι υπηρεσίες ΤΠΕ και οι διαδικασίες ΤΠΕ έχουν δοκιμαστεί και ότι συμμορφώνονται με ορισμένες απαιτήσεις κυβερνοασφάλειας που προβλέπονται αλλού, για παράδειγμα σε τεχνικά πρότυπα.
- (78) Η επιλογή από τους χρήστες των ευρωπαϊκών πιστοποιητικών κυβερνοασφάλειας της κατάλληλης πιστοποίησης και των συναφών απαιτήσεων ασφάλειας θα πρέπει να βασίζεται σε ανάλυση των κινδύνων σχετικά με τη χρήση των προϊόντων ΤΠΕ, των υπηρεσιών ΤΠΕ ή των διαδικασιών ΤΠΕ. Κατά συνέπεια, το επίπεδο διασφάλισης θα πρέπει να είναι ανάλογο με το επίπεδο του κινδύνου που συνδέεται με την προβλεπόμενη χρήση του προϊόντος ΤΠΕ, της υπηρεσίας ΤΠΕ ή της διαδικασίας ΤΠΕ.

⁽¹⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1025/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με την ευρωπαϊκή τυποποίηση, την τροποποίηση των οδηγιών του Συμβουλίου 89/686/ΕΟΚ και 93/15/ΕΟΚ και των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 94/9/ΕΚ, 94/25/ΕΚ, 95/16/ΕΚ, 97/23/ΕΚ, 98/34/ΕΚ, 2004/22/ΕΚ, 2007/23/ΕΚ, 2009/23/ΕΚ και 2009/105/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 87/95/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της απόφασης αριθ. 1673/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 316 της 14.11.2012, σ. 12).

- (79) Τα ευρωπαϊκά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας θα μπορούσαν να προβλέπουν ότι η αξιολόγηση της συμμόρφωσης πραγματοποιείται υπό την αποκλειστική ευθύνη του κατασκευαστή ή του παρόχου προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ («αυτοαξιολόγηση της συμμόρφωσης»). Σε αυτές τις περιπτώσεις, θα πρέπει να αρκεί ο κατασκευαστής ή ο πάροχος προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ να διενεργεί ο ίδιος όλους τους ελέγχους προκειμένου να διασφαλίσει τη συμμόρφωση των προϊόντων ΤΠΕ, των υπηρεσιών ΤΠΕ ή των διαδικασιών ΤΠΕ με το ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης όσον αφορά την κυβερνοασφάλεια. Η αυτοαξιολόγηση της συμμόρφωσης θα πρέπει να θεωρείται κατάλληλη για τα προϊόντα ΤΠΕ, τις υπηρεσίες ΤΠΕ ή τις διαδικασίες ΤΠΕ χαμηλής πολυπλοκότητας που ενέχουν χαμηλό κίνδυνο για το κοινό, όπως οι απλοί μηχανισμοί σχεδιασμού και παραγωγής. Επιπλέον, η αυτοαξιολόγηση της συμμόρφωσης θα πρέπει να επιτρέπεται μόνο για προϊόντα ΤΠΕ, υπηρεσίες ΤΠΕ ή διαδικασίες ΤΠΕ που αντιστοιχούν στο «βασικό» επίπεδο διασφάλισης.
- (80) Τα ευρωπαϊκά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας θα μπορούσαν να επιτρέπουν τόσο την αυτοαξιολόγηση της συμμόρφωσης όσον και την πιστοποίηση προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ. Στην περίπτωση αυτή, το σύστημα θα πρέπει να προβλέπει σαφή και κατανοητά για τους καταναλωτές ή άλλους χρήστες μέσα ώστε να γίνεται διάκριση μεταξύ προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ σχετικά με την αξιολόγηση των οποίων υπεύθυνος είναι ο κατασκευαστής ή ο πάροχος και προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ που λαμβάνουν πιστοποίηση από τρίτο μέρος.
- (81) Ο κατασκευαστής ή ο πάροχος προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ που προβαίνει σε αυτοαξιολόγηση της συμμόρφωσης θα πρέπει να μπορεί να καταρτίζει και να υπογράφει τη δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης της συμμόρφωσης. Η δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ είναι έγγραφο που αναφέρει ότι συγκεκριμένο προϊόν ΤΠΕ, υπηρεσία ΤΠΕ ή διαδικασία ΤΠΕ συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του ευρωπαϊκού συστήματος πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας. Με την έκδοση και την υπογραφή της δήλωσης συμμόρφωσης ΕΕ, ο κατασκευαστής ή ο πάροχος προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ αναλαμβάνει την ευθύνη για τη συμμόρφωση του προϊόντος ΤΠΕ, της υπηρεσίας ΤΠΕ ή της διαδικασίας ΤΠΕ με τις νομικές απαιτήσεις του ευρωπαϊκού συστήματος πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας. Αντίγραφο της δήλωσης συμμόρφωσης ΕΕ θα πρέπει να υποβάλλεται στην εθνική αρχή πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας και στον ENISA.
- (82) Οι κατασκευαστές ή οι πάροχοι προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ θα πρέπει να καθιστούν τη δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ, την τεχνική τεκμηρίωση και όλες τις άλλες σχετικές πληροφορίες που αφορούν τη συμμόρφωση των προϊόντων ΤΠΕ, των υπηρεσιών ΤΠΕ ή των διαδικασιών ΤΠΕ με το ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας διαθέσιμα στην αρμόδια εθνική αρχή πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας για διάστημα που προβλέπεται στο σχετικό ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας. Η τεχνική τεκμηρίωση θα πρέπει να προσδιορίζει τις απαιτήσεις που ισχύουν δυνάμει του συστήματος και να καλύπτει τον σχεδιασμό, την κατασκευή και τη λειτουργία του προϊόντος ΤΠΕ, της υπηρεσίας ΤΠΕ ή της διαδικασίας ΤΠΕ στον βαθμό που αυτό απαιτείται για την αυτοαξιολόγηση της συμμόρφωσης. Η τεχνική τεκμηρίωση θα πρέπει να καταρτίζεται με τρόπο ώστε να είναι δυνατή η αξιολόγηση του κατά πόσον ένα προϊόν ΤΠΕ, μια υπηρεσία ΤΠΕ ή μια διαδικασία ΤΠΕ συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις που ισχύουν δυνάμει του εν λόγω συστήματος.
- (83) Η διακυβέρνηση του ευρωπαϊκού πλαισίου πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας λαμβάνει υπόψη τη συμμετοχή των κρατών μελών, καθώς και την κατάλληλη συμμετοχή των συμφεροντούχων, και καθορίζει τον ρόλο της Επιτροπής κατά τη διάρκεια του σχεδιασμού και της διαμόρφωσης της πρότασης, της αίτησης, της προετοιμασίας, της έγκρισης και της αναθεώρησης ευρωπαϊκού συστήματος πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας.
- (84) Η Επιτροπή θα πρέπει να καταρτίσει, με τη στήριξη της ευρωπαϊκής ομάδας πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας («ΕΟΠΚ») και της ομάδας συμφεροντούχων για την πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας και μετά από ανοικτή και ευρεία διαβούλευση, ένα κυλιόμενο πρόγραμμα εργασίας της Ένωσης για τα ευρωπαϊκά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας και να το δημοσιεύσει υπό μορφή μη δεσμευτικού μέσου. Το κυλιόμενο πρόγραμμα εργασίας της Ένωσης θα πρέπει να είναι στρατηγικό έγγραφο που επιτρέπει ιδίως στον κλάδο, στις εθνικές αρχές και στους οργανισμούς τυποποίησης να προετοιμάζονται εκ των προτέρων για μελλοντικά ευρωπαϊκά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας. Το κυλιόμενο πρόγραμμα εργασίας της Ένωσης θα πρέπει να περιλαμβάνει πολυετή επισκόπηση των αιτημάτων για υποψήφια συστήματα που η Επιτροπή προτίθεται να υποβάλει στον ENISA για επεξεργασία με βάση συγκεκριμένους λόγους. Η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το κυλιόμενο πρόγραμμα εργασίας της Ένωσης κατά την εκπόνηση του κυλιόμενου προγράμματος της για την τυποποίηση όσον αφορά τις ΤΠΕ και τα αιτήματα τυποποίησης σε ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης. Λόγω της ταχείας εισαγωγής και υιοθέτησης νέων τεχνολογιών, λόγω της εμφάνισης άγνωστων μέχρι τώρα κινδύνων για την κυβερνοασφάλεια και λόγω νομοθετικών εξελίξεων και εξελίξεων στην αγορά, η Επιτροπή ή η ΕΟΠΚ θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να ζητά από τον ENISA να επεξεργάζεται υποψήφια συστήματα τα οποία δεν έχουν περιληφθεί στο κυλιόμενο πρόγραμμα εργασίας της Ένωσης. Στις περιπτώσεις αυτές, η Επιτροπή και η ΕΟΠΚ θα πρέπει επίσης να αξιολογεί την αναγκαιότητα του εν λόγω αιτήματος, λαμβάνοντας υπόψη τους γενικούς στόχους και σκοπούς του παρόντος κανονισμού και την ανάγκη διασφάλισης της συνέχειας όσον αφορά τον σχεδιασμό και τη χρήση των πόρων του ENISA.

Κατόπιν τέτοιου αιτήματος, ο ENISA θα πρέπει να επεξεργάζεται, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, τα υποψήφια συστήματα για συγκεκριμένα προϊόντα ΤΠΕ, υπηρεσίες ΤΠΕ και διαδικασίες ΤΠΕ. Η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί τις θετικές και αρνητικές συνέπειες του αιτήματός της στη συγκεκριμένη αγορά, ιδίως τις συνέπειές του για τις ΜΜΕ, την καινοτομία, τους φραγμούς εισόδου στην εν λόγω αγορά και το κόστος για τους τελικούς χρήστες. Η Επιτροπή, με γνώμονα το υποψήφιο σύστημα που επεξεργάζεται ο ENISA, θα πρέπει να εξουσιοδοτείται να εγκρίνει το ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας μέσω εκτελεστικών πράξεων. Λαμβάνοντας υπόψη τον γενικό σκοπό και τους στόχους ασφάλειας που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό, τα ευρωπαϊκά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας που εγκρίνονται από την Επιτροπή θα πρέπει να ορίζουν ένα ελάχιστο σύνολο στοιχείων όσον αφορά το αντικείμενο, το πεδίο εφαρμογής και τη λειτουργία του επιμέρους συστήματος. Στα εν λόγω στοιχεία θα πρέπει να περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, το πεδίο εφαρμογής και το αντικείμενο της πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας, συμπεριλαμβανομένων των καλυπτόμενων κατηγοριών προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ και διαδικασιών ΤΠΕ, ο λεπτομερής καθορισμός των απαιτήσεων κυβερνοασφάλειας, για παράδειγμα με αναφορά σε πρότυπα ή τεχνικές προδιαγραφές, τα συγκεκριμένα κριτήρια αξιολόγησης και οι μέθοδοι αξιολόγησης, καθώς και το επιθυμητό επίπεδο διασφάλισης («βασικό», «σημαντικό» ή «υψηλό») και τα επίπεδα αξιολόγησης, κατά περίπτωση. Ο ENISA θα πρέπει να δύναται να αρνηθεί αίτημα της ΕΟΠΙΚ. Οι εν λόγω αποφάσεις θα πρέπει να λαμβάνονται από το διοικητικό συμβούλιο και θα πρέπει να είναι δεόντως αιτιολογημένες.

- (85) Ο ENISA θα πρέπει να διατηρεί δικτυακό τόπο που να παρέχει πληροφορίες για τα ευρωπαϊκά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας και να τα δημοσιεύει, ο οποίος θα πρέπει να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα αιτήματα για την επεξεργασία υποψήφιου συστήματος, καθώς και τις παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν κατά τη διαδικασία διαβούλευσης που διενήργησε ο ENISA στη φάση της προετοιμασίας. Ο δικτυακός τόπος θα πρέπει επίσης να παρέχει πληροφορίες σχετικά με τα ευρωπαϊκά πιστοποιητικά κυβερνοασφάλειας και τις δηλώσεις συμμόρφωσης ΕΕ που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού, μεταξύ άλλων πληροφορίες όσον αφορά την ανάκληση και τη λήξη των εν λόγω ευρωπαϊκών πιστοποιητικών κυβερνοασφάλειας και δηλώσεων συμμόρφωσης ΕΕ. Ο δικτυακός τόπος θα πρέπει επίσης να αναφέρει τα εθνικά συστήματα πιστοποίησης κυβερνοασφάλειας που έχουν αντικατασταθεί από ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας.
- (86) Το επίπεδο διασφάλισης ευρωπαϊκού συστήματος πιστοποίησης αποτελεί τη βάση για την εμπιστοσύνη ότι ένα προϊόν ΤΠΕ, μια υπηρεσία ΤΠΕ ή μια διαδικασία ΤΠΕ πληροί τις απαιτήσεις ασφαλείας συγκεκριμένου ευρωπαϊκού συστήματος πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας. Προκειμένου να διασφαλισθεί η συνοχή του πλαισίου ευρωπαϊκής πιστοποίησης κυβερνοασφάλειας, ένα ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης κυβερνοασφάλειας θα πρέπει να μπορεί να προσδιορίζει τα επίπεδα διασφάλισης των ευρωπαϊκών πιστοποιητικών κυβερνοασφάλειας και τις δηλώσεις συμμόρφωσης ΕΕ που εκδίδονται στο πλαίσιο του εν λόγω συστήματος. Κάθε ευρωπαϊκό πιστοποιητικό κυβερνοασφάλειας θα μπορεί να αναφέρεται σε ένα από τα επίπεδα διασφάλισης: «βασικό», «ουσιαστικό» ή «υψηλό», ενώ η δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ θα μπορεί να αναφέρεται μόνο στο «βασικό» επίπεδο διασφάλισης. Τα επίπεδα διασφάλισης θα παρέχουν την αντίστοιχη αυστηρότητα και βάθος για την αξιολόγηση του προϊόντος ΤΠΕ, της υπηρεσίας ΤΠΕ ή της διαδικασίας ΤΠΕ και θα προσδιορίζονται βάσει σχετικών με αυτά τεχνικών προδιαγραφών, προτύπων και διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών ελέγχων, σκοπός των οποίων είναι η άμβλυνση ή η πρόληψη συμβάντων. Κάθε επίπεδο διασφάλισης θα πρέπει να είναι συνεπές μεταξύ των διαφόρων τομέων όπου εφαρμόζεται η πιστοποίηση.
- (87) Το ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας μπορεί να προσδιορίζει διάφορα επίπεδα αξιολόγησης ανάλογα με την αυστηρότητα και το βάθος της μεθοδολογίας αξιολόγησης που χρησιμοποιείται. Τα επίπεδα αξιολόγησης θα πρέπει να αντιστοιχούν σε ένα από τα επίπεδα διασφάλισης και να συνδέονται με κατάλληλο συνδυασμό συστατικών στοιχείων διασφάλισης. Για όλα τα επίπεδα διασφάλισης, το προϊόν ΤΠΕ, η υπηρεσία ΤΠΕ ή η διαδικασία ΤΠΕ θα πρέπει να περιέχει μια σειρά ασφαλών λειτουργιών, όπως προσδιορίζονται από το σύστημα, στις οποίες μπορούν να περιλαμβάνονται: εξαρχής ρυθμίσεις ασφαλείας, υπογεγραμμένος κώδικας, ασφαλής επικαιροποίηση/ενημέρωση και περιορισμοί εκμετάλλευσης, καθώς και πλήρεις προστασίες μνήμης σωρού ή συστοιχίας. Οι λειτουργίες αυτές θα πρέπει να έχουν αναπτυχθεί και να διατηρούνται με τη χρήση προσεγγίσεων ανάπτυξης και συναφών εργαλείων που επικεντρώνονται στην ασφάλεια κατά τρόπον ώστε να διασφαλίζεται η αξιόπιστη ενσωμάτωση αποτελεσματικών μηχανισμών λογισμικού και υλισμικού.
- (88) Για το «βασικό» επίπεδο διασφάλισης, η αξιολόγηση θα πρέπει να καθοδηγείται τουλάχιστον από τα ακόλουθα συστατικά στοιχεία διασφάλισης: η αξιολόγηση θα πρέπει τουλάχιστον να περιλαμβάνει επανεξέταση των τεχνικών τεκμηρίωσης του προϊόντος ΤΠΕ, της υπηρεσίας ΤΠΕ ή της διαδικασίας ΤΠΕ την οποία διενεργεί ο οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης. Όταν η πιστοποίηση περιλαμβάνει διαδικασίες ΤΠΕ, θα πρέπει να υπόκειται σε τεχνική επανεξέταση η μέθοδος που χρησιμοποιείται για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και τη διατήρηση προϊόντος ΤΠΕ ή υπηρεσίας ΤΠΕ. Στις περιπτώσεις που ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας προβλέπει αυτοαξιολόγηση της συμμόρφωσης, θα πρέπει να αρκεί το γεγονός ότι ο κατασκευαστής ή ο πάροχος προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ έχει προβεί σε αυτοαξιολόγηση της συμμόρφωσης των προϊόντων ΤΠΕ, των υπηρεσιών ΤΠΕ ή των διαδικασιών ΤΠΕ με το σύστημα πιστοποίησης.
- (89) Για το «ουσιαστικό» επίπεδο διασφάλισης, η αξιολόγηση θα πρέπει, επιπλέον των απαιτήσεων για το «βασικό» επίπεδο διασφάλισης, να καθοδηγείται τουλάχιστον από την επαλήθευση της συμμόρφωσης των λειτουργιών ασφαλείας του προϊόντος ΤΠΕ, της υπηρεσίας ΤΠΕ ή της διαδικασίας ΤΠΕ με την οικεία τεχνική τεκμηρίωση.

- (90) Για το «υψηλό» επίπεδο διασφάλισης, η αξιολόγηση θα πρέπει, επιπλέον των απαιτήσεων για το «ουσιαστικό» επίπεδο διασφάλισης, να καθοδηγείται τουλάχιστον από δοκιμή απόδοσης, με την οποία αξιολογείται η ανθεκτικότητα των λειτουργιών ασφαλείας του προϊόντος ΤΠΕ, της υπηρεσίας ΤΠΕ ή της διαδικασίας ΤΠΕ έναντι περιττεχνών κυβερνοεπιθέσεων που πραγματοποιούν πρόσωπα τα οποία διαθέτουν σημαντικές δεξιότητες και πόρους.
- (91) Η προσφυγή στην ευρωπαϊκή πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας και στις δηλώσεις συμμόρφωσης ΕΕ θα πρέπει να παραμένει εδελοντική, εκτός αν ορίζεται άλλως στο ενωσιακό δίκαιο ή στη νομοθεσία των κρατών μελών που έχει εκδοθεί σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο. Ελλείψει εναρμονισμένου ενωσιακού δικαίου, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν εθνικούς τεχνικούς κανονισμούς που προβλέπουν υποχρεωτική πιστοποίηση στο πλαίσιο ευρωπαϊκού συστήματος πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2015/1535 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁰⁾. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να προσφεύγουν στην ευρωπαϊκή πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας στο πλαίσιο των δημόσιων συμβάσεων και της οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²¹⁾.
- (92) Σε ορισμένους τομείς, μπορεί να χρειαστεί στο μέλλον να επιβληθούν συγκεκριμένες απαιτήσεις κυβερνοασφάλειας και η πιστοποίησή τους να γίνει υποχρεωτική για ορισμένα προϊόντα ΤΠΕ, υπηρεσίες ΤΠΕ ή διαδικασίες ΤΠΕ, προκειμένου να βελτιωθεί το επίπεδο κυβερνοασφάλειας στην Ένωση. Η Επιτροπή θα πρέπει να παρακολουθεί τακτικά τις επιπτώσεις των εγκριθέντων ευρωπαϊκών συστημάτων πιστοποίησης κυβερνοασφάλειας στη διαθεσιμότητα ασφαλών προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ στην εσωτερική αγορά και θα πρέπει να αξιολογεί τακτικά το επίπεδο χρησιμοποίησης των συστημάτων πιστοποίησης από τους κατασκευαστές ή τους παρόχους προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ στην Ένωση. Η αποτελεσματικότητα των ευρωπαϊκών συστημάτων πιστοποίησης κυβερνοασφάλειας και το κατά πόσο συγκεκριμένα καθεστώτα θα πρέπει να καταστούν υποχρεωτικά θα πρέπει να αξιολογείται υπό το πρίσμα της νομοθεσίας της Ένωσης που αφορά την κυβερνοασφάλεια, ιδίως της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148, λαμβάνοντας υπόψη την ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών που χρησιμοποιούνται από τους φορείς εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών.
- (93) Τα ευρωπαϊκά πιστοποιητικά κυβερνοασφάλειας και οι δηλώσεις συμμόρφωσης ΕΕ θα πρέπει να βοηθούν τους τελικούς χρήστες να κάνουν εμπεριστατωμένες επιλογές. Συνεπώς, τα προϊόντα ΤΠΕ, οι υπηρεσίες ΤΠΕ και οι διαδικασίες ΤΠΕ που έχουν υποβληθεί σε πιστοποίηση ή για τα οποία έχει εκδοθεί δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ θα πρέπει να συνοδεύονται από δομημένες πληροφορίες, προσαρμοσμένες στο αναμενόμενο τεχνικό επίπεδο του τελικού χρήστη για τον οποίον προορίζονται. Όλες αυτές οι πληροφορίες θα πρέπει να είναι διαθέσιμες επιγραμμικά και, κατά περίπτωση, σε υλική μορφή. Ο τελικός χρήστης θα πρέπει να έχει πρόσβαση σε πληροφορίες όσον αφορά τον αριθμό αναφοράς του συστήματος πιστοποίησης, το επίπεδο διασφάλισης, την περιγραφή των κινδύνων για την κυβερνοασφάλεια που συνδέονται με το προϊόν ΤΠΕ, την υπηρεσία ΤΠΕ ή τη διαδικασία ΤΠΕ και τον οργανισμό ή φορέα έκδοσης ή θα πρέπει να μπορεί να αποκτήσει αντίγραφο του ευρωπαϊκού πιστοποιητικού κυβερνοασφάλειας. Επιπλέον, ο τελικός χρήστης θα πρέπει να ενημερώνεται για την πολιτική στήριξης της κυβερνοασφάλειας, δηλαδή για πόσο χρονικό διάστημα ο τελικός χρήστης μπορεί να αναμένει ότι θα λαμβάνει ενημερώσεις ή διορθώσεις σχετικές με την κυβερνοασφάλεια, του κατασκευαστή ή του παρόχου προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ. Κατά περίπτωση, θα πρέπει να παρέχεται καθοδήγηση σχετικά με ενέργειες ή ρυθμίσεις που μπορεί να εκτελέσει ο τελικός χρήστης για να διατηρήσει ή να αυξήσει την κυβερνοασφάλεια του προϊόντος ΤΠΕ ή της υπηρεσίας ΤΠΕ και θα πρέπει να παρέχονται πληροφορίες επαφής ενός ενιαίου σημείου επαφής στο οποίο μπορεί να αναφέρει συμβάν και από το οποίο μπορεί να λαμβάνει στήριξη σε περίπτωση κυβερνοεπιθέσεων (πέραν της αυτόματης αναφοράς). Οι εν λόγω πληροφορίες θα πρέπει να επικαιροποιούνται τακτικά και να διατίθενται σε δικτυακό τόπο που να παρέχει πληροφορίες σχετικά με ευρωπαϊκά συστήματα πιστοποίησης κυβερνοασφάλειας.
- (94) Προκειμένου να επιτυγχάνονται οι στόχοι του παρόντος κανονισμού και να αποφεύγεται ο κατακεραματισμός της εσωτερικής αγοράς, τα εθνικά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας ή οι διαδικασίες για τα προϊόντα ΤΠΕ, τις υπηρεσίες ΤΠΕ ή τις διαδικασίες ΤΠΕ που καλύπτονται από ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας θα πρέπει να παύουν να ισχύουν από την ημερομηνία που ορίζεται με εκτελεστικές πράξεις από την Επιτροπή. Επιπλέον, τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να θεσπίζουν νέα εθνικά συστήματα πιστοποίησης κυβερνοασφάλειας για προϊόντα ΤΠΕ, υπηρεσίες ΤΠΕ ή διαδικασίες ΤΠΕ που καλύπτονται ήδη από υφιστάμενο ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας. Ωστόσο, τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να εμποδίζονται να θεσπίζουν ή να διατηρούν εθνικά συστήματα πιστοποίησης κυβερνοασφάλειας για σκοπούς εθνικής ασφάλειας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενημερώνουν την Επιτροπή και την ΕΟΠΚ για τυχόν πρόθεσή τους να καταρτίσουν νέα εθνικά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας. Η Επιτροπή και η ΕΟΠΚ θα πρέπει να αξιολογούν τις επιπτώσεις των νέων εθνικών συστημάτων πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας στην εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και υπό το πρίσμα τυχόν στρατηγικού συμφέροντος να ζητείται, αντί του εθνικού συστήματος, ένα ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας.
- (95) Τα ευρωπαϊκά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας σκοπό έχουν να συμβάλλουν στην εναρμόνιση των πρακτικών κυβερνοασφάλειας εντός της Ένωσης. Είναι ανάγκη να συμβάλλουν στην αύξηση του επιπέδου κυβερνοασφάλειας εντός της Ένωσης. Ο σχεδιασμός των ευρωπαϊκών συστημάτων πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη και να επιτρέπει την ανάπτυξη καινοτομιών στον τομέα της κυβερνοασφάλειας.

⁽²⁰⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2015/1535 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Σεπτεμβρίου 2015, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών (ΕΕ L 241 της 17.9.2015, σ. 1).

⁽²¹⁾ Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 65).

- (96) Τα ευρωπαϊκά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις τρέχουσες μεθόδους ανάπτυξης υλικού και λογισμικού και, ιδίως, τον αντίκτυπο των συχνών ενημερώσεων λογισμικού ή υλικολογισμικού σε ατομικά ευρωπαϊκά πιστοποιητικά κυβερνοασφάλειας. Τα ευρωπαϊκά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας θα πρέπει να προσδιορίζουν τις συνθήκες υπό τις οποίες, λόγω μιας ενημέρωσης, μπορεί να απαιτηθεί το προϊόν ΤΠΕ, η υπηρεσία ΤΠΕ ή η διαδικασία ΤΠΕ να λάβει εκ νέου πιστοποίηση ή το πεδίο εφαρμογής του συγκεκριμένου ευρωπαϊκού πιστοποιητικού κυβερνοασφάλειας να περιοριστεί, λαμβάνοντας υπόψη ενδεχόμενες δυσμενείς επιπτώσεις της ενημέρωσης στη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις ασφάλειας του εν λόγω πιστοποιητικού.
- (97) Αφού εγκριθεί ένα ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας, οι πάροχοι ή οι κατασκευαστές προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ θα πρέπει να είναι σε θέση να υποβάλλουν αιτήσεις πιστοποίησης των οικείων προϊόντων ΤΠΕ ή υπηρεσιών ΤΠΕ σε οργανισμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης της επιλογής τους οπουδήποτε στην Ένωση. Οι οργανισμοί αξιολόγησης της συμμόρφωσης θα πρέπει να είναι διαπιστευμένοι από εθνικό οργανισμό διαπίστευσης, ώστε να πληρούν ορισμένες καθορισμένες απαιτήσεις που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό. Η διαπίστευση θα πρέπει να εκδίδεται για μέγιστη περίοδο πέντε ετών και θα πρέπει να μπορεί να ανανεωθεί με τους ίδιους όρους, υπό την προϋπόθεση ότι ο οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης εξακολουθεί να πληροί τις σχετικές απαιτήσεις. Οι εθνικοί οργανισμοί διαπίστευσης θα πρέπει να περιορίζουν, να αναστέλλουν ή να ανακαλούν τη διαπίστευση ενός οργανισμού αξιολόγησης της συμμόρφωσης σε περίπτωση που οι όροι διαπίστευσης δεν πληρούνται ή έχουν πάψει να πληρούνται ή σε περίπτωση που ο οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης παραβαίνει τον παρόντα κανονισμό.
- (98) Οι αναφορές της εθνικής νομοθεσίας σε εθνικά πρότυπα τα οποία έχουν παύσει να ισχύουν λόγω της έναρξης ισχύος ενός ευρωπαϊκού συστήματος πιστοποίησης κυβερνοασφάλειας μπορεί να αποτελέσουν πηγή σύγχυσης. Επομένως, η θέσπιση ευρωπαϊκού συστήματος πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας θα πρέπει να αντανακλάται στην εθνική νομοθεσία των κρατών μελών.
- (99) Για να επιτευχθούν ισοδύναμα πρότυπα σε ολόκληρη την Ένωση, να διευκολυνθεί η αμοιβαία αναγνώριση και να προαχθεί η γενική αποδοχή των ευρωπαϊκών πιστοποιητικών κυβερνοασφάλειας και των δηλώσεων συμμόρφωσης ΕΕ, είναι απαραίτητο να τεθεί σε εφαρμογή ένα σύστημα αξιολόγησης από ομοτίμους μεταξύ εθνικών αρχών πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας. Η αξιολόγηση από ομοτίμους θα πρέπει να καλύπτει τις διαδικασίες για την εποπτεία της συμμόρφωσης των προϊόντων ΤΠΕ, των υπηρεσιών ΤΠΕ και των διαδικασιών ΤΠΕ με τα ευρωπαϊκά πιστοποιητικά κυβερνοασφάλειας, για την παρακολούθηση των υποχρεώσεων των κατασκευαστών ή των παρόχων προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ οι οποίοι προβαίνουν σε αυτοαξιολόγηση της συμμόρφωσης, για την παρακολούθηση των οργανισμών αξιολόγησης της συμμόρφωσης, καθώς και της καταλληλότητας της εμπειρογνώσιας του προσωπικού των οργανισμών που εκδίδουν πιστοποιητικά για το «υψηλό» επίπεδο διασφάλισης. Η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να θεσπίσει, με εκτελεστικές πράξεις, τουλάχιστον πενταετές σχέδιο για τις αξιολογήσεις από ομοτίμους, καθώς και να θεσπίσει κριτήρια και μεθοδολογίες για τη λειτουργία του συστήματος αξιολόγησης από ομοτίμους.
- (100) Με την επιφύλαξη του γενικού συστήματος αξιολόγησης από ομοτίμους που θα πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή σε όλες τις εθνικές αρχές πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας εντός του ευρωπαϊκού πλαισίου πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας, ορισμένα ευρωπαϊκά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας μπορούν να περιλαμβάνουν μηχανισμό αξιολόγησης από ομοτίμους για τους οργανισμούς έκδοσης ευρωπαϊκών πιστοποιητικών κυβερνοασφάλειας για προϊόντα ΤΠΕ, υπηρεσίες ΤΠΕ και διαδικασίες ΤΠΕ με «υψηλό» επίπεδο διασφάλισης στο πλαίσιο των εν λόγω συστημάτων. Η ΕΟΠΙΚ θα πρέπει να στηρίζει την εφαρμογή τέτοιων μηχανισμών αξιολόγησης από ομοτίμους. Οι αξιολογήσεις από ομοτίμους θα πρέπει ιδίως να αξιολογούν εάν οι σχετικοί οργανισμοί εκτελούν τα καθήκοντά τους εναρμονισμένα και μπορούν να περιλαμβάνουν μηχανισμούς προσφυγής. Τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων από ομοτίμους θα πρέπει να δημοσιοποιούνται. Οι ενδιαφερόμενοι οργανισμοί μπορούν να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για να προσαρμόσουν ανάλογα τις πρακτικές και την εμπειρογνώσια τους.
- (101) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίζουν μία ή περισσότερες εθνικές αρχές πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας, οι οποίες θα εποπτεύουν τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα κανονισμό. Η εθνική αρχή πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας μπορεί να είναι μια υπάρχουσα ή μια νέα αρχή. Ένα κράτος μέλος θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να ορίζει, κατόπιν συμφωνίας με άλλο κράτος μέλος, μια ή περισσότερες εθνικές αρχές πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας στην επικράτεια του εν λόγω άλλου κράτους μέλους.
- (102) Οι εθνικές αρχές πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας θα πρέπει ιδίως να παρακολουθούν και να εφαρμόζουν τις υποχρεώσεις των κατασκευαστών ή των παρόχων προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ που είναι εγκατεστημένοι στα αντίστοιχα εδάφη τους σχετικά με τη δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ, να επικουρούν τους εθνικούς οργανισμούς διαπίστευσης στην παρακολούθηση και την εποπτεία των δραστηριοτήτων των οργανισμών αξιολόγησης της συμμόρφωσης με την παροχή εμπειρογνωμοσύνης και σχετικών πληροφοριών, να εξουσιοδοτούν τους οργανισμούς αξιολόγησης της συμμόρφωσης για την εκτέλεση των καθηκόντων τους όταν οι εν λόγω οργανισμοί πληρούν τις επιπρόσθετες απαιτήσεις που ορίζονται σε ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας και να παρακολουθούν τις σχετικές εξελίξεις στον τομέα της πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας. Οι εθνικές αρχές πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας θα πρέπει επίσης να χειρίζονται τις καταγγελίες που υποβάλλονται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα σε σχέση με ευρωπαϊκά πιστοποιητικά κυβερνοασφάλειας που έχουν εκδοθεί από τις εν λόγω αρχές ή σε σχέση με ευρωπαϊκά πιστοποιητικά

κυβερνοασφάλειας που έχουν εκδοθεί από οργανισμούς αξιολόγησης της συμμόρφωσης, όταν τα εν λόγω πιστοποιητικά δείχνουν «υψηλό» επίπεδο διασφάλισης, να εξετάζουν, στον βαθμό που κρίνεται απαραίτητο, το αντικείμενο της καταγγελίας και να ενημερώνουν τον καταγγέλλοντα όσον αφορά την πρόοδο και το αποτέλεσμα της έρευνας εντός εύλογου χρονικού διαστήματος. Επιπλέον, οι εθνικές αρχές πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας θα πρέπει να συνεργάζονται με άλλες εθνικές αρχές πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας ή άλλες δημόσιες αρχές, μεταξύ άλλων ανταλλάσσοντας πληροφορίες σχετικά με την πιθανή μη συμμόρφωση προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ και διαδικασιών ΤΠΕ με τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού ή συγκεκριμένων ευρωπαϊκών συστημάτων πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας. Η Επιτροπή θα πρέπει να διευκολύνει την εν λόγω ανταλλαγή πληροφοριών παρέχοντας ένα γενικό ηλεκτρονικό σύστημα υποστήριξης πληροφοριών, για παράδειγμα το σύστημα πληροφοριών και επικοινωνίας για την εποπτεία της αγοράς (ICSMS) και το σύστημα ταχείας ανταλλαγής πληροφοριών για τους κινδύνους που προκύπτουν από τη χρήση προϊόντων καταναλωτή (RAPEX) που ήδη χρησιμοποιούνται από τις αρχές εποπτείας της αγοράς σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 765/2008.

- (103) Για να διασφαλιστεί η συνεκτική εφαρμογή του ευρωπαϊκού πλαισίου πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας, θα πρέπει να δημιουργηθεί ΕΟΠΙΚ η οποία θα απαρτίζεται από εκπροσώπους των εθνικών αρχών πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας ή άλλων αρμόδιων εθνικών αρχών. Κύρια καθήκοντα της ΕΟΠΙΚ θα είναι να συμβουλευτεί και να επικουρεί την Επιτροπή στην προσπάθειά της να διασφαλίζει τη συνεπή υλοποίηση και εφαρμογή του ευρωπαϊκού πλαισίου πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας, να παρέχει συνδρομή και να συνεργάζεται στενά με τον ENISA κατά την επεξεργασία των υποψήφιων συστημάτων πιστοποίησης κυβερνοασφάλειας, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις να ζητεί από τον ENISA την επεξεργασία ενός υποψήφιου συστήματος, να εκδίδει γνώμες απευθυνόμενες στον ENISA για τα υποψήφια συστήματα και να εκδίδει γνώμες απευθυνόμενες στην Επιτροπή όσον αφορά τη διατήρηση και την επανεξέταση υφιστάμενων ευρωπαϊκών συστημάτων πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας. Η ΕΟΠΙΚ θα πρέπει να διευκολύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και εμπειρογνωμοσύνης μεταξύ των διάφορων εθνικών αρχών πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας οι οποίες είναι αρμόδιες για την εξουσιοδότηση των οργανισμών αξιολόγησης της συμμόρφωσης και την έκδοση των ευρωπαϊκών πιστοποιητικών κυβερνοασφάλειας.
- (104) Για να προάγει την ευαισθητοποίηση και να διευκολύνει την αποδοχή μελλοντικών ευρωπαϊκών συστημάτων πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει γενικές ή ειδικές ανά τομέα κατευθυντήριες γραμμές για την κυβερνοασφάλεια, π.χ. σχετικά με τις ορθές πρακτικές ή την υπεύθυνη συμπεριφορά για την κυβερνοασφάλεια, υπογραμμίζοντας το θετικό αποτέλεσμα από τη χρήση πιστοποιημένων προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ και διαδικασιών ΤΠΕ.
- (105) Προκειμένου να διευκολυνθεί περαιτέρω το εμπόριο και αναγνωρίζοντας ότι οι αλυσίδες εφοδιασμού ΤΠΕ είναι παγκόσμιες, η Ένωση μπορεί να συνάπτει, σύμφωνα με το άρθρο 218 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), συμφωνίες αμοιβαίας αναγνώρισης για τα ευρωπαϊκά πιστοποιητικά κυβερνοασφάλειας. Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τις συμβουλές του ENISA και της ομάδας πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας, δύναται να συστήσει την έναρξη των σχετικών διαπραγματεύσεων. Κάθε ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας θα πρέπει να προβλέπει ειδικούς όρους για τις εν λόγω συμφωνίες αμοιβαίας αναγνώρισης με τρίτες χώρες.
- (106) Για τη διασφάλιση ενιαίων προϋποθέσεων εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²²⁾.
- (107) Η διαδικασία εξέτασης θα πρέπει να χρησιμοποιείται για την έγκριση εκτελεστικών πράξεων σχετικά με τα ευρωπαϊκά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας για προϊόντα ΤΠΕ, υπηρεσίες ΤΠΕ ή διαδικασίες ΤΠΕ, για την έγκριση εκτελεστικών πράξεων σχετικά με τις ρυθμίσεις για τη διενέργεια ερευνών από τον ENISA, για την έγκριση εκτελεστικών πράξεων σχετικά με σχέδιο για την αξιολόγηση από ομοτίμους των εθνικών αρχών πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας, καθώς και για την έγκριση εκτελεστικών πράξεων σχετικά με τις περιστάσεις, τους μορφότυπους και τις διαδικασίες που ισχύουν για τις κοινοποιήσεις των διαπιστευμένων οργανισμών αξιολόγησης της συμμόρφωσης από τις εθνικές αρχές πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας στην Επιτροπή.
- (108) Το έργο του ENISA θα πρέπει να υπόκειται σε τακτική και ανεξάρτητη αξιολόγηση. Στην εν λόγω αξιολόγηση θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι στόχοι του ENISA, οι εργασιακές πρακτικές του και η συνάφεια των καθηκόντων του, ιδίως των καθηκόντων του που αφορούν την επιχειρησιακή συνεργασία σε επίπεδο Ένωσης. Η εν λόγω αξιολόγηση θα πρέπει επίσης να εκτιμά τον αντίκτυπο, την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα του ευρωπαϊκού πλαισίου πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας. Σε περίπτωση επανεξέτασης, η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάζει πώς μπορεί να ενισχυθεί ο ρόλος του ENISA ως σημείου αναφοράς για συμβουλές και εμπειρογνωσία και θα πρέπει επίσης να εξετάζει τη δυνατότητα ανάθεσης στον ENISA υποστηρικτικού ρόλου για την αξιολόγηση προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ και διαδικασιών ΤΠΕ τρίτων χωρών που δεν είναι σύμφωνα με τους ενωσιακούς κανόνες, όταν τα εν λόγω προϊόντα, οι υπηρεσίες και οι διαδικασίες εισέρχονται στην Ένωση.

⁽²²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

(109) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, μπορούν όμως, εξαιτίας της κλίμακας και των επιπτώσεών του, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο της Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.

(110) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 526/2013 θα πρέπει να καταργηθεί,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Προκειμένου να διασφαλίζεται η ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, σε συνδυασμό με την επίτευξη ενός υψηλού επιπέδου κυβερνοασφάλειας, κυβερνοανθεκτικότητας και κυβερνοεμπιστοσύνης εντός της Ένωσης, ο παρών κανονισμός θεσπίζει:

α) τους στόχους, τα καθήκοντα και τα οργανωτικά θέματα που σχετίζονται με τον ENISA (ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια) και

β) το πλαίσιο για τη θέσπιση ευρωπαϊκών συστημάτων πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας με σκοπό τη διασφάλιση επαρκούς επιπέδου κυβερνοασφάλειας για προϊόντα ΤΠΕ, υπηρεσίες ΤΠΕ και διαδικασίες ΤΠΕ στην Ένωση, καθώς και για τον σκοπό της αποφυγής του κατακερματισμού της εσωτερικής αγοράς όσον αφορά τα συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας στην Ένωση.

Το πλαίσιο που αναφέρεται στο στοιχείο β) του πρώτου εδαφίου εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων σε άλλες νομικές πράξεις της Ένωσης σχετικά με την εθελοντική ή την υποχρεωτική πιστοποίηση.

2. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τις αρμοδιότητες των κρατών μελών σχετικά με δραστηριότητες που αφορούν τη δημόσια ασφάλεια, την άμυνα, την εθνική ασφάλεια και τις δραστηριότητες του κράτους σε τομείς του ποινικού δικαίου.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «κυβερνοασφάλεια»: οι δραστηριότητες που απαιτούνται για την προστασία των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών, των χρηστών των εν λόγω συστημάτων και άλλων επηρεαζόμενων από κυβερνοαπειλές προσώπων,
- 2) «σύστημα δικτύου και πληροφοριών»: το σύστημα δικτύου και πληροφοριών όπως ορίζεται στο άρθρο 4 σημείο 1) της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148,
- 3) «εθνική στρατηγική για την ασφάλεια συστημάτων δικτύου και πληροφοριών»: η εθνική στρατηγική για την ασφάλεια συστημάτων δικτύου και πληροφοριών όπως ορίζεται στο άρθρο 4 σημείο 3) της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148,
- 4) «φορέας εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών»: ο φορέας εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών όπως ορίζεται στο άρθρο 4 σημείο 4) της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148,
- 5) «πάροχος ψηφιακών υπηρεσιών»: ο πάροχος ψηφιακών υπηρεσιών όπως ορίζεται στο άρθρο 4 σημείο 6) της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148,
- 6) «συμβάν»: το συμβάν όπως ορίζεται στο άρθρο 4 σημείο 7) της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148,
- 7) «χειρισμός συμβάντων»: ο χειρισμός συμβάντων όπως ορίζεται στο άρθρο 4 σημείο 8) της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148,

- 8) «κυβερνοαπειλή»: κάθε πιθανή κατάσταση, πιθανό συμβάν ή πιθανή ενέργεια που θα μπορούσε να καταστρέψει, να διαταράξει ή να επιδράσει κατ' άλλον τρόπο δυσμενώς στα συστήματα δικτύου και πληροφοριών, στους χρήστες των εν λόγω συστημάτων και σε άλλα πρόσωπα,
- 9) «ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας»: πλήρες σύνολο κανόνων, τεχνικών απαιτήσεων, προτύπων και διαδικασιών που θεσπίζονται σε επίπεδο Ένωσης και που εφαρμόζονται στην πιστοποίηση ή την αξιολόγηση της συμμόρφωσης συγκεκριμένων προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ,
- 10) «εθνικό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας»: πλήρες σύνολο κανόνων, τεχνικών απαιτήσεων, προτύπων και διαδικασιών που έχουν αναπτυχθεί και εγκριθεί από εθνική δημόσια αρχή και που εφαρμόζονται για την πιστοποίηση ή την αξιολόγηση της συμμόρφωσης των προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ και διαδικασιών ΤΠΕ που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του συγκεκριμένου συστήματος,
- 11) «ευρωπαϊκό πιστοποιητικό κυβερνοασφάλειας»: έγγραφο το οποίο εκδίδεται από τον αρμόδιο οργανισμό και βεβαιώνει ότι ένα συγκεκριμένο προϊόν ΤΠΕ, μια συγκεκριμένη υπηρεσία ΤΠΕ ή διαδικασία ΤΠΕ έχει αξιολογηθεί ως προς τη συμμόρφωση με συγκεκριμένες απαιτήσεις ασφαλείας που προβλέπει ένα ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας,
- 12) «προϊόν ΤΠΕ»: στοιχείο ή ομάδα στοιχείων συστήματος δικτύου ή πληροφοριών,
- 13) «υπηρεσία ΤΠΕ»: υπηρεσία που συνίσταται εξολοκλήρου ή κατά κύριο λόγο στη διαβίβαση, αποθήκευση, ανάκτηση ή επεξεργασία πληροφοριών μέσω συστημάτων δικτύου και πληροφοριών,
- 14) «διαδικασία ΤΠΕ»: σύνολο δραστηριοτήτων που διεξάγονται για να σχεδιάζουν, να αναπτύσσουν, να παρέχουν ή να διατηρούν προϊόν ΤΠΕ ή υπηρεσία ΤΠΕ,
- 15) «διαπίστευση»: η διαπίστευση όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 10) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008,
- 16) «εθνικός οργανισμός διαπίστευσης»: ο εθνικός οργανισμός διαπίστευσης όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 11) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008,
- 17) «αξιολόγηση της συμμόρφωσης»: η αξιολόγηση της συμμόρφωσης όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 12) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008,
- 18) «οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης»: ο οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 13) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008,
- 19) «πρότυπο»: το πρότυπο όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 1) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1025/2012,
- 20) «τεχνική προδιαγραφή»: έγγραφο με το οποίο ορίζονται οι τεχνικές απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται από προϊόν ΤΠΕ, υπηρεσία ΤΠΕ ή διαδικασία ΤΠΕ ή οι σχετικές με αυτά διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης,
- 21) «επίπεδο διασφάλισης»: η βάση για την εμπιστοσύνη ότι ένα προϊόν ΤΠΕ, μια υπηρεσία ΤΠΕ ή μια διαδικασία ΤΠΕ πληροί τις απαιτήσεις ασφαλείας συγκεκριμένου ευρωπαϊκού συστήματος πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας, το οποίο δείχνει το επίπεδο στο οποίο έχει αξιολογηθεί ένα προϊόν ΤΠΕ, μια υπηρεσία ΤΠΕ ή μια διαδικασία ΤΠΕ αλλά δεν μετρά από μόνο του την ασφάλεια του σχετικού προϊόντος ΤΠΕ, υπηρεσίας ΤΠΕ ή διαδικασίας ΤΠΕ,
- 22) «αυτοαξιολόγηση της συμμόρφωσης»: ενέργεια που πραγματοποιείται από κατασκευαστή ή πάροχο προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ, η οποία αξιολογεί κατά πόσο τα εν λόγω προϊόντα ΤΠΕ, υπηρεσίες ΤΠΕ ή διαδικασίες ΤΠΕ πληρούν τις απαιτήσεις συγκεκριμένου ευρωπαϊκού συστήματος πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας.

ΤΙΤΛΟΣ II

ENISA (Ο ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΟΑΣΦΑΛΕΙΑ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Εντολή και στόχοι**Άρθρο 3****Εντολή**

1. Ο ENISA αναλαμβάνει τα καθήκοντα που του ανατίθενται με τον παρόντα κανονισμό με σκοπό να επιτύχει ένα υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας σε ολόκληρη την Ένωση, μεταξύ άλλων υποστηρίζοντας ενεργά τα κράτη μέλη, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης για τη βελτίωση της κυβερνοασφάλειας. Ο ENISA ενεργεί ως σημείο αναφοράς για την παροχή συμβουλών και εμπειρογνωμοσύνης σχετικά με την κυβερνοασφάλεια για τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης, καθώς και άλλους σχετικούς συμφεροντούχους στην Ένωση.

Ο ENISA συμβάλλει στη μείωση του κατακερματισμού της εσωτερικής αγοράς μέσω της εκτέλεσης των καθηκόντων που του ανατίθενται δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

2. Ο ENISA ασκεί καθήκοντα που του ανατίθενται με νομικές πράξεις της Ένωσης που καθορίζουν μέτρα για την προσέγγιση νόμων, κανονισμών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που σχετίζονται με την κυβερνοασφάλεια.

3. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, ο ENISA ενεργεί ανεξάρτητα, αποφεύγοντας τις αλληλεπικαλύψεις των δραστηριοτήτων των κρατών μελών και λαμβάνοντας υπόψη την υπάρχουσα εμπειρογνωσία των κρατών μελών.

4. Ο ENISA αναπτύσσει τους δικούς του αναγκαίους πόρους, συμπεριλαμβανομένων τεχνικών και ανθρώπινων ικανοτήτων και δεξιοτήτων, για να εκτελεί τα καθήκοντα που του ανατίθενται δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 4**Στόχοι**

1. Ο ENISA αποτελεί κέντρο εμπειρογνωσίας σε θέματα κυβερνοασφάλειας χάρη στην ανεξαρτησία του, την επιστημονική και τεχνική ποιότητα των συμβουλών και της επικουρίας που παρέχει, τις πληροφορίες που παρέχει, τη διαφάνεια των επιχειρησιακών διαδικασιών του, τις μεθόδους λειτουργίας και την επιμέλεια με την οποία εκτελεί τα καθήκοντά του.

2. Ο ENISA επικουρεί τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης, καθώς και τα κράτη μέλη, στην ανάπτυξη και την εφαρμογή πολιτικών της Ένωσης που σχετίζονται με την κυβερνοασφάλεια, συμπεριλαμβανομένων των τομεακών πολιτικών για την κυβερνοασφάλεια.

3. Ο ENISA στηρίζει την ανάπτυξη ικανοτήτων και την ετοιμότητα στην Ένωση, επικουρώντας τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης, καθώς και τα κράτη μέλη και τους ιδιωτικούς και δημόσιους συμφεροντούχους, με σκοπό την ενίσχυση της προστασίας των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών τους, την ανάπτυξη και τη βελτίωση της κυβερνοανθεκτικότητας και της ικανότητας ανταπόκρισης και την ανάπτυξη δεξιοτήτων και ικανοτήτων στο πεδίο της κυβερνοασφάλειας.

4. Ο ENISA προάγει τη συνεργασία, συμπεριλαμβανομένης της ανταλλαγής πληροφοριών, και τον συντονισμό σε ενωσιακό επίπεδο ανάμεσα στα κράτη μέλη, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης, καθώς και στους σχετικούς ιδιωτικούς και δημόσιους συμφεροντούχους σε θέματα που σχετίζονται με την κυβερνοασφάλεια.

5. Ο ENISA συμβάλλει στην αύξηση των ικανοτήτων κυβερνοασφάλειας σε επίπεδο Ένωσης προκειμένου να στηρίζει τις ενέργειες των κρατών μελών όσον αφορά την πρόληψη και την αντιμετώπιση κυβερνοαπειλών, ιδίως σε περίπτωση διασυνοριακών συμβάντων.

6. Ο ENISA προάγει τη χρήση της ευρωπαϊκής πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας προκειμένου να αποφευχθεί ο κατακερματισμός της εσωτερικής αγοράς. Ο ENISA συμβάλλει στη θέσπιση και τη διατήρηση ενός ευρωπαϊκού πλαισίου πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας σύμφωνα με τον τίτλο III του παρόντος κανονισμού, προκειμένου να αυξηθεί η διαφάνεια της κυβερνοασφάλειας των προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ και διαδικασιών ΤΠΕ και, επομένως, να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη στην ψηφιακή εσωτερική αγορά και η ανταγωνιστικότητά της.

7. Ο ENISA προάγει ένα υψηλό επίπεδο ευαισθητοποίησης ως προς την κυβερνοασφάλεια, συμπεριλαμβανομένης της κυβερνοϋγιεινής και του κυβερνογραμματισμού μεταξύ πολιτών, οργανισμών και επιχειρήσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Καθήκοντα

Άρθρο 5

Χάραξη και εφαρμογή της πολιτικής και της νομοθεσίας της Ένωσης

Ο ENISA συμβάλλει στη χάραξη και την εφαρμογή της πολιτικής και του δικαίου της Ένωσης:

- 1) επικουρώντας και παρέχοντας συμβουλές σχετικά με τη χάραξη και την επανεξέταση της πολιτικής και του δικαίου της Ένωσης στον τομέα της κυβερνοασφάλειας και σχετικά με πρωτοβουλίες πολιτικής και δικαίου ανά τομέα εφόσον εμπλέκονται ζητήματα που αφορούν την κυβερνοασφάλεια, ιδίως με την παροχή της οικείας ανεξάρτητης γνωμοδότησης και ανάλυσης, καθώς και με τη διενέργεια προπαρασκευαστικών εργασιών,
- 2) επικουρώντας τα κράτη μέλη για τη συνεπή εφαρμογή της πολιτικής και του δικαίου της Ένωσης σχετικά με την κυβερνοασφάλεια, ιδίως σε σχέση με την οδηγία (ΕΕ) 2016/1148, μεταξύ άλλων με την έκδοση γνωμοδοτήσεων, κατευθυντήριες γραμμές, την παροχή συμβουλών και βέλτιστων πρακτικών σχετικά με ζητήματα όπως διαχείριση κινδύνων, κοινοποίηση συμβάντων και ανταλλαγή πληροφοριών, καθώς και διευκολύνοντας την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ αρμόδιων αρχών για το θέμα αυτό,
- 3) επικουρώντας τα κράτη μέλη και τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης στην ανάπτυξη και την προώθηση πολιτικών κυβερνοασφάλειας που συνδέονται με την υποστήριξη της γενικής διαθεσιμότητας ή της ακεραιότητας του δημόσιου πυρήνα του ανοιχτού διαδικτύου,
- 4) συμβάλλοντας στο έργο της ομάδας συνεργασίας δυνάμει του άρθρου 11 της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148, παρέχοντας την εμπειρογνωμοσύνη και τη συνδρομή του,
- 5) στηρίζοντας:
  - α) τη χάραξη και την εφαρμογή της ενωσιακής πολιτικής στον τομέα της ηλεκτρονικής ταυτότητας και των υπηρεσιών εμπιστοσύνης, κυρίως με την παροχή συμβουλών και την έκδοση τεχνικών κατευθυντήριων γραμμών, καθώς και με τη διευκόλυνση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ αρμόδιων αρχών,
  - β) την προαγωγή ενισχυμένου επιπέδου ασφάλειας των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, μεταξύ άλλων με την παροχή συμβουλών και εμπειρογνωμοσύνης, καθώς και με τη διευκόλυνση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ αρμόδιων αρχών,
  - γ) τα κράτη μέλη στην εφαρμογή των ειδικών πτυχών κυβερνοασφάλειας της πολιτικής και του δικαίου της Ένωσης σχετικά με την προστασία των δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής, παρέχοντας συμβουλευτική γνώμη στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων κατόπιν αιτήματος,
- 6) στηρίζοντας την τακτική επανεξέταση των δραστηριοτήτων πολιτικής της Ένωσης με την εκπόνηση ετήσιας έκθεσης σχετικά με την κατάσταση εφαρμογής του αντίστοιχου νομικού πλαισίου όσον αφορά:
  - α) πληροφορίες για τις κοινοποιήσεις συμβάντων των κρατών μελών που υποβάλλουν τα ενιαία κέντρα επαφής στην ομάδα συνεργασίας δυνάμει του άρθρου 10 παράγραφος 3 της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148,
  - β) περιλήψεις των κοινοποιήσεων παραβίασης της ασφάλειας ή απώλειας της ακεραιότητας που λαμβάνονται από παρόχους υπηρεσιών εμπιστοσύνης και που υποβάλλουν τα εποπτικά όργανα στον ENISA, δυνάμει του άρθρου 19 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²³⁾,
  - γ) τις κοινοποιήσεις συμβάντων σχετικών με την ασφάλεια που διαβιβάζουν οι πάροχοι δημόσιων ηλεκτρονικών δικτύων επικοινωνιών ή διαδίκτυων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, τις οποίες υποβάλλουν οι αρμόδιες αρχές στον Οργανισμό, δυνάμει του άρθρου 40 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972.

⁽²³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 1999/93/ΕΚ (ΕΕ L 257 της 28.8.2014, σ. 73).

Άρθρο 6

Ανάπτυξη ικανοτήτων

1. Ο ENISA επικουρεί:
  - α) τα κράτη μέλη στις προσπάθειές τους να βελτιώσουν την ικανότητα πρόληψης, εντοπισμού και ανάλυσης, καθώς και την ικανότητα αντιμετώπισης, κυβερνοαπειλών και συμβάντων, διαθέτοντάς τους τις απαιτούμενες γνώσεις και την απαιτούμενη εμπειρογνώμοσύνη,
  - β) τα κράτη μέλη και τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης για τη θέσπιση και την εφαρμογή πολιτικών δημοσιοποίησης τρωτών σημείων σε εθελοντική βάση,
  - γ) τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης στις προσπάθειές τους να βελτιώσουν την ικανότητα πρόληψης, εντοπισμού και ανάλυσης κυβερνοαπειλών και συμβάντων και να βελτιώσουν τις ικανότητές τους αντιμετώπισης τέτοιων κυβερνοαπειλών και συμβάντων, ιδίως με την κατάλληλη υποστήριξη της CERT-EU,
  - δ) τα κράτη μέλη στην ανάπτυξη εθνικών CSIRT, όταν ζητείται δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφος 5 της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148,
  - ε) τα κράτη μέλη στην ανάπτυξη εθνικών στρατηγικών ασφάλειας των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών, όταν ζητείται δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφος 2 της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148, και προάγει τη διάδοση των εν λόγω στρατηγικών και σημειώνει την πρόοδο της εφαρμογής τους στην Ένωση, με σκοπό την προαγωγή των βέλτιστων πρακτικών,
  - στ) τα θεσμικά όργανα της Ένωσης στην ανάπτυξη και την επανεξέταση των ενωσιακών στρατηγικών για την κυβερνοασφάλεια, προάγοντας τη διάδοσή τους και παρακολουθώντας την πρόοδο εφαρμογής τους,
  - ζ) τις εθνικές και ενωσιακές CSIRT με στόχο την αύξηση του επιπέδου ικανότητάς τους, μεταξύ άλλων με την προώθηση του διαλόγου και της ανταλλαγής πληροφοριών, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι, όσον αφορά τη διαθέσιμη τεχνολογία αιχμής, κάθε CSIRT διαθέτει ένα κοινό σύνολο ελάχιστων ικανοτήτων και λειτουργεί με βάση τις βέλτιστες πρακτικές,
  - η) τα κράτη μέλη μέσω της οργάνωσης τακτικά και τουλάχιστον ανά διετία των ασκήσεων κυβερνοασφάλειας σε επίπεδο Ένωσης που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 5 και με τη διατύπωση συστάσεων πολιτικής βάσει της διαδικασίας αξιολόγησης των ασκήσεων και των διδαγμάτων που αποκομίζονται από αυτές,
  - θ) τους αρμόδιους δημόσιους οργανισμούς με την παροχή κατάρτισης σχετικά με την κυβερνοασφάλεια, και αν κρίνεται σκόπιμο σε συνεργασία με τους συμφεροντούχους,
  - ι) την ομάδα συνεργασίας, στην ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, ιδίως όσον αφορά τον προσδιορισμό από τα κράτη μέλη των φορέων εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών, δυνάμει του άρθρου 11 παράγραφος 3 στοιχείο ιβ) της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148, συμπεριλαμβανομένων μεταξύ άλλων όσον αφορά διασυνοριακές εξαρτήσεις σε σχέση με κινδύνους και συμβάντα.
2. Ο ENISA στηρίζει την ανταλλαγή πληροφοριών στους τομείς και μεταξύ των τομέων, ιδίως στους τομείς που παρατίθενται στο παράρτημα II της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148, με την παροχή βέλτιστων πρακτικών και καθοδήγησης για τα διαθέσιμα εργαλεία, τις διαδικασίες, καθώς και για τον τρόπο αντιμετώπισης των ρυθμιστικών ζητημάτων που σχετίζονται με την ανταλλαγή πληροφοριών.

Άρθρο 7

Επιχειρησιακή συνεργασία σε επίπεδο Ένωσης

1. Ο ENISA υποστηρίζει την επιχειρησιακή συνεργασία μεταξύ κρατών μελών, των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης και μεταξύ συμφεροντούχων.
2. Ο ENISA συνεργάζεται σε επιχειρησιακό επίπεδο και αναπτύσσει συνέργειες με τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων της CERT-EU, με τις υπηρεσίες που ασχολούνται με το κυβερνοέγκλημα και με τις εποπτικές αρχές που ασχολούνται με την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, με σκοπό την αντιμετώπιση κοινών προβλημάτων, μεταξύ άλλων μέσω:
  - α) της ανταλλαγής τεχνολογίας και βέλτιστων πρακτικών,
  - β) της παροχής συμβουλών και της έκδοσης κατευθυντήριων γραμμών για συναφή θέματα κυβερνοασφάλειας,

γ) της θέσπισης πρακτικών ρυθμίσεων για την εκτέλεση συγκεκριμένων καθηκόντων κατόπιν διαβούλευσης με την Επιτροπή.

3. Ο ENISA παρέχει τη γραμματειακή υποστήριξη στο δίκτυο CSIRT δυνάμει του άρθρου 12 παράγραφος 2 της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148 και, υπό αυτήν την ιδιότητα, υποστηρίζει ενεργά την ανταλλαγή πληροφοριών και τη συνεργασία μεταξύ των μελών του.

4. Ο ENISA στηρίζει τα κράτη μέλη όσον αφορά την επιχειρησιακή συνεργασία εντός του δικτύου CSIRT με:

α) την παροχή συμβουλών για τον τρόπο βελτίωσης των ικανοτήτων τους να προλαμβάνουν, να εντοπίζουν και να αντιμετωπίζουν συμβάντα και, κατόπιν αιτήματος ενός ή περισσότερων κρατών μελών, την παροχή συμβουλών σε σχέση με συγκεκριμένη κυβερνοαπειλή,

β) την παροχή συνδρομής, κατόπιν αιτήματος ενός ή περισσότερων κρατών μελών, για την εκτίμηση συμβάντων που έχουν σημαντικό ή ουσιαστικό αντίκτυπο, παρέχοντας εμπειρογνωμοσύνη και διευκολύνοντας τον τεχνικό χειρισμό τέτοιων συμβάντων μεταξύ άλλων ιδίως με την παροχή στήριξης για την εθελούσια ανταλλαγή σχετικών πληροφοριών και τεχνικών λύσεων μεταξύ των κρατών μελών,

γ) την ανάλυση τρωτών σημείων και συμβάντων με βάση δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες ή πληροφορίες που παρέχονται εθελοντικά από τα κράτη μέλη για τον σκοπό αυτόν και

δ) κατόπιν αιτήματος ενός ή περισσότερων κρατών μελών, την παροχή στήριξης σχετικά με τεχνικές εκ των υστέρων έρευνες όσον αφορά συμβάντα με σημαντικό ή ουσιαστικό αντίκτυπο κατά την οδηγία (ΕΕ) 2016/1148.

Κατά την εκτέλεση των εν λόγω καθηκόντων, ο ENISA και η CERT-EU δεσμεύονται σε μια δομημένη συνεργασία προκειμένου να επωφελούνται από τις συνέργειες και να αποφεύγεται η αλληλεπικάλυψη δραστηριοτήτων.

5. Ο ENISA διοργανώνει τακτικά ασκήσεις κυβερνοασφάλειας σε επίπεδο Ένωσης και παρέχει συνδρομή στα κράτη μέλη και τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης στην οργάνωση ασκήσεων κυβερνοασφάλειας κατόπιν αιτήματός τους. Οι εν λόγω ασκήσεις κυβερνοασφάλειας σε επίπεδο Ένωσης είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν τεχνικά, επιχειρησιακά και στρατηγικά στοιχεία. Ανά διετία διοργανώνεται από τον ENISA γενική άσκηση μεγάλης κλίμακας.

Κατά περίπτωση, ο ENISA επίσης συμβάλλει και επικουρεί τη διοργάνωση των τομεακών ασκήσεων κυβερνοασφάλειας μαζί με αρμόδιους οργανισμούς που συμμετέχουν επίσης στις ασκήσεις κυβερνοασφάλειας σε επίπεδο Ένωσης.

6. Ο ENISA εκπονεί τακτικά, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, αναλυτική τεχνική έκθεση για την κατάσταση της κυβερνοασφάλειας στην ΕΕ όσον αφορά συμβάντα και κυβερνοαπειλές, με βάση πληροφορίες διαθέσιμες στο κοινό, τις αναλύσεις του και εκθέσεις που υποβάλλουν, μεταξύ άλλων, οι CSIRT των κρατών μελών ή τα ενιαία κέντρα επαφής που ιδρύθηκαν με την οδηγία (ΕΕ) 2016/1148, αμφότερα εθελοντικώς, το EC3 και η CERT-EU.

7. Ο ENISA συμβάλλει στην ανάπτυξη μιας κοινής αντιμετώπισης, σε επίπεδο Ένωσης και κρατών μελών, των μεγάλης κλίμακας διασυνοριακών συμβάντων και κρίσεων που αφορούν την κυβερνοασφάλεια, κυρίως με:

α) τη συγκέντρωση και ανάλυση εκθέσεων από εθνικές πηγές οι οποίες είναι δημόσια διαθέσιμες ή ανταλλάσσονται σε εθελοντική βάση προκειμένου να συνεισφέρει στη δημιουργία κοινής επίγνωσης της κατάστασης,

β) τη διασφάλιση της αποτελεσματικής ροής πληροφοριών και της πρόβλεψης μηχανισμών κλιμάκωσης ανάμεσα στο δίκτυο CSIRT και στους υπευθύνους λήψης τεχνικών και πολιτικών αποφάσεων σε επίπεδο Ένωσης,

γ) τη διευκόλυνση, κατόπιν αιτήματος, του τεχνικού χειρισμού τέτοιων συμβάντων ή κρίσεων, μεταξύ άλλων ιδίως με την παροχή στήριξης για την εθελούσια ανταλλαγή τεχνικών λύσεων μεταξύ των κρατών μελών,

δ) τη στήριξη των θεσμικών και λοιπών οργάνων και των οργανισμών της Ένωσης και, κατόπιν αιτήματός τους, των κρατών μελών στη δημόσια επικοινωνία σχετικά με τα εν λόγω συμβάντα ή κρίσεις,

- ε) τη δοκιμή των σχεδίων συνεργασίας για την αντιμετώπιση τέτοιων συμβάντων ή κρίσεων σε επίπεδο Ένωσης και, κατόπιν αιτήματός τους, την παροχή στήριξης στα κράτη μέλη για να υποβάλουν σε δοκιμές τα σχέδια αυτά σε εθνικό επίπεδο.

Άρθρο 8

Αγορά, πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας και προτυποποίηση

1. Ο ENISA υποστηρίζει και προάγει τη χάραξη και την εφαρμογή της πολιτικής της Ένωσης για την πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας για προϊόντα ΤΠΕ, υπηρεσίες ΤΠΕ και διαδικασίες ΤΠΕ, όπως καθορίζονται στον τίτλο ΙΙΙ του παρόντος κανονισμού:

- α) παρακολουθώντας σε συνεχή βάση τις εξελίξεις σε σχετικούς τομείς προτυποποίησης και συνιστώντας κατάλληλες τεχνικές προδιαγραφές για χρήση στην ανάπτυξη ευρωπαϊκών συστημάτων πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας δυνάμει του άρθρου 54 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σε περιπτώσεις στις οποίες δεν υπάρχουν διαθέσιμα πρότυπα,
- β) επεξεργαζόμενος υποψήφια ευρωπαϊκά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας («υποψήφια συστήματα») για προϊόντα ΤΠΕ, υπηρεσίες ΤΠΕ και διαδικασίες ΤΠΕ σύμφωνα με το άρθρο 49,
- γ) αξιολογώντας τα εγκριθέντα ευρωπαϊκά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας σύμφωνα με το άρθρο 49 παράγραφος 8,
- δ) συμμετέχοντας σε αξιολογήσεις από ομοτίμους δυνάμει του άρθρου 59 παράγραφος 4,
- ε) επικουρώντας την Επιτροπή, μέσω της παροχής της γραμματειακής υποστήριξης στην ΕΟΠΙΚ δυνάμει του άρθρου 62 παράγραφος 5.

2. Ο ENISA παρέχει τη γραμματειακή υποστήριξη στην ομάδα συμφεροντούχων για την πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 4.

3. Ο ENISA συντάσσει και δημοσιεύει κατευθυντήριες γραμμές και αναπτύσσει ορθές πρακτικές, όσον αφορά τις απαιτήσεις κυβερνοασφάλειας για προϊόντα ΤΠΕ, υπηρεσίες ΤΠΕ και διαδικασίες ΤΠΕ, σε συνεργασία με τις εθνικές αρχές πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας και με τον κλάδο, με τρόπο επίσημο και δομημένο και με διαφάνεια.

4. Ο ENISA συμβάλλει στην επαρκή ανάπτυξη ικανοτήτων σχετικά με διαδικασίες αξιολόγησης και πιστοποίησης με τη συγκέντρωση και την έκδοση κατευθυντηρίων γραμμών, καθώς και με την παροχή στήριξης σε κράτη μέλη κατόπιν αιτήματός τους.

5. Ο ENISA διευκολύνει την καθιέρωση και χρήση ευρωπαϊκών και διεθνών προτύπων για τη διαχείριση κινδύνου και την ασφάλεια των προϊόντων ΤΠΕ, των υπηρεσιών ΤΠΕ και των διαδικασιών ΤΠΕ.

6. Ο ENISA εκπονεί, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και τον κλάδο, συμβουλές και κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τα τεχνικά πεδία που αφορούν τις απαιτήσεις ασφάλειας των φορέων εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών και των παρόχων ψηφιακών υπηρεσιών, αλλά και ήδη υφιστάμενα πρότυπα, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών προτύπων των κρατών μελών, δυνάμει του άρθρου 19 παράγραφος 2 της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148.

7. Ο ENISA πραγματοποιεί και διαδίδει τακτικές αναλύσεις των κύριων τάσεων στην αγορά της κυβερνοασφάλειας από την πλευρά τόσο της ζήτησης όσο και της προσφοράς, με σκοπό την ενίσχυση της αγοράς κυβερνοασφάλειας εντός της Ένωσης.

Άρθρο 9

Γνώσεις και πληροφορίες

Ο ENISA:

- α) διενεργεί αναλύσεις των αναδυόμενων τεχνολογιών και παρέχει αξιολογήσεις για συγκεκριμένα θέματα σχετιζόμενα με τις αναμενόμενες κοινωνικές, νομικές, οικονομικές και ρυθμιστικές επιπτώσεις των τεχνολογικών καινοτομιών της κυβερνοασφάλειας,
- β) διενεργεί μακροπρόθεσμες στρατηγικές αναλύσεις των κυβερνοπειλών και των συμβάντων, προκειμένου να εντοπίζει τις αναδυόμενες τάσεις και να συμβάλλει στην πρόληψη συμβάντων,

- γ) παρέχει, σε συνεργασία με εμπειρογνώμονες από τις αρχές των κρατών μελών και σχετικούς συμφεροντούχους, συμβουλές, καθοδήγηση και βέλτιστες πρακτικές για την ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών, ιδίως για την ασφάλεια των υποδομών που υποστηρίζουν τους τομείς που αναφέρονται στο παράρτημα II της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148 και χρησιμοποιούνται από τους παρόχους των ψηφιακών υπηρεσιών οι οποίες αναφέρονται στον κατάλογο του παραρτήματος III της εν λόγω οδηγίας,
- δ) μέσω ειδικής διαδικτυακής πύλης, συγκεντρώνει, οργανώνει και γνωστοποιεί στο κοινό πληροφορίες σχετικά με την κυβερνοασφάλεια, τις οποίες παρέχουν τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης και πληροφορίες σχετικά με την κυβερνοασφάλεια που παρέχουν, εθελοντικώς, τα κράτη μέλη και ιδιωτικοί και δημόσιοι συμφεροντούχοι,
- ε) συλλέγει και αναλύει δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με σημαντικά συμβάντα και συντάσσει εκθέσεις με σκοπό την παροχή καθοδήγησης σε πολίτες, οργανισμούς και επιχειρήσεις στην Ένωση.

Άρθρο 10

Ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση

Ο ENISA:

- α) ευαισθητοποιεί το κοινό σχετικά με τους κινδύνους κυβερνοασφάλειας και παρέχει καθοδήγηση σχετικά με τις ορθές πρακτικές για τους μεμονωμένους χρήστες στοχεύοντας σε πολίτες, οργανισμούς και επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένης της κυβερνοϋγιεινής και του κυβερνογραμματισμού,
- β) διοργανώνει, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και τον κλάδο, τακτικές εκστρατείες προβολής για την αύξηση της κυβερνοασφάλειας και της ορατότητάς της στην Ένωση και ενθαρρύνει την ευρεία δημόσια συζήτηση,
- γ) επικουρεί τα κράτη μέλη στις προσπάθειές τους να αυξήσουν την ευαισθητοποίηση για την κυβερνοασφάλεια και να προαγάγουν την εκπαίδευση για την κυβερνοασφάλεια,
- δ) στηρίζει τον στενότερο συντονισμό και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με την ευαισθητοποίηση και την εκπαίδευση για την κυβερνοασφάλεια.

Άρθρο 11

Έρευνα και καινοτομία

Αναφορικά με την έρευνα και καινοτομία, ο ENISA:

- α) παρέχει υπηρεσίες συμβούλου στα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης και τα κράτη μέλη σχετικά με ερευνητικές ανάγκες και προτεραιότητες στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, με σκοπό να καταστεί δυνατή η αποτελεσματική απόκριση στους υπάρχοντες και τους εμφανιζόμενους κινδύνους και τις κυβερνοαπειλές, μεταξύ άλλων σε σχέση με τις νέες και αναδυόμενες τεχνολογίες της πληροφορίας και των τηλεπικοινωνιών, και για την αποτελεσματική χρήση τεχνολογιών πρόληψης κινδύνων,
- β) συμμετέχει, εφόσον του έχουν ανατεθεί οι συναφείς εξουσίες από την Επιτροπή, στη φάση υλοποίησης των προγραμμάτων χρηματοδότησης της έρευνας και της καινοτομίας ή ως δικαιούχος,
- γ) συμβάλλει στο στρατηγικό θεματολόγιο για την έρευνα και την καινοτομία σε επίπεδο Ένωσης στον τομέα της κυβερνοασφάλειας.

Άρθρο 12

Διεθνής συνεργασία

Ο ENISA συμβάλλει στις προσπάθειες της Ένωσης για συνεργασία της με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς, μεταξύ άλλων εντός των σχετικών πλαισίων διεθνούς συνεργασίας, για την προώθηση της διεθνούς συνεργασίας σε θέματα που αφορούν την κυβερνοασφάλεια:

- α) όπου είναι σκόπιμο, συμμετέχοντας ως παρατηρητής στην οργάνωση διεθνών ασκήσεων και αναλύοντας τα αποτελέσματά τους και υποβάλλοντας σχετικές εκθέσεις στο διοικητικό συμβούλιο,
- β) διευκολύνοντας, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών,

- γ) παρέχοντας, κατόπιν αιτήματός της, εμπειρογνομοσύνη στην Επιτροπή,
- δ) παρέχοντας συμβουλές και στήριξη προς την Επιτροπή σε θέματα σχετικά με συμφωνίες για την αμοιβαία αναγνώριση των πιστοποιητικών κυβερνοασφάλειας με τρίτες χώρες, σε συνεργασία με την ΕΟΠΙΚ που θεσπίζεται σύμφωνα με το άρθρο 62.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Οργάνωση του ENISA

Άρθρο 13

Δομή του ENISA

Η δομή διοίκησης και διαχείρισης του ENISA απαρτίζεται από:

- α) το διοικητικό συμβούλιο,
- β) το εκτελεστικό συμβούλιο,
- γ) τον εκτελεστικό διευθυντή,
- δ) τη συμβουλευτική ομάδα του ENISA,
- ε) δίκτυο εθνικών υπαλλήλων-συνδέσμων.

Τμήμα 1

Διοικητικό Συμβούλιο

Άρθρο 14

Σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου

1. Το διοικητικό συμβούλιο απαρτίζεται από ένα μέλος που διορίζεται από κάθε κράτος μέλος και δύο μέλη που διορίζονται από την Επιτροπή. Όλα τα μέλη έχουν δικαίωμα ψήφου.
2. Για κάθε μέλος του διοικητικού συμβουλίου υπάρχει αναπληρωματικό μέλος. Το εν λόγω αναπληρωματικό μέλος εκπροσωπεί το μέλος σε περίπτωση απουσίας του.
3. Τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη του διοικητικού συμβουλίου διορίζονται με κριτήριο τη γνώση τους στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, ενώ λαμβάνονται επίσης υπόψη οι σχετικές δεξιότητές τους στους τομείς της διαχείρισης, της διοίκησης και του προϋπολογισμού. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη καταβάλλουν προσπάθειες για να περιορίσουν την εναλλαγή των αντιπροσώπων τους στο διοικητικό συμβούλιο, προκειμένου να διασφαλίζεται η συνέχεια του έργου του διοικητικού συμβουλίου. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη επιδιώκουν την ισόρροπη εκπροσώπηση ανδρών και γυναικών στο διοικητικό συμβούλιο.
4. Η θητεία των τακτικών και των αναπληρωματικών μελών του διοικητικού συμβουλίου είναι τετραετής. Η θητεία αυτή είναι ανανεώσιμη.

Άρθρο 15

Καθήκοντα του διοικητικού συμβουλίου

1. Το διοικητικό συμβούλιο:
  - α) καθορίζει τις γενικές κατευθύνσεις λειτουργίας του ENISA και διασφαλίζει επίσης ότι ο ENISA λειτουργεί σύμφωνα με τους κανόνες και τις αρχές που θεσπίστηκαν στον παρόντα κανονισμό· επίσης, διασφαλίζει τη συνοχή των εργασιών του ENISA με τις δραστηριότητες που διεξάγονται από τα κράτη μέλη, καθώς και σε επίπεδο Ένωσης,
  - β) εγκρίνει το σχέδιο ενιαίου εγγράφου προγραμματισμού του ENISA που αναφέρεται στο άρθρο 24, πριν από την υποβολή του στην Επιτροπή προκειμένου αυτή να γνωμοδοτήσει σχετικά,

- γ) εγκρίνει το ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού του ENISA, λαμβάνοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής,
- δ) επιβλέπει την εφαρμογή του πολυετούς και του ετήσιου προγραμματισμού που περιλαμβάνεται στο ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού,
- ε) εγκρίνει τον ετήσιο προϋπολογισμό του ENISA και ασκεί άλλες αρμοδιότητες σε σχέση με τον προϋπολογισμό του ENISA σύμφωνα με το κεφάλαιο IV,
- στ) αξιολογεί και εγκρίνει την ενοποιημένη ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του ENISA, που περιλαμβάνει τους λογαριασμούς και περιγραφή του τρόπου που ο ENISA έχει επιτύχει τους δείκτες επιδόσεων του, διαβιβάζει την ετήσια έκθεση και την αξιολόγησή του έως την 1η Ιουλίου του επόμενου έτους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στο Ελεγκτικό Συνέδριο και δημοσιοποιεί την ετήσια έκθεση,
- ζ) θεσπίζει τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον ENISA σύμφωνα με το άρθρο 32,
- η) χαράσσει στρατηγική καταπολέμησης της απάτης ανάλογη των κινδύνων απάτης και λαμβάνοντας υπόψη την ανάλυση κόστους-οφέλους των ληπτέων μέτρων,
- θ) θεσπίζει κανόνες για την πρόληψη και τη διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων στις οποίες εμπλέκονται τα μέλη του,
- ι) εξασφαλίζει ότι δίνεται κατάλληλη συνέχεια στα πορίσματα και τις συστάσεις που προκύπτουν από τις έρευνες της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και τις διάφορες διεθνείς ή εξωτερικές εκθέσεις ελέγχου και αξιολογήσεις,
- ια) θεσπίζει τον εσωτερικό του κανονισμό, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για προσωρινές αποφάσεις σχετικά με την ανάθεση συγκεκριμένων καθηκόντων, σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 7,
- ιβ) όσον αφορά το προσωπικό του ENISA, ασκεί τις εξουσίες που ανατίθενται από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων («κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων») και από το καθεστώς που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης («καθεστώς που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό»), που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) αριθ. 259/68 του Συμβουλίου ⁽²⁴⁾ στην αρμόδια για τους διορισμούς αρχή και στην αρχή που είναι επιφορτισμένη με τη σύναψη των συμβάσεων προσλήψεως («εξουσίες αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής») σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου,
- ιγ) εγκρίνει κανόνες για την εφαρμογή του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων και του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 110 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων,
- ιδ) διορίζει τον εκτελεστικό διευθυντή και, ανάλογα με την περίπτωση, παρατείνει τη θητεία του ή τον παύει σύμφωνα με το άρθρο 36,
- ιε) διορίζει υπόλογο, ο οποίος μπορεί να είναι ο υπόλογος της Επιτροπής και ο οποίος λειτουργεί υπό καθεστώς πλήρους ανεξαρτησίας κατά την άσκηση των καθηκόντων του,
- ιστ) λαμβάνει όλες τις αποφάσεις σχετικά με τη συγκρότηση των εσωτερικών δομών του ENISA και, όπου απαιτείται, σχετικά με την τροποποίηση των εν λόγω εσωτερικών δομών, συνεκτιμώντας τις ανάγκες δραστηριοτήτων του ENISA και λαμβάνοντας υπόψη τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση,
- ιζ) εγκρίνει τη θέσπιση συμφωνιών συνεργασίας όσον αφορά το άρθρο 7,
- ιη) εγκρίνει τη θέσπιση ή τη σύναψη συμφωνιών συνεργασίας σύμφωνα με το άρθρο 42.

2. Σύμφωνα με το άρθρο 110 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, το διοικητικό συμβούλιο εκδίδει απόφαση με βάση το άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων και το άρθρο 6 του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό, για τη μεταβίβαση των σχετικών εξουσιών αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής στον εκτελεστικό διευθυντή, καθώς και για τον προσδιορισμό των προϋποθέσεων με βάση τις οποίες μπορεί να ανασταλεί η εν λόγω μεταβίβαση. Ο εκτελεστικός διευθυντής έχει το δικαίωμα να μεταβιβάζει περαιτέρω τις εν λόγω εξουσίες.

⁽²⁴⁾ ΕΕ L 56 της 4.3.1968, σ. 1.

3. Όταν το επιβάλλουν εξαιρετικές περιστάσεις, το διοικητικό συμβούλιο δύναται να εκδώσει απόφαση προσωρινής αναστολής της μεταβίβασης στον εκτελεστικό διευθυντή των εξουσιών αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής και τυχόν εξουσιών αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής που ο εκτελεστικός διευθυντής μεταβίβασε περαιτέρω και να τις ασκήσει αντ' αυτού το ίδιο ή να τις αναθέσει σε ένα από τα μέλη του ή σε άλλο μέλος του προσωπικού πλην του εκτελεστικού διευθυντή.

Άρθρο 16

Πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου

Το διοικητικό συμβούλιο εκλέγει με πλειοψηφία των δύο τρίτων των μελών του πρόεδρο και αναπληρωτή πρόεδρο εκ των μελών του. Η θητεία τους είναι τεσσάρων ετών, η οποία μπορεί να ανανεωθεί μία φορά. Ωστόσο, εάν απωλέσουν την ιδιότητα του μέλους του διοικητικού συμβουλίου σε οποιαδήποτε στιγμή της θητείας τους, η θητεία τους λήγει την ίδια ημερομηνία αυτομάτως. Ο αναπληρωτής πρόεδρος αντικαθιστά αυτεπαγγέλτως τον πρόεδρο, εάν ο πρόεδρος δεν είναι σε θέση να εκτελέσει τα καθήκοντά του.

Άρθρο 17

Συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου

1. Το διοικητικό συμβούλιο συγκαλείται από τον πρόεδρό του.
2. Το διοικητικό συμβούλιο συνέρχεται σε τακτική συνεδρίαση τουλάχιστον δύο φορές ετησίως. Συνέρχεται επίσης σε έκτακτες συνεδριάσεις με πρωτοβουλία του προέδρου του, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής ή αιτήματος τουλάχιστον ενός τρίτου των μελών του.
3. Ο εκτελεστικός διευθυντής συμμετέχει χωρίς δικαίωμα ψήφου στις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου.
4. Τα μέλη της συμβουλευτικής ομάδας του ENISA μπορούν να συμμετέχουν, κατόπιν πρόσκλησης από τον πρόεδρο, στις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου, χωρίς δικαίωμα ψήφου.
5. Τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη του διοικητικού συμβουλίου δύναται να επικουρούνται στις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου από συμβούλους ή εμπειρογνώμονες, με την επιφύλαξη του εσωτερικού κανονισμού του διοικητικού συμβουλίου.
6. Ο ENISA παρέχει γραμματειακή υποστήριξη στο διοικητικό συμβούλιο.

Άρθρο 18

Κανόνες ψηφοφορίας του διοικητικού συμβουλίου

1. Το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει με πλειοψηφία των μελών του.
2. Απαιτείται πλειοψηφία δύο τρίτων των μελών του διοικητικού συμβουλίου για την έγκριση του ενιαίου εγγράφου προγραμματισμού και του ετήσιου προϋπολογισμού, καθώς και για τον διορισμό, την παράταση της θητείας και την παύση του εκτελεστικού διευθυντή.
3. Κάθε μέλος διαθέτει μία ψήφο. Κατά την απουσία μέλους, το δικαίωμα ψήφου του δικαιούται να ασκήσει ο αναπληρωτής του.
4. Ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου συμμετέχει στην ψηφοφορία.
5. Ο εκτελεστικός διευθυντής δεν συμμετέχει στην ψηφοφορία.
6. Λεπτομερέστερες ρυθμίσεις σχετικά με την ψηφοφορία, ιδίως όσον αφορά τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες ένα μέλος μπορεί να ενεργεί εξ' ονόματος άλλου μέλους, καθορίζονται στον εσωτερικό κανονισμό του διοικητικού συμβουλίου.

Τμήμα 2

Εκτελεστικό Συμβούλιο

Άρθρο 19

Εκτελεστικό συμβούλιο

1. Το διοικητικό συμβούλιο επικουρείται από το εκτελεστικό συμβούλιο.
2. Το εκτελεστικό συμβούλιο:
  - α) προετοιμάζει τις αποφάσεις που λαμβάνει το διοικητικό συμβούλιο,
  - β) διασφαλίζει, μαζί με το διοικητικό συμβούλιο, την κατάλληλη συνέχεια στα πορίσματα και τις συστάσεις που προκύπτουν από τις έρευνες της OLAF και τις διάφορες διεθνείς ή εξωτερικές εκθέσεις ελέγχου και αξιολογήσεις,
  - γ) με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του εκτελεστικού διευθυντή που καθορίζονται στο άρθρο 20, επικουρεί και συμβουλεύει τον εκτελεστικό διευθυντή όσον αφορά την εκτέλεση των αποφάσεων του διοικητικού συμβουλίου για διοικητικά και δημοσιονομικά θέματα σύμφωνα με το άρθρο 20.
3. Το εκτελεστικό συμβούλιο απαρτίζεται από πέντε μέλη. Τα εν λόγω μέλη διορίζονται εκ των μελών του διοικητικού συμβουλίου. Ένα από τα μέλη είναι ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου, που μπορεί να ασκεί και την προεδρία του εκτελεστικού συμβουλίου, και ένα άλλο είναι ένας από τους αντιπροσώπους της Επιτροπής. Οι διορισμοί των μελών του εκτελεστικού συμβουλίου επιδιώκουν την ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων στο εκτελεστικό συμβούλιο. Ο εκτελεστικός διευθυντής συμμετέχει στις συνεδριάσεις του εκτελεστικού συμβουλίου χωρίς δικαίωμα ψήφου.
4. Η διάρκεια της θητείας των μελών του εκτελεστικού συμβουλίου είναι τετραετής. Η θητεία αυτή είναι ανανεώσιμη.
5. Το εκτελεστικό συμβούλιο συνέρχεται τουλάχιστον μια φορά το τρίμηνο. Ο πρόεδρος του εκτελεστικού συμβουλίου συγκαλεί έκτακτες συνεδριάσεις μετά από αίτημα των μελών του.
6. Το διοικητικό συμβούλιο θεσπίζει τον εσωτερικό κανονισμό του εκτελεστικού συμβουλίου.
7. Όταν καθίσταται απαραίτητο, λόγω έκτακτης ανάγκης, το εκτελεστικό συμβούλιο δύναται να λάβει ορισμένες προσωρινές αποφάσεις εξ ονόματος του διοικητικού συμβουλίου, ιδίως σε θέματα διοικητικής διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένης της αναστολής της μεταβίβασης εξουσιών αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής, καθώς και σε θέματα προϋπολογισμού. Οποιοσδήποτε τέτοιες προσωρινές αποφάσεις κοινοποιούνται στο διοικητικό συμβούλιο χωρίς άσκοπη καθυστέρηση. Το διοικητικό συμβούλιο στη συνέχεια αποφασίζει την έγκριση ή την απόρριψη της προσωρινής απόφασης το αργότερο τρεις μήνες μετά τη λήψη της απόφασης. Το εκτελεστικό συμβούλιο δεν λαμβάνει αποφάσεις εκ μέρους του διοικητικού συμβουλίου οι οποίες απαιτούν την έγκριση πλειοψηφίας δύο τρίτων των μελών του διοικητικού συμβουλίου.

Τμήμα 3

Εκτελεστικός διευθυντής

Άρθρο 20

Καθήκοντα του εκτελεστικού διευθυντή

1. Ο ENISA διοικείται από τον εκτελεστικό διευθυντή του, ο οποίος ενεργεί ανεξάρτητα κατά την άσκηση των καθηκόντων του. Ο εκτελεστικός διευθυντής λογοδοτεί στο διοικητικό συμβούλιο.
2. Ο εκτελεστικός διευθυντής υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την εκτέλεση των καθηκόντων του κατόπιν σχετικού αιτήματος. Το Συμβούλιο μπορεί να καλέσει τον εκτελεστικό διευθυντή να υποβάλει έκθεση σχετικά με την εκτέλεση των καθηκόντων του.
3. Ο εκτελεστικός διευθυντής είναι υπεύθυνος για:
  - α) την τρέχουσα διοίκηση του ENISA,

- β) την εκτέλεση των αποφάσεων που έχουν εγκριθεί από το διοικητικό συμβούλιο,
- γ) την εκπόνηση του σχεδίου ενιαίου εγγράφου προγραμματισμού και την υποβολή του στο διοικητικό συμβούλιο προς έγκριση, πριν από την υποβολή του στην Επιτροπή,
- δ) την εφαρμογή του ενιαίου εγγράφου προγραμματισμού και την υποβολή σχετικής έκθεσης στο διοικητικό συμβούλιο,
- ε) την κατάρτιση της ενοποιημένης ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων του ENISA, συμπεριλαμβανομένης της υλοποίησης του ετήσιου προγράμματος εργασίας του ENISA, και την υποβολή της στο διοικητικό συμβούλιο προς αξιολόγηση και έγκριση,
- στ) την κατάρτιση σχεδίου δράσης με το οποίο δίνεται συνέχεια στα συμπεράσματα των αναδρομικών αξιολογήσεων και την υποβολή έκθεσης προόδου στην Επιτροπή ανά δύο έτη,
- ζ) την κατάρτιση σχεδίου δράσης με το οποίο δίνεται συνέχεια στα πορίσματα εσωτερικών ή εξωτερικών εκθέσεων ελέγχου, καθώς και στις έρευνες της OLAF, και την υποβολή έκθεσης προόδου δύο φορές ετησίως στην Επιτροπή και ανά τακτά χρονικά διαστήματα στο διοικητικό συμβούλιο,
- η) την εκπόνηση του σχεδίου των δημοσιονομικών κανόνων που εφαρμόζονται στον ENISA όπως αναφέρονται στο άρθρο 32,
- θ) την κατάρτιση του σχεδίου κατάστασης προβλεπόμενων εσόδων και εξόδων του ENISA και την εκτέλεση του προϋπολογισμού του,
- ι) την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, με την εφαρμογή προληπτικών μέτρων κατά της απάτης, της διαφθοράς και άλλων παράνομων δραστηριοτήτων, με αποτελεσματικούς ελέγχους και, σε περίπτωση που διαπιστωθούν παρατυπίες, με την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και, όπου είναι σκόπιμο, την επιβολή αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών διοικητικών και οικονομικών κυρώσεων,
- ια) τη χάραξη στρατηγικής του ENISA, για την καταπολέμηση της απάτης, και την υποβολή της στο διοικητικό συμβούλιο προς έγκριση,
- ιβ) την ανάπτυξη και διατήρηση επαφών με την επιχειρηματική κοινότητα και τις ενώσεις καταναλωτών, ώστε να εξασφαλίζεται τακτικός διάλογος με τους σχετικούς συμφεροντούχους,
- ιγ) την τακτική ανταλλαγή απόψεων και πληροφοριών με τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης σχετικά με τις δραστηριότητές τους σχετικά με την κυβερνοασφάλεια προκειμένου να διασφαλίζεται η συνεκτικότητα κατά την ανάπτυξη και εφαρμογή της πολιτικής της Ένωσης,
- ιδ) την εκτέλεση άλλων καθηκόντων που ανατίθενται στον εκτελεστικό διευθυντή δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

4. Εφόσον κρίνεται αναγκαίο, και στο πλαίσιο της εντολής του ENISA, ο εκτελεστικός διευθυντής μπορεί να συγκροτεί ad hoc ομάδες εργασίας οι οποίες απαρτίζονται από εμπειρογνώμονες, μεταξύ άλλων εμπειρογνώμονες από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών. Ο εκτελεστικός διευθυντής ενημερώνει σχετικά το διοικητικό συμβούλιο εκ των προτέρων. Οι διαδικασίες, ιδίως όσον αφορά τη σύνθεση των ομάδων εργασίας, τον διορισμό των εμπειρογνομένων των ομάδων εργασίας από τον εκτελεστικό διευθυντή και τη λειτουργία των ομάδων εργασίας, προσδιορίζονται στους εσωτερικούς κανόνες λειτουργίας του ENISA.

5. Όποτε απαιτείται, για την αποτελεσματική και επαρκή άσκηση των καθηκόντων του ENISA και με βάση κατάλληλη ανάλυση κόστους-οφέλους, ο εκτελεστικός διευθυντής μπορεί να αποφασίσει την εγκαθίδρυση ενός ή περισσότερων τοπικών γραφείων σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη. Προτού λάβει απόφαση για εγκαθίδρυση τοπικού γραφείου, ο εκτελεστικός διευθυντής ζητεί τη γνώμη των σχετικών κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένου του κράτους μέλους όπου βρίσκεται η έδρα του ENISA, και λαμβάνει εκ των προτέρων τη συγκατάθεση της Επιτροπής και του διοικητικού συμβουλίου. Σε περίπτωση διαφωνίας κατά τη διαδικασία διαβούλευσης μεταξύ του εκτελεστικού διευθυντή και των σχετικών κρατών μελών, το θέμα τίθεται προς συζήτηση στο Συμβούλιο. Ο αθροισμένος αριθμός των μελών του προσωπικού σε όλα τα τοπικά γραφεία διατηρείται στο ελάχιστον και δεν υπερβαίνει το 40 % του συνολικού αριθμού των μελών του προσωπικού του ENISA που βρίσκεται στο κράτος μέλος όπου βρίσκεται η έδρα του ENISA. Ο αριθμός των μελών του προσωπικού σε κάθε τοπικό γραφείο δεν υπερβαίνει το 10 % του συνολικού αριθμού των μελών του προσωπικού του ENISA που βρίσκεται στο κράτος μέλος όπου βρίσκεται η έδρα του ENISA.

Στην απόφαση ίδρυσης τοπικού γραφείου διευκρινίζεται το πεδίο εφαρμογής των δραστηριοτήτων που πρόκειται να αναλάβει το τοπικό γραφείο, ώστε να αποφεύγεται το αδικαιολόγητο κόστος και η επικάλυψη διοικητικών καθηκόντων του ENISA.

Τμήμα 4

Συμβουλευτική Ομάδα του ENISA, ομάδα συμφεροντούχων για την πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας και δίκτυο εθνικών υπαλλήλων-συνδέσμων

Άρθρο 21

Συμβουλευτική ομάδα του ENISA

1. Το διοικητικό συμβούλιο, κατόπιν προτάσεως του εκτελεστικού διευθυντή, συγκροτεί με διαφανή τρόπο τη συμβουλευτική ομάδα του ENISA απαρτιζόμενη από εμπειρογνώμονες εγνωσμένου κύρους που αντιπροσωπεύουν τους σχετικούς συμφεροντούχους, όπως τον κλάδο ΤΠΕ, τους παρόχους δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών για το κοινό, μικρομεσαίες επιχειρήσεις, τους φορείς εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών, ομάδες καταναλωτών, τους πανεπιστημιακούς που είναι ειδικοί στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, και εκπροσώπους των αρμόδιων αρχών στις οποίες υποβάλλεται κοινοποίηση σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/1972, ευρωπαϊκών οργανισμών τυποποίησης, όπως επίσης και των αρχών επιβολής του νόμου και των εποπτικών αρχών προστασίας δεδομένων. Το διοικητικό συμβούλιο επιδιώκει να διασφαλίζει κατάλληλη ισορροπία των φύλων και γεωγραφική ισορροπία, καθώς και ισορροπία μεταξύ των διαφόρων ομάδων συμφεροντούχων.
2. Οι διαδικασίες της συμβουλευτικής ομάδας του ENISA, ιδίως όσον αφορά τη σύνθεσή του, την πρόταση του εκτελεστικού διευθυντή που αναφέρεται στην παράγραφο 1, τον αριθμό και τον διορισμό των μελών της, καθώς και τη λειτουργία της συμβουλευτικής ομάδας του ENISA, καθορίζονται στους εσωτερικούς κανόνες λειτουργίας του ENISA και δημοσιοποιούνται.
3. Πρόεδρος της συμβουλευτικής ομάδας του ENISA είναι ο εκτελεστικός διευθυντής ή άλλο πρόσωπο διορισμένο από τον εκτελεστικό διευθυντή κατά περίπτωση.
4. Η διάρκεια της θητείας των μελών της συμβουλευτικής ομάδας του ENISA είναι δύομισι έτη. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου δεν είναι μέλη της συμβουλευτικής ομάδας του ENISA. Οι εμπειρογνώμονες της Επιτροπής και των κρατών μελών έχουν δικαίωμα να παρίστανται στις συνεδριάσεις της συμβουλευτικής ομάδας του ENISA και να συμμετέχουν στις εργασίες της. Μπορούν να προσκαλούνται να παρίστανται σε συνεδριάσεις της συμβουλευτικής ομάδας του ENISA και να συμμετέχουν στις εργασίες της εκπρόσωποι άλλων φορέων που δεν είναι μέλη της και κρίνονται σχετικοί από τον εκτελεστικό διευθυντή.
5. Η συμβουλευτική ομάδα του ENISA συμβουλεύει τον ENISA για την εκτέλεση των καθηκόντων του ENISA, με εξαίρεση την εφαρμογή των διατάξεων του τίτλου III του παρόντος κανονισμού. Παρέχει συμβουλές ειδικότερα στον εκτελεστικό διευθυντή κατά την κατάρτιση πρότασης για το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας του ENISA και για τη διασφάλιση της επικοινωνίας με τους σχετικούς συμφεροντούχους επί των θεμάτων που σχετίζονται με το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας.
6. Η συμβουλευτική ομάδα του ENISA ενημερώνει τακτικά το διοικητικό συμβούλιο για τις δραστηριότητές της.

Άρθρο 22

Ομάδα συμφεροντούχων για την πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας

1. Συστήνεται ομάδα συμφεροντούχων για την πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας.
2. Η ομάδα συμφεροντούχων για την πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας απαρτίζεται από μέλη επιλεγόμενα από εμπειρογνώμονες εγνωσμένου κύρους που εκπροσωπούν τους σχετικούς συμφεροντούχους. Η Επιτροπή, κατόπιν διαφανούς και ανοικτής πρόσκλησης, επιλέγει, κατόπιν προτάσεως του ENISA, τα μέλη της ομάδας συμφεροντούχων για την πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας, διασφαλίζοντας ισορροπία μεταξύ των διάφορων ομάδων συμφεροντούχων, καθώς και κατάλληλη ισορροπία των φύλων και γεωγραφική ισορροπία.
3. Η ομάδα συμφεροντούχων για την πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας:
  - α) συμβουλεύει την Επιτροπή επί στρατηγικών θεμάτων σχετικά με το ευρωπαϊκό πλαίσιο πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας,
  - β) κατόπιν αιτήματος, ενημερώνει τον ENISA σχετικά με γενικά και στρατηγικά θέματα που αφορούν τα καθήκοντα του ENISA σχετικά με την αγορά, την πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας και την τυποποίηση,
  - γ) επικουρεί την Επιτροπή στην επεξεργασία του κυλιόμενου προγράμματος εργασίας της Ένωσης που αναφέρεται στο άρθρο 47,

- δ) γνωμοδοτεί για το κυλιόμενο πρόγραμμα εργασίας της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 47 παράγραφος 4 και
- ε) σε επείγουσες περιπτώσεις, παρέχει συμβουλές στην Επιτροπή και στην ΕΟΠΚ σχετικά με την ανάγκη για επιπρόσθετα συστήματα πιστοποίησης που δεν περιλαμβάνονται στο κυλιόμενο πρόγραμμα εργασίας της Ένωσης, όπως περιγράφεται στα άρθρα 47 και 48.
4. Η ομάδα συμφεροντούχων για την πιστοποίηση της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο συμπροεδρεύεται από τους εκπροσώπους της Επιτροπής και του ENISA και ο ENISA εξασφαλίζει τη γραμματεία της.

Άρθρο 23

Δίκτυο εθνικών υπαλλήλων-συνδέσμων

1. Το διοικητικό συμβούλιο, ενεργώντας κατόπιν πρότασης του εκτελεστικού διευθυντή, συγκροτεί δίκτυο εθνικών υπαλλήλων-συνδέσμων, αποτελούμενο από αντιπροσώπους όλων των κρατών μελών (εθνικοί υπάλληλοι-σύνδεσμοι). Κάθε κράτος μέλος ορίζει έναν αντιπρόσωπο στο δίκτυο εθνικών υπαλλήλων-συνδέσμων. Οι συνεδριάσεις του εθνικού δικτύου υπαλλήλων-συνδέσμων μπορούν να διεξάγονται με διάφορες συνθέσεις εμπειρογνομόνων.
2. Το δίκτυο εθνικών υπαλλήλων-συνδέσμων διευκολύνει ιδίως την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ του ENISA και των κρατών μελών και υποστηρίζει τον ENISA για τη διάδοση των δραστηριοτήτων του, των πορισμάτων του και των συστάσεών του με αποδέκτες τους σχετικούς συμφεροντούχους στο σύνολο της Ένωσης.
3. Οι εθνικοί υπάλληλοι-σύνδεσμοι ενεργούν ως σημείο επαφής σε εθνικό επίπεδο ώστε να διευκολύνεται η συνεργασία μεταξύ του ENISA και των εθνικών εμπειρογνομόνων στο πλαίσιο της υλοποίησης του ετήσιου προγράμματος εργασίας του ENISA.
4. Οι εθνικοί υπάλληλοι-σύνδεσμοι συνεργάζονται στενά με τους αντιπροσώπους των αντίστοιχων κρατών μελών τους στο διοικητικό συμβούλιο, ωστόσο το έργο του ίδιου του δικτύου εθνικών υπαλλήλων-συνδέσμων δεν επικαλύπτει το έργο του διοικητικού συμβουλίου ή άλλων φόρουμ της Ένωσης.
5. Οι αρμοδιότητες και οι διαδικασίες του εθνικού δικτύου υπαλλήλων-συνδέσμων προσδιορίζονται στους εσωτερικούς κανόνες λειτουργίας του ENISA και δημοσιοποιούνται.

Τμήμα 5

Λειτουργία

Άρθρο 24

Ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού

1. Ο ENISA λειτουργεί σύμφωνα με το ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού που περιέχει το ετήσιο και πολυετές πρόγραμμά του και περιλαμβάνει όλες τις προγραμματισμένες δραστηριότητές του.
2. Κάθε χρόνο, ο εκτελεστικός διευθυντής συντάσσει σχέδιο ενιαίου εγγράφου προγραμματισμού που περιέχει το ετήσιο και πολυετές του πρόγραμμα με τον αντίστοιχο προγραμματισμό των οικονομικών και ανθρώπινων πόρων, σύμφωνα με το άρθρο 32 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1271/2013 της Επιτροπής⁽²⁵⁾ και λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής.
3. Έως τις 30 Νοεμβρίου κάθε έτους, το διοικητικό συμβούλιο εγκρίνει το ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και το διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή έως τις 31 Ιανουαρίου του επόμενου έτους, καθώς και κάθε μεταγενέστερη επικαιροποιημένη έκδοση του εγγράφου αυτού.
4. Το ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού οριστικοποιείται μετά την οριστική έκδοση του γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης και, εάν χρειαστεί, προσαρμόζεται ανάλογα.

⁽²⁵⁾ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1271/2013 της Επιτροπής, της 30ής Σεπτεμβρίου 2013, για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού-πλαίσου για τους οργανισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 208 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 328 της 7.12.2013, σ. 42).

5. Το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας περιλαμβάνει λεπτομερείς στόχους και αναμενόμενα αποτελέσματα, καθώς και δείκτες επιδόσεων. Περιλαμβάνει επίσης περιγραφή των προς χρηματοδότηση δράσεων και αναφέρει τους οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους που διατίθενται για κάθε δράση, σύμφωνα με τις αρχές κατάρτισης και διαχείρισης του προϋπολογισμού βάσει δραστηριοτήτων. Το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας συνάδει με το πολυετές πρόγραμμα εργασίας που αναφέρεται στην παράγραφο 7. Αναφέρει σαφώς τα καθήκοντα που έχουν προστεθεί, μεταβληθεί ή απαλειφθεί σε σχέση με το προηγούμενο οικονομικό έτος.

6. Όταν ανατίθεται στον ENISA νέο καθήκον, το διοικητικό συμβούλιο τροποποιεί το εγκεκριμένο ετήσιο πρόγραμμα εργασίας. Κάθε ουσιώδης τροποποίηση του ετήσιου προγράμματος εργασίας εγκρίνεται με την ίδια διαδικασία που εφαρμόζεται και στο αρχικό ετήσιο πρόγραμμα εργασίας. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να εξουσιοδοτεί τον εκτελεστικό διευθυντή να επιφέρει μη ουσιώδεις τροποποιήσεις στο ετήσιο πρόγραμμα εργασίας.

7. Το πολυετές πρόγραμμα εργασίας καθορίζει τον συνολικό στρατηγικό προγραμματισμό που περιλαμβάνει στόχους, αναμενόμενα αποτελέσματα και δείκτες επιδόσεων. Καθορίζει επίσης τον προγραμματισμό των πόρων, που περιλαμβάνει τον πολυετή προϋπολογισμό και το προσωπικό.

8. Ο προγραμματισμός των πόρων επικαιροποιείται σε ετήσια βάση. Ο στρατηγικός προγραμματισμός επικαιροποιείται κατά περίπτωση και ιδίως εφόσον κρίνεται αναγκαίο για αντιμετώπιση θεμάτων που προκύπτουν από την αξιολόγηση που αναφέρεται στο άρθρο 67.

Άρθρο 25

Δήλωση συμφερόντων

1. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, ο εκτελεστικός διευθυντής και οι υπάλληλοι που αποσπώνται προσωρινά από τα κράτη μέλη υποβάλλουν έκαστος δήλωση δεσμεύσεων και γραπτή δήλωση συμφερόντων όπου καταδεικνύεται η απουσία ή ύπαρξη οποιουδήποτε άμεσου ή έμμεσου συμφέροντος που θα μπορούσε να επηρεάσει την ανεξαρτησία τους. Οι δηλώσεις είναι ακριβείς και πλήρεις, υποβάλλονται σε ετήσια βάση εγγράφως, και ενημερώνονται όποτε είναι αναγκαίο.

2. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, ο εκτελεστικός διευθυντής και οι εξωτερικοί εμπειρογνώμονες, οι οποίοι συμμετέχουν στις ad hoc ομάδες εργασίας δηλώνουν έκαστος με ακρίβεια και πληρότητα το αργότερο στην έναρξη κάθε συνεδρίασης οποιαδήποτε συμφέροντα τα οποία μπορούν ενδεχομένως να επηρεάσουν την ανεξαρτησία τους σε σχέση με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης και δεν συμμετέχουν στη συζήτηση και την ψηφοφορία των εν λόγω θεμάτων.

3. Ο ENISA θεσπίζει στους εσωτερικούς κανόνες λειτουργίας του τα πρακτικά μέτρα εφαρμογής των κανόνων για τις δηλώσεις συμφερόντων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2.

Άρθρο 26

Διαφάνεια

1. Ο ENISA διεξάγει τις δραστηριότητές του με υψηλό επίπεδο διαφάνειας και σύμφωνα με το άρθρο 28.

2. Ο ENISA μεριμνά ώστε να παρέχονται στο κοινό και σε κάθε ενδιαφερόμενο μέρος οι ενδεδειγμένες αντικειμενικές, αξιόπιστες και εύκολα προσβάσιμες πληροφορίες, ιδίως όσον αφορά τα αποτελέσματα των εργασιών του. Δημοσιοποιεί επίσης τις δηλώσεις συμφερόντων που υποβάλλονται δυνάμει του άρθρου 25.

3. Το διοικητικό συμβούλιο, ενεργώντας κατόπιν προτάσεως του εκτελεστικού διευθυντή, μπορεί να επιτρέπει στα ενδιαφερόμενα μέρη να συμμετέχουν ως παρατηρητές σε ορισμένες δραστηριότητες του ENISA.

4. Ο ENISA θεσπίζει, στους εσωτερικούς κανόνες λειτουργίας του, τα πρακτικά μέτρα εφαρμογής των κανόνων διαφάνειας που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2.

Άρθρο 27

Εμπιστευτικότητα

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 28, ο ENISA δεν αποκαλύπτει σε τρίτους πληροφορίες που επεξεργάζεται ή λαμβάνει και σχετικά με τις οποίες έχει υποβληθεί τεκμηριωμένο αίτημα για πλήρη ή μερική τήρηση του απορρήτου.

2. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, ο εκτελεστικός διευθυντής, τα μέλη της συμβουλευτικής ομάδας του ENISA, οι εξωτερικοί εμπειρογνώμονες που συμμετέχουν στις ad hoc ομάδες εργασίας, καθώς και τα μέλη του προσωπικού του ENISA, συμπεριλαμβανομένων των υπαλλήλων που αποσπώνται προσωρινά από τα κράτη μέλη, συμμορφώνονται, ακόμη και μετά την παύση των καθηκόντων τους, στις απαιτήσεις τήρησης του απορρήτου του άρθρου 339 ΣΛΕΕ.

3. Ο ENISA θεσπίζει, στους εσωτερικούς κανόνες λειτουργίας του, τα πρακτικά μέτρα εφαρμογής των κανόνων περί απορρήτου που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2.

4. Αν απαιτείται για την επίτευξη των καθηκόντων του ENISA, το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει να επιτρέψει στον ENISA να χειρίζεται διαβαθμισμένες πληροφορίες. Σε αυτή την περίπτωση ο ENISA, κατόπιν συμφωνίας με τις υπηρεσίες της Επιτροπής, εγκρίνει κανόνες ασφάλειας εφαρμόζοντας τις αρχές ασφαλείας που ορίζονται στην απόφαση (ΕΚ, Ευρατόμ) 2015/443 της Επιτροπής⁽²⁶⁾ και στην απόφαση (ΕΚ, Ευρατόμ) 2015/444 της Επιτροπής⁽²⁷⁾. Οι εν λόγω κανόνες ασφαλείας περιλαμβάνουν διατάξεις που έχουν σχέση με την ανταλλαγή, την επεξεργασία και την αποθήκευση διαβαθμισμένων πληροφοριών.

Άρθρο 28

Πρόσβαση σε έγγραφα

1. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 εφαρμόζεται για τα έγγραφα που τηρεί ο ENISA.
2. Το διοικητικό συμβούλιο εγκρίνει διατάξεις για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 έως τις 28 Δεκεμβρίου 2019.
3. Οι αποφάσεις που λαμβάνονται από τον ENISA σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 είναι δυνατόν να αποτελέσουν αντικείμενο καταγγελίας στον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή σύμφωνα με το άρθρο 228 ΣΛΕΕ ή προσφυγής ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 263 ΣΛΕΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Κατάρτιση και διάρθρωση του προϋπολογισμού του ENISA

Άρθρο 29

Κατάρτιση του προϋπολογισμού του ENISA

1. Κάθε έτος, ο εκτελεστικός διευθυντής καταρτίζει σχέδιο κατάστασης προβλέψεων των εσόδων και εξόδων του ENISA για το επόμενο οικονομικό έτος και το διαβιβάζει στο διοικητικό συμβούλιο, μαζί με σχέδιο πίνακα προσωπικού. Τα έσοδα και τα έξοδα ισοσκελίζονται.
2. Κάθε έτος, το διοικητικό συμβούλιο καταρτίζει, βάσει του σχεδίου κατάστασης προβλέψεων, την κατάσταση προβλέψεων των εσόδων και εξόδων του ENISA για το επόμενο οικονομικό έτος.
3. Η κατάσταση προβλέψεων, η οποία αποτελεί μέρος του σχεδίου ενιαίου εγγράφου προγραμματισμού, διαβιβάζεται από το διοικητικό συμβούλιο έως την 31η Ιανουαρίου κάθε έτους στην Επιτροπή και στα τρίτα κράτη με τα οποία η Ένωση έχει συνάψει συμφωνίες όπως αναφέρονται στο άρθρο 42 παράγραφος 2.
4. Βάσει της κατάστασης προβλέψεων, η Επιτροπή εγγράφει στο σχέδιο του γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης τις προβλέψεις που κρίνει αναγκαίες για τον πίνακα προσωπικού και το ποσό της συνεισφοράς που θα βαρύνει τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την οποία και υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 314 ΣΛΕΕ.
5. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εγκρίνουν τις πιστώσεις για τη συνεισφορά από την Ένωση στον ENISA.
6. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εγκρίνουν τον πίνακα προσωπικού του ENISA.

⁽²⁶⁾ Απόφαση (ΕΚ, Ευρατόμ) 2015/443 της Επιτροπής, της 13ης Μαρτίου 2015, σχετικά με την ασφάλεια στην Επιτροπή (ΕΕ L 72 της 17.3.2015, σ. 41).

⁽²⁷⁾ Απόφαση (ΕΚ, Ευρατόμ) 2015/444 της Επιτροπής, της 13ης Μαρτίου 2015, σχετικά με τους κανόνες ασφαλείας για την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ (ΕΕ L 72 της 17.3.2015, σ. 53).

7. Το διοικητικό συμβούλιο εγκρίνει τον προϋπολογισμό του ENISA μαζί με το ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού. Ο προϋπολογισμός του ENISA καθίσταται οριστικός μετά την οριστική έγκριση του γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης. Εφόσον κρίνεται αναγκαίο, το διοικητικό συμβούλιο προσαρμόζει τον προϋπολογισμό και το ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού του ENISA σύμφωνα με τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης.

Άρθρο 30

Διάρθρωση του προϋπολογισμού του ENISA

1. Με την επιφύλαξη άλλων πόρων, τα έσοδα του ENISA προέρχονται από:
  - α) συνεισφορά από τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης,
  - β) έσοδα προοριζόμενα για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων δαπανών, σύμφωνα με τους δημοσιονομικούς κανόνες του που αναφέρονται στο άρθρο 32,
  - γ) χρηματοδότηση από την Ένωση υπό μορφή συμφωνιών ανάθεσης ή ad hoc επιδοτήσεων σύμφωνα με τους δημοσιονομικούς κανόνες που αναφέρονται στο άρθρο 32 και τις διατάξεις των συναφών νομικών πράξεων που πλαισιώνουν τις πολιτικές της Ένωσης,
  - δ) εισφορές τρίτων χωρών που συμμετέχουν στις εργασίες του ENISA όπως αναφέρεται στο άρθρο 42,
  - ε) τυχόν εθελοντικές συνεισφορές των κρατών μελών σε χρήματα ή σε είδος.

Τα κράτη μέλη που παρέχουν εθελοντικές συνεισφορές βάσει του στοιχείου ε) του πρώτου εδαφίου δεν αξιώνουν ειδικά δικαιώματα ή υπηρεσίες ως συνέπεια αυτών των συνεισφορών.

2. Στα έξοδα του ENISA συγκαταλέγονται οι δαπάνες προσωπικού, οι δαπάνες διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης, τα έξοδα υποδομής και τα λειτουργικά έξοδα, καθώς και οι δαπάνες για τη σύναψη συμβάσεων με τρίτους.

Άρθρο 31

Εκτέλεση του προϋπολογισμού του ENISA

1. Ο εκτελεστικός διευθυντής είναι υπεύθυνος για την εκτέλεση του προϋπολογισμού του ENISA.
2. Ο εσωτερικός ελεγκτής της Επιτροπής ασκεί τις ίδιες εξουσίες έναντι του ENISA όπως και έναντι των υπηρεσιών της Επιτροπής.
3. Ο υπόλογος του ENISA διαβιβάζει τους προσωρινούς λογαριασμούς για το οικονομικό έτος (έτος N) στον υπόλογο της Επιτροπής και στο Ελεγκτικό Συνέδριο έως την 1η Μαρτίου μετά τη λήξη του επόμενου οικονομικού έτους (έτος N + 1).
4. Μετά την παραλαβή των παρατηρήσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου επί των προσωρινών λογαριασμών του ENISA σύμφωνα με το άρθρο 246 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁸⁾, ο υπόλογος του ENISA καταρτίζει τους οριστικούς λογαριασμούς του ENISA με δική του ευθύνη και τους υποβάλλει στο διοικητικό συμβούλιο προς γνωμοδότηση.
5. Το διοικητικό συμβούλιο γνωμοδοτεί επί των οριστικών λογαριασμών του ENISA.
6. Έως την 31η Μαρτίου του έτους N + 1, ο εκτελεστικός διευθυντής διαβιβάζει την έκθεση σχετικά με τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στο Ελεγκτικό Συνέδριο.
7. Έως την 1η Ιουλίου του έτους N + 1, ο υπόλογος του ENISA διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στον υπόλογο της Επιτροπής και στο Ελεγκτικό Συνέδριο τους οριστικούς λογαριασμούς του ENISA, συνοδευόμενους από τη γνώμη του διοικητικού συμβουλίου.

⁽²⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1).

8. Την ίδια ημέρα που διαβιβάζει τους οριστικούς λογαριασμούς του ENISA, ο υπόλογος του ENISA διαβιβάζει επίσης στο Ελεγκτικό Συνέδριο, με κοινοποίηση στον υπόλογο της Επιτροπής, δήλωση πληρότητας σχετικά με τους οριστικούς αυτούς λογαριασμούς.
9. Έως τις 15 Νοεμβρίου του έτους N + 1, ο εκτελεστικός διευθυντής δημοσιεύει τους οριστικούς λογαριασμούς του ENISA στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
10. Έως τις 30 Σεπτεμβρίου του έτους N + 1, ο εκτελεστικός διευθυντής αποστέλλει στο Ελεγκτικό Συνέδριο απάντηση στις παρατηρήσεις του και αποστέλλει επίσης αντίγραφο της εν λόγω απάντησης στο διοικητικό συμβούλιο και την Επιτροπή.
11. Ο εκτελεστικός διευθυντής υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κατόπιν αιτήματος του τελευταίου, κάθε πληροφορία που απαιτείται για την ομαλή εφαρμογή της διαδικασίας απαλλαγής για το συγκεκριμένο οικονομικό έτος, σύμφωνα με το άρθρο 261 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046.
12. Έπειτα από σύσταση του Συμβουλίου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο χορηγεί, πριν από τις 15 Μαΐου του έτους N + 2, απαλλαγή του εκτελεστικού διευθυντή για την εκτέλεση του προϋπολογισμού του οικονομικού έτους N.

Άρθρο 32

Δημοσιονομικοί κανόνες

Οι δημοσιονομικοί κανόνες που ισχύουν για τον ENISA θεσπίζονται από το διοικητικό συμβούλιο κατόπιν διαβούλευσης με την Επιτροπή. Οι εν λόγω κανόνες δεν αποκλίνουν από τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1271/2013 παρά μόνο εάν το απαιτούν ειδικές ανάγκες λειτουργίας του ENISA και με προηγούμενη συμφωνία της Επιτροπής.

Άρθρο 33

Καταπολέμηση της απάτης

1. Για τη διευκόλυνση της καταπολέμησης της απάτης, της διαφθοράς και άλλων παράνομων πράξεων δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁹⁾, ο ENISA έως τις 28 Δεκεμβρίου 2019, προσχωρεί στη διοργανική συμφωνία της 25ης Μαΐου 1999 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικά με τις εσωτερικές έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) ⁽³⁰⁾. Ο ENISA θεσπίζει τις ενδεδειγμένες διατάξεις που εφαρμόζονται σε όλους τους υπαλλήλους του ENISA, χρησιμοποιώντας το υπόδειγμα που περιλαμβάνεται στο παράρτημα της εν λόγω συμφωνίας.
2. Το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει αρμοδιότητα να ελέγχει, βάσει παραστατικών και πληροφοριών που συλλέχθηκαν ως αποτέλεσμα επιτόπιων εξακριβώσεων, όλους τους δικαιούχους, εργολάβους και υπεργολάβους που έλαβαν ενωσιακά κονδύλια από τον ENISA.
3. Η OLAF μπορεί να διεξάγει έρευνες, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις και τις διαδικασίες που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 και στον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου ⁽³¹⁾, για τη διαπίστωση τυχόν απάτης, διαφθοράς ή οποιασδήποτε άλλης παράνομης ενέργειας εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης σε σχέση με χρηματοδότηση που παρέχεται στο πλαίσιο επιχορήγησης ή σύμβασης χρηματοδοτούμενης από τον ENISA.
4. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 1, 2 και 3, οι συμφωνίες συνεργασίας με τρίτες χώρες ή με διεθνείς οργανισμούς, οι συμβάσεις, οι συμφωνίες επιχορήγησης και οι αποφάσεις επιχορήγησης του ENISA περιέχουν διατάξεις οι οποίες εξουσιοδοτούν ρητά το Ελεγκτικό Συνέδριο και την OLAF να διεξάγουν τους εν λόγω λογιστικούς ελέγχους και έρευνες, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους.

⁽²⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1).

⁽³⁰⁾ ΕΕ L 136 της 31.5.1999, σ. 15.

⁽³¹⁾ Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτόπιως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

Προσωπικό

Άρθρο 34

Γενικές διατάξεις

Στους υπαλλήλους του ENISA εφαρμόζονται ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων και το καθεστώς που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό, καθώς και οι κανόνες που θεσπίστηκαν με συμφωνία μεταξύ των θεσμικών οργάνων της Ένωσης για την εφαρμογή του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων και του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό.

Άρθρο 35

Προνόμια και ασυλίες

Το πρωτόκολλο αριθ. 7 περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ εφαρμόζεται στον ENISA και το προσωπικό του.

Άρθρο 36

Εκτελεστικός διευθυντής

1. Ο εκτελεστικός διευθυντής προσλαμβάνεται ως έκτακτος υπάλληλος του ENISA σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχείο α) του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό.
2. Ο εκτελεστικός διευθυντής διορίζεται από το διοικητικό συμβούλιο, από κατάλογο υποψηφίων που προτείνει η Επιτροπή, με ανοιχτή και διαφανή διαδικασία.
3. Για τη σύναψη της σύμβασης πρόσληψης με τον εκτελεστικό διευθυντή, ο ENISA εκπροσωπείται από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου.
4. Πριν από τον διορισμό, ο υποψήφιος που έχει επιλεγεί από το διοικητικό συμβούλιο καλείται να προβεί σε δήλωση ενώπιον της σχετικής επιτροπής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και να απαντήσει σε ερωτήσεις των βουλευτών.
5. Η θητεία του εκτελεστικού διευθυντή είναι πενταετής. Πριν από τη λήξη αυτής της περιόδου, η Επιτροπή διεξάγει αξιολόγηση των επιδόσεων του εκτελεστικού διευθυντή και των μελλοντικών καθηκόντων και προκλήσεων του ENISA.
6. Οι αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου σχετικά με τον διορισμό, την παράταση της θητείας ή την παύση του εκτελεστικού διευθυντή σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 2.
7. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί, με βάση πρόταση της Επιτροπής στην οποία λαμβάνεται υπόψη η αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 5, να παρατείνει άπαξ για μια πενταετία τη θητεία του εκτελεστικού διευθυντή.
8. Το διοικητικό συμβούλιο γνωστοποιεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο την πρόθεσή του να παρατείνει τη θητεία του εκτελεστικού διευθυντή. Μέσα σε διάστημα τριών μηνών πριν από την παράταση της θητείας του, ο εκτελεστικός διευθυντής προβαίνει, αν λάβει σχετική πρόσκληση, σε δήλωση ενώπιον της σχετικής επιτροπής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και απαντά σε ερωτήσεις των βουλευτών.
9. Εκτελεστικός διευθυντής του οποίου η θητεία έχει ανανεωθεί δεν συμμετέχει στη διαδικασία επιλογής για την ίδια θέση.
10. Ο εκτελεστικός διευθυντής μπορεί να απαλλαγεί από τα καθήκοντά του μόνο με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής.

Άρθρο 37

Αποσπασμένοι εμπειρογνώμονες και λοιπό προσωπικό

1. Ο ENISA μπορεί να χρησιμοποιεί αποσπασμένους εθνικούς εμπειρογνώμονες ή άλλο προσωπικό που δεν απασχολείται από τον ENISA. Στο προσωπικό αυτό δεν εφαρμόζονται ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων και το καθεστώς που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό.

2. Το διοικητικό συμβούλιο λαμβάνει απόφαση με την οποία καθορίζει τους κανόνες για την απόσπαση εθνικών εμπειρογνομόνων στον ENISA.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

Γενικές διατάξεις που αφορούν τον ENISA

Άρθρο 38

Νομικό καθεστώς του ENISA

1. Ο ENISA αποτελεί όργανο της Ένωσης και διαθέτει νομική προσωπικότητα.
2. Σε κάθε κράτος μέλος, ο ENISA διαθέτει την ευρύτερη δυνατή νομική ικανότητα που παρέχεται στα νομικά πρόσωπα βάσει του εθνικού δικαίου. Δύναται ιδίως να αποκτά και να διαθέτει κινητή και ακίνητη περιουσία και να παρίσταται ενώπιον δικαστηρίου.
3. Ο ENISA εκπροσωπείται από τον εκτελεστικό διευθυντή.

Άρθρο 39

Ευθύνη του ENISA

1. Η συμβατική ευθύνη του ENISA διέπεται από το εφαρμοστέο στην οικεία σύμβαση δίκαιο.
2. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο να αποφαινεται δυνάμει ρήτρας διαιτησίας που περιλαμβάνεται σε σύμβαση που συνάπτει ο ENISA.
3. Σε περίπτωση μη συμβατικής ευθύνης, ο ENISA αποκαθιστά, σύμφωνα με τις γενικές αρχές που είναι κοινές στο δίκαιο των κρατών μελών, οποιαδήποτε ζημία προκαλείται από αυτόν ή από τους υπαλλήλους του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.
4. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο για την εκδίκαση οποιασδήποτε διαφοράς σχετική με την αποκατάσταση των ζημιών που αναφέρονται στην παράγραφο 3.
5. Η προσωπική ευθύνη του προσωπικού του ENISA έναντι του ENISA διέπεται από τους σχετικούς όρους που ισχύουν για το προσωπικό του ENISA.

Άρθρο 40

Γλωσσικό καθεστώς

1. Ο ENISA υπόκειται στις διατάξεις του κανονισμού αριθ. 1 του Συμβουλίου⁽³²⁾. Τα κράτη μέλη και οι άλλοι φορείς τους οποίους ορίζουν τα κράτη μέλη μπορούν να απευθύνονται στον ENISA και να λαμβάνουν απάντηση στην επίσημη γλώσσα των θεσμικών οργάνων της Ένωσης που επιλέγουν.
2. Οι μεταφραστικές υπηρεσίες που απαιτούνται για τη λειτουργία του ENISA παρέχονται από το Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 41

Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

1. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τον ENISA υπόκειται στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1725.
2. Το διοικητικό συμβούλιο θεσπίζει τους κανόνες εφαρμογής που αναφέρονται στο άρθρο 45 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να θεσπίζει τις πρόσθετες διατάξεις που απαιτούνται για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725 από τον ENISA.

⁽³²⁾ Κανονισμός αριθ. 1 του Συμβουλίου περί καθορισμού του γλωσσικού καθεστώτος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΕ 17 της 6.10.1958, σ. 385/58).

Άρθρο 42

Συνεργασία με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς

1. Στον βαθμό που είναι αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό, ο ENISA δύναται να συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές τρίτων χωρών ή με διεθνείς οργανισμούς ή και με τα δύο. Για τον σκοπό αυτό, ο ENISA δύναται, κατόπιν προηγούμενης έγκρισης της Επιτροπής, να συνάπτει συμφωνίες συνεργασίας με τις εν λόγω αρχές τρίτων χωρών και διεθνείς οργανισμούς. Οι εν λόγω συμφωνίες συνεργασίας δεν δημιουργούν έννομες υποχρεώσεις στην Ένωση και τα κράτη μέλη της.
2. Ο ENISA είναι ανοικτός στη συμμετοχή τρίτων χωρών οι οποίες έχουν συνάψει σχετικές συμφωνίες με την Ένωση. Σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις των εν λόγω συμφωνιών, θεσπίζονται συμφωνίες συνεργασίας που ορίζουν, κυρίως, τη φύση, την έκταση και τον τρόπο συμμετοχής εκάστης των εν λόγω τρίτων χωρών στο έργο του ENISA και περιλαμβάνουν διατάξεις σχετικές με τη συμμετοχή στις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνει ο ENISA, την οικονομική συμβολή και το προσωπικό. Στα ζητήματα προσωπικού, οι εν λόγω συμφωνίες συνεργασίας τηρούν πάντοτε τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων και το καθεστώς που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό.
3. Το διοικητικό συμβούλιο εγκρίνει στρατηγική σχέσεων με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς σχετικά με ζητήματα για τα οποία είναι αρμόδιος ο ENISA. Η Επιτροπή διασφαλίζει ότι ο ENISA λειτουργεί εντός των ορίων της εντολής του και του υπάρχοντος θεσμικού πλαισίου, μέσω της σύναψης κατάλληλης συμφωνίας συνεργασίας με τον εκτελεστικό διευθυντή.

Άρθρο 43

Κανόνες ασφάλειας για την προστασία ευαίσθητων μη διαβαθμισμένων πληροφοριών και διαβαθμισμένων πληροφοριών

Κατόπιν διαβούλευσης με την Επιτροπή, ο ENISA θεσπίζει κανόνες ασφάλειας εφαρμόζοντας τις αρχές ασφάλειας που περιέχονται στους κανόνες ασφάλειας της Επιτροπής σχετικά με την προστασία των ευαίσθητων μη διαβαθμισμένων πληροφοριών και των ΔΠΕΕ που καθορίζονται στις αποφάσεις (ΕΚ, Ευρατόμ) 2015/443 και (ΕΚ, Ευρατόμ) 2015/444. Οι κανόνες ασφάλειας του ENISA περιέχουν διατάξεις για την ανταλλαγή, την επεξεργασία και την αποθήκευση τέτοιων πληροφοριών.

Άρθρο 44

Συμφωνία σχετικά με την έδρα και όροι λειτουργίας

1. Οι απαραίτητες ρυθμίσεις για την εγκατάσταση του ENISA στο κράτος μέλος υποδοχής και τα μέσα που πρέπει να τίθενται στη διάθεσή του από το εν λόγω κράτος μέλος, παράλληλα με τους ειδικούς κανόνες που εφαρμόζονται στο κράτος μέλος υποδοχής όσον αφορά τον εκτελεστικό διευθυντή, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, το προσωπικό του ENISA και τα μέλη των οικογενειών τους, ορίζονται σε συμφωνία για την έδρα η οποία συνάπτεται μεταξύ του ENISA και του κράτους μέλους υποδοχής, μόλις ληφθεί η έγκριση του διοικητικού συμβουλίου.
2. Το κράτος μέλος υποδοχής του ENISA εξασφαλίζει τις καλύτερες δυνατές συνθήκες για τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας του ENISA, λαμβάνοντας υπόψη την προσβασιμότητα του τόπου εγκατάστασης, την ύπαρξη κατάλληλων εκπαιδευτικών δυνατοτήτων για τα τέκνα των υπαλλήλων, την κατάλληλη πρόσβαση στην αγορά εργασίας, την κοινωνική ασφάλιση και την ιατροφαρμακευτική φροντίδα τόσο για τα τέκνα όσο και για τις συζύγους των μελών του προσωπικού.

Άρθρο 45

Διοικητικός έλεγχος

Οι δραστηριότητες του ENISA υπόκεινται στην εποπτεία του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 228 ΣΛΕΕ.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΟΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Άρθρο 46

Ευρωπαϊκό πλαίσιο πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας

1. Το ευρωπαϊκό πλαίσιο πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας θεσπίζεται με στόχο να βελτιωθούν οι συνθήκες για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς μέσω αναβάθμισης του επιπέδου κυβερνοασφάλειας εντός της Ένωσης και επιτρέποντας εναρμονισμένη προσέγγιση, σε επίπεδο Ένωσης, των ευρωπαϊκών συστημάτων πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας, με απώτερο στόχο τη δημιουργία ψηφιακής ενιαίας αγοράς για προϊόντα ΤΠΕ, υπηρεσίες ΤΠΕ και διαδικασίες ΤΠΕ.

2. Το ευρωπαϊκό πλαίσιο πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας προβλέπει ένα μηχανισμό μέσω του οποίου θεσπίζονται ευρωπαϊκά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας και βεβαιώνεται ότι τα προϊόντα ΤΠΕ, οι υπηρεσίες ΤΠΕ και οι διαδικασίες ΤΠΕ που έχουν αξιολογηθεί σύμφωνα με τα εν λόγω συστήματα συμμορφώνονται με συγκεκριμένες απαιτήσεις ασφάλειας με σκοπό να διαφυλάσσεται η διαθεσιμότητα, η γνησιότητα, η ακεραιότητα και η εμπιστευτικότητα αποθηκευμένων ή διαβιβαζόμενων ή επεξεργασμένων δεδομένων ή των σχετικών λειτουργιών ή υπηρεσιών που παρέχονται ή είναι προσβάσιμες μέσω των εν λόγω προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών σε όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους.

Άρθρο 47

Το κυλιόμενο πρόγραμμα εργασίας της Ένωσης για την ευρωπαϊκή πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας

1. Η Επιτροπή δημοσιεύει κυλιόμενο πρόγραμμα εργασίας ευρωπαϊκής πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας («κυλιόμενο πρόγραμμα εργασίας της Ένωσης») το οποίο προσδιορίζει στρατηγικές προτεραιότητες για το μέλλον των ευρωπαϊκών συστημάτων πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας.

2. Το κυλιόμενο πρόγραμμα εργασίας της Ένωσης περιλαμβάνει ειδικότερα κατάλογο των προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ και διαδικασιών ΤΠΕ ή των κατηγοριών τους που μπορούν να έχουν όφελος από τη συμπερίληψή τους στο πεδίο εφαρμογής ευρωπαϊκού συστήματος πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας.

3. Η προσθήκη συγκεκριμένων προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ και διαδικασιών ΤΠΕ ή κατηγοριών τους στο κυλιόμενο πρόγραμμα εργασίας της Ένωσης αιτιολογείται βάσει ενός ή περισσότερων από τους ακόλουθους λόγους:

α) της διαθεσιμότητας και της ανάπτυξης των εθνικών συστημάτων πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας που καλύπτουν συγκεκριμένη κατηγορία προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ και ιδίως όσον αφορά τον κίνδυνο κατακερματισμού,

β) του σχετικού ενωσιακού δικαίου ή πολιτικής του σχετικού δικαίου ή πολιτικής κράτους μέλους,

γ) της ζήτησης στην αγορά,

δ) των εξελίξεων όσον αφορά τις κυβερνοαπειλές,

ε) αιτήματος για την επεξεργασία συγκεκριμένου υποψήφιου συστήματος από την ΕΟΠΙΚ.

4. Η Επιτροπή λαμβάνει δεόντως υπόψη τις γνωμοδοτήσεις της ΕΟΠΙΚ και της ομάδας συμφεροντούχων για την πιστοποίηση της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο σχετικά με το σχέδιο κυλιόμενου προγράμματος εργασίας της Ένωσης.

5. Το πρώτο κυλιόμενο πρόγραμμα εργασίας της Ένωσης δημοσιοποιείται έως τις 28 Ιουνίου 2020. Το κυλιόμενο πρόγραμμα εργασίας της Ένωσης επικαιροποιείται τουλάχιστον μια φορά ανά τριετία και αν κρίνεται απαραίτητο και πιο συχνά.

Άρθρο 48

Αίτημα για ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας

1. Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από τον ENISA να καταρτίσει υποψήφιο σύστημα ή να επανεξετάσει υφιστάμενο ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας επί τη βάση του κυλιόμενου προγράμματος εργασίας της Ένωσης.

2. Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, η Επιτροπή ή η ΕΟΠΙΚ δύνανται να ζητούν από τον ENISA να καταρτίσει υποψήφιο σύστημα ή να επανεξετάσει υφιστάμενο ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας το οποίο δεν περιλαμβάνεται στο κυλιόμενο πρόγραμμα εργασίας της Ένωσης. Το κυλιόμενο πρόγραμμα εργασίας της Ένωσης επικαιροποιείται αναλόγως.

Άρθρο 49

Επεξεργασία, έγκριση και επανεξέταση ευρωπαϊκού συστήματος πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας

1. Κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 48, ο ENISA επεξεργάζεται ένα υποψήφιο σύστημα που πληροί τις απαιτήσεις που ορίζονται στα άρθρα 51, 52 και 54.

2. Κατόπιν αιτήματος της ΕΟΠΙΚ σύμφωνα με το άρθρο 48 παράγραφος 2, ο ENISA μπορεί να επεξεργάζεται ένα υποψήφιο σύστημα που πληροί τις απαιτήσεις που ορίζονται στα άρθρα 51, 52 και 54. Σε περίπτωση που ο ENISA αρνηθεί το εν λόγω αίτημα, εκδίδει τους λόγους της άρνησής του. Κάθε απόφαση άρνησης τέτοιου αιτήματος λαμβάνεται από το διοικητικό συμβούλιο.
3. Κατά την επεξεργασία υποψήφιου συστήματος, ο ENISA διαβουλεύεται με όλους τους σχετικούς συμφεροντούχους μέσω επίσημης, ανοικτής, διαφανούς και χωρίς αποκλεισμούς διαδικασίας διαβούλευσης.
4. Για κάθε υποψήφιο σύστημα, ο ENISA συγκροτεί ad hoc ομάδα εργασίας σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 4 με σκοπό να παρέχει στον ENISA ειδικές συμβουλές και εμπειρογνωμοσύνη.
5. Ο ENISA συνεργάζεται στενά με την ΕΟΠΙΚ. Η ΕΟΠΙΚ παρέχει στον ENISA συνδρομή και εμπειρογνωμοσύνη σε σχέση με την επεξεργασία του υποψήφιου συστήματος και εκδίδει γνώμη σχετικά με το υποψήφιο σύστημα.
6. Ο ENISA λαμβάνει ιδιαιτέρως υπόψη τη γνώμη της ΕΟΠΙΚ προτού διαβιβάσει στην Επιτροπή το υποψήφιο σύστημα που επεξεργάστηκε σύμφωνα τις παραγράφους 3, 4 και 5. Η γνώμη της ΕΟΠΙΚ δεν δεσμεύει τον ENISA, η δε απουσία της εν λόγω γνώμης δεν κωλύει τη διαβίβαση του υποψήφιου συστήματος από τον ENISA στην Επιτροπή.
7. Η Επιτροπή, με βάση το υποψήφιο σύστημα που προετοιμάζει ο ENISA, μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις οι οποίες προβλέπουν σε σχέση με ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας για προϊόντα ΤΠΕ, υπηρεσίες ΤΠΕ και διαδικασίες ΤΠΕ που πληρούν τις απαιτήσεις των άρθρων 51, 52 και 54. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 66 παράγραφος 2.
8. Ο ENISA επανεξετάζει τουλάχιστον κάθε πέντε έτη όλα τα εγκριθέντα ευρωπαϊκά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας, λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις από τα ενδιαφερόμενα μέρη. Εάν είναι αναγκαίο, η Επιτροπή ή η ΕΟΠΙΚ μπορεί να ζητήσει από τον ENISA να ξεκινήσει τη διαδικασία ανάπτυξης αναθεωρημένου υποψήφιου συστήματος σύμφωνα με τα άρθρο 48 και το παρόν άρθρο.

Άρθρο 50

Δικτυακός τόπος των ευρωπαϊκών συστημάτων πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας

1. Ο ENISA διατηρεί ειδικά αφιερωμένο δικτυακό τόπο που έχει πληροφορίες και δημοσιότητα για τα ευρωπαϊκά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας, τα ευρωπαϊκά πιστοποιητικά κυβερνοασφάλειας και τις δηλώσεις συμμόρφωσης ΕΕ και τα δημοσιοποιεί, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών όσον αφορά τα ευρωπαϊκά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας που δεν ισχύουν πλέον, τα ευρωπαϊκά πιστοποιητικά κυβερνοασφάλειας που έχουν ανακληθεί ή λήξει και τις δηλώσεις συμμόρφωσης ΕΕ, καθώς και το αποθετήριο συνδέσμων προς πληροφορίες για την κυβερνοασφάλεια, οι οποίες παρέχονται σύμφωνα με το άρθρο 55.
2. Κατά περίπτωση, ο δικτυακός τόπος που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δηλώνει επίσης τα εθνικά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας που έχουν αντικατασταθεί από ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας.

Άρθρο 51

Στόχοι ασφάλειας για τα ευρωπαϊκά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας

Ένα ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας σχεδιάζεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να επιτυγχάνει, κατά περίπτωση, τουλάχιστον τους ακόλουθους στόχους ασφάλειας:

- α) την προστασία δεδομένων που έχουν αποθηκευτεί, διαβιβαστεί ή αποτελέσει με άλλον τρόπο αντικείμενο επεξεργασίας από τυχαία ή μη εγκεκριμένη αποθήκευση, επεξεργασία, πρόσβαση ή αποκάλυψη, κατά τη διάρκεια ολόκληρου του κύκλου ζωής του προϊόντος ΤΠΕ, της υπηρεσίας ΤΠΕ ή της διαδικασίας ΤΠΕ,
- β) την προστασία δεδομένων που έχουν αποθηκευτεί, διαβιβαστεί ή αποτελέσει με άλλον τρόπο αντικείμενο επεξεργασίας από τυχαία ή μη εγκεκριμένη καταστροφή, απώλεια ή αλλοίωση ή έλλειψη διαθεσιμότητας κατά τη διάρκεια ολόκληρου του κύκλου ζωής του προϊόντος ΤΠΕ, της υπηρεσίας ΤΠΕ ή της διαδικασίας ΤΠΕ,
- γ) ότι εγκεκριμένα άτομα, προγράμματα ή μηχανήματα μπορούν να έχουν πρόσβαση σε δεδομένα, υπηρεσίες ή λειτουργίες που καλύπτονται από το δικαίωμα πρόσβασης που τους παρέχεται,
- δ) τον εντοπισμό και την τεκμηρίωση γνωστών εξαρτήσεων και τρωτών σημείων,

- ε) την καταγραφή των δεδομένων, υπηρεσιών ή λειτουργιών στα οποία πραγματοποιήθηκε πρόσβαση, τα οποία χρησιμοποιήθηκαν ή αποτέλεσαν με άλλον τρόπο αντικείμενο επεξεργασίας, καθώς και του πότε και από ποιον,
- στ) τη δυνατότητα να ελέγχεται σε ποια δεδομένα, υπηρεσίες ή λειτουργίες πραγματοποιήθηκε πρόσβαση, ποια χρησιμοποιήθηκαν ή αποτέλεσαν με άλλον τρόπο αντικείμενο επεξεργασίας, πότε και από ποιον,
- ζ) την επαλήθευση ότι τα προϊόντα ΤΠΕ, οι υπηρεσίες ΤΠΕ και οι διαδικασίες ΤΠΕ δεν έχουν γνωστά τρωτά σημεία,
- η) την έγκαιρη αποκατάσταση της διαθεσιμότητας και της πρόσβασης σε δεδομένα, υπηρεσίες και λειτουργίες σε περίπτωση φυσικού ή τεχνικού συμβάντος,
- θ) ότι τα προϊόντα ΤΠΕ, οι υπηρεσίες ΤΠΕ και οι διαδικασίες ΤΠΕ προστατεύονται εξ ορισμού και από τον σχεδιασμό τους,
- ι) ότι τα προϊόντα ΤΠΕ, οι υπηρεσίες ΤΠΕ και οι διαδικασίες ΤΠΕ παρέχονται με επικαιροποιημένο λογισμικό και υλισμικό που δεν περιέχουν γνωστά στο κοινό τρωτά σημεία, και προβλέπονται μηχανισμοί για ασφαλείς επικαιροποιήσεις.

Άρθρο 52

Επίπεδα διασφάλισης των ευρωπαϊκών συστημάτων πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας

1. Ένα ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας μπορεί να προσδιορίζει ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα επίπεδα διασφάλισης για προϊόντα ΤΠΕ, υπηρεσίες ΤΠΕ και διαδικασίες ΤΠΕ: «βασικό», «σημαντικό» ή «υψηλό». Το επίπεδο διασφάλισης είναι ανάλογο του επιπέδου του κινδύνου ο οποίος συνδέεται με την προβλεπόμενη χρήση του προϊόντος ΤΠΕ, της υπηρεσίας ΤΠΕ ή της διαδικασίας ΤΠΕ, από άποψη πιθανότητας και αντικτύπου ενός συμβάντος.
2. Τα ευρωπαϊκά πιστοποιητικά κυβερνοασφάλειας και οι δηλώσεις συμμόρφωσης ΕΕ αναφέρουν οποιοδήποτε επίπεδο διασφάλισης που εξειδικεύεται στο ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας υπό το οποίο εκδόθηκε το ευρωπαϊκό πιστοποιητικό κυβερνοασφάλειας ή η δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ.
3. Οι απαιτήσεις ασφάλειας που αντιστοιχούν σε κάθε επίπεδο διασφάλισης παρέχονται στο σχετικό ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας, συμπεριλαμβανομένων των αντιστοιχών λειτουργιών ασφάλειας και της αντιστοιχής αυστηρότητας και βάθους της αξιολόγησης στην οποία θα υποβληθεί το προϊόν ΤΠΕ, η υπηρεσία ΤΠΕ ή η διαδικασία ΤΠΕ.
4. Το πιστοποιητικό ή η δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ αναφέρεται σε τεχνικές προδιαγραφές, πρότυπα και διαδικασίες που σχετίζονται με το εν λόγω πιστοποιητικό ή δήλωση, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών ελέγχων, σκοπός των οποίων είναι η μείωση του κινδύνου συμβάντων που αφορούν την κυβερνοασφάλεια ή η πρόληψή τους.
5. Ένα ευρωπαϊκό πιστοποιητικό κυβερνοασφάλειας ή μία δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ που αναφέρεται σε «βασικό» επίπεδο διασφάλισης παρέχει τη διασφάλιση ότι τα προϊόντα ΤΠΕ, οι υπηρεσίες ΤΠΕ και οι διαδικασίες ΤΠΕ για τα οποία εκδόθηκε το εν λόγω πιστοποιητικό ή η εν λόγω δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ πληρούν τις αντίστοιχες απαιτήσεις ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργιών ασφάλειας, και ότι έχουν αξιολογηθεί σε επίπεδο με σκοπό την ελαχιστοποίηση των γνωστών βασικών κινδύνων των συμβάντων και των κυβερνοεπιθέσεων. Οι δραστηριότητες αξιολόγησης που πρόκειται να διεξαχθούν περιλαμβάνουν τουλάχιστον επανεξέταση της τεχνικής τεκμηρίωσης. Εφόσον δεν είναι κατάλληλη τέτοια επανεξέταση, διεξάγονται υποκατάστατες δραστηριότητες αξιολόγησης με ισοδύναμο αποτέλεσμα.
6. Ένα ευρωπαϊκό πιστοποιητικό κυβερνοασφάλειας που αναφέρεται σε «σημαντικό» επίπεδο διασφάλισης παρέχει τη διασφάλιση ότι τα προϊόντα ΤΠΕ, οι υπηρεσίες ΤΠΕ και οι διαδικασίες ΤΠΕ για τα οποία εκδόθηκε το εν λόγω πιστοποιητικό πληρούν τις αντίστοιχες απαιτήσεις ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργιών ασφάλειας, και ότι έχουν αξιολογηθεί σε επίπεδο με σκοπό την ελαχιστοποίηση των γνωστών κινδύνων κυβερνοασφάλειας και του κινδύνου συμβάντων και κυβερνοεπιθέσεων που πραγματοποιούνται από δράστες με περιορισμένες δεξιότητες και πόρους. Οι δραστηριότητες αξιολόγησης που πρόκειται να διεξαχθούν περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα ακόλουθα: επανεξέταση για να καταδειχθεί η απουσία γνωστών στο κοινό τρωτών σημείων και έλεγχος για να αποδειχθεί ότι τα προϊόντα ΤΠΕ, οι υπηρεσίες ΤΠΕ ή οι διαδικασίες ΤΠΕ εφαρμόζουν ορθά την αναγκαία λειτουργία ασφάλειας. Εφόσον οποιοσδήποτε τέτοιες δραστηριότητες αξιολόγησης δεν είναι κατάλληλες, διεξάγονται υποκατάστατες δραστηριότητες αξιολόγησης με ισοδύναμο αποτέλεσμα.

7. Ένα ευρωπαϊκό πιστοποιητικό κυβερνοασφάλειας που αναφέρεται σε «υψηλό» επίπεδο διασφάλισης παρέχει τη διασφάλιση ότι τα προϊόντα ΤΠΕ, οι υπηρεσίες ΤΠΕ και οι διαδικασίες ΤΠΕ για τα οποία εκδόθηκε το εν λόγω πιστοποιητικό πληρούν τις αντίστοιχες απαιτήσεις ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργιών ασφάλειας, και ότι έχουν αξιολογηθεί σε επίπεδο με σκοπό την ελαχιστοποίηση του κινδύνου κυβερνοεπιθέσεων προηγμένης τεχνολογίας που πραγματοποιούνται από δράστες με σημαντικές δεξιότητες και πόρους. Οι δραστηριότητες αξιολόγησης που πρόκειται να διεξαχθούν περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα ακόλουθα: επανεξέταση για να καταδειχθεί η απουσία γνωστών στο κοινό τρωτών σημείων, έλεγχος για να αποδειχθεί ότι τα προϊόντα ΤΠΕ, οι διαδικασίες ΤΠΕ και οι υπηρεσίες ΤΠΕ εφαρμόζουν ορθά την αναγκαία λειτουργία ασφάλειας προηγμένης τεχνολογίας και εκτίμηση της ανθεκτικότητάς τους σε επιδέξιους επιτιθέμενους μέσω δοκιμών διείσδυσης. Εφόσον οποιοσδήποτε τέτοιες δραστηριότητες αξιολόγησης δεν είναι κατάλληλες, διεξάγονται υποκατάστατες δραστηριότητες αξιολόγησης με ισοδύναμο αποτέλεσμα.

8. Ένα ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας μπορεί να προσδιορίζει διάφορα επίπεδα αξιολόγησης ανάλογα με την αυστηρότητα και το βάθος της μεθοδολογίας αξιολόγησης που χρησιμοποιείται. Καθένα από τα επίπεδα αξιολόγησης αντιστοιχεί σε ένα από τα επίπεδα διασφάλισης και ορίζεται από κατάλληλο συνδυασμό συστατικών διασφάλισης.

Άρθρο 53

Αυτοαξιολόγηση της συμμόρφωσης

1. Ένα ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας μπορεί να επιτρέπει την αυτοαξιολόγηση της συμμόρφωσης υπό την αποκλειστική ευθύνη του κατασκευαστή ή του παρόχου προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ. Η αυτοαξιολόγηση της συμμόρφωσης επιτρέπεται μόνο σχετικά με προϊόντα ΤΠΕ, υπηρεσίες ΤΠΕ και διαδικασίες ΤΠΕ χαμηλού κινδύνου που αντιστοιχούν σε «βασικό» επίπεδο διασφάλισης.

2. Ο κατασκευαστής ή ο πάροχος προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ μπορεί να εκδώσει δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ στην οποία να αναφέρεται ότι έχει καταδειχθεί η εκπλήρωση των απαιτήσεων που ορίζονται στο σύστημα. Με την έκδοση της εν λόγω δήλωσης, ο κατασκευαστής ή ο πάροχος προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ αναλαμβάνει την ευθύνη για τη συμμόρφωση του προϊόντος ΤΠΕ, της υπηρεσίας ΤΠΕ ή της διαδικασίας ΤΠΕ με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο εν λόγω σύστημα.

3. Ο κατασκευαστής ή ο πάροχος προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ καθιστά τη δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ, την τεχνική τεκμηρίωση και όλες τις άλλες σχετικές πληροφορίες που αφορούν τη συμμόρφωση των προϊόντων ΤΠΕ ή των υπηρεσιών ΤΠΕ με το σύστημα διαθέσιμα στην εθνική αρχή πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας που αναφέρεται στο άρθρο 58 για περίοδο που καθορίζεται στο αντίστοιχο ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας. Αντίγραφο της δήλωσης συμμόρφωσης ΕΕ υποβάλλεται στην εθνική αρχή πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας και στον ENISA.

4. Η έκδοση δήλωσης συμμόρφωσης ΕΕ είναι εθελοντική, εκτός αν άλλως ορίζεται στη νομοθεσία της Ένωσης ή στη νομοθεσία των κρατών μελών.

5. Η δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ αναγνωρίζεται σε όλα τα κράτη μέλη.

Άρθρο 54

Στοιχεία των ευρωπαϊκών συστημάτων πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας

1. Ένα ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

α) το αντικείμενο και το πεδίο εφαρμογής του συστήματος πιστοποίησης, συμπεριλαμβανομένων του τύπου ή των κατηγοριών των καλυπτόμενων προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ και διαδικασιών ΤΠΕ,

β) επακριβή περιγραφή του σκοπού του συστήματος και του τρόπου με τον οποίο τα επιλεγέντα πρότυπα, οι μέθοδοι αξιολόγησης και τα επίπεδα διασφάλισης αντιστοιχούν στις ανάγκες των προβλεπόμενων χρηστών του συστήματος,

γ) αναφορά σε διεθνή, ευρωπαϊκά ή εθνικά πρότυπα που εφαρμόζονται κατά την αξιολόγηση ή, όταν δεν υπάρχουν ή δεν ενδείκνυται τέτοια πρότυπα, σε τεχνικές προδιαγραφές που πληρούν τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1025/2012 ή, εάν δεν υπάρχουν τέτοιες προδιαγραφές, σε τεχνικές προδιαγραφές ή άλλες απαιτήσεις κυβερνοασφάλειας που ορίζονται στο ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας,

δ) όπου συντρέχει περίπτωση, ένα ή περισσότερα επίπεδα διασφάλισης,

- ε) ένδειξη του αν η αυτοαξιολόγηση της συμμόρφωσης επιτρέπεται στο πλαίσιο του συστήματος,
- στ) κατά περίπτωση, τις ειδικές ή πρόσθετες απαιτήσεις στις οποίες υπόκεινται οι οργανισμοί αξιολόγησης της συμμόρφωσης προκειμένου να διασφαλίζεται η τεχνική ικανότητά τους να αξιολογούν τις απαιτήσεις κυβερνοασφάλειας,
- ζ) τα ειδικά κριτήρια και τις μεθόδους αξιολόγησης που πρόκειται να χρησιμοποιούνται, συμπεριλαμβανομένων των τύπων αξιολόγησης, προκειμένου να καταδεικνύεται ότι επιτυγχάνονται οι στόχοι ασφάλειας που αναφέρονται στο άρθρο 51,
- η) κατά περίπτωση, τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την πιστοποίηση και που πρέπει να παρέχονται ή άλλως τίθενται στη διάθεση των οργανισμών αξιολόγησης της συμμόρφωσης από κάποιον αιτούντα,
- θ) σε περίπτωση που το σύστημα προβλέπει σήματα ή επισημάνσεις, τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες είναι δυνατή η χρήση τέτοιων σημάτων ή επισημάνσεων,
- ι) τους κανόνες παρακολούθησης της συμμόρφωσης των προϊόντων ΤΠΕ, των υπηρεσιών ΤΠΕ και των διαδικασιών ΤΠΕ με τις απαιτήσεις των ευρωπαϊκών πιστοποιητικών κυβερνοασφάλειας ή των δηλώσεων συμμόρφωσης ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των μηχανισμών για την κατάδειξη της συνεχούς συμμόρφωσης με τις συγκεκριμένες απαιτήσεις της κυβερνοασφάλειας,
- ια) κατά περίπτωση, τις προϋποθέσεις για την έκδοση, τη διατήρηση, τη συνέχιση και την ανανέωση ευρωπαϊκών πιστοποιητικών κυβερνοασφάλειας, καθώς και τις προϋποθέσεις για την επέκταση ή τον περιορισμό του πεδίου εφαρμογής της πιστοποίησης,
- ιβ) τους κανόνες σχετικά με τις συνέπειες προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ και διαδικασιών ΤΠΕ που έχουν πιστοποιηθεί ή για τα οποία έχει εκδοθεί δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ τα οποία όμως δεν συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις του συστήματος,
- ιγ) τους κανόνες σχετικά με τον τρόπο που τα προηγούμενως μη διαπιστωθέντα σχετικά με την κυβερνοασφάλεια τρωτά σημεία προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ και διαδικασιών ΤΠΕ πρέπει να αναφέρονται και να αντιμετωπίζονται,
- ιδ) κατά περίπτωση, τους κανόνες σχετικά με την τήρηση μητρώων από τους οργανισμούς αξιολόγησης της συμμόρφωσης,
- ιε) τον προσδιορισμό εθνικών ή διεθνών συστημάτων πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας που καλύπτουν τον ίδιο τύπο ή τις ίδιες κατηγορίες προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ και διαδικασιών ΤΠΕ, απαιτήσεις ασφάλειας, κριτήρια και μεθόδους αξιολόγησης και επίπεδα διασφάλισης,
- ιστ) το περιεχόμενο και τον μορφότυπο των ευρωπαϊκών πιστοποιητικών κυβερνοασφάλειας και των δηλώσεων συμμόρφωσης ΕΕ που πρόκειται να εκδοθούν,
- ιζ) την περίοδο διαθεσιμότητας της δήλωσης συμμόρφωσης ΕΕ, την τεχνική τεκμηρίωση και όλες τις άλλες σχετικές πληροφορίες που πρέπει να καταστούν διαθέσιμες από τον κατασκευαστή ή τον πάροχο προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ,
- ιη) τη μέγιστη περίοδο ισχύος ευρωπαϊκών πιστοποιητικών κυβερνοασφάλειας που εκδίδονται δυνάμει του συστήματος,
- ιδθ) την πολιτική κοινοποίησης για ευρωπαϊκά πιστοποιητικά κυβερνοασφάλειας που έχουν εκδοθεί, τροποποιηθεί ή ανακληθεί δυνάμει του συστήματος,
- ικ) τις προϋποθέσεις για την αμοιβαία αναγνώριση συστημάτων πιστοποίησης με τρίτες χώρες,
- κα) κατά περίπτωση, τους κανόνες σχετικά με τυχόν μηχανισμό αξιολόγησης από ομοτίμους που θεσπίζεται στο πλαίσιο του συστήματος όσον αφορά τις αρχές ή τους οργανισμούς που εκδίδουν ευρωπαϊκά πιστοποιητικά κυβερνοασφάλειας για «υψηλό» επίπεδο διασφάλισης δυνάμει του άρθρου 56 παράγραφος 6. Ο μηχανισμός αυτός εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της αξιολόγησης από ομοτίμους που προβλέπεται στο άρθρο 59,
- κβ) τον μορφότυπο και τις διαδικασίες που πρέπει να τηρούν οι κατασκευαστές ή οι πάροχοι προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ στην παροχή και επικαιροποίηση των συμπληρωματικών πληροφοριών για την κυβερνοασφάλεια σύμφωνα με το άρθρο 55.

2. Οι καθορισμένες απαιτήσεις του ευρωπαϊκού συστήματος πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας συνάδουν με τυχόν εφαρμοστέες νομικές απαιτήσεις, ιδίως όσον αφορά απαιτήσεις προερχόμενες από το εναρμονισμένο ενωσιακό δίκαιο.
3. Σε περίπτωση που κάτι τέτοιο προβλέπεται από συγκεκριμένη νομική πράξη της Ένωσης, πιστοποιητικό ή δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ που εκδίδεται στο πλαίσιο ενός ευρωπαϊκού συστήματος πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας μπορεί να χρησιμοποιείται για να καταδεικνύει το τεκμήριο συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις της εν λόγω νομικής πράξης.
4. Εφόσον δεν υπάρχει εναρμονισμένο ενωσιακό δίκαιο, το δίκαιο των κρατών μελών μπορεί επίσης να προβλέπει ότι ένα ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας μπορεί να χρησιμοποιείται για τη θέσπιση του τεκμηρίου συμμόρφωσης με τις νομικές απαιτήσεις.

Άρθρο 55

Συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με την κυβερνοασφάλεια για πιστοποιημένα προϊόντα ΤΠΕ, υπηρεσίες ΤΠΕ και διαδικασίες ΤΠΕ

1. Ο κατασκευαστής ή ο πάροχος πιστοποιημένων προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ ή προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ και διαδικασιών ΤΠΕ για τα οποία έχει εκδοθεί δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ δημοσιοποιεί τις ακόλουθες συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με την κυβερνοασφάλεια:
  - α) καθοδήγηση και συστάσεις για τη συνδρομή προς τους τελικούς χρήστες ως προς τις ασφαλείς ρυθμίσεις, την εγκατάσταση, τη διάθεση, τη λειτουργία και τη συντήρηση των προϊόντων ΤΠΕ ή των υπηρεσιών ΤΠΕ,
  - β) την περίοδο κατά την οποία θα προσφέρεται υποστήριξη ασφαλείας προς τους τελικούς χρήστες, ιδίως όσον αφορά τη διαθεσιμότητα επικαιροποιήσεων σχετικών με την κυβερνοασφάλεια,
  - γ) τα στοιχεία επικοινωνίας του κατασκευαστή ή του παρόχου και τις αποδεκτές μεθόδους για τη λήψη πληροφοριών από τελικούς χρήστες και ερευνητές ασφαλείας σχετικά με τρωτά σημεία,
  - δ) παραπομπή σε επιγραμμικά αποθετήρια με καταλόγους δημοσιοποιημένων τρωτών σημείων που συνδέονται με το προϊόν ΤΠΕ, την υπηρεσία ΤΠΕ ή τη διαδικασία ΤΠΕ και σε οποιεσδήποτε συμβουλές σχετικά με την κυβερνοασφάλεια.
2. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 διατίθενται σε ηλεκτρονική μορφή και παραμένουν διαθέσιμες και ενημερωμένες, στον βαθμό που απαιτείται, τουλάχιστον μέχρι τη λήξη του αντίστοιχου ευρωπαϊκού πιστοποιητικού κυβερνοασφάλειας ή της αντίστοιχης δήλωσης συμμόρφωσης ΕΕ.

Άρθρο 56

Πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας

1. Τα προϊόντα ΤΠΕ, οι υπηρεσίες ΤΠΕ και οι διαδικασίες ΤΠΕ που έχουν πιστοποιηθεί στο πλαίσιο ενός ευρωπαϊκού συστήματος πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας που εγκρίνεται δυνάμει του άρθρου 49 τεκμαίρονται ότι πληρούν τις απαιτήσεις ενός τέτοιου συστήματος.
2. Η πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας είναι εθελοντική, εκτός αν άλλως ορίζεται στο δίκαιο της Ένωσης ή στο δίκαιο των κρατών μελών.
3. Η Επιτροπή αξιολογεί τακτικά την απόδοση και τη χρήση των εγκριθέντων ευρωπαϊκών συστημάτων πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας, καθώς και αν συγκεκριμένα ευρωπαϊκά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας πρόκειται να καταστούν υποχρεωτικά μέσω συναφούς ενωσιακού δικαίου προκειμένου να διασφαλίζεται επαρκές επίπεδο κυβερνοασφάλειας των προϊόντων ΤΠΕ, των υπηρεσιών ΤΠΕ και των διαδικασιών ΤΠΕ στην Ένωση και να βελτιωθεί η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Η πρώτη τέτοια αξιολόγηση διενεργείται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023 και οι ακόλουθες αξιολογήσεις διενεργούνται τουλάχιστον ανά διετία εν συνεχεία. Η Επιτροπή, βασιζόμενη στα αποτελέσματα της εν λόγω αξιολόγησης, προσδιορίζει τα προϊόντα ΤΠΕ, τις υπηρεσίες ΤΠΕ και τις διαδικασίες ΤΠΕ που καλύπτονται από ήδη υφιστάμενο σύστημα πιστοποίησης και τα οποία πρέπει να καλυφθούν από υποχρεωτικό σύστημα πιστοποίησης.

Κατά προτεραιότητα, η Επιτροπή επικεντρώνει την προσοχή της στους τομείς που απαριθμούνται στο παράρτημα II της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148 και που αξιολογούνται το αργότερο δύο έτη μετά την έγκριση του πρώτου ευρωπαϊκού συστήματος πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας.

Κατά την εκπόνηση της αξιολόγησης, η Επιτροπή:

- α) λαμβάνει υπόψη τον αντίκτυπο των μέτρων στους κατασκευαστές ή τους παρόχους των εν λόγω προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ και στους χρήστες από άποψη κόστους των εν λόγω μέτρων και τα κοινωνικά ή οικονομικά οφέλη που προκύπτουν από το αναμενόμενο βελτιωμένο επίπεδο ασφάλειας για τα στοχευόμενα προϊόντα ΤΠΕ, τις υπηρεσίες ΤΠΕ και τις διαδικασίες ΤΠΕ,
- β) λαμβάνει υπόψη την ύπαρξη και την εφαρμογή του ισχύοντος δικαίου κράτους μέλους και τρίτης χώρας,
- γ) προβαίνει σε ανοικτή, διαφανή και χωρίς αποκλεισμούς διαδικασία διαβούλευσης με όλους τους σχετικούς συμφεροντούχους και τα κράτη μέλη,
- δ) λαμβάνει υπόψη τις προθεσμίες εφαρμογής, τα μεταβατικά μέτρα και χρονικά διαστήματα, ιδίως όσον αφορά τις πιθανές συνέπειες του μέτρου για τους κατασκευαστές ή παρόχους προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ και διαδικασιών ΤΠΕ, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ,
- ε) προτείνει τον πλέον ταχύ και αποτελεσματικό τρόπο υλοποίησης της μετάβασης από προαιρετικό σε υποχρεωτικό σύστημα πιστοποίησης.

4. Οι οργανισμοί αξιολόγησης της συμμόρφωσης που αναφέρονται στο άρθρο 60 εκδίδουν ευρωπαϊκά πιστοποιητικά κυβερνοασφάλειας δυνάμει του παρόντος άρθρου που αναφέρονται σε «βασικό» ή «σημαντικό» επίπεδο διασφάλισης βάσει κριτηρίων περιλαμβανομένων στο ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας που θεσπίζεται από την Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 49.

5. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 4, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις ένα ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας μπορεί να προβλέπει ότι τα ευρωπαϊκά πιστοποιητικά κυβερνοασφάλειας που προκύπτουν από το εν λόγω σύστημα μπορούν να εκδίδονται μόνο από δημόσιο οργανισμό. Ένας τέτοιος οργανισμός μπορεί να είναι ένα από τα ακόλουθα:

- α) μια εθνική αρχή πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας όπως αναφέρεται στο άρθρο 58 παράγραφος 1 ή
- β) ένας δημόσιος οργανισμός που λαμβάνει διαπίστευση ως οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης δυνάμει του άρθρου 60 παράγραφος 1.

6. Όταν ένα ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας που εγκρίνεται δυνάμει του άρθρου 49 απαιτεί «υψηλό» επίπεδο διασφάλισης, το ευρωπαϊκό πιστοποιητικό κυβερνοασφάλειας δυνάμει του εν λόγω συστήματος μπορεί να εκδοθεί μόνο από εθνική αρχή πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας ή στις ακόλουθες περιπτώσεις, από οργανισμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης:

- α) κατόπιν προηγούμενης έγκρισης από εθνική αρχή πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας για κάθε ατομικό ευρωπαϊκό πιστοποιητικό κυβερνοασφάλειας που εκδίδεται από οργανισμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης ή
- β) βάσει γενικής ανάθεσης του καθήκοντος έκδοσης των εν λόγω ευρωπαϊκών πιστοποιητικών κυβερνοασφάλειας σε οργανισμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης από την εθνική αρχή πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας.

7. Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που υποβάλλει τα προϊόντα ΤΠΕ, τις υπηρεσίες ΤΠΕ ή τις διαδικασίες ΤΠΕ προς πιστοποίηση θέτει στη διάθεση στην εθνική αρχή πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας που αναφέρεται στο άρθρο 58, σε περίπτωση που η εν λόγω αρχή είναι ο οργανισμός που εκδίδει το ευρωπαϊκό πιστοποιητικό κυβερνοασφάλειας, ή του οργανισμού αξιολόγησης της συμμόρφωσης που αναφέρεται στο άρθρο 60 όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για τη διενέργεια της πιστοποίησης.

8. Ο κάτοχος ευρωπαϊκού πιστοποιητικού κυβερνοασφάλειας ενημερώνει την αρχή ή τον οργανισμό που αναφέρεται στην παράγραφο 7 για τυχόν τρωτά σημεία ή παρατυπίες που εντοπίστηκαν σε μεταγενέστερο στάδιο σχετικά με την ασφάλεια του πιστοποιημένου προϊόντος ΤΠΕ, υπηρεσίας ΤΠΕ ή διαδικασίας ΤΠΕ και μπορεί να έχουν αντίκτυπο στη συμμόρφωσή του με τις απαιτήσεις σχετικά με την πιστοποίηση. Η εν λόγω αρχή ή οργανισμός διαβιβάζει τις εν λόγω πληροφορίες χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην ενδιαφερόμενη εθνική αρχή πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας.

9. Ένα ευρωπαϊκό πιστοποιητικό κυβερνοασφάλειας εκδίδεται για την περίοδο που προσδιορίζεται στο ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας και μπορεί να ανανεώνεται, με την προϋπόθεση ότι εξακολουθούν να πληρούνται οι σχετικές απαιτήσεις.

10. Ένα ευρωπαϊκό πιστοποιητικό κυβερνοασφάλειας που εκδίδεται δυνάμει του παρόντος άρθρου αναγνωρίζεται σε όλα τα κράτη μέλη.

Άρθρο 57

Εθνικά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας και σχετικά πιστοποιητικά

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, τα εθνικά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας και οι σχετικές διαδικασίες για τα προϊόντα ΤΠΕ, τις υπηρεσίες ΤΠΕ και τις διαδικασίες ΤΠΕ που καλύπτονται από ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας παύουν να παράγουν αποτελέσματα από την ημερομηνία που ορίζεται στην εκτελεστική πράξη που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 49 παράγραφος 7. Τα εθνικά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας και οι σχετικές διαδικασίες για τα προϊόντα ΤΠΕ, τις υπηρεσίες ΤΠΕ και τις διαδικασίες ΤΠΕ που δεν καλύπτονται από ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας εξακολουθούν να παράγουν αποτελέσματα.
2. Τα κράτη μέλη δεν θεσπίζουν νέα εθνικά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας για τα προϊόντα ΤΠΕ, τις υπηρεσίες ΤΠΕ και τις διαδικασίες ΤΠΕ που καλύπτονται ήδη από ισχύον ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας.
3. Τα υφιστάμενα πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί στο πλαίσιο εθνικών συστημάτων πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας και καλύπτονται από ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας παραμένουν σε ισχύ έως την ημερομηνία λήξης τους.
4. Προκειμένου να αποφευχθεί ο κατακερματισμός της εσωτερικής αγοράς, τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή και την ΕΟΠΚ σχετικά με οποιαδήποτε πρωτοβουλία για την κατάρτιση νέων εθνικών συστημάτων πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας.

Άρθρο 58

Εθνικές αρχές πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας

1. Κάθε κράτος μέλος ορίζει μία ή περισσότερες εθνικές αρχές πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας στο έδαφός του ή, με τη συμφωνία άλλου κράτους μέλους, ορίζει μία ή περισσότερες εθνικές αρχές πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας που είναι εγκατεστημένες στο εν λόγω άλλο κράτος μέλος προκειμένου να είναι αρμόδιες για τα εποπτικά καθήκοντα στο κράτος μέλος που τις όρισε.
2. Κάθε κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή για την ταυτότητα των οριζόμενων εθνικών αρχών πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας. Σε περίπτωση που κράτος μέλος ορίζει περισσότερες από μία αρχές, παρέχει επίσης ενημέρωση στην Επιτροπή σχετικά με τα καθήκοντα που ανατίθενται σε κάθε μία από τις εν λόγω αρχές.
3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 56 παράγραφος 5 στοιχείο α) και του άρθρου 56 παράγραφος 6, κάθε εθνική αρχή πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας είναι ανεξάρτητη από τις οντότητες τις οποίες επιβλέπει σε επίπεδο οργάνωσης, αποφάσεων χρηματοδότησης, νομικής διάρθρωσης και λήψης αποφάσεων.
4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι δραστηριότητες των εθνικών αρχών πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας που σχετίζονται με την έκδοση ευρωπαϊκών πιστοποιητικών κυβερνοασφάλειας σύμφωνα που αναφέρονται στο άρθρο 56 παράγραφος 5 στοιχείο α) και στο άρθρο 56 παράγραφος 6 είναι αυστηρά διαχωρισμένες από τις εποπτικές δραστηριότητές τους που καθορίζονται στο παρόν άρθρο και ότι οι εν λόγω δραστηριότητες διενεργούνται ανεξάρτητα μεταξύ τους.
5. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι εθνικές αρχές πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας να έχουν στη διάθεσή τους επαρκείς πόρους για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους και να ασκούν, με αποδοτικό και αποτελεσματικό τρόπο, τα καθήκοντά τους.
6. Για την αποτελεσματική εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, οι εθνικές αρχές πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας είναι σκόπιμο να συμμετέχουν στην ΕΟΠΚ με ενεργό, αποτελεσματικό, αποδοτικό και ασφαλή τρόπο.
7. Οι εθνικές αρχές πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας:
  - α) εποπτεύουν και μεριμνούν για την εφαρμογή των κανόνων που περιλαμβάνονται στα ευρωπαϊκά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας σύμφωνα με το άρθρο 54 παράγραφος 1 στοιχείο ι) για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης των προϊόντων ΤΠΕ, των υπηρεσιών ΤΠΕ και των διαδικασιών ΤΠΕ προς τις απαιτήσεις των ευρωπαϊκών πιστοποιητικών κυβερνοασφάλειας που έχουν εκδοθεί στα αντίστοιχα εδάφη τους, σε συνεργασία με άλλες αρμόδιες αρχές εποπτείας της αγοράς,

- β) παρακολουθούν τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις των κατασκευαστών ή των παρόχων προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ που είναι εγκατεστημένοι στα αντίστοιχα εδάφη τους και που διενεργούν αυτοαξιολόγηση συμμόρφωσης και επιβάλλουν την εφαρμογή των εν λόγω υποχρεώσεων και παρακολουθούν ιδίως τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις των εν λόγω κατασκευαστών ή παρόχων που προβλέπονται στο άρθρο 53 παράγραφοι 2 και 3 και στο αντίστοιχο ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας και επιβάλλουν την εφαρμογή των εν λόγω υποχρεώσεων,
- γ) με την επιφύλαξη του άρθρου 60 παράγραφος 3, παρέχουν ενεργό βοήθεια και υποστήριξη στους εθνικούς οργανισμούς διαπίστευσης για την παρακολούθηση και την εποπτεία των δραστηριοτήτων των οργανισμών αξιολόγησης της συμμόρφωσης για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού,
- δ) παρακολουθούν και εποπτεύουν τις δραστηριότητες των δημόσιων οργανισμών που αναφέρονται στο άρθρο 56 παράγραφος 5,
- ε) κατά περίπτωση, εξουσιοδοτούν τους οργανισμούς αξιολόγησης της συμμόρφωσης σύμφωνα με το άρθρο 60 παράγραφος 3 και περιορίζουν, αναστέλλουν ή ανακαλούν υπάρχουσα αδειοδότηση όταν οι οργανισμοί αξιολόγησης της συμμόρφωσης παραβαίνουν τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού,
- στ) διεκπεραιώνουν καταγγελίες από φυσικά ή νομικά πρόσωπα σε σχέση με ευρωπαϊκά πιστοποιητικά κυβερνοασφάλειας που έχουν εκδοθεί από εθνικές αρχές πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας ή σε σχέση με ευρωπαϊκά πιστοποιητικά κυβερνοασφάλειας που έχουν εκδοθεί από οργανισμούς αξιολόγησης της συμμόρφωσης σύμφωνα με το άρθρο 56 παράγραφος 6 ή σε σχέση με τις δηλώσεις συμμόρφωσης ΕΕ που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 53, και διερευνούν το αντικείμενο των εν λόγω καταγγελιών στον βαθμό που ενδείκνυται και ενημερώνουν τον καταγγέλλοντα σχετικά με την πρόοδο και το αποτέλεσμα της έρευνας εντός εύλογου χρονικού διαστήματος,
- ζ) εκπονούν ετήσια συνοπτική έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητες που διενεργούν, σύμφωνα με τα στοιχεία β), γ) και δ) της παρούσας παραγράφου ή την παράγραφο 8, με αποδέκτη τον ENISA και την ΕΟΠΙΚ,
- η) συνεργάζονται με άλλες εθνικές αρχές πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας ή άλλες δημόσιες αρχές, μεταξύ άλλων μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με πιθανή μη συμμόρφωση προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ και διαδικασιών ΤΠΕ με τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού ή με τις απαιτήσεις συγκεκριμένων ευρωπαϊκών συστημάτων πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας, και
- θ) παρακολουθούν τις σχετικές εξελίξεις στον τομέα της πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας.
8. Κάθε εθνική αρχή πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας έχει κατ' ελάχιστον τις ακόλουθες εξουσίες:
- α) να ζητά από τους οργανισμούς αξιολόγησης της συμμόρφωσης, τους κατόχους ευρωπαϊκών πιστοποιητικών κυβερνοασφάλειας και τους εκδότες δηλώσεων συμμόρφωσης ΕΕ να προσκομίσουν τις πληροφορίες που απαιτούνται για την άσκηση των καθηκόντων τους,
- β) να διενεργεί έρευνες, υπό μορφή ελέγχων, των οργανισμών αξιολόγησης της συμμόρφωσης, των κατόχων ευρωπαϊκών πιστοποιητικών κυβερνοασφάλειας και των εκδοτών δηλώσεων συμμόρφωσης ΕΕ, με στόχο τον έλεγχο της συμμόρφωσής τους με τις διατάξεις του παρόντος τίτλου,
- γ) να λαμβάνει τα ενδεδειγμένα μέτρα, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση των οργανισμών αξιολόγησης της συμμόρφωσης, των κατόχων ευρωπαϊκών πιστοποιητικών κυβερνοασφάλειας και των εκδοτών δηλώσεων συμμόρφωσης ΕΕ με τον παρόντα κανονισμό ή με ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας,
- δ) να έχει πρόσβαση στους χώρους οποιωνδήποτε οργανισμών αξιολόγησης της συμμόρφωσης ή των κατόχων ευρωπαϊκών πιστοποιητικών της κυβερνοασφάλειας, με σκοπό τη διενέργεια ερευνών σύμφωνα με το δικονομικό δίκαιο της Ένωσης ή των κρατών μελών,
- ε) να ανακαλεί, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, ευρωπαϊκά πιστοποιητικά κυβερνοασφάλειας που έχουν εκδοθεί από εθνικές αρχές πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας ή ευρωπαϊκά πιστοποιητικά κυβερνοασφάλειας που έχουν εκδοθεί από οργανισμούς αξιολόγησης της συμμόρφωσης, σύμφωνα με το άρθρο 56 παράγραφος 6, όταν τα εν λόγω πιστοποιητικά δεν συμμορφώνονται με τον παρόντα κανονισμό ή με ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας,
- στ) να επιβάλλει κυρώσεις σε συμφωνία με το εθνικό δίκαιο, όπως προβλέπεται στο άρθρο 65, και να απαιτεί άμεση παύση των παραβιάσεων των υποχρεώσεων οι οποίες θεσπίζονται στον παρόντα κανονισμό.

9. Οι εθνικές αρχές πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας συνεργάζονται μεταξύ τους και με την Επιτροπή, ιδίως ανταλλάσσοντας πληροφορίες, εμπειρίες και ορθές πρακτικές όσον αφορά την πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας και τα τεχνικά ζητήματα που αφορούν την κυβερνοασφάλεια των προϊόντων ΤΠΕ, των υπηρεσιών ΤΠΕ και των διαδικασιών ΤΠΕ.

Άρθρο 59

Αξιολόγηση από ομοτίμους

1. Με σκοπό την επίτευξη ισοδύναμων προτύπων σε ολόκληρη την Ένωση όσον αφορά τα ευρωπαϊκά πιστοποιητικά κυβερνοασφάλειας και τις δηλώσεις συμμόρφωσης ΕΕ, οι εθνικές αρχές πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας υπόκεινται σε αξιολόγηση από ομοτίμους.

2. Η αξιολόγηση από ομοτίμους πραγματοποιείται με βάση αυστηρά και διαφανή κριτήρια και διαδικασίες αξιολόγησης, ιδιαίτερα όσον αφορά τις απαιτήσεις σε επίπεδο διάρθρωσης, ανθρώπινων πόρων και διεργασίας, την εμπιστευτικότητα και τις καταγγελίες.

3. Η αξιολόγηση από ομοτίμους καλύπτει:

α) κατά περίπτωση, αν οι δραστηριότητες των εθνικών αρχών πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας που σχετίζονται με την έκδοση ευρωπαϊκών πιστοποιητικών κυβερνοασφάλειας που αναφέρονται στο άρθρο 56 παράγραφος 5 στοιχείο α) και στο άρθρο 56 παράγραφος 6 είναι αυστηρά διαχωρισμένες από τις εποπτικές δραστηριότητές τους που καθορίζονται στο άρθρο 58 και αν οι εν λόγω δραστηριότητες διενεργούνται ανεξάρτητα μεταξύ τους,

β) τις διαδικασίες για την εποπτεία και την επιβολή των κανόνων παρακολούθησης της συμμόρφωσης των προϊόντων ΤΠΕ, των υπηρεσιών ΤΠΕ και των διαδικασιών ΤΠΕ με ευρωπαϊκά πιστοποιητικά κυβερνοασφάλειας δυνάμει του άρθρου 58 παράγραφος 7 στοιχείο α),

γ) τις διαδικασίες για την παρακολούθηση και την τήρηση των υποχρεώσεων των κατασκευαστών ή των παρόχων προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ δυνάμει του άρθρου 58 παράγραφος 7 στοιχείο β),

δ) τις διαδικασίες για την παρακολούθηση, την έγκριση και την εποπτεία των δραστηριοτήτων των οργανισμών αξιολόγησης της συμμόρφωσης,

ε) κατά περίπτωση, αν το προσωπικό των αρχών ή των οργανισμών που εκδίδουν πιστοποιητικά για «υψηλό» επίπεδο διασφάλισης δυνάμει του άρθρου 56 παράγραφος 6 διαθέτει την κατάλληλη εμπειρογνώσια.

4. Αξιολόγηση από ομοτίμους διενεργείται από τουλάχιστον δύο εθνικές αρχές πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας που ανήκουν σε άλλα κράτη μέλη και από την Επιτροπή με συχνότητα τουλάχιστον μία φορά ανά πέντε έτη. Ο ENISA δύναται να συμμετέχει στην αξιολόγηση από ομοτίμους.

5. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για την κατάρτιση σχεδίου αξιολογήσεων από ομοτίμους που να καλύπτει περίοδο τουλάχιστον πέντε ετών, να ορίζει τα κριτήρια για τη σύνθεση της ομάδας αξιολόγησης από ομοτίμους, τη μεθοδολογία που πρέπει να χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση από ομοτίμους και το χρονοδιάγραμμα, τη συχνότητα και τα λοιπά καθήκοντα που σχετίζονται με αυτήν. Κατά την έγκριση των εν λόγω εκτελεστικών πράξεων, η Επιτροπή λαμβάνει δεόντως υπόψη τις απόψεις της ΕΟΠΙΚ. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 66 παράγραφος 2.

6. Τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων από ομοτίμους εξετάζονται από την ΕΟΠΙΚ, η οποία εκπονεί συνοπτικές εκθέσεις που μπορούν να καταστούν διαθέσιμες στο κοινό και, εφόσον απαιτείται, εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές ή συστάσεις για δράσεις ή μέτρα που πρέπει να λάβουν οι ενδιαφερόμενοι φορείς.

Άρθρο 60

Οργανισμοί αξιολόγησης της συμμόρφωσης

1. Οι οργανισμοί αξιολόγησης της συμμόρφωσης λαμβάνουν διαπίστευση από εθνικούς οργανισμούς διαπίστευσης που ορίζονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 765/2008. Η εν λόγω διαπίστευση λαμβάνεται μόνο εφόσον ο οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης πληροί τις απαιτήσεις που θεσπίζονται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού.

2. Όταν εκδίδεται ευρωπαϊκό πιστοποιητικό κυβερνοασφάλειας από εθνική αρχή πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας δυνάμει του άρθρου 56 παράγραφος 5 στοιχείο α) και του άρθρου 56 παράγραφος 6, ο οργανισμός πιστοποίησης της εθνικής αρχής πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας λαμβάνει διαπίστευση ως οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης δυνάμει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

3. Σε περιπτώσεις που ευρωπαϊκά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας ορίζουν ειδικές ή επιπρόσθετες απαιτήσεις δυνάμει του άρθρου 54 παράγραφος 1 στοιχείο στ), μόνο οργανισμοί αξιολόγησης της συμμόρφωσης που πληρούν τις εν λόγω απαιτήσεις εγκρίνονται από την εθνική αρχή πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας για να εκτελούν καθήκοντα στο πλαίσιο των εν λόγω συστημάτων.

4. Η διαπίστευση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 χορηγείται στους οργανισμούς αξιολόγησης της συμμόρφωσης για μέγιστο χρονικό διάστημα πέντε ετών και μπορεί να ανανεωθεί με τους ίδιους όρους, υπό την προϋπόθεση ότι ο οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης εξακολουθεί να πληροί τις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου. Οι εθνικοί οργανισμοί διαπίστευσης λαμβάνουν όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα εντός εύλογου χρονικού πλαισίου προκειμένου να περιορίσουν, να αναστείλουν ή να ανακαλέσουν τη διαπίστευση οργανισμού αξιολόγησης της συμμόρφωσης που χορηγήθηκε βάσει της παραγράφου 1 όταν δεν πληρούνται ή δεν πληρούνται πλέον οι όροι για τη διαπίστευση ή όταν ο οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης παραβιάζουν τον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 61

Κοινοποίηση

1. Για κάθε ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας, οι εθνικές αρχές πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας κοινοποιούν στην Επιτροπή τους οργανισμούς αξιολόγησης της συμμόρφωσης που είναι διαπιστευμένοι και, κατά περίπτωση, εξουσιοδοτημένοι δυνάμει του άρθρου 60 παράγραφος 3 να εκδίδουν ευρωπαϊκά πιστοποιητικά κυβερνοασφάλειας σε συγκεκριμένα επίπεδα διασφάλισης όπως αναφέρεται στο άρθρο 52. Η εθνική αρχή πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας κοινοποιεί στην Επιτροπή κάθε μεταγενέστερη σχετική μεταβολή, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

2. Με τη συμπλήρωση έτους από την έναρξη εφαρμογής ενός ευρωπαϊκού συστήματος πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας, η Επιτροπή δημοσιεύει κατάλογο των κοινοποιηθέντων δυνάμει του εν λόγω συστήματος οργανισμών αξιολόγησης της συμμόρφωσης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

3. Εάν η Επιτροπή λάβει κοινοποίηση μετά την πάροδο του αναφερόμενου στην παράγραφο 2 χρονικού διαστήματος, δημοσιεύει στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* τις τροποποιήσεις του καταλόγου των οργανισμών αξιολόγησης της συμμόρφωσης εντός δύο μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της εν λόγω κοινοποίησης.

4. Μια εθνική αρχή πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας μπορεί να υποβάλει στην Επιτροπή αίτημα διαγραφής οργανισμού αξιολόγησης της συμμόρφωσης, που κοινοποιήθηκε από την εν λόγω αρχή, από τον κατάλογο που αναφέρεται στην παράγραφο 2. Η Επιτροπή δημοσιεύει στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* τις αντίστοιχες τροποποιήσεις του εν λόγω καταλόγου εντός μηνός από την ημερομηνία παραλαβής του αιτήματος που υποβάλλεται από την εθνική αρχή πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας.

5. Η Επιτροπή δύναται να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό των συνθηκών, της μορφής και των διαδικασιών που ισχύουν για τις κοινοποιήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 66 παράγραφος 2.

Άρθρο 62

Ευρωπαϊκή ομάδα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας

1. Συστήνεται ευρωπαϊκή ομάδα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας («ΕΟΠΚ»).

2. Η ΕΟΠΚ απαρτίζεται από αντιπροσώπους των εθνικών αρχών πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας ή αντιπροσώπους άλλων σχετικών εθνικών αρχών. Ένα μέλος της ΕΟΠΚ δεν αντιπροσωπεύει περισσότερα από δύο κράτη μέλη.

3. Οι συμφεροντούχοι και οι σχετικοί τρίτοι μπορούν να καλούνται να παρίστανται στις συνεδριάσεις της ΕΟΠΚ και να συμμετέχουν στις εργασίες της.

4. Η ΕΟΠΚ έχει τα ακόλουθα καθήκοντα:

α) να συμβουλεύει και να επικουρεί την Επιτροπή στην προσπάθειά της να διασφαλίσει τη συνεπή υλοποίηση και εφαρμογή του παρόντος τίτλου, ιδίως όσον αφορά το κυλιόμενο πρόγραμμα εργασίας της Ένωσης, τα ζητήματα της πολιτικής πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας, τον συντονισμό των προσεγγίσεων πολιτικής, και την επεξεργασία ευρωπαϊκών συστημάτων πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας,

- β) να επικουρεί, να συμβουλεύει και να συνεργάζεται με τον ENISA κατά την επεξεργασία ενός υποψήφιου συστήματος δυνάμει του άρθρου 49,
- γ) να εκδίδει γνώμη σχετικά με υποψήφια συστήματα που επεξεργάζεται ο ENISA δυνάμει του άρθρου 49,
- δ) να υποβάλλει αίτημα στον ENISA προκειμένου να προχωρήσει στην επεξεργασία υποψήφιου συστήματος δυνάμει του άρθρου 48 παράγραφος 2,
- ε) να εκδίδει γνώμες που απευθύνονται στην Επιτροπή σχετικά με τη διατήρηση και επανεξέταση των υφιστάμενων ευρωπαϊκών συστημάτων πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας,
- στ) να εξετάζει τις σχετικές εξελίξεις στον τομέα της πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας και να ανταλλάσσει πληροφορίες και ορθές πρακτικές σε σχέση με τα συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας,
- ζ) να διευκολύνει τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας βάσει του παρόντος τίτλου μέσω της ανάπτυξης ικανοτήτων και της ανταλλαγής πληροφοριών, καθιερώνοντας, ειδικότερα, μεθόδους για την αποτελεσματική ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με θέματα που αφορούν την πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας,
- η) να υποστηρίζει την εφαρμογή του μηχανισμού αξιολόγησης από ομοτίμους σύμφωνα με τους κανόνες που καθορίζονται σε ευρωπαϊκό σύστημα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας δυνάμει του άρθρου 54 παράγραφος 1 στοιχείο κα),
- θ) να διευκολύνει την ευθυγράμμιση των υφιστάμενων ευρωπαϊκών συστημάτων πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας με τα διεθνώς αναγνωρισμένα σχετικά πρότυπα, μεταξύ άλλων επανεξετάζοντας τα υφιστάμενα ευρωπαϊκά συστήματα πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας, και, κατά περίπτωση, προβαίνοντας στη διατύπωση συστάσεων προς τον ENISA για τη συνεργασία με σχετικούς διεθνείς οργανισμούς πιστοποίησης για την αντιμετώπιση ανεπαρκειών ή κενών σε διαθέσιμα διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα.

5. Με τη συνδρομή του ENISA, η Επιτροπή προεδρεύει της ΕΟΠΙΚ και της παρέχει γραμματειακή υποστήριξη σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχείο ε).

Άρθρο 63

Δικαίωμα υποβολής καταγγελίας

1. Τα φυσικά και τα νομικά πρόσωπα έχουν το δικαίωμα να υποβάλλουν καταγγελία προς τον εκδότη ευρωπαϊκού πιστοποιητικού κυβερνοασφάλειας ή, όταν η καταγγελία αφορά ευρωπαϊκό πιστοποιητικό κυβερνοασφάλειας εκδιδόμενο από οργανισμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης ενεργούντα σύμφωνα με το άρθρο 56 παράγραφος 6, προς την αρμόδια εθνική αρχή πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας.
2. Η αρχή ή ο οργανισμός στον οποίο έχει υποβληθεί η καταγγελία ενημερώνει τον καταγγέλλοντα για την πρόοδο της διαδικασίας και για τη ληφθείσα απόφαση και ενημερώνει τον καταγγέλλοντα για το δικαίωμα άσκησης πραγματικής δικαστικής προσφυγής όπως αναφέρεται στο άρθρο 64.

Άρθρο 64

Δικαίωμα πραγματικής δικαστικής προσφυγής

1. Παρά τη δυνατότητα διοικητικών ή άλλων εξωδικαστικών λύσεων, τα φυσικά και τα νομικά πρόσωπα έχουν το δικαίωμα να ασκήσουν πραγματική δικαστική προσφυγή με αντικείμενο:
  - α) αποφάσεις που λαμβάνονται από την αρχή ή τον οργανισμό που αναφέρεται στο άρθρο 63 παράγραφος 1, μεταξύ άλλων όσον αφορά, κατά περίπτωση, την αντικανονική έκδοση, την παράλειψη έκδοσης ή την αναγνώριση ευρωπαϊκού πιστοποιητικού κυβερνοασφάλειας το οποίο έχουν στην κατοχή τους τα εν λόγω φυσικά και νομικά πρόσωπα,
  - β) παράλειψη να δοθεί συνέχεια σε καταγγελία που έχει υποβληθεί σε αρχή ή οργανισμό που αναφέρεται στο άρθρο 63 παράγραφος 1.
2. Οι διαδικασίες που προβλέπονται στο παρόν άρθρο εκδικάζονται από τα δικαστήρια του κράτους μέλους όπου είναι εγκατεστημένη η αρχή ή ο οργανισμός κατά του οποίου ασκείται η δικαστική προσφυγή.

Άρθρο 65

Κυρώσεις

Τα κράτη μέλη καθορίζουν τους κανόνες για τις κυρώσεις οι οποίες επιβάλλονται σε περίπτωση παραβίασης του παρόντος τίτλου και παραβίασης των ευρωπαϊκών συστημάτων πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν την επιβολή τους. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή χωρίς καθυστέρηση τους εν λόγω κανόνες και μέτρα και την ενημερώνουν σχετικά με κάθε μεταγενέστερη τροποποίησή τους.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 66

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όταν γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 4 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 67

Αξιολόγηση και επανεξέταση

1. Έως τις 28 Ιουνίου 2024 και στη συνέχεια ανά πενταετία, η Επιτροπή αξιολογεί τον αντίκτυπο, την αποτελεσματικότητα και την απόδοση του ENISA και των εργασιακών πρακτικών του, τη δυνατότητα για ενδεχόμενη τροποποίηση της εντολής του ENISA, και τις δημοσιονομικές επιπτώσεις οποιασδήποτε τέτοιας τροποποίησης. Στην αξιολόγηση λαμβάνονται υπόψη οι αντιδράσεις που έχουν παρασχεθεί στον ENISA σε σχέση με τις δραστηριότητές του. Σε περίπτωση που η Επιτροπή κρίνει ότι οι στόχοι, η εντολή και τα καθήκοντά που του έχουν ανατεθεί δεν δικαιολογούν πλέον τη συνέχιση της λειτουργίας του ENISA, η Επιτροπή μπορεί να εισηγηθεί την τροποποίηση του παρόντος κανονισμού ως προς τις διατάξεις που αφορούν τον ENISA.
2. Η αξιολόγηση εξετάζει επίσης τον αντίκτυπο, την αποτελεσματικότητα και την απόδοση των διατάξεων του τίτλου III του παρόντος κανονισμού σε σχέση με τους στόχους αφενός της διασφάλισης επαρκούς επιπέδου κυβερνοασφάλειας των προϊόντων ΤΠΕ, των υπηρεσιών ΤΠΕ και των διαδικασιών ΤΠΕ στην Ένωση και αφετέρου της βελτίωσης της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς.
3. Η αξιολόγηση εκτιμά κατά πόσον είναι απαραίτητες βασικές απαιτήσεις κυβερνοασφάλειας για την πρόσβαση στην εσωτερική αγορά, ώστε να αποφευχθεί η είσοδος προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ και διαδικασιών ΤΠΕ που δεν πληρούν τις βασικές απαιτήσεις κυβερνοασφάλειας στην αγορά της Ένωσης.
4. Έως τις 28 Ιουνίου 2024 και στη συνέχεια ανά πενταετία, η Επιτροπή διαβιβάζει την έκθεση αξιολόγησης μαζί με τα συμπεράσματά της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και το διοικητικό συμβούλιο. Τα συμπεράσματα της εν λόγω έκθεσης δημοσιοποιούνται.

Άρθρο 68

Κατάργηση και διαδοχή

1. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 526/2013 καταργείται από τις 27 Ιουνίου 2019.
2. Οι παραπομπές στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 526/2013 και στον ENISA όπως συστάθηκε με τον εν λόγω κανονισμό θεωρείται ότι αποτελούν παραπομπές στον παρόντα κανονισμό και στον ENISA όπως συστήνεται με τον παρόντα κανονισμό.
3. Ο ENISA όπως συστήνεται με τον παρόντα κανονισμό διαδέχεται τον ENISA όπως συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 526/2013 όσον αφορά όλα τα δικαιώματα ιδιοκτησίας, τις συμφωνίες, τις νομικές υποχρεώσεις, τις συμβάσεις εργασίας, τις οικονομικές δεσμεύσεις και ευθύνες. Όλες οι αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου και του εκτελεστικού συμβουλίου που εκδόθηκαν σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 526/2013 παραμένουν σε ισχύ, εφόσον συμμορφώνονται με τον παρόντα κανονισμό.

4. Ο ENISA ιδρύεται για απεριόριστο χρονικό διάστημα από τις 27 Ιουνίου 2019.
5. Ο εκτελεστικός διευθυντής που διορίζεται βάσει του άρθρου 24 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 526/2013 παραμένει σε υπηρεσία και ασκεί τα καθήκοντα του εκτελεστικού διευθυντή όπως αναφέρονται στο άρθρο 20 του παρόντος κανονισμού για το υπόλοιπο της θητείας του. Οι λοιποί όροι της σύμβασής του παραμένουν αμετάβλητοι.
6. Τα τακτικά μέλη του διοικητικού συμβουλίου και τα αναπληρωματικά μέλη τους που διορίζονται βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 526/2013 παραμένουν σε υπηρεσία και ασκούν τα καθήκοντα του διοικητικού συμβουλίου όπως αναφέρονται στο άρθρο 15 του παρόντος κανονισμού για το υπόλοιπο της θητείας τους.

Άρθρο 69

Έναρξη ισχύος

1. Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
2. Τα άρθρα 58, 60, 61, 63, 64 και 65 εφαρμόζονται από τις 28 Ιουνίου 2021.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο, 17 Απριλίου 2019.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

A. TAJANI

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

G. CIAMBA

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΛΗΡΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

Οι οργανισμοί αξιολόγησης της συμμόρφωσης που επιθυμούν να αποκτήσουν διαπίστευση πληρούν τις ακόλουθες απαιτήσεις:

1. Ο οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης συστήνεται βάσει του εθνικού δικαίου και διαθέτει νομική προσωπικότητα.
2. Ο οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης είναι τρίτος φορέας, ανεξάρτητος από τον οργανισμό ή τα προϊόντα ΤΠΕ, τις υπηρεσίες ΤΠΕ ή τις διαδικασίες ΤΠΕ που αξιολογεί.
3. Ένας οργανισμός που ανήκει σε ένωση επιχειρήσεων ή επαγγελματική ομοσπονδία που εκπροσωπεί επιχειρήσεις οι οποίες συμμετέχουν στον σχεδιασμό, την κατασκευή, την παροχή, τη συναρμολόγηση, τη χρήση ή τη συντήρηση προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ που αξιολογεί, μπορεί να θεωρείται οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης, υπό την προϋπόθεση ότι η ανεξαρτησία του και η απουσία σύγκρουσης συμφερόντων είναι αποδεδειγμένες.
4. Οι οργανισμοί αξιολόγησης της συμμόρφωσης, τα διευθυντικά τους στελέχη και τα πρόσωπα που είναι αρμόδια για την εκτέλεση των καθηκόντων αξιολόγησης της συμμόρφωσης δεν είναι ο σχεδιαστής, ο κατασκευαστής, ο προμηθευτής, ο εγκαταστάτης, ο αγοραστής, ο ιδιοκτήτης, ο χρήστης ή ο συντηρητής του προϊόντος ΤΠΕ, της υπηρεσίας ΤΠΕ ή της διαδικασίας ΤΠΕ που αξιολογείται, ούτε ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος των ανωτέρω. Η εν λόγω απαγόρευση δεν αποκλείει τη χρήση των αξιολογημένων προϊόντων ΤΠΕ που είναι αναγκαία για τις λειτουργίες του οργανισμού αξιολόγησης της συμμόρφωσης ή τη χρήση των εν λόγω προϊόντων ΤΠΕ για προσωπικούς σκοπούς.
5. Οι οργανισμοί αξιολόγησης της συμμόρφωσης, τα διευθυντικά τους στελέχη και τα πρόσωπα που είναι αρμόδια για την εκτέλεση των καθηκόντων αξιολόγησης της συμμόρφωσης δεν εμπλέκονται άμεσα στο σχεδιασμό, την παραγωγή ή την κατασκευή, την εμπορία, την εγκατάσταση, τη χρήση ή τη συντήρηση των προϊόντων ΤΠΕ, των υπηρεσιών ΤΠΕ ή των διαδικασιών ΤΠΕ που αξιολογούνται, ούτε εκπροσωπούν μέρη που εμπλέκονται στις εν λόγω δραστηριότητες. Οι οργανισμοί αξιολόγησης της συμμόρφωσης, τα διευθυντικά τους στελέχη και τα πρόσωπα που είναι αρμόδια για την εκτέλεση των καθηκόντων αξιολόγησης της συμμόρφωσης δεν αναλαμβάνουν καμιά δραστηριότητα που μπορεί να έλθει σε σύγκρουση με την ανεξάρτητη κρίση ή την ακεραιότητά τους σε σχέση με τις οικείες δραστηριότητες αξιολόγησης της συμμόρφωσης. Η εν λόγω απαγόρευση ισχύει ιδίως για συμβουλευτικές υπηρεσίες.
6. Εάν ένας οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης ανήκει ή ελέγχεται από δημόσιο οργανισμό ή φορέα, διασφαλίζεται και τεκμηριώνεται η ανεξαρτησία και η απουσία οποιασδήποτε σύγκρουσης συμφερόντων μεταξύ της εθνικής αρχής πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας και του οργανισμού αξιολόγησης της συμμόρφωσης.
7. Οι οργανισμοί αξιολόγησης της συμμόρφωσης εξασφαλίζουν ότι οι δραστηριότητες των θυγατρικών ή των υπεργολάβων τους δεν επηρεάζουν την εμπιστευτικότητα, την αντικειμενικότητα και την αμεροληψία των οικείων δραστηριοτήτων αξιολόγησης της συμμόρφωσης.
8. Οι οργανισμοί αξιολόγησης της συμμόρφωσης και το προσωπικό τους εκτελούν δραστηριότητες αξιολόγησης της συμμόρφωσης με τη μεγαλύτερη επαγγελματική ακεραιότητα και την απαιτούμενη τεχνική επάρκεια στο συγκεκριμένο πεδίο και είναι απαλλαγμένοι από κάθε πίεση και προτροπή που θα ήταν δυνατόν να επηρεάσει την κρίση τους ή τα αποτελέσματα των οικείων δραστηριοτήτων αξιολόγησης της συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένων των πιέσεων και προτροπών οικονομικής φύσης, ιδιαίτερα από πρόσωπα ή ομάδες προσώπων που έχουν συμφέρον από τα αποτελέσματα αυτών των δραστηριοτήτων.
9. Ο οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης είναι σε θέση να εκτελεί όλα τα καθήκοντα σχετικά με την αξιολόγηση της συμμόρφωσης που του ανατίθενται από τον παρόντα κανονισμό, ανεξάρτητα από το αν πρόκειται για καθήκοντα που εκτελούνται από τον ίδιο τον οργανισμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης ή εξ ονόματός του και υπό την ευθύνη του. Οποιαδήποτε υπεργολαβική ανάθεση σε εξωτερικό προσωπικό ή διαβούλευση με αυτό τεκμηριώνεται κατάλληλα, δεν περιλαμβάνει κανένα διαμεσολαβητή και διέπεται από γραπτή συμφωνία η οποία καλύπτει, μεταξύ άλλων, τα ζητήματα της εμπιστευτικότητας και της σύγκρουσης συμφερόντων. Ο εν λόγω οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης αναλαμβάνει την πλήρη ευθύνη για τα καθήκοντα που εκτελεί.
10. Ανά πάσα στιγμή και για κάθε διαδικασία αξιολόγησης της συμμόρφωσης και κάθε τύπος, κατηγορία ή υποκατηγορία προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ, ο οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης έχει στη διάθεσή του τα εξής απαραίτητα:
  - α) προσωπικό με τεχνικές γνώσεις και επαρκή και κατάλληλη πείρα για την εκτέλεση των καθηκόντων αξιολόγησης της συμμόρφωσης,
  - β) περιγραφές ή διαδικασίες σύμφωνα με τις οποίες οφείλεται να διενεργείται αξιολόγηση της συμμόρφωσης, για να διασφαλιστεί η διαφάνεια των εν λόγω διαδικασιών και η δυνατότητα αναπαραγωγής τους. Διαθέτει κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες που διακρίνουν μεταξύ καθηκόντων τα οποία εκτελεί ως δυνάμει του άρθρου 61 κοινοποιημένος οργανισμός και των άλλων δραστηριοτήτων του,

- γ) διαδικασίες για την άσκηση δραστηριοτήτων που λαμβάνουν υπόψη το μέγεθος μιας επιχείρησης, τον κλάδο στον οποίο δραστηριοποιείται, τη δομή της, τον βαθμό πολυπλοκότητας της εν λόγω τεχνολογίας του προϊόντος ΤΠΕ, της υπηρεσίας ΤΠΕ ή της διαδικασίας ΤΠΕ και τον μαζικό ή εν σειρά χαρακτήρα της παραγωγικής διαδικασίας.
11. Ο οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης διαθέτει τα αναγκαία μέσα για την εκτέλεση των τεχνικών και διοικητικών καθηκόντων που συνδέονται κατάλληλα με τις δραστηριότητες αξιολόγησης της συμμόρφωσης, ενώ έχει πρόσβαση σε όλο τον αναγκαίο εξοπλισμό ή εγκαταστάσεις.
  12. Τα πρόσωπα που είναι αρμόδια για τη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων αξιολόγησης της συμμόρφωσης διαθέτουν τα ακόλουθα:
    - α) εις βάθος τεχνική και επαγγελματική κατάρτιση που καλύπτει όλες τις δραστηριότητες αξιολόγησης της συμμόρφωσης,
    - β) επαρκή γνώση των απαιτήσεων των αξιολογήσεων συμμόρφωσης που διενεργούν και επαρκές κύρος για την εκτέλεση των εν λόγω αξιολογήσεων,
    - γ) κατάλληλες γνώσεις και κατανόηση των ισχυουσών απαιτήσεων και των προτύπων δοκιμών,
    - δ) την ικανότητα να καταρτίζουν πιστοποιητικά, πρακτικά και εκθέσεις που αποδεικνύουν τη διεξαγωγή των αξιολογήσεων συμμόρφωσης.
  13. Διασφαλίζεται η αμεροληψία των οργανισμών αξιολόγησης της συμμόρφωσης, των διευθυντικών στελεχών τους και των προσώπων που είναι υπεύθυνα για τη διενέργεια δραστηριοτήτων αξιολόγησης συμμόρφωσης και οποιωνδήποτε υπεργολάβων αξιολόγησης.
  14. Η αμοιβή των διευθυντικών στελεχών και των προσώπων που είναι υπεύθυνα για τη διενέργεια δραστηριοτήτων αξιολόγησης συμμόρφωσης δεν εξαρτάται από τον αριθμό των διεξαγόμενων αξιολογήσεων συμμόρφωσης ή από τα αποτελέσματα των εν λόγω αξιολογήσεων.
  15. Οι οργανισμοί αξιολόγησης της συμμόρφωσης συνάπτουν ασφάλεια αστικής ευθύνης, εφόσον η ευθύνη αυτή δεν έχει αναληφθεί από το κράτος μέλος σύμφωνα με το εθνικό του δικαίο ή εάν το ίδιο το κράτος μέλος φέρει άμεση ευθύνη για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης.
  16. Ο οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης και το προσωπικό του, οι επιτροπές του, οι θυγατρικές του, οι υπεργολάβοι του και κάθε συνεργαζόμενος φορέας ή το προσωπικό εξωτερικών οργανισμών ενός οργανισμού αξιολόγησης της συμμόρφωσης τηρούν την εμπιστευτικότητα και το επαγγελματικό απόρρητο για κάθε πληροφορία που περιέρχεται εις γνώσιν τους κατά την εκτέλεση των οικείων καθηκόντων αξιολόγησης συμμόρφωσης σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό ή οποιανδήποτε εκτελεστική του παρόντος κανονισμού διάταξη του εθνικού δικαίου, εκτός από την περίπτωση κατά την οποία απαιτείται γνωστοποίηση δυνάμει του ενωσιακού ή εθνικού δικαίου στην οποία υπόκεινται τα εν λόγω πρόσωπα και εκτός εάν πρόκειται για τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους στο οποίο διεξάγονται οι δραστηριότητές του. Τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας προστατεύονται. Ο οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης διαθέτει τεκμηριωμένες διαδικασίες σχετικά με τις απαιτήσεις του παρόντος σημείου.
  17. Με εξαίρεση το σημείο 16, οι απαιτήσεις του παρόντος παραρτήματος δεν αποκλείουν ανταλλαγές τεχνικών πληροφοριών και ρυθμιστικής καθοδήγησης μεταξύ οργανισμού αξιολόγησης της συμμόρφωσης και προσώπου που υποβάλλει αίτηση πιστοποίησης ή που εξετάζει το ενδεχόμενο να υποβάλει αίτηση πιστοποίησης.
  18. Οι οργανισμοί αξιολόγησης της συμμόρφωσης λειτουργούν σύμφωνα με σειρά συνεπών, δίκαιων και εύλογων όρων και προϋποθέσεων, λαμβάνοντας υπόψη τα συμφέροντα των ΜΜΕ σε σχέση με τις αμοιβές.
  19. Οι οργανισμοί αξιολόγησης της συμμόρφωσης πληρούν τις απαιτήσεις του σχετικού προτύπου που είναι εναρμονισμένο σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 765/2008 για τη διαπίστευση των οργανισμών αξιολόγησης της συμμόρφωσης που διενεργούν την πιστοποίηση προϊόντων ΤΠΕ, υπηρεσιών ΤΠΕ ή διαδικασιών ΤΠΕ.
  20. Οι οργανισμοί αξιολόγησης της συμμόρφωσης εξασφαλίζουν ότι τα εργαστήρια δοκιμών που χρησιμοποιούνται για σκοπούς αξιολόγησης της συμμόρφωσης πληρούν τις απαιτήσεις του σχετικού προτύπου που είναι εναρμονισμένο σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 765/2008 για τη διαπίστευση των εργαστηρίων που πραγματοποιούν δοκιμές.
-

ΟΔΗΓΙΕΣ

ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2019/882 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 17ης Απριλίου 2019

σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι να συμβάλει στην ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς μέσω της προσέγγισης των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών όσον αφορά τις απαιτήσεις προσβασιμότητας για ορισμένα προϊόντα και υπηρεσίες ιδίως με την εξάλειψη και πρόληψη φραγμών στην ελεύθερη κυκλοφορία ορισμένων προσβάσιμων προϊόντων και υπηρεσιών που προκύπτουν από αποκλίνουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας εντός των κρατών μελών. Αυτό αναμένεται ότι θα οδηγήσει σε αυξημένη διαθεσιμότητα των προσβάσιμων προϊόντων και υπηρεσιών στην εσωτερική αγορά και θα βελτιώσει την προσβασιμότητα των σχετικών πληροφοριών.
- (2) Η ζήτηση για προσβάσιμα προϊόντα και υπηρεσίες είναι μεγάλη και ο αριθμός των ατόμων με αναπηρίες προβλέπεται ότι θα αυξηθεί σημαντικά. Ένα περιβάλλον όπου τα προϊόντα και οι υπηρεσίες είναι περισσότερο προσβάσιμα καθιστά δυνατή μια κοινωνία με λιγότερους αποκλεισμούς και διευκολύνει την αυτόνομη διαβίωση των ατόμων με αναπηρίες. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι η συχνότητα εμφάνισης αναπηρίας στην Ένωση είναι υψηλότερη στις γυναίκες από ό,τι στους άνδρες.
- (3) Η παρούσα οδηγία ορίζει τα άτομα με αναπηρίες σύμφωνα με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες που εγκρίθηκε στις 13 Δεκεμβρίου 2006 (ΣΗΕΔΑΑ), της οποίας η Ένωση είναι συμβαλλόμενο μέρος από τις 21 Ιανουαρίου 2011 και την οποία έχουν επικυρώσει όλα τα κράτη μέλη. Η ΣΗΕΔΑΑ ορίζει ότι στα άτομα με αναπηρίες «συμπεριλαμβάνονται άτομα με μακροχρόνιες σωματικές, νοητικές, ψυχικές ή αισθητηριακές διαταραχές, οι οποίες σε αλληλεπίδραση με διάφορα εμπόδια δύνανται να παρεμποδίσουν την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή τους στην κοινωνία σε ίση βάση με τους άλλους». Η παρούσα οδηγία προάγει την πλήρη και αποτελεσματική ισότητα συμμετοχής βελτιώνοντας την πρόσβαση σε βασικά προϊόντα και υπηρεσίες που με τον αρχικό τους σχεδιασμό ή τη μεταγενέστερη προσαρμογή τους καλύπτουν τις ιδιαίτερες ανάγκες των ατόμων με αναπηρίες.
- (4) Άλλα άτομα που βιώνουν λειτουργικούς περιορισμούς, όπως οι ηλικιωμένοι, οι έγκυοι ή άτομα που ταξιδεύουν με αποσκευές, θα αποκομίσουν επίσης οφέλη από την παρούσα οδηγία. Η έννοια «άτομα με λειτουργικούς περιορισμούς» όπως χρησιμοποιείται στην παρούσα οδηγία, περιλαμβάνει άτομα που έχουν τυχόν σωματικές, ψυχικές, νοητικές ή αισθητηριακές διαταραχές, διαταραχές που συνδέονται με την ηλικία ή άλλες αιτίες που σχετίζονται με τις επιδόσεις του ανθρώπινου σώματος, μόνιμες ή προσωρινές, οι οποίες, σε συνδυασμό με διάφορα εμπόδια, έχουν ως αποτέλεσμα την περιορισμένη πρόσβαση σε προϊόντα και υπηρεσίες και οδηγούν σε μια κατάσταση που απαιτεί την προσαρμογή των εν λόγω προϊόντων και υπηρεσιών στις ιδιαίτερες ανάγκες τους.
- (5) Οι διαφορές μεταξύ των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών μέτρων που θεσπίζονται από κράτη μέλη όσον αφορά την προσβασιμότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών για άτομα με αναπηρίες, δημιουργούν εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των προϊόντων και των υπηρεσιών, ενώ στρεβλώνουν τον ουσιαστικό ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά. Για ορισμένα προϊόντα και υπηρεσίες, οι εν λόγω ανισότητες είναι πιθανόν να αυξηθούν στην Ένωση μετά την έναρξη ισχύος της ΣΗΕΔΑΑ. Οι οικονομικοί φορείς, ιδίως οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), επηρεάζονται ιδιαίτερα από αυτά τα εμπόδια.

⁽¹⁾ ΕΕ L 303 της 19.8.2016, σ. 103.

⁽²⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 13ης Μαρτίου 2019 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 9ης Απριλίου 2019.

- (6) Λόγω των διαφορών στις εθνικές απαιτήσεις προσβασιμότητας, οι ελεύθεροι επαγγελματίες, οι ΜΜΕ και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις αποθαρρύνονται από την ανάληψη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων έξω από τις εγχώριες αγορές τους. Οι εθνικές, ή ακόμα και οι περιφερειακές ή τοπικές, απαιτήσεις προσβασιμότητας που τα κράτη μέλη έχουν θέσει σε εφαρμογή επί του παρόντος διαφέρουν όσον αφορά τόσο την κάλυψη όσο και το επίπεδο λεπτομέρειας. Οι διαφορές αυτές επηρεάζουν αρνητικά την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη, λόγω του επιπλέον κόστους που συνεπάγεται η ανάπτυξη και η εμπορία σε κάθε εθνική αγορά των προσβάσιμων προϊόντων και υπηρεσιών.
- (7) Οι καταναλωτές προσβάσιμων προϊόντων και υπηρεσιών και υποστηρικτικών τεχνολογιών έρχονται αντιμέτωποι με υψηλές τιμές λόγω του περιορισμένου ανταγωνισμού μεταξύ των προμηθευτών. Η πολυσχιδία των εθνικών κανονισμών περιορίζει τα δυνητικά οφέλη που απορρέουν από την ανταλλαγή εμπειριών με ομοτίμους σε εθνικό και διεθνές επίπεδο για την ανταπόκριση στις κοινωνικές και τεχνολογικές εξελίξεις.
- (8) Η προσέγγιση των εθνικών μέτρων σε επίπεδο Ένωσης είναι, επομένως, αναγκαία για τη σωστή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς προκειμένου να τερματιστεί ο κατακερματισμός της αγοράς προσβάσιμων προϊόντων και υπηρεσιών, να δημιουργηθούν οικονομίες κλίμακας, να διευκολυνθεί το διασυνοριακό εμπόριο και η κινητικότητα, καθώς και να βοηθηθούν οι οικονομικοί φορείς να συγκεντρώνουν πόρους στην καινοτομία αντί να τους χρησιμοποιούν για να καλύπτουν δαπάνες που προκύπτουν εξαιτίας της κατακερματισμένης νομοθεσίας σε ολόκληρη την Ένωση.
- (9) Τα οφέλη της εναρμόνισης των απαιτήσεων προσβασιμότητας για την εσωτερική αγορά έχουν καταδειχθεί με την εφαρμογή της οδηγίας 2014/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους ανελκυστήρες⁽³⁾ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 661/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁴⁾ στον τομέα των μεταφορών.
- (10) Στη δήλωση αριθ. 22, σχετικά με τα άτομα με αναπηρία, που προσαρτάται στη συνθήκη του Άμστερνταμ, η διάσκεψη των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών συμφώνησε ότι, κατά την κατάρτιση μέτρων στο πλαίσιο του άρθρου 114 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), τα θεσμικά όργανα της Ένωσης πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες των ατόμων με αναπηρίες.
- (11) Ο γενικός στόχος της ανακοίνωσης της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2015 «Στρατηγική για την ψηφιακή ενιαία αγορά της Ευρώπης» είναι να προκύψουν βιώσιμα οικονομικά και κοινωνικά οφέλη από μια συνδεδεμένη ενιαία ψηφιακή αγορά, ούτως ώστε να διευκολυνθεί το εμπόριο και να ενισχυθεί η απασχόληση στο εσωτερικό της Ένωσης. Οι καταναλωτές της Ένωσης εξακολουθούν να μην απολαμβάνουν όλα τα οφέλη από τις τιμές και τις επιλογές που μπορεί να προσφέρει η ενιαία αγορά γιατί οι διασυνοριακές επιγραμμικές συναλλαγές παραμένουν ακόμη πολύ περιορισμένες. Ο κατακερματισμός περιορίζει επίσης τη ζήτηση για διασυνοριακές συναλλαγές ηλεκτρονικού εμπορίου. Υπάρχει επίσης ανάγκη για συντονισμένη δράση ώστε να εξασφαλιστεί ότι το ηλεκτρονικό περιεχόμενο, οι υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και η πρόσβαση σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων είναι πλήρως διαθέσιμα στα άτομα με αναπηρίες. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να εναρμονιστούν οι απαιτήσεις προσβασιμότητας σε όλη την ενιαία ψηφιακή αγορά και να εξασφαλιστεί ότι όλοι οι πολίτες της Ένωσης, ανεξάρτητα από τις ικανότητές τους, μπορούν να απολαμβάνουν τα οφέλη της.
- (12) Από τότε που η Ένωση έγινε συμβαλλόμενο μέρος της ΣΗΕΔΑΑ, οι διατάξεις της έχουν καταστεί αναπόσπαστο τμήμα της ενωσιακής έννομης τάξης και είναι δεσμευτικές για τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και τα κράτη μέλη.
- (13) Η ΣΗΕΔΑΑ απαιτεί από τα συμβαλλόμενα μέρη της να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι τα άτομα με αναπηρίες έχουν πρόσβαση, σε ίση βάση με τους άλλους, στο φυσικό περιβάλλον, στα μέσα μεταφοράς, στις πληροφορίες και τις επικοινωνίες, συμπεριλαμβανομένων των τεχνολογιών και συστημάτων πληροφοριών και επικοινωνιών, καθώς και σε άλλες εγκαταστάσεις και υπηρεσίες ελεύθερης χρήσης ή παρεχόμενες στο ευρύ κοινό, σε αστικές και σε αγροτικές περιοχές. Η Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες έχει εντοπίσει την ανάγκη να δημιουργηθεί ένα νομοθετικό πλαίσιο με συγκεκριμένα, υλοποιήσιμα και χρονικά προσδιορισμένα κριτήρια αναφοράς για την παρακολούθηση της σταδιακής εφαρμογής της προσβασιμότητας.
- (14) Η ΣΗΕΔΑΑ ζητεί από τα συμβαλλόμενα μέρη της να αναλάβουν την προώθηση της έρευνας και ανάπτυξης και την προώθηση της διαθεσιμότητας και της χρήσης των νέων τεχνολογιών, περιλαμβανομένων των τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας, βοηθητικών μέσων κινητικότητας, βοηθητικού εξοπλισμού και συσκευών και τεχνολογιών κατάλληλων για άτομα με αναπηρίες. Η ΣΗΕΔΑΑ ζητεί επίσης να δοθεί προτεραιότητα στις τεχνολογίες που έχουν προσιτό κόστος.

⁽³⁾ Οδηγία 2014/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τους ανελκυστήρες και τα κατασκευαστικά στοιχεία ασφάλειας για ανελκυστήρες (ΕΕ L 96 της 29.3.2014, σ. 251).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 661/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τις απαιτήσεις έγκρισης τύπου και γενικής ασφαλείας των μηχανοκίνητων οχημάτων και των ρυμολκωμένων τους, και των συστημάτων, κατασκευαστικών στοιχείων και χωριστών τεχνικών μονάδων που προορίζονται για τα οχήματα αυτά (ΕΕ L 200 της 31.7.2009, σ. 1).

- (15) Η έναρξη ισχύος της ΣΗΕΔΑΑ στην έννομη τάξη των κρατών μελών συνεπάγεται την ανάγκη να θεσπισθούν πρόσθετες εθνικές διατάξεις σχετικά με την προσβασιμότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών. Χωρίς την ανάληψη ενωσιακής δράσης, αυτές οι διατάξεις θα όξυναν περαιτέρω τις αποκλίσεις μεταξύ των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών.
- (16) Ως εκ τούτου είναι αναγκαίο να διευκολυνθεί η εφαρμογή της ΣΗΕΔΑΑ στην Ένωση με την παροχή κοινών ενωσιακών κανόνων. Η παρούσα οδηγία στηρίζει επιπλέον τα κράτη μέλη στις προσπάθειές τους για την εναρμονισμένη εκπλήρωση των εθνικών τους δεσμεύσεων καθώς και των υποχρεώσεων που υπέχουν βάσει της ΣΗΕΔΑΑ όσον αφορά την προσβασιμότητα.
- (17) Η ανακοίνωση της Επιτροπής της 15ης Νοεμβρίου 2010 με θέμα «Ευρωπαϊκή στρατηγική για την αναπηρία 2010-2020 — Ανανέωση της δέσμευσης για μια Ευρώπη χωρίς εμπόδια», σε συμφωνία με τη ΣΗΕΔΑΑ, θεωρεί την προσβασιμότητα ως έναν από τους οκτώ τομείς δράσης, αναφέρει ότι είναι βασική προϋπόθεση για τη συμμετοχή στην κοινωνία, και αποσκοπεί στο να διασφαλίζεται η προσβασιμότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών.
- (18) Ο προσδιορισμός των προϊόντων και των υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας βασίζεται σε διαδικασία λεπτομερούς ελέγχου που πραγματοποιήθηκε κατά την εκπόνηση της εκτίμησης αντικτύπου η οποία προσδιόρισε τα προϊόντα και υπηρεσίες που έχουν σημασία για τα άτομα με αναπηρίες, και για τα οποία τα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει ή είναι πιθανό να θεσπίσουν αποκλίνουσες εθνικές απαιτήσεις προσβασιμότητας οι οποίες θα διαταράξουν τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.
- (19) Για να διασφαλισθεί η προσβασιμότητα των υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, τα προϊόντα που χρησιμοποιούνται για την παροχή αυτών των υπηρεσιών και έχουν αλληλεπίδραση με τον καταναλωτή θα πρέπει επίσης να συνάδουν με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας που προβλέπονται από την παρούσα οδηγία.
- (20) Ακόμη και αν μια υπηρεσία ή μέρος μιας υπηρεσίας ανατίθεται με υπεργολαβία σε τρίτο μέρος, δεν θα πρέπει να διακυβεύεται η προσβασιμότητα της εν λόγω υπηρεσίας και οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις της παρούσας οδηγίας. Οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει επίσης να εξασφαλίζουν την ορθή και συνεχή κατάρτιση του προσωπικού τους, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι είναι ενημερωμένοι σχετικά με τον τρόπο χρήσης προσβάσιμων προϊόντων και υπηρεσιών. Η κατάρτιση αυτή θα πρέπει να καλύπτει ζητήματα όπως η παροχή πληροφοριών, συμβουλών και η διαφήμιση.
- (21) Οι απαιτήσεις προσβασιμότητας θα πρέπει να θεσπισθούν με τον λιγότερο επαχθή τρόπο για τους οικονομικούς φορείς και τα κράτη μέλη.
- (22) Είναι αναγκαίο να εξειδικευθούν οι απαιτήσεις προσβασιμότητας για τη διάθεση στην αγορά προϊόντων και υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας προκειμένου να διασφαλισθεί η ελεύθερη κυκλοφορία τους στην εσωτερική αγορά.
- (23) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να καθιστά υποχρεωτικές τις λειτουργικές απαιτήσεις προσβασιμότητας και θα πρέπει να διατυπώνονται με όρους γενικών στόχων. Οι εν λόγω απαιτήσεις θα πρέπει να είναι αρκετά ακριβείς ώστε να δημιουργούν νομικώς δεσμευτικές υποχρεώσεις και επαρκώς λεπτομερείς ώστε να καθίσταται δυνατή η αξιολόγηση της συμμόρφωσης προκειμένου να διασφαλίζεται η καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία, καθώς επίσης να παραμένει κάποιος βαθμός ευελιξίας υπέρ της καινοτομίας.
- (24) Η παρούσα οδηγία περιέχει μια σειρά κριτηρίων λειτουργικής απόδοσης που σχετίζονται με τους τρόπους λειτουργίας των προϊόντων και των υπηρεσιών. Τα εν λόγω κριτήρια δεν νοούνται ως γενική εναλλακτική επιλογή έναντι των απαιτήσεων προσβασιμότητας που περιλαμβάνονται στην παρούσα οδηγία, αλλά πρέπει να χρησιμοποιούνται σε πολύ ειδικές καταστάσεις και μόνον. Τα εν λόγω κριτήρια πρέπει να εφαρμόζονται σε ειδικές λειτουργίες ή χαρακτηριστικά των εν λόγω προϊόντων ή υπηρεσιών, ώστε να καθίσταται δυνατή η πρόσβαση τους, όταν οι απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας δεν αφορούν μία ή περισσότερες από τις εν λόγω ειδικές λειτουργίες ή χαρακτηριστικά. Επιπλέον, στην περίπτωση που μια απαίτηση προσβασιμότητας περιέχει ειδικές τεχνικές απαιτήσεις και παρέχεται εναλλακτική τεχνική λύση για αυτές τις τεχνικές απαιτήσεις στο προϊόν ή την υπηρεσία, η εν λόγω εναλλακτική τεχνική λύση θα πρέπει και πάλι να συμμορφώνεται με τις σχετικές απαιτήσεις προσβασιμότητας και θα πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα ισοδύναμη ή αυξημένη προσβασιμότητα, με εφαρμογή των εκάστοτε κριτηρίων λειτουργικής απόδοσης.
- (25) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να καλύπτει υλικά συστήματα πληροφορικής για γενική χρήση από τους καταναλωτές. Προκειμένου τα εν λόγω συστήματα να λειτουργούν με προσβάσιμο τρόπο, θα πρέπει να είναι προσβάσιμα και τα λειτουργικά τους συστήματα. Αυτά τα υλικά συστήματα πληροφορικής χαρακτηρίζονται από την πολυλειτουργική τους φύση και την ικανότητά τους να εκτελούν, με το αρμόζον λογισμικό, τις περισσότερες κοινές υπολογιστικές εργασίες που ζητούν οι καταναλωτές και προορίζονται για χρήση από τους καταναλωτές. Παραδείγματα τέτοιων υλικών συστημάτων πληροφορικής αποτελούν οι προσωπικοί υπολογιστές, συμπεριλαμβανομένων των επιτραπέζιων υπολογιστών, των

φορητών υπολογιστών, των έξυπνων τηλεφώνων και των ταμπλετών. Δεν αποτελούν υλικά συστήματα πληροφορικής για γενική χρήση από τους καταναλωτές οι ειδικοί υπολογιστές που είναι ενσωματωμένοι σε ηλεκτρονικά καταναλωτικά προϊόντα. Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να καλύπτει, σε ατομική βάση, μεμονωμένα στοιχεία που επιτελούν ειδικές λειτουργίες, όπως μητρικές κάρτες ή κάρτες μνήμης, οι οποίες χρησιμοποιούνται ή θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν σε ένα τέτοιο σύστημα.

- (26) Στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας θα πρέπει επίσης να εμπίπτουν ορισμένα τερματικά πληρωμών, συμπεριλαμβανομένου τόσο του υλικού εξοπλισμού όσο και του λογισμικού τους, και ορισμένα διαδραστικά τερματικά αυτοεξυπηρέτησης, συμπεριλαμβανομένου τόσο του υλικού εξοπλισμού όσο και του λογισμικού τους, που προορίζονται να χρησιμοποιούνται για την παροχή των υπηρεσιών που καλύπτει η παρούσα οδηγία, επί παραδείγματι, οι αυτόματες ταμειακές μηχανές, τα μηχανήματα έκδοσης εισιτηρίων που εκδίδουν εισιτήρια υπό υλική μορφή τα οποία δίνουν πρόσβαση σε υπηρεσίες όπως μηχανήματα διανομής εισιτηρίων ταξιδιού· μηχανήματα έκδοσης εισιτηρίων αναμονής σε τράπεζες· μηχανήματα ελέγχου εισιτηρίων· και διαδραστικά τερματικά αυτοεξυπηρέτησης που παρέχουν πληροφορίες, μεταξύ των οποίων και οι διαδραστικές οθόνες πληροφοριών.
- (27) Ωστόσο, ορισμένα διαδραστικά τερματικά αυτοεξυπηρέτησης που παρέχουν πληροφορίες, εγκατεστημένα ως αναπόσπαστα τμήματα οχημάτων, αεροσκαφών, πλοίων ή τροχιαίου υλικού θα πρέπει να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, δεδομένου ότι αποτελούν μέρος των εν λόγω οχημάτων, αεροσκαφών, πλοίων ή τροχιαίου υλικού, τα οποία δεν καλύπτει η παρούσα οδηγία.
- (28) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει επιπλέον να καλύπτει τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων των επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης, όπως ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/1972 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁵⁾. Επί του παρόντος, τα μέτρα που έχουν λάβει τα κράτη μέλη για την παροχή πρόσβασης σε άτομα με αναπηρίες παρουσιάζουν αποκλίσεις και δεν είναι εναρμονισμένα σε ολόκληρη την εσωτερική αγορά. Η διασφάλιση των ίδιων απαιτήσεων προσβασιμότητας σε ολόκληρη την Ένωση θα επιφέρει οικονομίες κλίμακας για τους οικονομικούς φορείς που δραστηριοποιούνται σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη και θα διευκολύνει την ουσιαστική πρόσβαση των ατόμων με αναπηρίες, τόσο στα δικά τους κράτη μέλη αλλά και όταν ταξιδεύουν μεταξύ των κρατών μελών. Για να είναι προσβάσιμες οι ηλεκτρονικές επικοινωνίες, συμπεριλαμβανομένων των επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης, οι πάροχοι θα πρέπει, εκτός από τη φωνητική επικοινωνία, να παρέχουν υπηρεσίες κειμένου σε πραγματικό χρόνο και υπηρεσίες πλήρους συνομιλίας όταν παρέχουν βίντεο, εξασφαλίζοντας τον συγχρονισμό όλων αυτών των μέσων επικοινωνίας. Τα κράτη μέλη, επιπλέον των απαιτήσεων που περιλαμβάνονται στην παρούσα οδηγία, θα πρέπει να μπορούν να ορίσουν, σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/1972, πάροχο υπηρεσιών αναμετάδοσης που θα μπορούσαν να χρησιμοποιούν τα άτομα με αναπηρίες.
- (29) Η παρούσα οδηγία εναρμονίζει τις απαιτήσεις προσβασιμότητας για τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και των συναφών προϊόντων, και συμπληρώνει την οδηγία (ΕΕ) 2018/1972 η οποία καθορίζει τις απαιτήσεις για την ισοδύναμη πρόσβαση και τις επιλογές για τους τελικούς χρήστες με αναπηρίες. Η οδηγία (ΕΕ) 2018/1972 καθορίζει επίσης απαιτήσεις στο πλαίσιο των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας όσον αφορά την οικονομική προσιτότητα της πρόσβασης στο διαδίκτυο και των φωνητικών επικοινωνιών και την οικονομική προσιτότητα και τη διαθεσιμότητα του σχετικού τερματικού εξοπλισμού, του ειδικού εξοπλισμού και των υπηρεσιών για τους καταναλωτές με αναπηρίες.
- (30) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει επίσης να καλύπτει τον τερματικό εξοπλισμό καταναλωτών με διαδραστικές υπολογιστικές δυνατότητες που αναμένεται κατά κύριο λόγο να χρησιμοποιείται για την πρόσβαση σε υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ο εν λόγω εξοπλισμός θα πρέπει να θεωρείται ότι περιλαμβάνει και τον εξοπλισμό που χρησιμοποιείται ως μέρος μιας διάταξης κατά την πρόσβαση σε υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως δρομολογητή ή μόντεμ.
- (31) Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, η πρόσβαση σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων θα πρέπει να σημαίνει ότι οι υπηρεσίες παροχής πρόσβασης σε οπτικοακουστικό περιεχόμενο είναι προσβάσιμες καθώς και ότι παρέχονται μηχανισμοί που επιτρέπουν στους χρήστες με αναπηρίες να χρησιμοποιούν υποστηρικτικές τεχνολογίες. Υπηρεσίες που παρέχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν δικτυακούς τόπους, επιγραμμικές εφαρμογές, εφαρμογές για αποκωδικοποιητή, εφαρμογές που μπορούν να καταφορτωθούν, υπηρεσίες για φορητές συσκευές συμπεριλαμβανομένων των εφαρμογών για φορητές συσκευές, και σχετικές εφαρμογές αναπαραγωγής μέσων καθώς και υπηρεσίες συνδεδεμένης τηλεόρασης. Η προσβασιμότητα των υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων επικοινωνίας ρυθμίζεται στην οδηγία 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁶⁾, με την εξαίρεση την προσβασιμότητα των ηλεκτρονικών οδηγιών προγραμμάτων (EPG) που περιλαμβάνονται στον ορισμό των υπηρεσιών που παρέχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων όπου εφαρμόζεται η παρούσα οδηγία.
- (32) Στο πλαίσιο των υπηρεσιών επιβατικών μεταφορών με αεροπορικά μέσα, λεωφορεία, σιδηροδρομικά και πλωτά μέσα, η παρούσα οδηγία θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να καλύπτει την παροχή πληροφοριών για μεταφορικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των ταξιδιωτικών πληροφοριών σε πραγματικό χρόνο, που παρέχονται μέσω δικτυακών τόπων, υπηρεσιών για φορητές συσκευές, διαδραστικών οθονών πληροφοριών και διαδραστικών τερματικών αυτοεξυπηρέτησης που απαιτούνται για τους επιβάτες με αναπηρίες προκειμένου να ταξιδεύσουν. Αυτό θα μπορούσε να περιλαμβάνει πληροφορίες

⁽⁵⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2018/1972 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Κώδικα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (ΕΕ L 321 της 17.12.2018, σ. 36).

⁽⁶⁾ Οδηγία 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2010, για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων) (ΕΕ L 95 της 15.4.2010, σ. 1).

σχετικά με προϊόντα και υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών του παρόχου υπηρεσιών, παροχή πληροφοριών πριν από την αναχώρηση, παροχή πληροφοριών κατά τη διάρκεια του ταξιδιού και πληροφορίες που παρέχονται όταν ακυρώνεται ένα δρομολόγιο ή καθυστερεί η αναχώρησή του. Άλλα στοιχεία μπορούν επίσης να είναι πληροφορίες σχετικά με τιμές και εκπτώσεις.

- (33) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει επίσης να καλύπτει διαδικτυακούς τόπους, υπηρεσίες βάσει φορητών συσκευών, συμπεριλαμβανομένων των εφαρμογών για φορητές συσκευές που έχουν αναπτύξει ή θέτουν στη διάθεση του κοινού οι φορείς υπηρεσιών μεταφοράς επιβατών στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας ή για λογαριασμό τους, υπηρεσίες ηλεκτρονικής έκδοσης εισιτηρίων, ηλεκτρονικά εισιτήρια και διαδραστικά τερματικά αυτοεξυπηρέτησης.
- (34) Ο προσδιορισμός του πεδίου εφαρμογής της παρούσας οδηγίας σε σχέση με υπηρεσίες επιβατικών μεταφορών με αεροπορικά μέσα, λεωφορεία, σιδηροδρομικά και πλωτά μέσα θα πρέπει να βασίζεται στην υπάρχουσα τομεακή νομοθεσία σχετικά με τα δικαιώματα των επιβατών. Όταν η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται σε ορισμένα είδη υπηρεσιών μεταφορών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνουν τους παρόχους υπηρεσιών να εφαρμόζουν τις σχετικές απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας.
- (35) Η οδηγία (ΕΕ) 2016/2102 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁷⁾ προβλέπει ήδη υποχρεώσεις για τους οργανισμούς του δημόσιου τομέα που παρέχουν υπηρεσίες μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών αστικών και προαστιακών μεταφορών, και περιφερειακών μεταφορών, να καταστήσουν προσβάσιμους τους δικτυακούς τους τόπους. Η παρούσα οδηγία προβλέπει επίσης απαλλαγές για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών αστικών και προαστιακών μεταφορών και περιφερειακών μεταφορών. Επιπλέον, η παρούσα οδηγία περιλαμβάνει υποχρεώσεις για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας για τους δικτυακούς τόπους ηλεκτρονικού εμπορίου. Δεδομένου ότι η παρούσα οδηγία περιλαμβάνει υποχρεώσεις για τη μεγάλη πλειονότητα των ιδιωτικών παρόχων υπηρεσιών μεταφορών να καταστήσουν προσβάσιμους τους δικτυακούς τους τόπους, για την επιγραμματική πώληση εισιτηρίων, δεν είναι απαραίτητο να θεσπιστούν στην παρούσα οδηγία πρόσθετες απαιτήσεις για τους δικτυακούς τόπους των παρόχων υπηρεσιών αστικών και προαστιακών μεταφορών και των παρόχων περιφερειακών μεταφορών.
- (36) Ορισμένα στοιχεία των απαιτήσεων προσβασιμότητας, ιδίως σε σχέση με την παροχή πληροφοριών κατά τα οριζόμενα στην παρούσα οδηγία καλύπτονται ήδη από το υφιστάμενο ενωσιακό δίκαιο στον τομέα των επιβατικών μεταφορών. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται στοιχεία του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁸⁾, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1107/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁹⁾, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1371/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁰⁾, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1177/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹¹⁾ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 181/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹²⁾. Καλύπτονται επίσης από σχετικές πράξεις οι οποίες εγκρίθηκαν βάσει της οδηγίας 2008/57/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹³⁾. Προκειμένου να διασφαλισθεί η κανονιστική συνέπεια, οι απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στους εν λόγω κανονισμούς και τις εν λόγω πράξεις θα πρέπει να εξακολουθήσουν να εφαρμόζονται όπως πριν. Ωστόσο, οι επιπρόσθετες απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας θα συμπληρώσουν τις υφιστάμενες απαιτήσεις, βελτιώνοντας τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς στον τομέα των μεταφορών με επιπλέον όφελος για τα άτομα με αναπηρίες.
- (37) Ορισμένα στοιχεία των υπηρεσιών μεταφορών δεν θα πρέπει να καλύπτονται από την παρούσα οδηγία όταν παρέχονται εκτός της επικράτειας των κρατών μελών, ακόμη και όταν η υπηρεσία απευθύνεται στην αγορά της Ένωσης. Ως προς τα στοιχεία αυτά, οι φορείς υπηρεσιών επιβατικών μεταφορών θα πρέπει να υποχρεούνται να μεριμνούν μόνο για τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας όσον αφορά το μέρος των υπηρεσιών που προσφέρεται εντός της επικράτειας της Ένωσης. Ωστόσο, στην περίπτωση των αεροπορικών μεταφορών, οι ενωσιακοί αερομεταφορείς θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι οι εφαρμοστέες απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας πληρούνται και στις πτήσεις που αναχωρούν από αερολιμένα που βρίσκεται σε τρίτη χώρα προς αερολιμένα που βρίσκεται στην επικράτεια των κρατών μελών.

⁽⁷⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2016/2102 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2016, για την προσβασιμότητα των ιστοτόπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα (ΕΕ L 327 της 2.12.2016, σ. 1).

⁽⁸⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 295/91 (ΕΕ L 46 της 17.2.2004, σ. 1).

⁽⁹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα όταν ταξιδεύουν αεροπορικά (ΕΕ L 204 της 26.7.2006, σ. 1).

⁽¹⁰⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1371/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των επιβατών σιδηροδρομικών γραμμών (ΕΕ L 315 της 3.12.2007, σ. 14).

⁽¹¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1177/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, για τα δικαιώματα των επιβατών στις θαλάσσιες και εσωτερικές πλωτές μεταφορές και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 (ΕΕ L 334 της 17.12.2010, σ. 1).

⁽¹²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 181/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τα δικαιώματα των επιβατών λεωφορείων και πούλμαν και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 1).

⁽¹³⁾ Οδηγία 2008/57/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, σχετικά με τη διαλειτουργικότητα του κοινοτικού σιδηροδρομικού συστήματος (αναδιτύπωση) (ΕΕ L 191 της 18.7.2008, σ. 1).

Επιπλέον, όλοι οι αερομεταφορείς, συμπεριλαμβανομένων όσων δεν έχουν αδειοδοτηθεί στην Ένωση, θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι οι εφαρμοστέες απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας πληρούνται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι πτήσεις αναχωρούν από έδαφος της Ένωσης προς την επικράτεια τρίτης χώρας.

- (38) Οι αρχές των πόλεων θα πρέπει να ενθαρρύνονται να εντάσσουν στα οικεία σχέδια Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ/SUMPs) την ανεμπόδιση προσβασιμότητα στις υπηρεσίες αστικών μεταφορών και να δημοσιεύουν τακτικά καταλόγους βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά την ανεμπόδιση προσβασιμότητα στις δημόσιες αστικές μεταφορές και την κινητικότητα.
- (39) Το ενωσιακό δικαίο περί τραπεζικών και χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών αποσκοπεί στην προστασία και στην ενημέρωση των καταναλωτών αυτών των υπηρεσιών σε ολόκληρη την Ένωση αλλά δεν περιλαμβάνει απαιτήσεις προσβασιμότητας. Προκειμένου να έχουν τα άτομα με αναπηρίες τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν αυτές τις υπηρεσίες σε ολόκληρη την Ένωση, μεταξύ άλλων και, εφόσον παρέχονται, μέσω δικτυακών τόπων και υπηρεσιών που βασίζονται σε φορητές συσκευές, συμπεριλαμβανομένων εφαρμογών για φορητές συσκευές, να λαμβάνουν καλά ενημερωμένες αποφάσεις και να έχουν τη βεβαιότητα ότι προστατεύονται επαρκώς και ισότιμα με τους άλλους καταναλωτές, καθώς και για να διασφαλίζονται ίσοι όροι ανταγωνισμού για τους παρόχους υπηρεσιών, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να θεσπίσει κοινές απαιτήσεις προσβασιμότητας για ορισμένες τραπεζικές και χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες που παρέχονται στους καταναλωτές.
- (40) Οι αρμόζουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας θα πρέπει επίσης να εφαρμόζονται στις μεθόδους ταυτοποίησης, στην ηλεκτρονική υπογραφή και τις υπηρεσίες πληρωμών, καθώς είναι απαραίτητες για τη σύναψη τραπεζικών συναλλαγών με καταναλωτές.
- (41) Τα αρχεία ηλεκτρονικών βιβλίων βασίζονται σε κωδικοποίηση ηλεκτρονικού υπολογιστή που επιτρέπει την κυκλοφορία και την ανάγνωση πνευματικού έργου κατά κύριο λόγο με κείμενο και γραφικά. Ο βαθμός ακριβείας αυτής της κωδικοποίησης καθορίζει την προσβασιμότητα των αρχείων ηλεκτρονικών βιβλίων, ιδίως όσον αφορά τον χαρακτηρισμό των διαφόρων συστατικών στοιχείων του έργου και την τυποποιημένη περιγραφή της δομής του. Η διαλειτουργικότητα από την άποψη της προσβασιμότητας αναμένεται να βελτιστοποιήσει τη συμβατότητα των εν λόγω φακέλων προς τους πράκτορες χρήστη και προς τις τρέχουσες και τις μελλοντικές υποστηρικτικές τεχνολογίες. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ειδικών «εκδόσεων», όπως τα εικονογραφημένα/κόμικς, τα παιδικά βιβλία και τα βιβλία τέχνης, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη υπό το πρίσμα όλων των εφαρμοστέων απαιτήσεων προσβασιμότητας. Οι αποκλίνουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας στα κράτη μέλη θα καθιστούν δύσκολο για τους εκδότες και λοιπούς οικονομικούς φορείς να επωφελούνται από τα πλεονεκτήματα της εσωτερικής αγοράς, θα δημιουργήσουν ενδεχομένως προβλήματα διαλειτουργικότητας με τις συσκευές ανάγνωσης ηλεκτρονικών βιβλίων και θα περιορίζουν την πρόσβαση των καταναλωτών με αναπηρίες. Στο πεδίο των ηλεκτρονικών βιβλίων, η έννοια του παρόχου υπηρεσιών μπορεί να περιλαμβάνει τους εκδότες και άλλους οικονομικούς φορείς που εμπλέκονται στη διανομή τους.

Αναγνωρίζεται ότι τα άτομα με αναπηρίες εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν εμπόδια κατά την πρόσβαση σε περιεχόμενο που προστατεύεται από πνευματικά δικαιώματα και συγγενικών δικαιώματα και ότι έχουν ήδη ληφθεί ορισμένα μέτρα για την αντιμετώπιση της εν λόγω κατάστασης για παράδειγμα μέσω της έκδοσης της οδηγίας (ΕΕ) 2017/1564 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁴⁾ και του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1563 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁵⁾, καθώς και ότι θα μπορούσαν να ληφθούν περαιτέρω μέτρα της Ένωσης σχετικά με το θέμα αυτό στο μέλλον.

- (42) Η παρούσα οδηγία ορίζει τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού εμπορίου ως υπηρεσία που παρέχεται εξ αποστάσεως, μέσω δικτυακών τόπων και υπηρεσιών βασισμένων σε φορητές συσκευές, με ηλεκτρονικά μέσα και κατόπιν ατομικού αιτήματος καταναλωτή, με σκοπό τη σύναψη συμβάσεως καταναλωτών. Για τους σκοπούς του εν λόγω ορισμού ως «εξ αποστάσεως» νοείται η υπηρεσία που παρέχεται χωρίς τα συμβαλλόμενα μέρη να είναι ταυτοχρόνως παρόντα· η διατύπωση «με ηλεκτρονικά μέσα» σημαίνει ότι η υπηρεσία παρέχεται στην αφετηρία της και γίνεται αποδεκτή στον προορισμό της μέσω εξοπλισμών ηλεκτρονικής επεξεργασίας (συμπεριλαμβανομένης της ψηφιακής συμπίεσης) ή αποθήκευσης δεδομένων και η εν λόγω υπηρεσία παρέχεται, διαβιβάζεται και λαμβάνεται εξολοκλήρου μέσω τηλεφωνικής γραμμής, ραδιοφωνικής μετάδοσης, οπτικής ίνας ή με άλλα ηλεκτρομαγνητικά μέσα· με τη διατύπωση «κατόπιν ατομικού αιτήματος καταναλωτή» νοείται ότι η υπηρεσία παρέχεται κατόπιν ατομικού αιτήματος. Δεδομένης της αυξανόμενης σπουδαιότητας των υπηρεσιών ηλεκτρονικού εμπορίου και του υψηλής τεχνολογίας χαρακτήρα τους, είναι σημαντικό να υπάρχουν εναρμονισμένες απαιτήσεις για την προσβασιμότητά τους.

⁽¹⁴⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2017/1564 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2017, σχετικά με ορισμένες επιτρεπόμενες χρήσεις ορισμένων προστατευόμενων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας δυνάμει δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων προς όφελος των τυφλών, των αμβλυώπων και των ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων και για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/29/ΕΚ για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας (ΕΕ L 242 της 20.9.2017, σ. 6).

⁽¹⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1563 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2017, για τη διασυννοριακή ανταλλαγή μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών αντιγράφων σε προσβάσιμο μορφότυπο ορισμένων προστατευόμενων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας δυνάμει δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων προς όφελος των τυφλών, των αμβλυώπων ή ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων (ΕΕ L 242 της 20.9.2017, σ. 1).

- (43) Οι υποχρεώσεις προσβασιμότητας για τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού εμπορίου της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να εφαρμόζονται στις μέσω διαδικτύου πωλήσεις όλων των προϊόντων και υπηρεσιών και θα πρέπει συνεπώς να εφαρμόζονται επίσης στις πωλήσεις προϊόντων και υπηρεσιών που καλύπτονται καθ' εαυτά από την παρούσα οδηγία.
- (44) Τα μέτρα που σχετίζονται με την προσβασιμότητα της απάντησης σε επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης θα πρέπει να λαμβάνονται με την επιφύλαξη της οργάνωσης των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης και χωρίς επιπτώσεις σε αυτή, η οποία παραμένει αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών μελών.
- (45) Σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/1972, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η πρόσβαση των τελικών χρηστών με αναπηρίες σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης είναι διαθέσιμη μέσω επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης και ισότιμη με την πρόσβαση των άλλων τελικών χρηστών, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο για την εναρμόνιση των απαιτήσεων προσβασιμότητας των προϊόντων και των υπηρεσιών. Η Επιτροπή και οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές ή άλλες αρμόδιες αρχές πρέπει να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι, όταν ταξιδεύουν σε άλλα κράτη μέλη, οι τελικοί χρήστες με αναπηρίες μπορούν να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης σε ισότιμη βάση με τους υπόλοιπους τελικούς χρήστες χωρίς οποιαδήποτε προεγγραφή. Τα μέτρα αυτά πρέπει να αποσκοπούν στην εξασφάλιση της διαλειτουργικότητας μεταξύ όλων των κρατών μελών και να βασίζονται κατά το μέγιστο δυνατό βαθμό σε ευρωπαϊκά πρότυπα ή προδιαγραφές που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 39 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972. Τα μέτρα αυτά δεν εμποδίζουν τα κράτη μέλη να θεσπίζουν επιπλέον απαιτήσεις με σκοπό την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στην εν λόγω οδηγία. Ως εναλλακτική δυνατότητα αντί της εκπλήρωσης των απαιτήσεων προσβασιμότητας όσον αφορά την απάντηση των επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης για χρήστες με αναπηρίες όπως ορίζεται στην παρούσα οδηγία, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να ορίσουν έναν τρίτο πάροχο υπηρεσιών αναμετάδοσης που θα χρησιμοποιούν τα άτομα με αναπηρίες για να επικοινωνούν με το κέντρο λήψης κλήσεων έκτακτης ανάγκης, έως ότου τα εν λόγω κέντρα λήψης κλήσεων έκτακτης ανάγκης να μπορούν να χρησιμοποιούν υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών μέσω διαδικτυακών πρωτοκόλλων για διασφάλιση της προσβασιμότητας της απάντησης των επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης. Σε κάθε περίπτωση, οι υποχρεώσεις της παρούσας οδηγίας δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ότι περιορίζουν ή μειώνουν τις υποχρεώσεις προσβασιμότητας για τους τελικούς χρήστες με αναπηρίες συμπεριλαμβανομένης της ισότιμης πρόσβασης στις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και στις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης καθώς και τις υποχρεώσεις προσβασιμότητας όπως ορίζεται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/1972.
- (46) Η οδηγία (ΕΕ) 2016/2102 καθορίζει τις απαιτήσεις προσβασιμότητας για συγκεκριμένους δικτυακούς τόπους και εφαρμογές για φορητές συσκευές οργανισμών του δημόσιου τομέα, και άλλες σχετικές πτυχές, ιδίως τις απαιτήσεις που σχετίζονται με τη συμμόρφωση των σχετικών δικτυακών τόπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές. Ωστόσο, η εν λόγω οδηγία παραδέτει συγκεκριμένες εξαιρέσεις. Παρόμοιες εξαιρέσεις συντρέχουν και για την παρούσα οδηγία. Ορισμένες δραστηριότητες μέσω δικτυακών τόπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές του δημόσιου τομέα, όπως υπηρεσίες επιβατικών μεταφορών ή υπηρεσιών ηλεκτρονικού εμπορίου οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει επιπλέον να συμμορφώνονται με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας για να διασφαλίζεται ότι η επιγραμμική πώληση προϊόντων και υπηρεσιών είναι προσβάσιμη σε άτομα με αναπηρίες ανεξάρτητα από το αν ο πωλητής είναι οικονομικός φορέας του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα. Οι απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να ευθυγραμμίζονται με τις απαιτήσεις της οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102, παρά τις διαφορές, για παράδειγμα στην παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων και την επιβολή.
- (47) Οι τέσσερις αρχές της προσβασιμότητας των διαδικτυακών τόπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές, όπως χρησιμοποιούνται στην οδηγία (ΕΕ) 2016/2102, είναι: αντιληπτικότητα, που σημαίνει ότι οι πληροφορίες και τα συστατικά στοιχεία διεπαφής με τον χρήστη πρέπει να μπορούν να παρουσιασθούν στους χρήστες με τρόπους που αυτοί να μπορούν να αντιληφθούν· χρηστικότητα, που σημαίνει ότι τα συστατικά στοιχεία διεπαφής με τον χρήστη και η πλοήγηση θα πρέπει να είναι εύχρηστα· κατανοησιμότητα, που σημαίνει ότι οι πληροφορίες και η λειτουργία της διεπαφής με τον χρήστη θα πρέπει να είναι κατανοητές· και στιβαρότητα, που σημαίνει ότι το περιεχόμενο θα πρέπει να είναι αρκετά στιβαρό ώστε να μπορεί να ερμηνευθεί αξιόπιστα από ευρύ φάσμα πρακτόρων χρηστών, περιλαμβανομένων και υποστηρικτικών τεχνολογιών. Οι αρχές αυτές ισχύουν και για την παρούσα οδηγία.
- (48) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίζουν ότι, όταν τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία τηρούν τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας, δεν παρεμποδίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία τους εντός της Ένωσης εξαιτίας της προσβασιμότητας.
- (49) Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι κοινές απαιτήσεις προσβασιμότητας του δομημένου περιβάλλοντος θα διευκολύνουν την ελεύθερη κυκλοφορία των σχετικών υπηρεσιών και των ατόμων με αναπηρίες. Ως εκ τούτου, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να επιτρέπει στα κράτη μέλη να συμπεριλάβουν το δομημένο περιβάλλον που χρησιμοποιείται για την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, ώστε να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο παράρτημα III.
- (50) Η προσβασιμότητα θα πρέπει να επιτυγχάνεται με τη συστηματική εξάλειψη και πρόληψη των εμποδίων, κατά προτίμηση μέσω ενός καθολικού σχεδιασμού ή μιας προσέγγισης «σχεδιασμός για όλους», η οποία συμβάλλει για τα άτομα με αναπηρίες στη διασφάλιση πρόσβασης επί ίσοις όροις με τους υπολοίπους. Σύμφωνα με τη ΣΗΕΔΑΑ, η προσέγγιση αυτή «σημαίνει τον σχεδιασμό προϊόντων, περιβαλλόντων, προγραμμάτων και υπηρεσιών, ώστε να είναι δυνατόν να χρησιμοποιούνται από όλους τους ανθρώπους, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, χωρίς να απαιτείται προσαρμογή ή ειδικός σχεδιασμός». Σύμφωνα με τη ΣΗΕΔΑΑ, «ο καθολικός σχεδιασμός δεν αποκλείει τις βοηθητικές συσκευές για συγκεκριμένες

ομάδες ατόμων με αναπηρίες, όπου αυτό απαιτείται». Επιπλέον, η προσβασιμότητα δεν αποκλείει τις εύλογες προσαρμογές, όταν αυτές απαιτούνται από το ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο. Η προσβασιμότητα και ο καθολικός σχεδιασμός θα πρέπει να ερμηνεύονται σύμφωνα με το γενικό σχόλιο αριθ. 2 (2014) άρθρο 9: Προσβασιμότητα όπως συντάχθηκε από την Επιτροπή του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες.

- (51) Προϊόντα και υπηρεσίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας δεν υπάγονται αυτομάτως στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 93/42/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽¹⁶⁾. Ωστόσο, ορισμένες υποστηρικτικές τεχνολογίες, οι οποίες είναι ιατροτεχνολογικά προϊόντα, ενδέχεται να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας.
- (52) Οι περισσότερες θέσεις εργασίας στην ΕΕ παρέχονται από τις ΜΜΕ και τις πολύ μικρές επιχειρήσεις. Έχουν πολύ μεγάλη σημασία για τη μελλοντική ανάπτυξη, αλλά πολύ συχνά αντιμετωπίζουν εμπόδια και φραγμούς στην ανάπτυξη των προϊόντων ή των υπηρεσιών τους, ιδίως σε διασυνοριακό πλαίσιο. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να διευκολύνεται το έργο των ΜΜΕ και των πολύ μικρών επιχειρήσεων μέσω της εναρμόνισης των εθνικών διατάξεων σχετικά με την προσβασιμότητα, διατηρώντας παράλληλα τις απαραίτητες εγγυήσεις.
- (53) Προκειμένου οι πολύ μικρές επιχειρήσεις και οι ΜΜΕ να επωφεληθούν από την παρούσα οδηγία, πρέπει να πληρούν πραγματικά τις απαιτήσεις της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής ⁽¹⁷⁾ και τη σχετική νομολογία, με στόχο την αποφυγή της καταστρατήγησης των κανόνων της.
- (54) Προκειμένου να διασφαλισθεί η συνοχή της νομοθεσίας της Ένωσης, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να βασισθεί στην απόφαση αριθ. 768/2008/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁸⁾ καθώς αφορά προϊόντα που υπόκεινται ήδη σε άλλες ενωσιακές πράξεις, και να αναγνωρίζονται παράλληλα τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των απαιτήσεων προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας.
- (55) Όλοι οι οικονομικοί φορείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας και παρεμβαίνουν στην αλυσίδα προσφοράς και διανομής πρέπει να εξασφαλίζουν ότι διαθέτουν στην αγορά μόνον προϊόντα που συμμορφώνονται με την παρούσα οδηγία. Το ίδιο πρέπει να ισχύει και για τους οικονομικούς φορείς που παρέχουν υπηρεσίες. Είναι απαραίτητο να προβλεφθεί σαφής και αναλογική κατανομή των υποχρεώσεων με ανταπόκριση στον ρόλο κάθε οικονομικού φορέα στη διαδικασία προσφοράς και διανομής.
- (56) Οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να φέρουν την ευθύνη για τη συμμόρφωση των προϊόντων και των υπηρεσιών, σε σχέση με τους αντίστοιχους ρόλους τους στην αλυσίδα εφοδιασμού, έτσι ώστε να διασφαλίζουν υψηλό επίπεδο προστασίας της προσβασιμότητας και να εγγυώνται θεμιτό ανταγωνισμό στην αγορά της Ένωσης.
- (57) Οι υποχρεώσεις της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να ισχύουν και για τους οικονομικούς φορείς από τον δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα.
- (58) Ο κατασκευαστής, επειδή γνωρίζει λεπτομερώς τη διαδικασία σχεδιασμού και παραγωγής, είναι ο πλέον ενδεδειγμένος για να πραγματοποιεί ολόκληρη τη διαδικασία αξιολόγησης της συμμόρφωσης. Την ευθύνη για τη συμμόρφωση των προϊόντων φέρει μεν ο κατασκευαστής, ωστόσο ο ρόλος των αρχών εποπτείας της αγοράς θα πρέπει να είναι καθοριστικός όσον αφορά τον έλεγχο του κατά πόσον τα προϊόντα που διατίθενται στην Ένωση κατασκευάζονται σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ένωσης.
- (59) Οι εισαγωγείς και οι διανομείς θα πρέπει να συμμετέχουν σε καθήκοντα εποπτείας της αγοράς που εκτελούνται από τις εθνικές αρχές και θα πρέπει να συμμετέχουν ενεργά παρέχοντας στις αρμόδιες αρχές όλες τις αναγκαίες πληροφορίες που αφορούν το εκάστοτε προϊόν.
- (60) Οι εισαγωγείς θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι τα προϊόντα από τρίτες χώρες που εισέρχονται στην αγορά της Ένωσης συμμορφώνονται με την παρούσα οδηγία και, ιδίως, ότι οι κατασκευαστές έχουν διενεργήσει τις κατάλληλες διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης όσον αφορά τα εν λόγω προϊόντα.
- (61) Κατά τη διάθεση προϊόντος στην αγορά, οι εισαγωγείς θα πρέπει να σημειώνουν επί του προϊόντος το όνομά τους, την καταχωρημένη εμπορική επωνυμία ή το καταχωρημένο εμπορικό σήμα τους, και τη διεύθυνση στην οποία μπορεί κάποιος να επικοινωνήσει μαζί τους.

⁽¹⁶⁾ Οδηγία 93/42/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1993, περί των ιατροτεχνολογικών προϊόντων (ΕΕ L 169 της 12.7.1993, σ. 1).

⁽¹⁷⁾ Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36).

⁽¹⁸⁾ Απόφαση αριθ. 768/2008/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, για κοινό πλαίσιο εμπορίας των προϊόντων και για την κατάργηση της απόφασης 93/465/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 218 της 13.8.2008, σ. 82).

- (62) Οι διανομείς πρέπει να εξασφαλίζουν ότι ο τρόπος με τον οποίο χειρίζονται το προϊόν δεν επηρεάζει αρνητικά τη συμμόρφωση του προϊόντος με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας.
- (63) Κάθε οικονομικός φορέας, είτε διαθέτει προϊόν στην αγορά με τη δική του επωνυμία ή εμπορικό σήμα είτε τροποποιεί προϊόν που έχει ήδη διατεθεί στην αγορά κατά τρόπον ώστε να ενδέχεται να επηρεάζεται η συμμόρφωση προς τις εφαρμοστέες απαιτήσεις, θα πρέπει να λογίζεται ως ο κατασκευαστής και να αναλαμβάνει τις υποχρεώσεις του κατασκευαστή.
- (64) Για λόγους αναλογικότητας, οι απαιτήσεις προσβασιμότητας θα πρέπει να εφαρμόζονται μόνο στον βαθμό που δεν συνεπάγονται δυσανάλογη επιβάρυνση για τον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα, ή στο βαθμό που δεν απαιτούν σημαντική αλλαγή στα προϊόντα και τις υπηρεσίες που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε θεμελιώδη μεταβολή τους υπό το πρίσμα της παρούσας οδηγίας. Θα πρέπει ωστόσο να τεθούν σε εφαρμογή μηχανισμοί ελέγχου για να εξακριβώνεται η ορθή εξαίρεση από την εφαρμογή των απαιτήσεων προσβασιμότητας.
- (65) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να ακολουθεί την αρχή «προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις» και να λαμβάνει υπόψη τη διοικητική επιβάρυνση που αντιμετωπίζουν οι ΜΜΕ. Θα πρέπει να καθορίσει ήπιους κανόνες όσον αφορά την αξιολόγηση της συμμόρφωσης και να προβλέψει ρήτρες διασφάλισης για τους οικονομικούς φορείς αντί γενικών εξαιρέσεων και παρεκκλίσεων για τις εν λόγω επιχειρήσεις. Κατά συνέπεια, κατά τον καθορισμό των κανόνων για την επιλογή και την εφαρμογή των πλέον κατάλληλων διαδικασιών αξιολόγησης της συμμόρφωσης, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η κατάσταση των ΜΜΕ, και οι υποχρεώσεις για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας θα πρέπει να περιορίζονται στον βαθμό που δεν συνιστούν δυσανάλογη επιβάρυνση για τις ΜΜΕ. Επιπλέον, οι αρχές εποπτείας της αγοράς θα πρέπει να λειτουργούν αναλόγως με το μέγεθος των επιχειρήσεων και τη φύση της μικρής εν σειρά ή μη εν σειρά συγκεκριμένης παραγωγής, χωρίς να δημιουργούνται περιττά εμπόδια για τις ΜΜΕ και χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η προστασία του δημοσίου συμφέροντος.
- (66) Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας θα επέβαλαν δυσανάλογη επιβάρυνση των οικονομικών φορέων, οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να απαιτείται να συμμορφώνονται προς αυτές μόνο στον βαθμό που δεν συνεπάγονται δυσανάλογη επιβάρυνση. Σε αυτές τις δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, δεν θα ήταν ευλόγως εφικτό για έναν οικονομικό φορέα να εφαρμόσει πλήρως μία ή περισσότερες από τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας. Ωστόσο, ο οικονομικός φορέας οφείλει να προσφέρει σε κάθε υπηρεσία ή προϊόν που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας όσο το δυνατόν μεγαλύτερη προσβασιμότητα, με την εφαρμογή των απαιτήσεων αυτών, εφόσον δεν συνεπάγονται δυσανάλογη επιβάρυνση. Όσες απαιτήσεις προσβασιμότητας δεν θεωρήθηκαν από τον οικονομικό φορέα ότι συνεπάγονται δυσανάλογη επιβάρυνση θα πρέπει να εφαρμόζονται στο ακέραιο. Οι εξαιρέσεις στη συμμόρφωση προς μία ή περισσότερες απαιτήσεις προσβασιμότητας λόγω της δυσανάλογης επιβάρυνσης δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τα όρια του απολύτως αναγκαίου για τον περιορισμό της επιβάρυνσης αναφορικά με το συγκεκριμένο προϊόν ή υπηρεσία σε κάθε μεμονωμένη περίπτωση. Ως μέτρα που θα συνεπάγονταν δυσανάλογη επιβάρυνση θα πρέπει να νοούνται μέτρα τα οποία θα επέβαλλαν υπερβολική οργανωτική ή πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση στον οικονομικό φορέα, λαμβάνοντας εντούτοις υπόψη το πιθανό όφελος για τα άτομα με αναπηρίες σε συμμόρφωση με τα κριτήρια που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία. Θα πρέπει να οριστούν κριτήρια βασισμένα σε αυτές τις εκτιμήσεις προκειμένου να επιτραπεί στους οικονομικούς φορείς και τις σχετικές αρχές να συγκρίνουν τις διάφορες καταστάσεις και να εκτιμούν με συστηματικό τρόπο αν υφίσταται δυσανάλογη επιβάρυνση. Μόνο θεμιτοί λόγοι θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την εκτίμηση του βαθμού στον οποίον οι απαιτήσεις προσβασιμότητας δεν μπορούν να ικανοποιηθούν λόγω του ότι θα συνεπάγονταν δυσανάλογη επιβάρυνση. Η μη απόδοση προτεραιότητας, η έλλειψη χρόνου ή γνώσης δεν θα πρέπει να θεωρούνται θεμιτοί λόγοι.
- (67) Η συνολική εκτίμηση της δυσανάλογης επιβάρυνσης θα πρέπει να γίνεται με τη χρήση των κριτηρίων που καθορίζονται στο παράρτημα VI. Η εκτίμηση της δυσανάλογης επιβάρυνσης τεκμηριώνεται από τον οικονομικό φορέα, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών κριτηρίων. Οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να ανανεώνουν την εκτίμησή τους της δυσανάλογης επιβάρυνσης μετά την παρέλευση κάθε πενταετίας τουλάχιστον.
- (68) Ο οικονομικός φορέας θα πρέπει να ενημερώνει τις σχετικές αρχές ότι βασίστηκε στις διατάξεις της παρούσας οδηγίας περί θεμελιώδους μεταβολής και/ή δυσανάλογης επιβάρυνσης. Μόνον κατόπιν σχετικού αιτήματος των σχετικών αρχών ο οικονομικός φορέας θα πρέπει να παρέχει αντίγραφο της εκτίμησης με την οποία θα εξηγούνται οι λόγοι για τους οποίους το προϊόν ή η υπηρεσία του δεν παρουσιάζει πλήρη προσβασιμότητα και θα τεκμηριώνεται η δυσανάλογη επιβάρυνση ή η θεμελιώδης μεταβολή ή αμότερες.
- (69) Εάν, με βάση την απαιτούμενη εκτίμηση, οι πάροχοι υπηρεσιών καταλήξουν στο συμπέρασμα ότι θα αποτελούσε δυσανάλογη επιβάρυνση να απαιτηθεί όλα τα τεμαχικά αυτοεξυπηρέτησης, τα οποία χρησιμοποιούνται για την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στην παρούσα οδηγία, να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας, και πάλι οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να εφαρμόζουν αυτές τις απαιτήσεις στον βαθμό που οι απαιτήσεις αυτές δεν συνεπάγονται τέτοια δυσανάλογη επιβάρυνση. Κατά συνέπεια, οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να εκτιμούν τον βαθμό στον οποίο ένα περιορισμένο επίπεδο προσβασιμότητας σε όλα τα τεμαχικά αυτοεξυπηρέτησης ή σε περιορισμένο αριθμό πλήρως προσβάσιμων τεμαχικών αυτοεξυπηρέτησης θα τους βοηθούσε να αποφύγουν να επιτρέψει δυσανάλογη επιβάρυνση η οποία αλλιώς θα τους επιβαλλόταν, και θα πρέπει να απαιτείται να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας μόνο κατά τον ίδιο βαθμό.

- (70) Οι πολύ μικρές επιχειρήσεις διακρίνονται από όλες τις άλλες επιχειρήσεις από τους περιορισμένους ανθρώπινους πόρους, τον περιορισμένο ετήσιο κύκλο εργασιών ή ετήσιο ισολογισμό. Το βάρος της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις αποσχολεί επομένως, κατά κανόνα, μεγαλύτερο μερίδιο των οικονομικών και ανθρώπινων πόρων τους σε σύγκριση με άλλες επιχειρήσεις και είναι πιο πιθανό να αποτελέσει δυσανάλογο μερίδιο των δαπανών. Σημαντικό ποσοστό των δαπανών για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις προέρχεται από τη συμπλήρωση ή την τήρηση εγγράφων και αρχείων προκειμένου να αποδεικνύουν τη συμμόρφωση με τις διάφορες απαιτήσεις που καθορίζονται στο δίκαιο της Ένωσης. Ενώ όλοι οι οικονομικοί φορείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να είναι σε θέση να εκτιμούν την αναλογικότητα της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας και θα πρέπει να συμμορφώνονται με αυτές μόνο στον βαθμό που δεν είναι δυσανάλογες, η απαίτηση μιας τέτοιας εκτίμησης από τις πολύ μικρές επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες θα συνιστούσε από μόνη της δυσανάλογη επιβάρυνση. Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις της παρούσας οδηγίας δεν θα πρέπει συνεπώς να ισχύουν για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες εντός του πεδίου εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.
- (71) Για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις οι οποίες έχουν σχέση με προϊόντα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να προβλέπονται λιγότερο αυστηρές απαιτήσεις και υποχρεώσεις στην παρούσα οδηγία προκειμένου να μειώνεται ο διοικητικός φόρτος.
- (72) Αν και ορισμένες πολύ μικρές επιχειρήσεις απαλλάσσονται από τις υποχρεώσεις της παρούσας οδηγίας, όλες οι πολύ μικρές επιχειρήσεις θα πρέπει να ενθαρρύνονται να κατασκευάζουν, να εισάγουν ή να διανέμουν προϊόντα και να παρέχουν υπηρεσίες που πληρούν τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας, ώστε να αυξάνεται η ανταγωνιστικότητα και οι προοπτικές ανάπτυξής τους στην εσωτερική αγορά. Κατά συνέπεια, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν κατευθυντήριες γραμμές και εργαλεία στις πολύ μικρές επιχειρήσεις για να διευκολύνουν την εφαρμογή των εθνικών μέτρων μεταφοράς της παρούσας οδηγίας.
- (73) Όλοι οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να ενεργούν με υπευθυνότητα και να τηρούν πλήρως τις εφαρμοστέες νομικές απαιτήσεις όταν διαθέτουν ή καθιστούν διαθέσιμα προϊόντα στην αγορά ή όταν παρέχουν υπηρεσίες στην αγορά.
- (74) Για να διευκολυνθεί η αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας είναι απαραίτητο να προβλεφθεί τεκμήριο συμμόρφωσης για προϊόντα και υπηρεσίες που συνάδουν με εθελοντικά εναρμονισμένα πρότυπα τα οποία εκδίδονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1025/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁹⁾ με σκοπό τη διατύπωση λεπτομερών τεχνικών προδιαγραφών των εν λόγω απαιτήσεων. Η Επιτροπή έχει ήδη εκδώσει μια σειρά αιτημάτων τυποποίησης προς τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης όσον αφορά την προσβασιμότητα, όπως οι εντολές τυποποίησης M/376, M/473 και M/420, τα οποία θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν για την προετοιμασία των εναρμονισμένων προτύπων.
- (75) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1025/2012 προβλέπει επίσημη διαδικασία υποβολής ενστάσεων κατά εναρμονισμένων προτύπων, όταν θεωρείται ότι τα εν λόγω πρότυπα δεν συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας.
- (76) Τα ευρωπαϊκά πρότυπα θα πρέπει να έχουν γνώμονα την αγορά, να λαμβάνουν υπόψη το δημόσιο συμφέρον και τους στόχους πολιτικής που δηλώνονται σαφώς στο αίτημα της Επιτροπής προς έναν ή περισσότερους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης να καταρτίσουν εναρμονισμένα πρότυπα, και να βασίζονται στη συναίνεση. Εάν δεν υπάρχουν εναρμονισμένα πρότυπα και όπου απαιτείται για σκοπούς εναρμόνισης της εσωτερικής αγοράς, η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να εκδίδει σε ορισμένες περιπτώσεις εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν κοινές τεχνικές προδιαγραφές για τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας. Η προσφυγή σε τεχνικές προδιαγραφές θα πρέπει να περιορίζεται σε αυτές τις περιπτώσεις. Η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να εκδίδει τεχνικές προδιαγραφές, για παράδειγμα, όταν η διαδικασία τυποποίησης δεν μπορεί να προχωρήσει λόγω της έλλειψης συναίνεσης μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών, ή όταν σημειώνονται αδικαιολόγητες καθυστερήσεις κατά τη θέσπιση ενός εναρμονισμένου προτύπου, για παράδειγμα, επειδή δεν επιτυγχάνεται η απαιτούμενη ποιότητα. Η Επιτροπή θα πρέπει να αφήνει αρκετό χρονικό διάστημα μεταξύ της έγκρισης της αίτησης σε έναν ή περισσότερους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης να καταρτίσουν εναρμονισμένα πρότυπα και να εγκρίνουν τεχνικές προδιαγραφές που σχετίζονται με την ίδια απαίτηση περί προσβασιμότητας. Δεν θα πρέπει να επιτρέπεται στην Επιτροπή να εκδίδει τεχνικές προδιαγραφές εάν δεν έχει προηγουμένως επιχειρήσει την κάλυψη των απαιτήσεων προσβασιμότητας μέσω του ευρωπαϊκού συστήματος τυποποίησης, εκτός εάν η Επιτροπή μπορεί να αποδείξει ότι οι τεχνικές προδιαγραφές πληρούν τις απαιτήσεις που ορίζονται στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1025/2012.
- (77) Προκειμένου να θεσπιστούν με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο εναρμονισμένα πρότυπα και κοινές τεχνικές προδιαγραφές που πληρούν τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες, η Επιτροπή θα πρέπει, όπου αυτό είναι δυνατόν, να συμπεριλάβει τις ευρωπαϊκές κεντρικές οργανώσεις ατόμων με αναπηρίες και όλους τους άλλους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς στη διαδικασία.

⁽¹⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1025/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με την ευρωπαϊκή τυποποίηση, την τροποποίηση των οδηγιών του Συμβουλίου 89/686/ΕΟΚ και 93/15/ΕΟΚ και των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 94/9/ΕΚ, 94/25/ΕΚ, 95/16/ΕΚ, 97/23/ΕΚ, 98/34/ΕΚ, 2004/22/ΕΚ, 2007/23/ΕΚ, 2009/23/ΕΚ και 2009/105/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 87/95/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της απόφασης αριθ. 1673/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 316 της 14.11.2012, σ. 12).

- (78) Για να εξασφαλίζεται ουσιαστική πρόσβαση στις πληροφορίες για σκοπούς εποπτείας της αγοράς, οι πληροφορίες που απαιτούνται για τη δήλωση συμμόρφωσης με όλες τις ισχύουσες πράξεις της Ένωσης θα πρέπει να καθίστανται διαθέσιμες σε ενιαία δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ. Για να μειωθεί η διοικητική επιβάρυνση για τους οικονομικούς φορείς, θα πρέπει να είναι σε θέση να περιλαμβάνουν στην ενιαία δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ όλες τις σχετικές επιμέρους δηλώσεις συμμόρφωσης.
- (79) Για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης των προϊόντων, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να χρησιμοποιεί τη διαδικασία εσωτερικού ελέγχου της παραγωγής της «ενότητας Α» που καθορίζεται στο παράρτημα II της απόφασης αριθ. 768/2008/ΕΚ, καθώς η διαδικασία αυτή δίνει τη δυνατότητα αφενός στους οικονομικούς φορείς να αποδείξουν και αφετέρου στις αρμόδιες αρχές να εξασφαλίσουν ότι τα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας χωρίς αδικαιολόγητη επιβάρυνση.
- (80) Κατά την άσκηση της εποπτείας της αγοράς για τα προϊόντα και τον έλεγχο της συμμόρφωσης των υπηρεσιών, οι αρχές θα πρέπει να ελέγχουν τις αξιολογήσεις της συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της ορθής αξιολόγησης της θεμελιώδους μεταβολής ή της δυσανάλογης επιβάρυνσης. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, οι αρχές θα πρέπει επίσης να συνεργάζονται με άτομα με αναπηρίες και με τις οργανώσεις που εκπροσωπούν τα εν λόγω άτομα και τα συμφέροντά τους.
- (81) Για τις υπηρεσίες, οι απαραίτητες πληροφορίες για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να αναφέρονται στους γενικούς όρους και προϋποθέσεις ή σε ισοδύναμο έγγραφο με την επιφύλαξη της οδηγίας 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁰⁾.
- (82) Η σήμανση CE, που δηλώνει τη συμμόρφωση προϊόντος με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας, είναι η ορατή συνέπεια ολόκληρης διαδικασίας η οποία περιλαμβάνει την αξιολόγηση της συμμόρφωσης υπό ευρεία έννοια. Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να ακολουθεί τις γενικές αρχές που διέπουν τη σήμανση CE του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²¹⁾ για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων. Εκτός από την ενωσιακή δήλωση συμμόρφωσης, ο κατασκευαστής θα πρέπει να ενημερώνει τους καταναλωτές με οικονομικά αποδοτικό τρόπο σχετικά με την προσβασιμότητα των προϊόντων του.
- (83) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 765/2008, θέτοντας τη σήμανση CE στο προϊόν ο κατασκευαστής δηλώνει ότι το προϊόν συμμορφώνεται με όλες τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας και ότι ο κατασκευαστής αναλαμβάνει πλήρως την ευθύνη.
- (84) Σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 768/2008/ΕΚ, τα κράτη μέλη έχουν την ευθύνη να εξασφαλίσουν ισχυρή και αποτελεσματική εποπτεία της αγοράς για τα προϊόντα στην επικράτειά τους και θα πρέπει να διαθέτουν επαρκείς εξουσίες και πόρους στις αρχές εποπτείας της αγοράς.
- (85) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ελέγχουν τη συμμόρφωση των υπηρεσιών με τις υποχρεώσεις της παρούσας οδηγίας και θα πρέπει να δίνουν συνέχεια στις καταγγελίες ή τις εκθέσεις που υποβάλλονται σχετικά με τη μη συμμόρφωση, ώστε να εξασφαλιστεί ότι έχουν ληφθεί διορθωτικά μέτρα.
- (86) Κατά περίπτωση, η Επιτροπή σε συνεννόηση με τους ενδιαφερομένους φορείς θα μπορούσε να εκδίδει μη δεσμευτικές κατευθυντήριες γραμμές, οι οποίες θα υποστηρίζουν τον συντονισμό μεταξύ των αρχών εποπτείας της αγοράς και των αρχών που είναι αρμόδιες για τον έλεγχο της συμμόρφωσης των υπηρεσιών. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να θεσπίζουν πρωτοβουλίες με σκοπό την ανταλλαγή πόρων και τεχνογνωσίας των αρχών.
- (87) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν ώστε οι αρχές εποπτείας της αγοράς και οι αρχές που είναι αρμόδιες για τη συμμόρφωση των υπηρεσιών να ελέγχουν τη συμμόρφωση των οικονομικών φορέων με τα κριτήρια που αναφέρονται στο παράρτημα VI σύμφωνα με τα Κεφάλαια VIII και IX. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να αναθέτουν σε ειδικευμένο οργανισμό την υλοποίηση των υποχρεώσεων των αρχών εποπτείας της αγοράς και των αρχών που είναι αρμόδιες για τη συμμόρφωση των υπηρεσιών με βάση την παρούσα οδηγία. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να αποφασίσουν ότι οι αρμοδιότητες ενός τέτοιου ειδικευμένου οργανισμού θα πρέπει να περιορίζονται στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας ή σε ορισμένα τμήματά του, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008.

⁽²⁰⁾ Οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, την τροποποίηση της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 1999/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 85/577/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 64).

⁽²¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 339/93 του Συμβουλίου (ΕΕ L 218 της 13.8.2008, σ. 30).

- (88) Θα πρέπει να καθοριστεί μια διαδικασία διασφάλισης που θα εφαρμόζεται σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ των κρατών μελών ως προς τα μέτρα που λαμβάνονται από ένα κράτος μέλος, βάσει της οποίας οι ενδιαφερόμενοι ενημερώνονται για τα μέτρα που πρόκειται να ληφθούν σχετικά με τα προϊόντα που δεν συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας. Η διαδικασία διασφάλισης θα πρέπει να παρέχει τη δυνατότητα στις αρχές που είναι αρμόδιες για την εποπτεία της αγοράς, σε συνεργασία με τους σχετικούς οικονομικούς φορείς, να ενεργούν περισσότερο έγκαιρα όσον αφορά τέτοιου είδους προϊόντα.
- (89) Εφόσον τα κράτη μέλη και η Επιτροπή συμφωνήσουν ότι είναι δικαιολογημένο το μέτρο που λαμβάνει κράτος μέλος, δεν θα απαιτείται περαιτέρω ανάμειξη της Επιτροπής, εκτός αν η μη συμμόρφωση μπορεί να αποδοθεί σε ελλείψεις ενός εναρμονισμένου προτύπου ή των τεχνικών προδιαγραφών.
- (90) Οι οδηγίες 2014/24/ΕΕ⁽²²⁾ και 2014/25/ΕΕ⁽²³⁾ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, που καθορίζουν διαδικασίες για δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμούς μελέτης για ορισμένες προμήθειες (προϊόντα), υπηρεσίες και έργα, προβλέπουν ότι, για όλες τις συμβάσεις που προορίζονται για χρήση από φυσικά πρόσωπα, είτε πρόκειται για το ευρύ κοινό είτε για το προσωπικό της αναθέτουσας αρχής, οι τεχνικές προδιαγραφές καταρτίζονται με τρόπο ώστε να λαμβάνουν υπόψη τα κριτήρια προσβασιμότητας για άτομα με αναπηρίες ή τον σχεδιασμό για όλους τους χρήστες, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις. Επιπλέον, οι εν λόγω οδηγίες καθιστούν υποχρεωτικό, εφόσον έχουν εγκριθεί υποχρεωτικές απαιτήσεις προσβασιμότητας βάσει νομικής πράξης της Ένωσης, οι τεχνικές προδιαγραφές, όσον αφορά την προσβασιμότητα για άτομα με αναπηρίες ή τον σχεδιασμό για όλους τους χρήστες, να καθορίζονται με παραπομπή στις εν λόγω απαιτήσεις. Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να θεσπίσει υποχρεωτικές απαιτήσεις προσβασιμότητας για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που καλύπτει. Για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, οι απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας δεν είναι δεσμευτικές. Ωστόσο, η χρήση αυτών των απαιτήσεων προσβασιμότητας με σκοπό να εκπληρώνονται οι σχετικές υποχρεώσεις που ορίζονται σε πράξεις της Ένωσης άλλες από την παρούσα οδηγία θα διευκολύνει την επίτευξη προσβασιμότητας και θα συμβάλλει στην ασφάλεια δικαίου και στην εναρμόνιση των απαιτήσεων προσβασιμότητας στο σύνολο της Ένωσης. Οι αρχές δεν θα πρέπει να εμποδίζονται να καθιερώνουν απαιτήσεις προσβασιμότητας που υπερβαίνουν τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που καθορίζονται στο παράρτημα Ι της παρούσας οδηγίας.
- (91) Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να μεταβάλλει τον υποχρεωτικό ή εθελοντικό χαρακτήρα των σχετικών με την προσβασιμότητα διατάξεων σε άλλες πράξεις της Ένωσης.
- (92) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνον σε διαδικασίες σύναψης συμβάσεων για τις οποίες η προκήρυξη διαγωνισμού απεστάλη ή, αν δεν προβλέπεται προκήρυξη διαγωνισμού, για τις οποίες η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας έχει κινήσει τη διαδικασία σύναψης της σύμβασης μετά την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.
- (93) Για να διασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει πράξεις κατ' εξουσιοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ όσον αφορά τα εξής: περαιτέρω καθορισμός εκείνων των απαιτήσεων προσβασιμότητας που εκ της φύσεως τους δεν μπορούν να παραγάγουν το επιδιωκόμενο αποτέλεσμά τους εάν δεν προσδιοριστούν περαιτέρω σε δεσμευτικές νομικές πράξεις της Ένωσης· την αλλαγή της περιόδου κατά τη διάρκεια της οποίας οι οικονομικοί φορείς πρέπει να είναι σε θέση να εντοπίζουν κάθε οικονομικό φορέα ο οποίος τους έχει προμηθεύσει κάποιο προϊόν ή στον οποίον προμήθευσαν αυτοί κάποιο προϊόν· περαιτέρω εξειδίκευση των σχετικών κριτηρίων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τον οικονομικό φορέα για την εκτίμηση του κατά πόσον η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας συνεπάγεται δυσανάλογη επιβάρυνση. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, οι οποίες να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου⁽²⁴⁾. Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ίση συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονες τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
- (94) Προκειμένου να εξασφαλισθούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εκτέλεση της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες όσον αφορά τις τεχνικές προδιαγραφές. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁵⁾.

⁽²²⁾ Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 65).

⁽²³⁾ Οδηγία 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 243).

⁽²⁴⁾ ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

⁽²⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

- (95) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν την ύπαρξη κατάλληλων και αποτελεσματικών μέσων για την τήρηση των διατάξεων της παρούσας οδηγίας και, ως εκ τούτου, να θεσπίσουν κατάλληλους ελεγκτικούς μηχανισμούς, όπως ο εκ των υστέρων έλεγχος από τις αρχές εποπτείας της αγοράς, προκειμένου να επαληθεύεται ότι η απαλλαγή από τις απαιτήσεις προσβασιμότητας είναι αιτιολογημένη. Κατά την αντιμετώπιση των καταγγελιών που αφορούν την προσβασιμότητα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συμμορφώνονται με τη γενική αρχή της χρηστής διοίκησης, και ιδίως με την υποχρέωση των υπαλλήλων να εξασφαλίζουν ότι η απόφαση για κάθε καταγγελία θα λαμβάνεται εντός εύλογης προθεσμίας.
- (96) Για να διευκολύνει την ενιαία εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, η Επιτροπή θα πρέπει να συγκροτήσει ομάδα εργασίας αποτελούμενη από τους ενδιαφερόμενους φορείς και αρχές ώστε να διευκολυνθεί η ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών και να παρέχονται συμβουλές. Θα πρέπει να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ των αρχών και των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρίες και των οργανώσεων που τους εκπροσωπούν, μεταξύ άλλων, για να διασφαλιστεί η συνεκτικότερη εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας όσον αφορά τις απαιτήσεις προσβασιμότητας και τον έλεγχο της εφαρμογής των σχετικών με τη θεμελιώδη μεταβολή και δυσανάλογη επιβάρυνση διατάξεων.
- (97) Δεδομένου του ισχύοντος νομικού πλαισίου περί των μέσων ένδικης προστασίας στους τομείς που υπάγονται στις οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ, οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας που αφορούν την επιβολή και τις κυρώσεις δεν θα πρέπει να εφαρμόζονται στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων που υπόκεινται στις υποχρεώσεις που επιβάλλονται από την παρούσα οδηγία. Η εν λόγω εξαίρεση ισχύει με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών, όπως απορρέουν από τις Συνθήκες, να λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο για να εγγυώνται την εφαρμογή και την αποτελεσματικότητα του δικαίου της Ένωσης.
- (98) Οι κυρώσεις θα πρέπει να είναι κατάλληλες σε σχέση με τη φύση των παραβάσεων και τις περιστάσεις, ώστε να μην χρησιμοποιούνται ως εναλλακτική δυνατότητα αντί της εκπλήρωσης, από τους οικονομικούς φορείς, των υποχρεώσεών τους να εξασφαλίζουν την προσβασιμότητα στα προϊόντα ή στις υπηρεσίες τους.
- (99) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι, σύμφωνα με το ισχύον δίκαιο της Ένωσης, προβλέπονται εναλλακτικοί μηχανισμοί επίλυσης διαφορών που επιτρέπουν την επίλυση κάθε εικαζόμενης μη συμμόρφωσης με την παρούσα οδηγία, πριν από την άσκηση προσφυγής ενώπιον των δικαστηρίων ή των αρμόδιων διοικητικών φορέων.
- (100) Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση της 28ης Σεπτεμβρίου 2011 των κρατών μελών και της Επιτροπής σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα ⁽²⁶⁾, τα κράτη μέλη ανέλαβαν να συνοδεύουν, σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, την κοινοποίηση των μέτρων μεταφοράς στο εθνικό τους δίκαιο από ένα ή περισσότερα έγγραφα στα οποία θα επεξηγείται η σχέση μεταξύ των συστατικών στοιχείων μιας οδηγίας και των αντίστοιχων μερών των πράξεων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο. Για την παρούσα οδηγία ο νομοδότης εκτιμά ότι η διαβίβαση των εγγράφων αυτών είναι δικαιολογημένη.
- (101) Προκειμένου να δοθεί στους παρόχους υπηρεσιών αρκετός χρόνος ώστε να προσαρμοστούν στις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας, είναι αναγκαίο να προβλεφθεί μεταβατική περίοδος πέντε ετών μετά την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, κατά τη διάρκεια της οποίας προϊόντα που χρησιμοποιούνται για την παροχή υπηρεσίας και διατέθηκαν στην αγορά πριν από την εν λόγω ημερομηνία δεν χρειάζεται να συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας, εκτός εάν αντικατασταθούν από τους παρόχους της υπηρεσίας κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου. Δεδομένου του κόστους και της μακράς διάρκειας ζωής των τερματικών αυτοεξυπηρέτησης, είναι σκόπιμο να προβλεφθεί ότι, όταν τα τερματικά αυτά χρησιμοποιούνται για την παροχή υπηρεσιών, μπορούν να εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούνται μέχρι το τέλος της οικονομικής τους ζωής, εφόσον δεν έχουν αντικατασταθεί κατά τη διάρκεια αυτού του διαστήματος, αλλά όχι για περισσότερο από 20 έτη.
- (102) Οι απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να εφαρμόζονται σε προϊόντα που διατίθενται στην αγορά και σε υπηρεσίες που παρέχονται από την ημερομηνία εφαρμογής των εθνικών μέτρων για τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας, συμπεριλαμβανομένων μεταχειρισμένων προϊόντων που εισάγονται από τρίτη χώρα και διατίθενται στην αγορά μετά την εν λόγω ημερομηνία.
- (103) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και συνάδει με τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Χάρτης»). Ειδικότερα, η παρούσα οδηγία αποσκοπεί στη διασφάλιση πλήρους σεβασμού του δικαιώματος των ατόμων με αναπηρίες να επωφελούνται μέτρων που έχουν σχεδιαστεί για να τους εξασφαλίζουν αυτονομία, κοινωνική και επαγγελματική ένταξη και συμμετοχή στη ζωή της κοινότητας, καθώς και στην πρόωθηση της εφαρμογής των άρθρων 21, 25 και 26 του Χάρτη.
- (104) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, η εξάλειψη δηλαδή των εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία ορισμένων προσβάσιμων προϊόντων και υπηρεσιών, για τη συμβολή στην ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη διότι απαιτείται η εναρμόνιση των διαφορετικών κανόνων που υπάρχουν σήμερα στα αντίστοιχα νομικά τους συστήματα, μπορεί, όμως, μέσω του καθορισμού απαιτήσεων προσβασιμότητας και κοινών κανόνων για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση μπορεί να θεσπίσει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στο εν λόγω άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν βγαίνει πέραν αυτού που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του εν λόγω στόχου,

⁽²⁶⁾ ΕΕ C 369 της 17.12.2011, σ. 14.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Ο σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι να συμβάλει στην ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς μέσω της προσέγγισης των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών όσον αφορά τις απαιτήσεις προσβασιμότητας για ορισμένα προϊόντα και υπηρεσίες ιδίως με την εξάλειψη και πρόληψη φραγμών στην ελεύθερη κυκλοφορία των καλυπτόμενων από την παρούσα οδηγία προϊόντων και υπηρεσιών οι οποίοι προκύπτουν από αποκλίνουσες απαιτήσεις προσβασιμότητας εντός των κρατών μελών.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στα ακόλουθα προϊόντα, τα οποία διατίθενται στην αγορά μετά τις 28 Ιουνίου 2025:
  - α) υλικά συστήματα πληροφορικής γενικής χρήσης από τους καταναλωτές και λειτουργικά συστήματα για τα εν λόγω υλικά συστήματα·
  - β) τα ακόλουθα τερματικά αυτοεξυπηρέτησης:
    - i) τερματικά πληρωμών·
    - ii) τα ακόλουθα τερματικά αυτοεξυπηρέτησης που προορίζονται ειδικά για την παροχή υπηρεσιών που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία:
      - αυτόματες ταμειακές μηχανές,
      - μηχανήματα έκδοσης εισιτηρίων,
      - μηχανήματα ελέγχου εισιτηρίων,
      - διαδραστικά τερματικά αυτοεξυπηρέτησης που παρέχουν πληροφορίες, εκτός από τα τερματικά που εγκαθίστανται ως αναπόσπαστα τμήματα οχημάτων, αεροσκαφών, πλοίων ή τροχαίου υλικού,
  - γ) τερματικός εξοπλισμός καταναλωτών με διαδραστικές υπολογιστικές δυνατότητες που χρησιμοποιείται για την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών·
  - δ) ο τερματικός εξοπλισμός καταναλωτών με διαδραστική υπολογιστική δυνατότητα που χρησιμοποιείται για την πρόσβαση σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων· και
  - ε) συσκευές ανάγνωσης ηλεκτρονικών βιβλίων·
2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 32 της παρούσας οδηγίας, η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στις ακόλουθες υπηρεσίες, οι οποίες παρέχονται στους καταναλωτές μετά τις 28 Ιουνίου 2025:
  - α) υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών πλην των υπηρεσιών μετάδοσης οι οποίες χρησιμοποιούνται για την παροχή υπηρεσιών μεταξύ μηχανών·
  - β) υπηρεσίες που παρέχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων·
  - γ) τα ακόλουθα στοιχεία των υπηρεσιών επιβατικών μεταφορών με αεροπορικά μέσα, λεωφορεία, σιδηροδρομικά και πλωτά μέσα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες αστικών, προαστιακών και περιφερειακών υπηρεσιών μεταφορών για τις οποίες ισχύουν μόνον τα στοιχεία του σημείου ν:
    - i) δικτυακούς τόπους·
    - ii) υπηρεσίες για φορητές συσκευές, συμπεριλαμβανομένων των φορητών εφαρμογών·
    - iii) ηλεκτρονικά εισιτήρια και υπηρεσίες ηλεκτρονικής έκδοσης εισιτηρίων·
    - iv) μετάδοση πληροφοριών σχετικά με υπηρεσίες μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των ταξιδιωτικών πληροφοριών σε πραγματικό χρόνο· προκειμένου για τις οθόνες πληροφοριών, αφορά μόνον τις διαδραστικές οθόνες που βρίσκονται εντός του εδάφους της Ένωσης· και

- ν) διαδραστικά τερματικά αυτοεξυπηρέτησης που βρίσκονται εντός του εδάφους της Ένωσης, πλην όσων είναι εγκατεστημένα ως αναπόσπαστα τμήματα οχημάτων, αεροσκαφών, πλοίων ή τροχαίου υλικού που χρησιμοποιείται στην παροχή οποιουδήποτε τμήματος των εν λόγω υπηρεσιών επιβατικών μεταφορών.
- δ) τραπεζικές υπηρεσίες για καταναλωτές·
- ε) ηλεκτρονικά βιβλία και υλικό εξοπλισμό που προορίζεται ειδικά για αυτά· και
- στ) υπηρεσίες ηλεκτρονικού εμπορίου.
3. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στην απάντηση των επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης προς τον ενιαίο ευρωπαϊκό αριθμό έκτακτης ανάγκης 112.
4. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στο ακόλουθο περιεχόμενο δικτυακών τόπων και φορητών εφαρμογών:
- α) προεγγεγραμμένα μέσα με διάσταση χρόνου που δημοσιεύθηκαν πριν τις 28 Ιουνίου 2025·
- β) μορφότυποι αρχείου γραφείου που δημοσιεύθηκαν πριν τις 28 Ιουνίου 2025·
- γ) επιγραμμικούς χάρτες και υπηρεσίες χαρτογράφησης, εφόσον παρέχονται αναγκαίες πληροφορίες με προσβάσιμο ψηφιακό τρόπο για χάρτες που προορίζονται για χρήσεις πλοήγησης·
- δ) περιεχόμενο τρίτων που ούτε χρηματοδοτείται ούτε αναπτύσσεται από τον οικονομικό φορέα, ούτε είναι υπό τον έλεγχό του·
- ε) το περιεχόμενο των δικτυακών τόπων και των φορητών εφαρμογών που χαρακτηρίζονται ως αρχεία, υπό την έννοια ότι αυτοί περιέχουν μόνο περιεχόμενο που δεν επικαιροποιείται ή μετά τις 28 Ιουνίου 2025.
5. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της οδηγίας (ΕΕ) 2017/1564 και του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1563.

Άρθρο 3

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) ως «άτομα με αναπηρίες» νοούνται άτομα με μακροχρόνιες σωματικές, ψυχικές, νοητικές ή αισθητηριακές διαταραχές οι οποίες σε αλληλεπίδραση με διάφορα εμπόδια δύναται να παρεμποδίσουν την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή τους στην κοινωνία σε ίση βάση με τους άλλους·
- 2) ως «προϊόν» νοείται ουσία, παρασκεύασμα ή αγαθό που παράγεται μέσω μεταποιητικής διεργασίας, εκτός από τα τρόφιμα, τις ζωοτροφές, τα ζώα φυτά και ζώα, τα προϊόντα ανθρώπινης προέλευσης και τα προϊόντα φυτών και ζώων που σχετίζονται άμεσα με τη μελλοντική αναπαραγωγή τους·
- 3) ως «υπηρεσία» νοείται υπηρεσία κατά την έννοια του άρθρου 4 σημείο 1 της οδηγίας 2006/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁷⁾·
- 4) ως «πάροχος υπηρεσιών» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παρέχει μια υπηρεσία στην αγορά της Ένωσης ή προβαίνει σε προσφορές για την παροχή τέτοιας υπηρεσίας για τους καταναλωτές στην Ένωση·
- 5) ως «υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων» νοούνται υπηρεσίες σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 1 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας αριθ. 2010/13/ΕΕ·
- 6) ως «υπηρεσίες που παρέχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων» νοούνται υπηρεσίες που μεταδίδονται μέσω δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών που χρησιμοποιούνται για την ταυτοποίηση, την επιλογή, τη λήψη πληροφοριών και την παρακολούθηση υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων και όλων των παρεχόμενων χαρακτηριστικών, όπως η εμφάνιση υποτίτλων για τα κωφά και βαρήκοα άτομα, η ακουστική περιγραφή, οι εκφωνούμενοι υπότιτλοι και η διερμηνεία στη νοηματική γλώσσα, που προκύπτουν από την εφαρμογή των μέτρων τα οποία αποσκοπούν να καταστήσουν τις υπηρεσίες προσβάσιμες, όπως ορίζει το άρθρο 7 της οδηγίας 2010/13/ΕΕ· και ο παρών ορισμός και περιλαμβάνει ηλεκτρονικούς οδηγούς προγραμμάτων (EPG)·
- 7) ως «καταναλωτικός τερματικός εξοπλισμός με διαδραστική υπολογιστική ικανότητα που χρησιμοποιείται για την παροχή πρόσβασης σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων» νοείται κάθε είδους εξοπλισμός του οποίου κύριος σκοπός είναι να παρέχει πρόσβαση σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων·

⁽²⁷⁾ Οδηγία 2006/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά (ΕΕ L 376 της 27.12.2006, σ. 36).

- 8) ως «υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών» νοείται η υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972·
- 9) ως «υπηρεσίες πλήρους συνομιλίας» νοούνται οι υπηρεσίες πλήρους συνομιλίας όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 35 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972·
- 10) ως «κέντρο λήψης κλήσεων έκτακτης ανάγκης» ή «» νοείται το κέντρο λήψης κλήσεων έκτακτης ανάγκης ή PSAP όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 36 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972·
- 11) ως «πλέον κατάλληλο PSAP» νοείται το πλέον κατάλληλο PSAP όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 37 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972·
- 12) ως «επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης» νοούνται οι επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 38 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972·
- 13) «υπηρεσία έκτακτης ανάγκης» νοείται η υπηρεσία έκτακτης ανάγκης όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 39 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972·
- 14) ως «κείμενο σε πραγματικό χρόνο» νοείται συνομιλία μέσω κειμένου από ένα σημείο σε άλλο ή τηλεδιασκέψεις πολλαπλών σημείων όπου το κείμενο που εισάγεται αποστέλλεται το ένα στοιχείο μετά το άλλο κατά τέτοιον τρόπο ώστε η επικοινωνία να γίνεται αντιληπτή από τον χρήστη ως συνεχής διεργασία·
- 15) ως «διαθεσιμότητα στην αγορά» νοείται κάθε προσφορά προϊόντος για διανομή, κατανάλωση ή χρήση στην αγορά της Ένωσης στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας, είτε έναντι αντιτίμου είτε δωρεάν·
- 16) ως «διάθεση στην αγορά» νοείται η πρώτη φορά κατά την οποία προϊόν καθίσταται διαθέσιμο στην αγορά της Ένωσης·
- 17) ως «κατασκευαστής» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατασκευάζει ένα προϊόν ή αναθέτει σε άλλους τον σχεδιασμό ή την κατασκευή ενός προϊόντος και το προωθεί στην αγορά υπό την επωνυμία ή το εμπορικό σήμα του·
- 18) ως «εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, εγκατεστημένο στην Ένωση, που έχει λάβει γραπτή εντολή από κατασκευαστή να ενεργεί εξ ονόματός του για την εκτέλεση συγκεκριμένων καθηκόντων·
- 19) ως «εισαγωγέας» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο εγκατεστημένο στην Ένωση που διαθέτει προϊόν τρίτης χώρας στην αγορά της Ένωσης·
- 20) ως «διανομέας» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο στην αλυσίδα εφοδιασμού, άλλο από τον κατασκευαστή ή τον εισαγωγέα, το οποίο καθιστά ένα προϊόν διαθέσιμο στην αγορά·
- 21) ως «οικονομικός φορέας» νοείται ο κατασκευαστής, ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος, ο εισαγωγέας, ο διανομέας ή ο πάροχος υπηρεσιών·
- 22) ως «καταναλωτής» νοείται κάθε φυσικό πρόσωπο που αγοράζει το σχετικό προϊόν ή είναι αποδέκτης της σχετικής υπηρεσίας για σκοπούς άσχετους με τις εμπορικές, επιχειρηματικές, βιοτεχνικές δραστηριότητές του ή το επάγγελμά του·
- 23) ως «πολύ μικρή επιχείρηση» νοείται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 10 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια EUR ή με συνολικό ετήσιο ισολογισμό που δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια EUR·
- 24) ως «μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις» (ΜΜΕ) νοούνται οι επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια EUR ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια EUR, εξαιρουμένων όμως των πολύ μικρών επιχειρήσεων·
- 25) ως «εναρμονισμένο πρότυπο» νοείται ένα εναρμονισμένο πρότυπο όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1025/2012·
- 26) ως «κοινή τεχνική προδιαγραφή» νοείται η τεχνική προδιαγραφή όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1025/2012, που παρέχει ένα μέσο συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ισχύουν για ένα προϊόν ή μια υπηρεσία·
- 27) ως «απόσυρση» νοείται κάθε μέτρο που αποσκοπεί να αποτρέψει τη διαθεσιμότητα στην αγορά προϊόντος από την αλυσίδα εφοδιασμού·

- 28) «τραπεζικές υπηρεσίες για καταναλωτές» νοείται η παροχή στους καταναλωτές των ακόλουθων τραπεζικών και χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών:
- α) συμβάσεις πίστωσης που καλύπτονται από την οδηγία 2008/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁸⁾ ή από την οδηγία 2014/17/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁹⁾.
  - β) υπηρεσίες που ορίζονται στα σημεία 1, 2, 4 και 5 του τμήματος Α και στα σημεία 1, 2, 4 και 5 του τμήματος Β του παραρτήματος Ι της οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³⁰⁾.
  - γ) υπηρεσίες πληρωμών σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 4 σημείο 3 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³¹⁾.
  - δ) υπηρεσίες που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 3 της οδηγίας 2014/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³²⁾ και
  - ε) το ηλεκτρονικό χρήμα, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 2 η2 οδηγίας 2009/110/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³³⁾.
- 29) ως «τεματικό πληρωμών» νοείται συσκευή της οποίας κύριος σκοπός είναι να επιτρέπει τη διενέργεια πληρωμών με τη χρήση μέσων πληρωμών όπως ορίζονται στο άρθρο 4 σημείο 14 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366 σε υλικό σημείο πώλησης αλλά όχι σε εικονικό περιβάλλον.
- 30) ως «υπηρεσίες ηλεκτρονικού εμπορίου» νοούνται οι υπηρεσίες που παρέχονται εξ αποστάσεως μέσω δικτυακών τόπων και υπηρεσιών που βασίζονται σε φορητές συσκευές, με ηλεκτρονικά μέσα και κατόπιν ατομικού αιτήματος καταναλωτή, με σκοπό τη σύναψη συμβάσεως καταναλωτών.
- 31) ως «υπηρεσίες αεροπορικών μεταφορών επιβατών» νοούνται εμπορικές υπηρεσίες αεροπορικών μεταφορών επιβατών όπως ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο ιβ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2006, σε περίπτωση αναχώρησης ή διέλευσης από ή άφιξης σε αερολιμένα ευρισκόμενο στην επικράτεια κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένων πτήσεων που αναχωρούν από αερολιμένα ευρισκόμενο σε τρίτη χώρα προς αερολιμένα ευρισκόμενο στην επικράτεια κράτους μέλους, όταν οι υπηρεσίες παρέχονται από ενωσιακούς αερομεταφορείς.
- 32) ως «υπηρεσίες μεταφορών επιβατών με λεωφορεία» νοούνται οι υπηρεσίες που καλύπτονται από το άρθρο 2 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 181/2011.
- 33) ως «υπηρεσίες σιδηροδρομικών μεταφορών επιβατών» νοούνται όλες οι υπηρεσίες σιδηροδρομικών μεταφορών επιβατών, όπως αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1371/2007, εξαιρουμένων των υπηρεσιών που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 του ίδιου κανονισμού.
- 34) ως «υπηρεσίες πλωτών μεταφορών επιβατών» νοούνται οι επιβατικές υπηρεσίες που καλύπτονται από το άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1177/2010 με εξαίρεση τις υπηρεσίες που καλύπτονται από το άρθρο 2 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού.
- 35) ως «υπηρεσίες αστικών και προαστιακών μεταφορών» νοούνται οι αστικές και προαστιακές υπηρεσίες όπως ορίζονται στο άρθρο 3 σημείο 6 της οδηγίας 2012/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³⁴⁾ για τους σκοπούς όμως της παρούσας οδηγίας περιλαμβάνουν μόνο τους ακόλουθους τρόπους μεταφοράς: τρένο, λεωφορείο και πούλμαν, μετρό, τραμ και τρόλεϊ.

⁽²⁸⁾ Οδηγία 2008/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2008, για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και την κατάργηση της οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 133 της 22.5.2008, σ. 66).

⁽²⁹⁾ Οδηγία 2014/17/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία και την τροποποίηση των οδηγιών 2008/48/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 (ΕΕ L 60 της 28.2.2014, σ. 34).

⁽³⁰⁾ Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της οδηγίας 2011/61/ΕΕ (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 349).

⁽³¹⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2015 σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 2002/65/ΕΚ, 2009/110/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και την κατάργηση της οδηγίας 2007/64/ΕΚ (ΕΕ L 337 της 23.12.2015, σ. 35).

⁽³²⁾ Οδηγία 2014/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, για τη συγκρισιμότητα των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών, την αλλαγή λογαριασμού πληρωμών και την πρόσβαση σε λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά (ΕΕ L 257 της 28.8.2014, σ. 214).

⁽³³⁾ Οδηγία 2009/110/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για την ανάληψη, άσκηση και προληπτική εποπτεία της δραστηριότητας ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος, την τροποποίηση των οδηγιών 2005/60/ΕΚ και 2006/48/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 2000/46/ΕΚ (ΕΕ L 267 της 10.10.2009, σ. 7).

⁽³⁴⁾ Οδηγία 2012/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 2012, για τη δημιουργία ενιαίου ευρωπαϊκού σιδηροδρομικού χώρου (ΕΕ L 343 της 14.12.2012, σ. 32).

- 36) ως «υπηρεσίες περιφερειακών μεταφορών» νοούνται οι περιφερειακές υπηρεσίες όπως ορίζονται στο άρθρο 3 σημείο 7 της οδηγίας 2012/34/ΕΕ· για τους σκοπούς όμως της παρούσας οδηγίας περιλαμβάνουν μόνο τους ακόλουθους τρόπους μεταφοράς: τρένο, λεωφορείο και πούλμαν, μετρό, τραμ και τρόλεϊ·
- 37) ως «υποστηρικτική τεχνολογία» νοείται κάθε στοιχείο, τμήμα εξοπλισμού, υπηρεσία ή προϊόν συστήματος που περιλαμβάνει λογισμικό το οποίο χρησιμοποιείται για να αυξηθούν, να διατηρηθούν, να υποκατασταθούν ή να βελτιωθούν οι λειτουργικές δυνατότητες των ατόμων με αναπηρίες ή για την ανακούφιση και αντιστάθμιση των αναπηριών και των περιορισμών δραστηριότητας ή συμμετοχής·
- 38) ως «λειτουργικό σύστημα» νοείται το λογισμικό, το οποίο, μεταξύ άλλων, υποστηρίζει τη διασύνδεση του περιφερειακού υλικού εξοπλισμού, προγραμματίζει καθήκοντα, κατανέμει αποθήκευση, και παρουσιάζει στον χρήστη μια προεπιλεγμένη διεπαφή όταν δεν βρίσκεται σε λειτουργία κανένα πρόγραμμα εφαρμογής, συμπεριλαμβανομένων των διεπαφών γραφικών των χρηστών, είτε το εν λόγω λογισμικό αποτελεί αναπόσπαστο μέρος υλικού συστήματος πληροφορικής γενικής χρήσης από τους καταναλωτές, είτε αποτελεί άλλου είδους αυτοτελές λογισμικό που προορίζεται να λειτουργεί σε υλικό σύστημα πληροφορικής γενικής χρήσης από τους καταναλωτές αλλά εξαιρουμένων των φορτωτών λειτουργικού συστήματος, των βασικών συστημάτων εισροής/εκροής ή του λοιπού υλικού λογισμικού που απαιτείται κατά την εκκίνηση ή την εγκατάσταση του λειτουργικού συστήματος·
- 39) ως «υλικό σύστημα πληροφορικής για γενική χρήση από τους καταναλωτές» νοείται ο συνδυασμός υλικού εξοπλισμού που συνιστά έναν πλήρη υπολογιστή και χαρακτηρίζεται από την πολυλειτουργική του φύση, την ικανότητά του να εκτελεί, με το κατάλληλο λογισμικό, τις περισσότερες κοινές υπολογιστικές εργασίες που ζητούν οι καταναλωτές και προορίζεται για χρήση από καταναλωτές συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών υπολογιστών, ιδίως των επιτραπέζιων υπολογιστών, των φορητών υπολογιστών, των έξυπνων τηλεφώνων και των ταμπλετών·
- 40) ως «διαδραστική υπολογιστική ικανότητα» νοείται λειτουργία που υποστηρίζει την αλληλεπίδραση ανθρώπου-συσσκευής και επιτρέπει την επεξεργασία και τη μετάδοση δεδομένων, φωνής ή βίντεο ή οποιονδήποτε συνδυασμό των ανωτέρω·
- 41) ως «ηλεκτρονικό βιβλίο και ειδικό λογισμικό» νοείται η υπηρεσία, που συνίσταται στην παροχή ψηφιακών αρχείων που φέρουν ηλεκτρονική εκδοχή αρχείου βιβλίου, η οποία προσφέρει δυνατότητες πρόσβασης, πλοήγησης, ανάγνωσης και χρήσης και το λογισμικό –συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών για φορητές συσκευές συμπεριλαμβανομένων των εφαρμογών για φορητές συσκευές που προορίζεται ειδικά για την πρόσβαση, πλοήγηση, ανάγνωση και χρήση αυτών των ψηφιακών αρχείων και δεν περιλαμβάνει λογισμικό που καλύπτεται από τον ορισμό στο σημείο 42·
- 42) ως «συσσκευή ανάγνωσης ηλεκτρονικών βιβλίων» νοείται ειδικός εξοπλισμός, συμπεριλαμβανομένου τόσο του υλικού εξοπλισμού όσο και του λογισμικού, που χρησιμοποιείται για πρόσβαση, πλοήγηση, ανάγνωση και χρήση αρχείων ηλεκτρονικών βιβλίων·
- 43) ως «ηλεκτρονικά εισιτήρια» νοείται κάθε σύστημα στο οποίο αποθηκεύεται ηλεκτρονικά σε υλική κάρτα μετακινήσεων ή σε άλλη συσκευή, αντί να εκτυπώνεται σε έντυπο εισιτήριο, το δικαίωμα ταξιδιού, υπό μορφή μεμονωμένων ή πολλαπλών εισιτηρίων ταξιδιού, ταξιδιωτικών συνδρομών, ή ταξιδιωτικής πίστωσης·
- 44) ως «υπηρεσίες ηλεκτρονικής έκδοσης εισιτηρίων» νοείται κάθε σύστημα στο οποίο αγοράζονται, μεταξύ άλλων σε επιγραμμικό περιβάλλον, εισιτήρια επιβατικών μεταφορών με τη χρήση συσκευής με διαδραστική υπολογιστική ικανότητα, και παραδίδονται στον αγοραστή σε ηλεκτρονική μορφή, προκειμένου να μπορούν να τυπωθούν σε χαρτί ή να εμφανιστούν με τη χρήση φορητής συσκευής με διαδραστική υπολογιστική ικανότητα στη διάρκεια του ταξιδιού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Απαιτήσεις προσβασιμότητας και ελεύθερη κυκλοφορία

Άρθρο 4

Απαιτήσεις προσβασιμότητας

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν σύμφωνα με τις παραγράφους 2, 3 και 5 του παρόντος άρθρου, και με την επιφύλαξη του άρθρου 14 ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν στην αγορά μόνον προϊόντα και παρέχουν μόνον υπηρεσίες που τηρούν τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο παράρτημα I.
  2. Όλα τα προϊόντα τηρούν τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο τμήμα I του παραρτήματος I.
- Όλα τα προϊόντα, πλην των τερματικών αυτοεξυπηρέτησης, τηρούν τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο τμήμα II του παραρτήματος I.
3. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου, όλες οι υπηρεσίες, με εξαίρεση τις υπηρεσίες αστικών και προαστιακών υπηρεσιών μεταφορών και περιφερειακών υπηρεσιών μεταφορών, τηρούν τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που αναφέρονται στο τμήμα III του παραρτήματος I.

Με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου, όλες οι υπηρεσίες τηρούν τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο τμήμα IV του παραρτήματος I.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν, υπό το πρίσμα των εθνικών συνθηκών, τη συμμόρφωση του δομημένου περιβάλλοντος που χρησιμοποιούν οι πελάτες των υπηρεσιών που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που καθορίζονται στο παράρτημα III, ώστε να μεγιστοποιηθεί η χρήση τους από άτομα με αναπηρίες.
5. Οι πολύ μικρές επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες απαλλάσσονται από την τήρηση των απαιτήσεων προσβασιμότητας που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, καθώς και από οποιαδήποτε υποχρέωση σχετικά με την τήρηση των εν λόγω απαιτήσεων.
6. Τα κράτη μέλη παρέχουν κατευθυντήριες γραμμές και εργαλεία στις πολύ μικρές επιχειρήσεις για να διευκολύνουν την εφαρμογή των εθνικών μέτρων μεταφοράς της παρούσας οδηγίας. Τα κράτη μέλη αναπτύσσουν τα εν λόγω εργαλεία σε διαβούλευση με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη.
7. Τα κράτη μέλη μπορούν να ενημερώνουν τους οικονομικούς φορείς για τα ενδεικτικά παραδείγματα που περιλαμβάνονται στο παράρτημα II, για δυνατές λύσεις που συμβάλλουν στη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις προσβασιμότητας του παραρτήματος I.
8. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η απάντηση στις επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης προς τον ενιαίο ευρωπαϊκό αριθμό έκτακτης ανάγκης 112 από το πλέον κατάλληλο PSAP τηρεί τις ειδικές απαιτήσεις προσβασιμότητας που καθορίζονται στο τμήμα V του παραρτήματος I με τον τρόπο που αρμόζει καλύτερα στην εθνική οργάνωση των συστημάτων έκτακτης ανάγκης.
9. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 26 για τη συμπλήρωση του παραρτήματος I, προσδιορίζοντας περαιτέρω τις απαιτήσεις προσβασιμότητας οι οποίες, εκ της φύσεώς τους, δεν μπορούν να παραγάγουν το επιδιωκόμενο αποτέλεσμά τους εάν δεν προσδιορίζονται περαιτέρω σε δεσμευτικές νομικές πράξεις της Ένωσης, όπως οι απαιτήσεις που αφορούν τη διαλειτουργικότητα.

Άρθρο 5

Ισχύουσα νομοθεσία της Ένωσης στον τομέα των επιβατικών μεταφορών

Υπηρεσίες που τηρούν τις απαιτήσεις σχετικά με την παροχή προσβάσιμων πληροφοριών και πληροφοριών σχετικά με την προσβασιμότητα που καθορίζονται στους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 261/2004, (ΕΚ) αριθ. 1107/2006, (ΕΚ) αριθ. 1371/2007, (ΕΕ) αριθ. 1177/2010, και (ΕΕ) αριθ. 181/2011 και σε σχετικές πράξεις εκδοθείσες βάσει της οδηγίας 2008/57/ΕΚ θεωρείται ότι συμμορφώνονται με τις αντίστοιχες απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας. Όποτε η παρούσα οδηγία προβλέπει πρόσθετες απαιτήσεις επιπλέον εκείνων που προβλέπονται στους εν λόγω κανονισμούς και στις εν λόγω πράξεις, οι πρόσθετες απαιτήσεις εφαρμόζονται πλήρως.

Άρθρο 6

Ελεύθερη κυκλοφορία

Τα κράτη μέλη δεν εμποδίζουν, για λόγους που σχετίζονται με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας, τη διάθεση στην αγορά της επικράτειάς τους προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών στην επικράτεια τους που συμμορφώνονται προς την παρούσα οδηγία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Υποχρεώσεις των οικονομικών φορέων που διαχειρίζονται προϊόντα

Άρθρο 7

Υποχρεώσεις των κατασκευαστών

1. Οι κατασκευαστές εξασφαλίζουν ότι τα προϊόντα που διαθέτουν στην αγορά είναι σχεδιασμένα και κατασκευασμένα σύμφωνα με τυχόν εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας.
  2. Οι κατασκευαστές καταρτίζουν τον τεχνικό φάκελο σύμφωνα με το παράρτημα IV και διενεργούν τη διαδικασία αξιολόγησης της συμμόρφωσης που ορίζεται στο εν λόγω παράρτημα ή αναθέτουν τη διενέργειά της.
- Όταν η συμμόρφωση προϊόντος με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας αποδεικνύεται με αυτήν τη διαδικασία, οι κατασκευαστές καταρτίζουν δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ και θέτουν τη σήμανση CE.
3. Οι κατασκευαστές διατηρούν τον τεχνικό φάκελο και τη δήλωση συμμόρφωσης ΕΚ επί πέντε έτη από τη διάθεση του προϊόντος στην αγορά.
  4. Οι κατασκευαστές εξασφαλίζουν ότι εφαρμόζονται διαδικασίες ώστε να διατηρείται η συμμόρφωση των σειρών παραγωγής προς την παρούσα οδηγία. Οι αλλαγές στο σχεδιασμό ή τα χαρακτηριστικά του προϊόντος και οι αλλαγές στα εναρμονισμένα πρότυπα ή τις τεχνικές προδιαγραφές με βάση τις οποίες δηλώνεται η συμμόρφωση προϊόντος λαμβάνονται δεόντως υπόψη.

5. Οι κατασκευαστές εξασφαλίζουν ότι τα προϊόντα τους φέρουν αριθμό τύπου, παρτίδας ή σειράς ή άλλο στοιχείο που επιτρέπει την ταύτισή τους ή, όταν δεν το επιτρέπει το μέγεθος ή η φύση του προϊόντος, εξασφαλίζουν ότι οι απαραίτητες πληροφορίες αναγράφονται στη συσκευασία ή σε έγγραφο που συνοδεύει το προϊόν.
6. Οι κατασκευαστές σημειώνουν το όνομά τους, την καταχωρισμένη εμπορική επωνυμία τους ή το καταχωρισμένο εμπορικό σήμα τους και τη διεύθυνση επικοινωνίας τους στο προϊόν ή, όταν δεν είναι δυνατόν, στη συσκευασία του ή σε έγγραφο που συνοδεύει το προϊόν. Η διεύθυνση πρέπει να υποδεικνύει ένα μοναδικό σημείο για επικοινωνία με τον κατασκευαστή. Τα στοιχεία επικοινωνίας διατυπώνονται σε γλώσσα εύκολα κατανοητή από τους τελικούς χρήστες και τις αρχές εποπτείας της αγοράς.
7. Οι κατασκευαστές εξασφαλίζουν ότι το προϊόν συνοδεύεται από οδηγίες και πληροφορίες ασφάλειας σε γλώσσα εύκολα κατανοητή από τους καταναλωτές και άλλους τελικούς χρήστες, σύμφωνα με όσα έχει ορίσει το οικείο κράτος μέλος. Οι ανωτέρω οδηγίες και πληροφορίες καθώς και κάθε επισήμανση πρέπει να είναι σαφείς, κατανοητές και εύληπτες.
8. Οι κατασκευαστές που θεωρούν ή έχουν λόγους να πιστεύουν ότι προϊόν που έχουν διαθέσει στην αγορά δεν συμμορφώνεται με την παρούσα οδηγία λαμβάνουν αμέσως τα διορθωτικά μέτρα που είναι αναγκαία για να εξασφαλίσουν τη συμμόρφωση του ή κατά περίπτωση, να το αποσύρουν. Επιπλέον, όταν το προϊόν δεν συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας, οι κατασκευαστές ενημερώνουν αμέσως σχετικά με το θέμα αυτό τις αρμόδιες εθνικές αρχές των κρατών μελών στα οποία καθίστουν διαθέσιμο το προϊόν και παραδίδουν λεπτομέρειες ιδίως για τη μη συμμόρφωση και τα διορθωτικά μέτρα που τυχόν έλαβαν. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι κατασκευαστές διατηρούν μητρώο προϊόντων τα οποία δεν συμμορφώνονται με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας, καθώς και σχετικών καταγγελιών.
9. Οι κατασκευαστές παρέχουν σε αρμόδια εθνική αρχή, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματός της, όλες τις πληροφορίες και την τεκμηρίωση που απαιτούνται για να αποδειχθεί η συμμόρφωση του προϊόντος, σε γλώσσα εύκολα κατανοητή από την εν λόγω αρχή. Συνεργάζονται με την αρχή αυτή, κατόπιν αιτήματός της, για τις ενέργειες που γίνονται ώστε να εξαιρεθεί η μη συμμόρφωση με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων που έχουν διαθέσει στην αγορά, ιδίως εξασφαλίζοντας τη συμμόρφωση των προϊόντων με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας.

Άρθρο 8

Εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποι

1. Οι κατασκευαστές μπορούν να διορίζουν, με γραπτή εντολή, εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο.

Οι υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 και η κατάρτιση του τεχνικού φακέλου δεν ανατίθενται σε εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο.

2. Ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος ασκεί τα καθήκοντα που προσδιορίζονται στην εντολή την οποία λαμβάνει από τον κατασκευαστή. Η εντολή επιτρέπει στον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο τουλάχιστον τα ακόλουθα:

- a) να διατηρεί τη δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ και τον τεχνικό φάκελο στη διάθεση των εποπτικών αρχών της αγοράς επί πέντε έτη·
- β) να παρέχει σε αρμόδια εθνική αρχή, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματός της, όλες τις πληροφορίες και την τεκμηρίωση που απαιτούνται για να αποδειχθεί η συμμόρφωση ενός προϊόντος·
- γ) να συνεργάζεται με τις αρμόδιες εθνικές αρχές, κατόπιν αιτήματός τους, για τις ενέργειες για την εξάλειψη της μη συμμόρφωσης με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων που καλύπτει η εντολή του.

Άρθρο 9

Υποχρεώσεις των εισαγωγέων

1. Οι εισαγωγείς διαθέτουν στην αγορά μόνο συμμορφούμενα προϊόντα.
2. Προτού διαθέσουν προϊόν στην αγορά, οι εισαγωγείς διασφαλίζουν ότι ο κατασκευαστής έχει διενεργήσει την κατάλληλη διαδικασία αξιολόγησης της συμμόρφωσης που ορίζεται στο παράρτημα IV. Εξασφαλίζουν ότι ο κατασκευαστής έχει καταρτίσει τον τεχνικό φάκελο που απαιτεί το εν λόγω παράρτημα, ότι το προϊόν φέρει τη σήμανση CE και συνοδεύεται από τα απαιτούμενα έγγραφα και ότι ο κατασκευαστής έχει τηρήσει τις απαιτήσεις του άρθρου 7 παράγραφοι 5 και 6.
3. Εφόσον ένας εισαγωγέας θεωρεί ή έχει λόγο να πιστεύει ότι κάποιο προϊόν δεν συμμορφώνεται με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας, δεν διαθέτει το προϊόν στην αγορά μέχρι αυτό συμμορφωθεί. Επίσης, ο εισαγωγέας ενημερώνει σχετικά τον κατασκευαστή καθώς και τις αρχές εποπτείας της αγοράς όταν το προϊόν δεν συμμορφώνεται με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας.
4. Οι εισαγωγείς σημειώνουν το όνομα, την καταχωρισμένη εμπορική επωνυμία τους ή το καταχωρισμένο εμπορικό σήμα τους και τη διεύθυνση επικοινωνίας τους στο προϊόν ή, όταν δεν είναι δυνατόν, στη συσκευασία του ή σε έγγραφο που συνοδεύει το προϊόν. Τα στοιχεία επικοινωνίας διατυπώνονται σε γλώσσα εύκολα κατανοητή από τους τελικούς χρήστες και τις αρχές εποπτείας της αγοράς.

5. Οι εισαγωγείς εξασφαλίζουν ότι το προϊόν συνοδεύεται από οδηγίες και πληροφορίες ασφαλείας σε γλώσσα εύκολα κατανοητή από τους καταναλωτές και άλλους τελικούς χρήστες, σύμφωνα με όσα έχει ορίσει το οικείο κράτος μέλος.
6. Οι εισαγωγείς μεριμνούν ώστε, ενόσω είναι υπεύθυνοι για κάποιο προϊόν, οι συνθήκες αποθήκευσης ή μεταφοράς να μη θέτουν σε κίνδυνο τη συμμόρφωσή του με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας.
7. Οι εισαγωγείς θέτουν, για περίοδο πέντε ετών, αντίγραφο της δήλωσης συμμόρφωσης ΕΕ στη διάθεση των αρχών εποπτείας της αγοράς και εξασφαλίζουν ότι ο τεχνικός φάκελος μπορεί να καταστεί διαθέσιμος στις εν λόγω αρχές, κατόπιν αιτήματός τους.
8. Οι εισαγωγείς που θεωρούν ή έχουν λόγους να πιστεύουν ότι προϊόν που έχουν διαθέσει στην αγορά δεν συμμορφώνεται με την παρούσα οδηγία λαμβάνουν αμέσως τα διορθωτικά μέτρα που είναι αναγκαία για να εξασφαλίσουν τη συμμόρφωσή του, ή, που είναι κατάλληλα για να το αποσύρουν. Επιπλέον, όταν το προϊόν δεν συμμορφώνεται με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας, οι εισαγωγείς ενημερώνουν αμέσως σχετικά με το θέμα αυτό τις αρμόδιες εθνικές αρχές των κρατών μελών στα οποία καθιστούν διαθέσιμο το προϊόν και παραθέτουν λεπτομέρειες ιδίως για τη μη συμμόρφωση και τα διορθωτικά μέτρα που τυχόν έλαβαν. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι εισαγωγείς διατηρούν μητρώο προϊόντων τα οποία δεν συμμορφώνονται με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας, καθώς και σχετικών καταγγελιών.
9. Οι εισαγωγείς παρέχουν σε αρμόδια εθνική αρχή, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματός της, όλες τις πληροφορίες και την τεκμηρίωση που απαιτούνται για να αποδειχθεί η συμμόρφωση του προϊόντος, σε γλώσσα εύκολα κατανοητή από την εν λόγω αρχή. Συνεργάζονται με την αρχή αυτή, κατόπιν αιτήματός της, για τυχόν ενέργειες για την εξάλειψη της μη συμμόρφωσης με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας των προϊόντων που έχουν διαθέσει στην αγορά.

Άρθρο 10

Υποχρεώσεις των διανομέων

1. Όταν οι διανομείς καθιστούν ένα προϊόν διαθέσιμο στην αγορά, ενεργούν με τη δέουσα προσοχή σε σχέση με τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας.
2. Οι διανομείς, προτού καταστήσουν ένα προϊόν διαθέσιμο στην αγορά, επαληθεύουν ότι το προϊόν φέρει τη σήμανση CE, ότι συνοδεύεται από τα απαιτούμενα έγγραφα και τις οδηγίες και τις πληροφορίες ασφαλείας σε γλώσσα ευκόλως κατανοητή από τους καταναλωτές και άλλους τελικούς χρήστες στο κράτος μέλος στην αγορά του οποίου διατίθεται το εν λόγω προϊόν και ότι ο κατασκευαστής και ο εισαγωγέας έχουν τηρήσει τις απαιτήσεις του άρθρου 7 παράγραφοι 5 και 6 και του άρθρου 9 παράγραφος 4 αντίστοιχα.
3. Εφόσον ένας διανομέας θεωρεί ή έχει λόγο να πιστεύει ότι κάποιο προϊόν δεν συμμορφώνεται με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας, ο διανομέας δεν καθιστά το προϊόν διαθέσιμο στην αγορά μέχρις ότου αυτό συμμορφωθεί. Επίσης, ο διανομέας ενημερώνει σχετικά τον κατασκευαστή ή τον εισαγωγέα καθώς και τις αρχές εποπτείας της αγοράς όταν το προϊόν δεν συμμορφώνεται με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας.
4. Οι διανομείς μεριμνούν ώστε, ενόσω είναι υπεύθυνοι για κάποιο προϊόν, οι συνθήκες αποθήκευσης ή μεταφοράς να μη θέτουν σε κίνδυνο τη συμμόρφωσή του με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας.
5. Οι διανομείς που θεωρούν ή έχουν λόγους να πιστεύουν ότι προϊόν που έχουν καταστήσει διαθέσιμο στην αγορά δεν συμμορφώνεται με την παρούσα οδηγία διασφαλίζουν ότι λαμβάνονται τα διορθωτικά μέτρα που είναι αναγκαία για να εξασφαλίσουν τη συμμόρφωση του προϊόντος ή, κατά περίπτωση, την απόσυρσή του. Επιπλέον, όταν το προϊόν δεν συμμορφώνεται με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας, οι διανομείς ενημερώνουν αμέσως σχετικά με το θέμα αυτό τις αρμόδιες εθνικές αρχές των κρατών μελών στα οποία καθιστούν διαθέσιμο το προϊόν, και παραθέτουν λεπτομέρειες ιδίως για τη μη συμμόρφωση και τα διορθωτικά μέτρα που τυχόν έλαβαν.
6. Οι διανομείς παρέχουν στην αρμόδια εθνική αρχή, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματός της, όλες τις πληροφορίες και την τεκμηρίωση που απαιτούνται για να αποδειχθεί η συμμόρφωση του προϊόντος. Συνεργάζονται με την αρχή αυτή, κατόπιν αιτήματός της, για τυχόν ενέργειες για την εξάλειψη της μη συμμόρφωσης με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων που έχουν διαθέσει στην αγορά.

Άρθρο 11

Περιπτώσεις στις οποίες οι υποχρεώσεις των κατασκευαστών εφαρμόζονται στους εισαγωγείς και στους διανομείς

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ο εισαγωγέας ή ο διανομέας θεωρείται κατασκευαστής και υπόκειται στις υποχρεώσεις του κατασκευαστή σύμφωνα με το άρθρο 7, όταν διαθέτει προϊόν στην αγορά με την επωνυμία ή το εμπορικό σήμα του ή τροποποιεί προϊόν που διατίθεται ήδη στην αγορά κατά τρόπο που είναι δυνατόν να επηρεάσει τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 12

Ταυτοποίηση των οικονομικών φορέων που διαχειρίζονται προϊόντα

1. Οι οικονομικοί φορείς που αναφέρονται στα άρθρα 7 ως 10 προσδιορίζουν στις αρχές εποπτείας της αγοράς τα ακόλουθα:
  - α) κάθε άλλον οικονομικό φορέα ο οποίος τους έχει προμηθεύσει προϊόν·
  - β) κάθε άλλον οικονομικό φορέα στον οποίον έχουν προμηθεύσει προϊόν.
2. Οι οικονομικοί φορείς που αναφέρονται στα άρθρα 7 ως 10 είναι σε θέση να παρέχουν τις αναφερόμενες στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου πληροφορίες επί πέντε έτη αφότου έχουν προμηθευτεί το προϊόν και επί πέντε έτη αφότου έχουν προμηθεύσει το προϊόν.
3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 26, για τροποποίηση της παρούσας οδηγίας ώστε να τροποποιηθεί η χρονική περίοδος που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου για συγκεκριμένα προϊόντα. Η εν λόγω τροποποιημένη περίοδος είναι μεγαλύτερη από πέντε έτη και ανάλογη με την οικονομικά ωφέλιμη ζωή του εκάστοτε προϊόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Υποχρεώσεις των παρόχων υπηρεσιών

Άρθρο 13

Υποχρεώσεις των παρόχων υπηρεσιών

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών εξασφαλίζουν ότι σχεδιάζουν και παρέχουν υπηρεσίες σύμφωνα με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας.
2. Οι πάροχοι υπηρεσιών συντάσσουν τις πληροφορίες που απαιτούνται σύμφωνα με το παράρτημα V και εξηγούν πώς οι υπηρεσίες ικανοποιούν τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας. Οι πληροφορίες διατίθενται στο κοινό σε γραπτή και προφορική μορφή, μεταξύ άλλων, με τρόπο προσβάσιμο από άτομα με αναπηρίες. Οι πάροχοι υπηρεσιών διατηρούν τις πληροφορίες για όσο χρονικό διάστημα η υπηρεσία είναι σε λειτουργία.
3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 32, οι πάροχοι υπηρεσιών εξασφαλίζουν ότι προβλέπονται διαδικασίες ώστε η παροχή υπηρεσιών να εξακολουθεί να συμμορφώνεται με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας. Οι αλλαγές στα χαρακτηριστικά της παροχής της υπηρεσίας, οι αλλαγές στις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας και οι αλλαγές στα εναρμονισμένα πρότυπα ή τις τεχνικές προδιαγραφές με βάση τις οποίες δηλώνεται η συμμόρφωση της υπηρεσίας με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας λαμβάνονται δεόντως υπόψη από τους παρόχους υπηρεσιών.
4. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, οι πάροχοι υπηρεσιών λαμβάνουν τα διορθωτικά μέτρα που είναι αναγκαία για να εξασφαλίσουν τη συμμόρφωση της υπηρεσίας σύμφωνα με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας. Επιπλέον, όταν η υπηρεσία δεν συμμορφώνεται με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας, οι πάροχοι υπηρεσιών ενημερώνουν αμέσως σχετικά με το θέμα αυτό τις αρμόδιες εθνικές αρχές των κρατών μελών, στα οποία παρέχεται η υπηρεσία και παραδέχεται λεπτομέρειες ιδίως για τη μη συμμόρφωση και τα διορθωτικά μέτρα που τυχόν έλαβαν.
5. Οι πάροχοι υπηρεσιών, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος αρμόδιας αρχής, της παρέχουν όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για να αποδειχθεί η συμμόρφωση της υπηρεσίας με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας. Συνεργάζονται με την αρχή αυτή, κατόπιν αιτήματος της αρχής αυτής, για τις ενέργειες που γίνονται ώστε να συμμορφωθεί η υπηρεσία με τις εν λόγω απαιτήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

Θεμελιώδης μεταβολή των προϊόντων ή υπηρεσιών και δυσανάλογη επιβάρυνση των οικονομικών φορέων

Άρθρο 14

Θεμελιώδης μεταβολή και δυσανάλογη επιβάρυνση

1. Οι απαιτήσεις προσβασιμότητας που αναφέρονται στο άρθρο 4 εφαρμόζονται μόνον στον βαθμό που η συμμόρφωση:
  - α) δεν απαιτεί σημαντική αλλαγή στα προϊόντα ή τις υπηρεσίες με αποτέλεσμα τη θεμελιώδη μεταβολή του βασικού χαρακτήρα τους, και
  - β) δεν συνεπάγεται την επιβολή δυσανάλογης επιβάρυνσης για τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς.
2. Οι οικονομικοί φορείς διενεργούν εκτίμηση του κατά πόσον η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που αναφέρεται στο άρθρο 4 θα προκαλούσε σημαντική αλλαγή ή, με βάση τα σχετικά κριτήρια που προσδιορίζονται στο παράρτημα VI, θα συνεπαγόταν δυσανάλογη επιβάρυνση, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

3. Οι οικονομικοί φορείς τεκμηριώνουν την εκτίμηση που αναφέρεται στην παράγραφο 2. Οι οικονομικοί φορείς διατηρούν όλα τα σχετικά αποτελέσματα για περίοδο πέντε ετών υπολογιζόμενη από την ημερομηνία της τελευταίας διάθεσης προϊόντος στην αγορά ή της τελευταίας παροχής υπηρεσίας, κατά περίπτωση. Κατόπιν αιτήματος των αρχών εποπτείας της αγοράς ή των αρχών ελέγχου της συμμόρφωσης των υπηρεσιών, κατά περίπτωση, οι οικονομικοί φορείς παρέχουν στις αρχές αντίγραφο της αναφερόμενης στην παράγραφο 2 εκτίμησης.

4. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 3, οι πολύ μικρές επιχειρήσεις στον τομέα των προϊόντων απαλλάσσονται από την απαίτηση να τεκμηριώνουν την εκτίμησή τους. Ωστόσο, εάν μια αρχή εποπτείας της αγοράς το ζητήσει, οι πολύ μικρές επιχειρήσεις στον τομέα των προϊόντων για τα οποία έχουν επιλέξει να επικαλεστούν την παράγραφο 1 παρέχουν στην αρχή τα τεκμήρια που αφορούν την αναφερόμενη στην παράγραφο 2 εκτίμησης.

5. Οι πάροχοι υπηρεσιών που επικαλούνται το στοιχείο β) της παραγράφου 1, ανανεώνουν, για κάθε κατηγορία ή είδος υπηρεσίας, την εκτίμησή τους για το κατά πόσον η επιβάρυνση είναι δυσανάλογη:

α) όταν μεταβάλλεται η προσφερόμενη υπηρεσία, ή

β) όταν ζητείται από τις αρχές εποπτείας της συμμόρφωσης των υπηρεσιών, και

γ) σε κάθε περίπτωση, τουλάχιστον κάθε πέντε έτη.

6. Όταν οι οικονομικοί φορείς λαμβάνουν χρηματοδότηση από άλλες πηγές, πλην των ιδίων πόρων του οικονομικού φορέα, είτε του δημόσιου είτε του ιδιωτικού τομέα, που παρέχεται για τον σκοπό της βελτίωσης της προσβασιμότητας, δεν δικαιούνται να επικαλούνται το στοιχείο β) της παραγράφου 1.

7. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 26 ώστε να συμπληρώσει το παράρτημα VI εξειδικεύοντας τα σχετικά κριτήρια που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τον οικονομικό φορέα για την αναφερόμενη στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου εκτίμησης. Κατά τον περαιτέρω προσδιορισμό κριτηρίων, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη όχι μόνον τα δυνητικά οφέλη για τα άτομα με αναπηρίες, αλλά και τα δυνητικά οφέλη για τα άτομα με λειτουργικούς περιορισμούς.

Όταν είναι αναγκαίο, η Επιτροπή εκδίδει την πρώτη από τις εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση πράξεις έως τις 28 Ιουνίου 2020. Η εν λόγω πράξη αρχίζει να ισχύει, το νωρίτερο, στις 28 Ιουνίου 2025.

8. Όταν οι οικονομικοί φορείς επικαλούνται την παράγραφο 1 για συγκεκριμένο προϊόν ή συγκεκριμένη υπηρεσία, ενημερώνουν σχετικά τις οικείες αρχές εποπτείας της αγοράς ή τις υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για τον έλεγχο της συμμόρφωσης των υπηρεσιών του κράτους μέλους στην αγορά του οποίου διατίθεται το συγκεκριμένο προϊόν ή παρέχεται η συγκεκριμένη υπηρεσία.

Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται στις πολύ μικρές επιχειρήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

Εναρμονισμένα πρότυπα και τεχνικές προδιαγραφές

Άρθρο 15

Τεκμήριο συμμόρφωσης

1. Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που συμμορφώνονται με τα εναρμονισμένα πρότυπα ή με μέρη αυτών, τα στοιχεία των οποίων έχουν δημοσιευτεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, τεκμαίρεται ότι συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας εφόσον τα εν λόγω πρότυπα ή τα μέρη τους καλύπτουν τις απαιτήσεις αυτές.

2. Η Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1025/2012, ζητά από έναν ή περισσότερους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης να καταρτίσουν εναρμονισμένα πρότυπα για τις απαιτήσεις προσβασιμότητας του προϊόντος που αναφέρονται στο παράρτημα I. Η Επιτροπή υποβάλλει το πρώτο σχέδιο τέτοιου αιτήματος στην αρμόδια επιτροπή έως τις 28 Ιουνίου 2021.

3. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τη θέσπιση τεχνικών προδιαγραφών που πληρούν τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας, όταν πληρούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α) ουδεμία αναφορά σε εναρμονισμένα πρότυπα έχει δημοσιευτεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1025/2012· και

β) είτε:

ι) η Επιτροπή έχει ζητήσει από έναν ή περισσότερους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης να καταρτίσουν εναρμονισμένο πρότυπο αλλά καθυστερεί αδικαιολόγητα η διαδικασία τυποποίησης ή το αίτημα δεν έχει γίνει αποδεκτό από κανέναν ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης· ή

- ii) η Επιτροπή μπορεί να αποδείξει ότι μια τεχνική προδιαγραφή τηρεί τις απαιτήσεις που ορίζονται στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1025/2012, εκτός από την απαίτηση ότι οι τεχνικές προδιαγραφές πρέπει να έχουν καταρτιστεί από μη κερδοσκοπικό οργανισμό.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 27 παράγραφος 2.

4. Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που συμμορφώνονται με τις τεχνικές προδιαγραφές ή με μέρη αυτών τεκμαίρεται ότι συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας, εφόσον οι εν λόγω τεχνικές προδιαγραφές ή τα μέρη τους καλύπτουν τις απαιτήσεις αυτές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

Συμμόρφωση των προϊόντων και σήμανση CE

Άρθρο 16

Δήλωση ΕΕ για τη συμμόρφωση των προϊόντων

1. Με τη δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ δηλώνεται ότι πληρούνται αποδεδειγμένα οι εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας. Όταν κατ' εξαίρεση γίνεται χρήση του άρθρου 14, η δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ αναφέρει ποιες απαιτήσεις προσβασιμότητας υπάγονται σε αυτή την εξαίρεση.
2. Η δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ έχει τη δομή του υποδείγματος που παρατίθεται στο παράρτημα III της απόφασης αριθ. 768/2008/ΕΚ. Περιέχει τα στοιχεία που ορίζονται στο παράρτημα IV της παρούσας οδηγίας και επικαιροποιείται συνεχώς. Οι απαιτήσεις σχετικά με την τεχνική τεκμηρίωση δεν επιβάλλουν αδικαιολόγητη επιβάρυνση στις πολύ μικρές, τις μικρές και τις μεσαίες επιχειρήσεις. Μεταφράζεται στη γλώσσα ή τις γλώσσες που απαιτεί το κράτος μέλος στην αγορά του οποίου διατίθεται ή κυκλοφορεί το προϊόν.
3. Όταν ένα προϊόν διέπεται από περισσότερες από μία πράξεις της Ένωσης βάσει των οποίων απαιτείται δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ, καταρτίζεται μία και μόνο δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ για όλες τις εν λόγω πράξεις της Ένωσης. Η δήλωση αυτή περιέχει τα στοιχεία των οικείων πράξεων, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων δημοσίευσής τους.
4. Με την κατάρτιση της δήλωσης συμμόρφωσης ΕΕ, ο κατασκευαστής αναλαμβάνει την ευθύνη για τη συμμόρφωση του προϊόντος προς τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 17

Γενικές αρχές της σήμανσης CE των προϊόντων

Η σήμανση CE υπόκειται στις γενικές αρχές του άρθρου 30 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008.

Άρθρο 18

Κανόνες και όροι για την τοποθέτηση της σήμανσης CE

1. Η σήμανση CE τοποθετείται κατά τρόπο εμφανή, ευανάγνωστο και ανεξίτηλο στο προϊόν ή στην πινακίδα με τα στοιχεία του. Όταν η φύση του προϊόντος δεν το επιτρέπει ή δεν το δικαιολογεί, η σήμανση CE τοποθετείται στη συσκευασία του προϊόντος και στα συνοδευτικά έγγραφα.
2. Η σήμανση CE τοποθετείται προτού διατεθεί το προϊόν στην αγορά.
3. Τα κράτη μέλη βασίζονται στους υφιστάμενους μηχανισμούς για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής του καθεστώτος που διέπει τη σήμανση CE και λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα σε περίπτωση αθέμιτης χρήσης της εν λόγω σήμανσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

Εποπτεία της αγοράς για προϊόντα και ενωσιακή διαδικασία διασφάλισης

Άρθρο 19

Εποπτεία της αγοράς για προϊόντα

1. Το άρθρο 15 παράγραφος 3, τα άρθρα 16 έως 19, το άρθρο 21, τα άρθρα 23 έως 28 και το άρθρο 29 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008 ισχύουν για τα προϊόντα.
2. Κατά την άσκηση της εποπτείας της αγοράς για προϊόντα, οι οικείες αρχές εποπτείας της αγοράς, εφόσον ο οικονομικός φορέας έχει επικαλεστεί το άρθρο 14 της παρούσας οδηγίας:
  - α) ελέγχουν ότι η εκτίμηση που αναφέρεται στο άρθρο 14 έχει διενεργηθεί από τον οικονομικό φορέα,
  - β) επανεξετάζουν την εκτίμηση και τα αποτελέσματά της, καθώς και την ορθή χρήση των κριτηρίων που καθορίζονται στο παράρτημα VI, και

γ) ελέγχουν τη συμμόρφωση με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες που κατέχουν οι αρχές εποπτείας της αγοράς σχετικά με τη συμμόρφωση των οικονομικών φορέων προς τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας και με την εκτίμηση που προβλέπεται στο άρθρο 14 διατίθενται στους καταναλωτές κατόπιν αιτήματος και σε προσβάσιμη μορφή, εκτός αν οι πληροφορίες αυτές δεν είναι δυνατόν να παρέχονται για λόγους εμπιστευτικότητας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 19 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008.

Άρθρο 20

Διαδικασία σε εθνικό επίπεδο για τη μεταχείριση των προϊόντων που δεν συμμορφώνονται με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας

1. Εάν οι αρχές εποπτείας της αγοράς ενός κράτους μέλους έχουν επαρκείς λόγους να πιστεύουν ότι ένα προϊόν που καλύπτεται από την παρούσα οδηγία δεν συμμορφώνεται με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας, τότε διενεργούν αξιολόγηση για το εν λόγω προϊόν με βάση όλες τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας. Για τον σκοπό αυτό, οι σχετικοί οικονομικοί φορείς συνεργάζονται πλήρως με τις αρχές εποπτείας της αγοράς.

Εάν, κατά την αξιολόγηση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, οι αρχές εποπτείας της αγοράς διαπιστώσουν ότι το προϊόν δεν συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία, τότε ζητούν αμελλητί από τον σχετικό οικονομικό φορέα να λάβει όλα τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα για να φέρει το προϊόν σε συμμόρφωση με τις απαιτήσεις εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, ανάλογου προς τη φύση της μη συμμόρφωσης, όπως αυτές ορίζουν.

Οι αρχές εποπτείας της αγοράς απαιτούν από τον σχετικό οικονομικό φορέα να αποσύρει το προϊόν από την αγορά εντός επιπλέον ευλόγου διαστήματος, μόνον εάν ο σχετικός οικονομικός φορέας δεν λάβει τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα εντός της προθεσμίας που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο.

Το άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008 ισχύει για τα προαναφερθέντα στο δεύτερο και το τρίτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου μέτρα.

2. Εάν οι αρχές εποπτείας της αγοράς θεωρούν ότι η μη συμμόρφωση δεν περιορίζεται στην εθνική τους επικράτεια, ενημερώνουν την Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη για τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και για τα μέτρα που ζήτησαν να λάβει ο οικονομικός φορέας.

3. Ο οικονομικός φορέας εξασφαλίζει ότι λαμβάνονται όλα τα ενδεικνυόμενα διορθωτικά μέτρα για όλα τα προϊόντα που έχει θέσει σε κυκλοφορία στην αγορά σε όλη την Ένωση.

4. Εάν ο σχετικός οικονομικός φορέας, εντός του χρονικού διαστήματος στο οποίο αναφέρεται το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1, δεν λάβει τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα, τότε οι αρχές εποπτείας της αγοράς λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα προσωρινά μέτρα για να απαγορεύσουν ή να περιορίσουν τη διαθεσιμότητα του προϊόντος στις εθνικές αγορές ή να αποσύρουν το προϊόν από αυτήν την αγορά.

Οι αρχές εποπτείας της αγοράς ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη για τα μέτρα αυτά.

5. Οι αναφερόμενες στην παράγραφο 4 δεύτερο εδάφιο πληροφορίες περιλαμβάνουν όλες τις διαθέσιμες λεπτομέρειες, ιδίως τα στοιχεία που απαιτούνται για την ταυτοποίηση του μη συμμορφούμενου προϊόντος, την καταγωγή του, τη φύση της εικαζόμενης μη συμμόρφωσης και τις απαιτήσεις προσβασιμότητας με τις οποίες δεν συμμορφώνεται το προϊόν, τη φύση και τη διάρκεια των εθνικών μέτρων που ελήφθησαν καθώς και τα επιχειρήματα που προβάλλει ο σχετικός οικονομικός φορέας. Ειδικότερα, οι αρχές εποπτείας της αγοράς αναφέρουν κατά πόσον η έλλειψη συμμόρφωσης οφείλεται σε κάποιον από τους ακόλουθους λόγους:

α) το προϊόν δεν πληροί τις εφαρμοστέες απαιτήσεις προσβασιμότητας· ή

β) υπάρχουν ελλείψεις στα εναρμονισμένα πρότυπα ή στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στο άρθρο 15 όπου βασίζεται το τεκμήριο της συμμόρφωσης.

6. Τα κράτη μέλη, πλην του κράτους μέλους που κίνησε τη διαδικασία βάσει του παρόντος άρθρου, ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη για τα μέτρα που έλαβαν και παρέχουν άλλες πρόσθετες πληροφορίες που ενδεχομένως έχουν όσον αφορά τη μη συμμόρφωση του προϊόντος, και, σε περίπτωση διαφωνίας με το κοινοποιηθέν εθνικό μέτρο, για τις τυχόν αντιρρήσεις τους.

7. Εάν, εντός τριών μηνών από τη λήψη των κατά την παράγραφο 4 δεύτερο εδάφιο πληροφοριών, δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από κράτος μέλος ή από την Επιτροπή σε σχέση με προσωρινό μέτρο που έχει λάβει κράτος μέλος, το μέτρο θεωρείται δικαιολογημένο.

8. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι λαμβάνονται αμελλητί τα κατάλληλα περιοριστικά μέτρα, όπως απόσυρση του προϊόντος από την αγορά τους, όσον αφορά το σχετικό προϊόν.

Άρθρο 21

Ενωσιακή διαδικασία διασφάλισης

1. Εάν, κατά την ολοκλήρωση της διαδικασίας του άρθρου 20 παράγραφοι 3 και 4, διατυπωθούν ενστάσεις για μέτρο που έχει λάβει κράτος μέλος ή εάν η Επιτροπή έχει βάσιμες ενδείξεις ότι το εθνικό μέτρο αντίκειται στο δίκαιο της Ένωσης, η Επιτροπή διαβουλεύεται αμελλητί με τα κράτη μέλη και τον σχετικό οικονομικό φορέα ή φορείς και διενεργεί αξιολόγηση του εθνικού μέτρου. Βάσει των αποτελεσμάτων αυτής της αξιολόγησης, η Επιτροπή αποφασίζει εάν το μέτρο είναι δικαιολογημένο ή όχι.

Η Επιτροπή απευθύνει την απόφασή της σε όλα τα κράτη μέλη και την ανακοινώνει αμέσως σε αυτά και στον σχετικό οικονομικό φορέα ή φορείς.

2. Εάν το εθνικό μέτρο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 θεωρηθεί δικαιολογημένο, όλα τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι το μη συμμορφούμενο προϊόν αποσύρεται από τις αγορές τους. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά. Εάν το εθνικό μέτρο δεν θεωρηθεί δικαιολογημένο, το οικείο κράτος μέλος ανακαλεί το μέτρο.

3. Εάν το εθνικό μέτρο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου θεωρηθεί δικαιολογημένο και η μη συμμόρφωση του προϊόντος αποδοθεί σε ελλείψεις στα εναρμονισμένα πρότυπα κατά το άρθρο 20 παράγραφος 5 στοιχείο β), η Επιτροπή εφαρμόζει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1025/2012.

4. Εάν το εθνικό μέτρο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου θεωρηθεί δικαιολογημένο και η μη συμμόρφωση του προϊόντος αποδοθεί σε ελλείψεις στις τεχνικές προδιαγραφές κατά το άρθρο 20 παράγραφος 5 στοιχείο β), η Επιτροπή εκδίδει αμελλητί εκτελεστικές πράξεις που τροποποιούν ή καταργούν τη συγκεκριμένη τεχνική προδιαγραφή. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 27 παράγραφος 2.

Άρθρο 22

Τυπική μη συμμόρφωση

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 20, όταν ένα κράτος μέλος διαπιστώσει ένα από τα ακόλουθα, απαιτεί από τον σχετικό οικονομικό φορέα να θέσει τέλος στη μη συμμόρφωση:

- α) η σήμανση CE έχει τεθεί κατά παράβαση του άρθρου 30 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008 ή του άρθρου 18 της παρούσας οδηγίας,
- β) η σήμανση CE δεν έχει τοποθετηθεί,
- γ) η δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ δεν έχει καταρτιστεί,
- δ) η δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ δεν έχει καταρτιστεί σωστά,
- ε) ο τεχνικός φάκελος είτε δεν είναι διαθέσιμος είτε δεν είναι πλήρης,
- στ) οι πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 6 ή στο άρθρο 9 παράγραφος 4 απουσιάζουν, είναι λανθασμένες ή είναι ελλιπείς,
- ζ) δεν πληρούνται οποιαδήποτε άλλη από τις διοικητικές απαιτήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 7 ή στο άρθρο 9.

2. Εάν η μη συμμόρφωση της παραγράφου 1 εξακολουθήσει να υφίσταται, το οικείο κράτος μέλος λαμβάνει όλα τα δέοντα μέτρα για να περιορίσει ή να απαγορεύσει τη διαθεσιμότητα στην αγορά του προϊόντος ή για να εξασφαλίσει την απόσυρσή του από την αγορά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΧ

Συμμόρφωση των υπηρεσιών

Άρθρο 23

Συμμόρφωση των υπηρεσιών

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν, υλοποιούν και επικαιροποιούν τακτικά επαρκείς διαδικασίες προκειμένου:

- α) να ελέγχουν τη συμμόρφωση των υπηρεσιών με τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας, καθώς και την εκτίμηση που αναφέρεται στο άρθρο 14 και για την οποία εφαρμόζεται αναλογικά το άρθρο 19 παράγραφος 2·
- β) να δίνουν συνέχεια στις καταγγελίες ή τις εκθέσεις που υποβάλλονται σχετικά με θέματα που αφορούν τη μη συμμόρφωση των υπηρεσιών με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας·
- γ) να επαληθεύουν ότι ο οικονομικός φορέας έχει λάβει τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα.

2. Τα κράτη μέλη ορίζουν τις αρχές που είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή των διαδικασιών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 όσον αφορά την εποπτεία της συμμόρφωσης των υπηρεσιών.

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι το κοινό είναι ενημερωμένο για την ύπαρξη, τις αρμοδιότητες, την ταυτότητα, το έργο και τις προφάσεις των αρχών που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο. Οι εν λόγω αρχές καθιστούν αυτές τις πληροφορίες διαθέσιμες σε προσβάσιμη μορφή εφόσον ζητηθεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ X

Απαιτήσεις προσβασιμότητας που περιλαμβάνονται στη λοιπή ενωσιακή νομοθεσία

Άρθρο 24

Η προσβασιμότητα δυνάμει άλλων πράξεων της Ένωσης

1. Όσον αφορά τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που αναφέρονται στο άρθρο 2 της παρούσας οδηγίας, οι απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο παράρτημα I συνιστούν υποχρεωτικές απαιτήσεις προσβασιμότητας κατά την έννοια του άρθρου 42 παράγραφος 1 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και του άρθρου 60 παράγραφος 1 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

2. Κάθε προϊόν ή υπηρεσία, των οποίων τα χαρακτηριστικά, τα στοιχεία ή οι λειτουργίες συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο παράρτημα I της παρούσας οδηγίας, σύμφωνα με το τμήμα VI αυτού, τεκμαίρεται ότι πληροί τις σχετικές υποχρεώσεις που ορίζονται σε άλλες πράξεις της Ένωσης εκτός από την παρούσα οδηγία, όσον αφορά την προσβασιμότητα, για τα εν λόγω χαρακτηριστικά, στοιχεία ή λειτουργίες εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στις εν λόγω άλλες πράξεις.

Άρθρο 25

Εναρμονισμένα πρότυπα και τεχνικές προδιαγραφές για άλλες πράξεις της Ένωσης

Η συμμόρφωση με εναρμονισμένα πρότυπα και τεχνικές προδιαγραφές ή τμήματα αυτών που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 15 δημιουργεί τεκμήριο συμμόρφωσης με το άρθρο 24, στο μέτρο που τα εν λόγω πρότυπα και τεχνικές προδιαγραφές ή τα τμήματά τους πληρούν τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ XI

Κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, εκτελεστικές αρμοδιότητες και τελικές διατάξεις

Άρθρο 26

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 4 παράγραφος 9 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για αόριστο χρονικό διάστημα από τις 27 Ιουνίου 2019.

Η προβλεπόμενη στο άρθρο 12 παράγραφος 3 και στο άρθρο 14 παράγραφος 7 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο πέντε ετών από τις 27 Ιουνίου 2019. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της περιόδου των πέντε ετών. Η εξουσιοδότηση ανανεώνεται σιωπηρά για περιόδους ίδιας διάρκειας, εκτός αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο προβάλουν αντιρρήσεις το αργότερο εντός τριών μηνών πριν από τη λήξη της κάθε περιόδου.

3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 9, στο άρθρο 12 παράγραφος 3 και στο άρθρο 14 παράγραφος 7 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτή. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.

4. Πριν από την έκδοση μιας κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.

5. Μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφος 9, του άρθρου 12 παράγραφος 3 και του άρθρου 14 παράγραφος 7 τίθεται σε ισχύ εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 27

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Πρόκειται για επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 28

Ομάδα εργασίας

Η Επιτροπή συγκροτεί ομάδα εργασίας αποτελούμενη από εκπροσώπους των αρχών εποπτείας της αγοράς, των αρχών εποπτείας της συμμόρφωσης των υπηρεσιών και των ενδιαφερόμενων φορέων, συμπεριλαμβανομένων εκπροσώπων οργανώσεων ατόμων με αναπηρίες.

Η ομάδα εργασίας:

- α) διευκολύνει την ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των αρχών και των ενδιαφερόμενων φορέων·
- β) ενισχύει τη συνεργασία μεταξύ των αρχών και των ενδιαφερόμενων φορέων σχετικά με ζητήματα που αφορούν την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, προκειμένου να βελτιωθεί η συνοχή κατά την εφαρμογή των απαιτήσεων προσβασιμότητας που ορίζονται στην παρούσα οδηγία και να παρακολουθείται εκ του σύνεγγυς η εφαρμογή του άρθρου 14, και
- γ) παρέχει συμβουλές, ειδικότερα στην Επιτροπή, ιδίως σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 4 και 14.

Άρθρο 29

Επιβολή

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την ύπαρξη κατάλληλων και αποτελεσματικών μέσων για την τήρηση των διατάξεων της παρούσας οδηγίας.
2. Τα μέσα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν:
  - α) διατάξεις που επιτρέπουν στον καταναλωτή να προσφεύγει, σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία, στα δικαστήρια ή στους αρμόδιους διοικητικούς φορείς ώστε να επιτύχει την εφαρμογή των εθνικών διατάξεων για τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας·
  - β) διατάξεις σύμφωνα με τις οποίες οι δημόσιοι φορείς ή οι ιδιωτικές ενώσεις, οργανώσεις ή άλλα νομικά πρόσωπα που έχουν έννομο συμφέρον στη μέριμνα για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας μπορούν να κινήσουν βάσει του εθνικού τους δικαίου ενώπιον των δικαστηρίων ή των αρμόδιων διοικητικών φορέων είτε για λογαριασμό είτε προς υποστήριξη του καταγγέλλοντος, με την έγκρισή του, οποιαδήποτε δικαστική ή διοικητική διαδικασία που προβλέπεται για την επιβολή των υποχρεώσεων που προκύπτουν από την παρούσα οδηγία.
3. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται σε διαδικασίες σύναψης συμβάσεων που υπόκεινται στην οδηγία 2014/24/ΕΕ ή στην οδηγία 2014/25/ΕΕ.

Άρθρο 30

Κυρώσεις

1. Τα κράτη μέλη ορίζουν τους κανόνες για τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίζουν την εφαρμογή τους.
2. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές. Οι κυρώσεις αυτές συνοδεύονται επίσης από αποτελεσματικά διορθωτικά μέτρα σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του οικονομικού φορέα.
3. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν αμελλητί τους εν λόγω κανόνες και τα εν λόγω μέτρα στην Επιτροπή και την ενημερώνουν αμελλητί σχετικά με κάθε μεταγενέστερη τροποποίησή τους.
4. Οι κυρώσεις λαμβάνουν υπόψη την έκταση της μη συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένων της σοβαρότητάς της και του αριθμού των τεμαχίων των μη συμμορφούμενων προϊόντων ή υπηρεσιών, καθώς και τον αριθμό των ατόμων που επηρεάζονται.
5. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται σε διαδικασίες σύναψης συμβάσεων που υπόκεινται στην οδηγία 2014/24/ΕΕ ή στην οδηγία 2014/25/ΕΕ.

Άρθρο 31

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, μέχρι τις 28 Ιουνίου 2022, τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω μέτρων.
2. Εφαρμόζουν τα μέτρα αυτά από τις 28 Ιουνίου 2025.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να εφαρμόσουν τα μέτρα όσον αφορά τις υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 8, το αργότερο από τις 28 Ιουνίου 2027.
4. Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα εν λόγω μέτρα, αυτά περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.
5. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών μέτρων εθνικού δικαίου τα οποία θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.
6. Τα κράτη μέλη που χρησιμοποιούν τη δυνατότητα που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 4 ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών μέτρων εσωτερικού δικαίου τα οποία θεσπίζουν για τον σκοπό αυτό και υποβάλλουν έκθεση στην Επιτροπή σχετικά με την πρόοδο που σημειώθηκε κατά την εφαρμογή τους.

Άρθρο 32

Μεταβατικά μέτρα

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη προβλέπουν μεταβατική περίοδο που λήγει στις 28 Ιουνίου 2030, κατά την οποία οι πάροχοι υπηρεσιών μπορούν να συνεχίσουν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους με προϊόντα που χρησιμοποιούσαν νόμιμα για την παροχή παρόμοιων υπηρεσιών πριν από την εν λόγω ημερομηνία.

Οι συμβάσεις υπηρεσιών που έχουν συμφωνηθεί πριν από τις 28 Ιουνίου 2025 μπορούν να συνεχιστούν χωρίς μεταβολή έως τη λήξη τους, αλλά όχι περισσότερο από πέντε έτη από την ημερομηνία αυτή.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι τερματικά αυτοεξυπηρέτησης που χρησιμοποιούνταν νομίμως από παρόχους υπηρεσιών για την παροχή υπηρεσιών πριν από τις 28 Ιουνίου 2025 επιτρέπεται να εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούνται για την παροχή παρόμοιων υπηρεσιών μέχρι το τέλος της οικονομικά ωφέλιμης ζωής τους, αλλά για ανώτατο διάστημα 20 ετών από την έναρξη χρήσης τους.

Άρθρο 33

Υποβολή εκθέσεων και επανεξέταση

1. Μέχρι τις 28 Ιουνίου 2030 και κάθε πέντε έτη στη συνέχεια, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

2. Οι εκθέσεις, μεταξύ άλλων, εξετάζουν υπό το πρίσμα των κοινωνικών, οικονομικών και τεχνολογικών εξελίξεων την εξέλιξη της προσβασιμότητας των προϊόντων και των υπηρεσιών, το ενδεχόμενο τεχνολογικό κλειδίωμα ή τους φραγμούς στην καινοτομία και τον αντίκτυπο στους οικονομικούς φορείς και στα άτομα με αναπηρίες. Στις εκθέσεις αξιολογείται επίσης κατά πόσον η εφαρμογή του άρθρου 4 παράγραφος 4 συνέβαλε στην προσέγγιση των αποκλινοσών απαιτήσεων προσβασιμότητας του δομημένου περιβάλλοντος των υπηρεσιών επιβατικών μεταφορών, των τραπεζικών υπηρεσιών καταναλωτών και των κέντρων εξυπηρέτησης πελατών των παρόχων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ει δυνατόν, με απώτερο σκοπό να καταστεί δυνατή η σταδιακή ευθυγράμμισή τους με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο παράρτημα III.

Στις εκθέσεις θα πρέπει επίσης να αξιολογείται εάν η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, και ιδίως των εθελοντικών διατάξεών της, συνέβαλε στην προσέγγιση των απαιτήσεων προσβασιμότητας του δομημένου περιβάλλοντος στην περίπτωση έργων που εμπιπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³⁵⁾, της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

Οι εκθέσεις εξετάζουν επίσης τις επιπτώσεις που έχει στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς η εφαρμογή του άρθρου 14 της παρούσας οδηγίας, μεταξύ άλλων, εφόσον διατίθενται, βάσει των πληροφοριών που λαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 8, καθώς και οι απαλλαγές των πολύ μικρών επιχειρήσεων. Οι εκθέσεις καταλήγουν σε συμπέρασμα κατά πόσον η παρούσα οδηγία έχει επιτύχει τους στόχους της και αν θα ήταν σκόπιμο να συμπεριληφθούν νέα προϊόντα και υπηρεσίες, ή να εξαιρεθούν ορισμένα προϊόντα ή υπηρεσίες από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας και προσδιορίζουν, όπου αυτό είναι δυνατόν, τομείς για μείωση της επιβάρυνσης ενόψει ενδεχόμενης αναθεώρησης της παρούσας οδηγίας.

Εφόσον απαιτείται, η Επιτροπή προτείνει τα κατάλληλα μέτρα που μπορεί να περιλαμβάνουν και νομοθετικά μέτρα.

⁽³⁵⁾ Οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 1).

3. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν εγκαίρως στην Επιτροπή όλες τις αναγκαίες πληροφορίες προκειμένου η Επιτροπή να συντάξει σχετικές εκθέσεις.
4. Οι εκθέσεις της Επιτροπής λαμβάνουν υπόψη τις απόψεις των οικονομικών φορέων και των σχετικών μη κυβερνητικών οργανώσεων, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων των ατόμων με αναπηρίες.

Άρθρο 34

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 35

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Στρασβούργο, 17 Απριλίου 2019.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
A. TAJANI

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
G. CIAMBA

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Τμήμα Ι

Γενικές απαιτήσεις προσβασιμότητας για κάθε προϊόν που καλύπτεται από την παρούσα οδηγία σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1

Τα προϊόντα πρέπει να σχεδιάζονται και να παράγονται κατά τρόπον ώστε να μεγιστοποιείται η προβλεπόμενη χρήση τους από άτομα με αναπηρίες και πρέπει να συνοδεύονται, όπου είναι δυνατόν εντός ή επί του προϊόντος, από προσβάσιμες πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία τους και τα χαρακτηριστικά προσβασιμότητάς τους.

1. Απαιτήσεις σχετικά με την παροχή πληροφοριών

- a) οι πληροφορίες σχετικά με τη χρήση του προϊόντος που παρέχονται στο ίδιο το προϊόν (επισήμανση, οδηγίες και προειδοποιήσεις):
  - i) καθίστανται διαθέσιμες με περισσότερα από ένα αισθητηριακά κανάλια·
  - ii) παρουσιάζονται με κατανοητό τρόπο·
  - iii) παρουσιάζονται στους χρήστες έτσι ώστε να μπορούν να γίνουν αντιληπτές·
  - iv) παρουσιάζονται με γραμματοσειρά κατάλληλου μεγέθους και αρμόζοντος σχήματος, λαμβανομένων υπόψη των προβλέψιμων συνθηκών χρήσης, και εφαρμόζοντας επαρκή αντίθεση, καθώς και ρυθμιζόμενο διάστημα μεταξύ γραμμάτων, σειρών και παραγράφων·
- β) οι οδηγίες χρήσης του προϊόντος, όταν δεν παρέχονται στο ίδιο το προϊόν αλλά καθίστανται διαθέσιμες κατά τη χρήση του προϊόντος ή με άλλα μέσα, όπως δικτυακό τόπο, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργιών προσβασιμότητας του προϊόντος, της ενεργοποίησής τους και της διαλειτουργικότητάς τους με υποστηρικτικές λύσεις, τίθενται στη διάθεση του κοινού όταν το προϊόν καθίσταται διαθέσιμο στην αγορά και:
  - i) καθίστανται διαθέσιμες με περισσότερα από ένα αισθητηριακά κανάλια·
  - ii) παρουσιάζονται με κατανοητό τρόπο·
  - iii) παρουσιάζονται στους χρήστες έτσι ώστε να μπορούν να γίνουν αντιληπτές·
  - iv) παρουσιάζονται με γραμματοσειρά κατάλληλου μεγέθους και αρμόζοντος σχήματος, λαμβανομένων υπόψη των προβλέψιμων συνθηκών χρήσης, και εφαρμόζοντας επαρκή αντίθεση, καθώς και ρυθμιζόμενο διάστημα μεταξύ γραμμάτων, σειρών και παραγράφων·
  - v) όσον αφορά το περιεχόμενο, διατίθενται σε μορφοτύπους κειμένου που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία εναλλακτικών υποστηρικτικών μορφοτύπων που θα παρουσιάζονται με διαφορετικούς τρόπους και μέσω περισσότερων του ενός αισθητηριακών καναλιών,
  - vi) συνοδεύονται από εναλλακτική παρουσίαση κάθε περιεχομένου που δεν είναι κείμενο·
  - vii) περιλαμβάνουν περιγραφή της διεπαφής χρήστη του προϊόντος (χειρισμός, έλεγχος και ανατροφοδότηση, εισροή και εκροή) που παρέχεται σύμφωνα με το σημείο 2· η περιγραφή αναφέρει για καθένα από τα σημεία στο σημείο 2 εάν το προϊόν παρέχει τα εν λόγω χαρακτηριστικά·
  - viii) περιλαμβάνουν περιγραφή της λειτουργικότητας του προϊόντος που παρέχεται με λειτουργίες οι οποίες αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των αναγκών των ατόμων με αναπηρίες, σύμφωνα με το σημείο 2· η περιγραφή αναφέρει για καθένα από τα σημεία στο σημείο 2 εάν το προϊόν παρέχει τα εν λόγω χαρακτηριστικά·
  - ix) περιλαμβάνουν περιγραφή της διεπικοινωνίας λογισμικού και υλισμικού του προϊόντος με υποστηρικτικές συσκευές· η περιγραφή περιλαμβάνει κατάλογο των υποστηρικτικών συσκευών που έχουν υποβληθεί σε δοκιμές μαζί με το προϊόν.

2. Διεπαφή χρήστη και λειτουργικός σχεδιασμός:

Το προϊόν, μαζί με την οικεία διεπαφή χρήστη, πρέπει να περιέχει χαρακτηριστικά, στοιχεία και λειτουργίες που επιτρέπουν στα άτομα με αναπηρίες την πρόσβαση, την αντίληψη, τη λειτουργία, την κατανόηση και τον έλεγχο του προϊόντος, με τη διασφάλιση ότι:

- a) όταν το προϊόν παρέχει δυνατότητες επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων της διαπροσωπικής επικοινωνίας, λειτουργίας, ενημέρωσης, ελέγχου και προσανατολισμού, αυτό επιτυγχάνεται μέσω περισσότερων του ενός αισθητηριακών καναλιών· αυτό σημαίνει μεταξύ άλλων να παρέχονται εναλλακτικές δυνατότητες έναντι των στοιχείων όρασης, ακοής, ομιλίας και αφής·
- β) όταν το προϊόν χρησιμοποιεί ομιλία, παρέχει εναλλακτικές δυνατότητες έναντι της ομιλίας και της φωνητικής καταγραφής για σκοπούς επικοινωνίας, λειτουργίας, ελέγχου και προσανατολισμού·

- γ) όταν το προϊόν χρησιμοποιεί οπτικά στοιχεία, παρέχει δυνατότητες ευέλικτης μεγέθυνσης, φωτεινότητας και αντίθεσης για σκοπούς επικοινωνίας, ενημέρωσης και λειτουργίας και επίσης εξασφαλίζει διαλειτουργικότητα με προγράμματα και υποστηρικτικές συσκευές πλοήγησης στη διεπαφή·
- δ) όταν το προϊόν χρησιμοποιεί χρώμα για να μεταδώσει πληροφορίες, να υποδείξει μια ενέργεια, να ζητήσει μια αντίδραση ή να προσδιορίσει στοιχεία, παρέχει εναλλακτική δυνατότητα έναντι του χρώματος·
- ε) όταν το προϊόν χρησιμοποιεί ακουστικά σήματα για να μεταδώσει πληροφορίες, να υποδείξει μια ενέργεια, να ζητήσει μια αντίδραση ή να προσδιορίσει στοιχεία, παρέχει εναλλακτική δυνατότητα έναντι των ακουστικών σημάτων·
- στ) όταν το προϊόν χρησιμοποιεί οπτικά στοιχεία, παρέχει ευέλικτους τρόπους βελτίωσης της οπτικής ευκρίνειας·
- ζ) όταν το προϊόν χρησιμοποιεί ήχο, παρέχει τη δυνατότητα ελέγχου της έντασης του ήχου και της ταχύτητας από τον χρήστη, καθώς και προηγμένα ηχητικά χαρακτηριστικά, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης των παρεμβολών από ηχητικά σήματα που προέρχονται από προϊόντα του περιβάλλοντος και ακουστικής ευκρίνειας·
- η) όταν το προϊόν απαιτεί χειρωνακτική λειτουργία και έλεγχο, παρέχει δυνατότητα σειριακού ελέγχου και εναλλακτικές δυνατότητες αναπλήρωσης μικροκινήσεων και λεπτών χειρισμών, χωρίς να απαιτούνται ταυτόχρονοι έλεγχοι χειρισμού, και χρησιμοποιεί μέρη που είναι αισθητά με την αφή·
- θ) το προϊόν αποφεύγει τρόπους λειτουργίας που απαιτούν εκτεταμένο εύρος κινήσεων και πολλή δύναμη·
- ι) το προϊόν αποφεύγει την πρόκληση κρίσεων φωτοευαισθησίας·
- ια) το προϊόν προστατεύει την ιδιωτικότητα του χρήστη όταν χρησιμοποιεί τα χαρακτηριστικά προσβασιμότητας·
- ιβ) το προϊόν παρέχει εναλλακτική δυνατότητα έναντι της βιομετρικής ταυτοποίησης και ελέγχου·
- ιγ) το προϊόν εξασφαλίζει τη συνεπή λειτουργικότητα και παρέχει επαρκή και ευέλικτο χρόνο αλληλεπίδρασης·
- ιδ) το προϊόν παρέχει λογισμικό και υλισμικό για τη διεπικοινωνία με τις υποστηρικτικές τεχνολογίες·
- ιε) το προϊόν συμμορφώνεται με τις ακόλουθες ειδικές τομεακές απαιτήσεις:
- i) τερματικά αυτοεξυπηρέτησης:
    - παρέχουν τεχνολογία μετατροπής κειμένου σε ομιλία·
    - επιτρέπουν τη χρήση ατομικών ακουστικών,
    - όπου απαιτείται συγκεκριμένος χρόνος απόκρισης, ο χρήστης ειδοποιείται μέσω περισσότερων του ενός αισθητηριακών καναλιών,
    - δίνουν τη δυνατότητα παράτασης του δεδομένου χρονικού ορίου,
    - διαθέτουν επαρκή αντίθεση και διαφοροποίηση αισθητή με την αφή μεταξύ των κλειδιών και των χειριστηρίων, όταν υπάρχουν κλειδιά και χειριστήρια,
    - δεν απαιτείται η ενεργοποίηση χαρακτηριστικού προσβασιμότητας για να έχει πρόσβαση ο χρήστης,
    - όταν το προϊόν χρησιμοποιεί ήχο ή ηχητικά σήματα, είναι συμβατό με υποστηρικτικές συσκευές και τεχνολογίες που διατίθενται σε ενωσιακό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων τεχνολογιών υποβοήθησης της ακοής, όπως βοηθήματα ακοής, πηνία επαγωγής (telecoils), κοχλιακά εμφυτεύματα και ακουστικά βαρηκοΐας·
  - ii) συσκευές ανάγνωσης ηλεκτρονικών βιβλίων: παρέχουν τεχνολογία μετατροπής κειμένου σε ομιλία·
  - iii) ο τερματικός εξοπλισμός καταναλωτών με διαδραστική υπολογιστική δυνατότητα που χρησιμοποιείται για την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών:
    - επιτρέπει τον χειρισμό κειμένου σε πραγματικό χρόνο, όταν τα προϊόντα αυτά έχουν δυνατότητες κειμένου επιπλέον των φωνητικών, και υποστηρίζει ήχο υψηλής πιστότητας,
    - όταν υπάρχουν δυνατότητες βίντεο επιπλέον του κειμένου και της φωνής ή σε συνδυασμό με αυτά, επιτρέπει τον χειρισμό πλήρους συνομιλίας, συμπεριλαμβανομένων συγχρονισμένης φωνής, κειμένου σε πραγματικό χρόνο και βίντεο με ανάλυση που επιτρέπει την επικοινωνία στη νοηματική γλώσσα,
    - εξασφαλίζει την αποτελεσματική ζεύξη ασύρματων τεχνολογιών υποβοήθησης της ακοής,
    - αποφεύγει τις παρεμβολές με βοηθητικές συσκευές·

- iv) ο τερματικός εξοπλισμός καταναλωτών με διαδραστική υπολογιστική δυνατότητα που χρησιμοποιείται για την πρόσβαση σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων θέτει στη διάθεση των ατόμων με αναπηρίες τις συνιστώσες προσβασιμότητας που παρέχει ο πάροχος υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων σχετικά με την πρόσβαση του χρήστη, την επιλογή, τον έλεγχο, την εξατομίκευση, καθώς και τη μετάδοση σε υποστηρικτικές συσκευές.

3. Υπηρεσίες υποστήριξης:

Όταν είναι διαθέσιμες, οι υπηρεσίες υποστήριξης (γραφεία βοήθειας, τηλεφωνικά κέντρα, τεχνική υποστήριξη, υπηρεσίες αναμετάδοσης και υπηρεσίες κατάρτισης) παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την προσβασιμότητα του προϊόντος και τη συμβατότητά του με υποστηρικτικές τεχνολογίες, σε προσβάσιμες μορφές επικοινωνίας.

Τμήμα II

Απαιτήσεις προσβασιμότητας για τα προϊόντα του άρθρου 2 παράγραφος 1, εξαιρουμένων των τερματικών αυτοεξυπηρέτησης του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχείο β)

Επιπλέον των απαιτήσεων του τμήματος I, η συσκευασία και οι οδηγίες των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν τμήμα καθίστανται προσβάσιμες με σκοπό να μεγιστοποιηθεί η προβλεπόμενη χρήση τους από άτομα με αναπηρίες. Αυτό σημαίνει ότι:

- a) η συσκευασία του προϊόντος, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που παρέχει (π.χ. άνοιγμα, κλείσιμο, χρήση, διάθεση), και συνάμα, εφόσον παρέχονται, των πληροφοριών σχετικά με τα χαρακτηριστικά του προϊόντος, καθίσταται προσβάσιμη και, όταν αυτό είναι εφικτό, η πληροφορία προσβασιμότητας παρέχεται στη συσκευασία
- β) οι οδηγίες για την εγκατάσταση και συντήρηση, αποθήκευση και διάθεση του προϊόντος που δεν παρέχονται στο ίδιο το προϊόν αλλά διατίθενται με άλλα μέσα, όπως μέσω διαδικτυακού τόπου, τίθενται στη διάθεση του κοινού όταν το προϊόν καθίσταται διαθέσιμο στην αγορά και πληρούν τις ακόλουθες απαιτήσεις:
- i) είναι διαθέσιμες σε περισσότερα από ένα αισθητηριακά κανάλια·
- ii) παρουσιάζονται με κατανοητό τρόπο·
- iii) παρουσιάζονται στους χρήστες έτσι ώστε να μπορούν να γίνουν αντιληπτές·
- iv) παρουσιάζονται με γραμματοσειρά κατάλληλου μεγέθους και αρμόζοντος σχήματος, λαμβανομένων υπόψη των προβλέψιμων συνθηκών χρήσης, και εφαρμόζοντας επαρκή αντίθεση, καθώς και ρυθμιζόμενο διάστημα μεταξύ γραμμάτων, σειρών και παραγράφων·
- v) το περιεχόμενο των οδηγιών διατίθεται σε μορφοτύπους κειμένου που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία εναλλακτικών υποστηρικτικών μορφοτύπων που θα παρουσιάζονται με διαφορετικούς τρόπους και μέσω περισσότερων του ενός αισθητηριακών καναλιών, και
- vi) οι οδηγίες που περιέχουν μη κειμενικό περιεχόμενο συνοδεύονται από εναλλακτική παρουσίαση του περιεχομένου αυτού.

Τμήμα III

Γενικές απαιτήσεις προσβασιμότητας για κάθε υπηρεσία που καλύπτεται από την παρούσα οδηγία σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2

Η παροχή υπηρεσιών προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η προβλεπόμενη χρήση τους από άτομα με αναπηρίες επιτυγχάνεται ως ακολούθως:

- a) με τη διασφάλιση της προσβασιμότητας των προϊόντων που χρησιμοποιούνται για την παροχή της υπηρεσίας σύμφωνα με το τμήμα I και, κατά περίπτωση, το τμήμα II του παρόντος παραρτήματος.
- β) με την παροχή πληροφοριών σχετικά με τη λειτουργία της υπηρεσίας, και όταν χρησιμοποιούνται προϊόντα για την παροχή της υπηρεσίας, πληροφοριών όσον αφορά τη σχέση της με τα προϊόντα αυτά, καθώς και πληροφοριών σχετικά με τα χαρακτηριστικά προσβασιμότητάς τους και τη διαλειτουργικότητά τους με τις υποστηρικτικές συσκευές και δομές:
- i) καθιστώντας τις πληροφορίες διαθέσιμες με περισσότερα από ένα αισθητηριακά κανάλια·
- ii) παρουσιάζοντας τις πληροφορίες με κατανοητό τρόπο·
- iii) παρουσιάζοντας τις πληροφορίες στους χρήστες έτσι ώστε να μπορούν να γίνουν αντιληπτές·
- iv) διαθέτοντας το περιεχόμενο των πληροφοριών σε μορφοτύπους κειμένου που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία εναλλακτικών υποστηρικτικών μορφοτύπων που θα παρουσιάζονται με διαφορετικούς τρόπους από τους χρήστες και μέσω περισσότερων του ενός αισθητηριακών καναλιών·
- v) παρουσιάζοντας με γραμματοσειρά κατάλληλου μεγέθους και αρμόζοντος σχήματος, λαμβανομένων υπόψη των προβλέψιμων συνθηκών χρήσης, και εφαρμόζοντας επαρκή αντίθεση, καθώς και ρυθμιζόμενο διάστημα μεταξύ γραμμάτων, σειρών και παραγράφων·

- vi) συμπληρώνοντας κάθε περιεχόμενο που δεν είναι κείμενο με εναλλακτική παρουσίαση του συγκεκριμένου περιεχομένου και
- vii) παρέχοντας ηλεκτρονικές πληροφορίες που απαιτούνται για την παροχή της υπηρεσίας κατά τρόπο συνεπή και κατάλληλο με τη διευκόλυνση της δυνατότητας αντίληψης, χρήσης και κατανόησης από τον χρήστη και με την αξιοπιστία τους·
- γ) με την εξασφάλιση της συνεπούς και κατάλληλης προσβασιμότητας των διαδικτυακών τόπων, συμπεριλαμβανομένων των συναφών διαδικτυακών εφαρμογών και των υπηρεσιών που βασίζονται σε κινητές συσκευές, καθώς και των κινητών εφαρμογών, η οποία επιτυγχάνεται με τη διευκόλυνση της δυνατότητας αντίληψης, χρήσης και κατανόησης από τον χρήστη και με την αξιοπιστία τους·
- δ) με την παροχή από τις υπηρεσίες υποστήριξης (γραφεία βοήθειας, τηλεφωνικά κέντρα, τεχνική υποστήριξη, υπηρεσίες αναμετάδοσης και υπηρεσίες κατάρτισης), όταν είναι διαθέσιμες, πληροφοριών σχετικά με την προσβασιμότητα της υπηρεσίας και τη συμβατότητά της με υποστηρικτικές τεχνολογίες, σε προσβάσιμες μορφές επικοινωνίας.

Τμήμα IV

Πρόσθετες απαιτήσεις προσβασιμότητας για ειδικές υπηρεσίες

Η παροχή υπηρεσιών προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η προβλεπόμενη χρήση τους από άτομα με αναπηρίες επιτυγχάνεται με λειτουργίες, πρακτικές, πολιτικές και διαδικασίες, καθώς και αλλαγές στη λειτουργία της υπηρεσίας για την αντιμετώπιση των αναγκών των ατόμων με αναπηρίες και τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας με υποστηρικτικές τεχνολογίες:

- a) υπηρεσίες ηλεκτρονικής επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων των επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης που αναφέρονται στο άρθρο 109 παράγραφος 2 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972:
  - i) παροχή κειμένου σε πραγματικό χρόνο επιπλέον της φωνητικής επικοινωνίας·
  - ii) παροχή πλήρους συνομιλίας όταν παρέχεται βίντεο επιπλέον της φωνητικής επικοινωνίας·
  - iii) εξασφάλιση ότι οι επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης με τη χρήση φωνής, κειμένου (συμπεριλαμβανομένου του κειμένου σε πραγματικό χρόνο) είναι συγχρονισμένες, και, εφόσον παρέχεται βίντεο, ότι είναι και αυτό συγχρονισμένο ως πλήρης συνομιλία και διαβιβάζεται από τους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών στο πλέον κατάλληλο PSAP·
- β) υπηρεσίες που παρέχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων:
  - i) παροχή ηλεκτρονικών οδηγιών προγραμμάτων (EPG) που μπορούν να γίνουν αντιληπτοί και είναι εύχρηστοι, κατανοητοί και αξιόπιστοι, και οι οποίοι παρέχουν πληροφορίες για τη διαθεσιμότητα της προσβασιμότητας·
  - ii) εξασφάλιση ότι οι συνιστώσες προσβασιμότητας (υπηρεσίες πρόσβασης) των υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων, όπως η εμφάνιση υποτίτλων για τα κωφά και βαρήκοα άτομα, η ακουστική περιγραφή, οι εκφωνούμενοι υπότιτλοι και η διερμηνεία στη νοηματική γλώσσα, μεταδίδονται πλήρως με επαρκή ποιότητα για ακριβή απεικόνιση και συγχρονισμό με ήχο και εικόνα, δίνοντας τη δυνατότητα ελέγχου της απεικόνισης και της χρήσης τους από τον χρήστη·
- γ) υπηρεσίες επιβατικών μεταφορών με αεροπορικά μέσα, λεωφορεία, σιδηροδρομικά και πλωτά μέσα, με εξαίρεση τις Υπηρεσίες αστικών και προαστιακών μεταφορών και περιφερειακών μεταφορών:
  - i) εξασφάλιση της παροχής πληροφοριών σχετικά με την προσβασιμότητα των οχημάτων, της περιβάλλουσας υποδομής και του δομημένου περιβάλλοντος και της βοήθειας για άτομα με αναπηρίες·
  - ii) εξασφάλιση της παροχής πληροφοριών σχετικά με την έξυπνη έκδοση εισιτηρίων (ηλεκτρονική κράτηση, κράτηση εισιτηρίων κ.λπ.), τις ταξιδιωτικές πληροφορίες σε πραγματικό χρόνο (πίνακες δρομολογίων, πληροφορίες σχετικά με τις διακοπές κυκλοφορίας, υπηρεσίες ανταπόκρισης, συνέχιση του ταξιδιού με άλλα μέσα μεταφοράς κ.λπ.), και συμπληρωματικές πληροφορίες για τις υπηρεσίες (π.χ. προσωπικό των σταθμών, ανελκυστήρες που είναι εκτός λειτουργίας ή υπηρεσίες που είναι προσωρινά μη διαθέσιμες)·
- δ) υπηρεσίες αστικών και προαστιακών μεταφορών και περιφερειακών μεταφορών: εξασφάλιση της προσβασιμότητας των τερματικών αυτοεξυπηρέτησης που χρησιμοποιούνται για την παροχή της υπηρεσίας σύμφωνα με το τμήμα I του παρόντος παραρτήματος·
- ε) τραπεζικές υπηρεσίες καταναλωτών:
  - i) με την παροχή μεθόδων ταυτοποίησης, ηλεκτρονικών υπογραφών, ασφάλειας και υπηρεσιών πληρωμής που μπορούν να γίνουν αντιληπτές και είναι εύχρηστες, κατανοητές και αξιόπιστες,
  - ii) να εξασφαλίζεται ότι οι πληροφορίες είναι κατανοητές, χωρίς να υπερβαίνουν ένα επίπεδο πολυπλοκότητας ανώτερο του επιπέδου B2 (καλή γνώση) του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες, του Συμβουλίου της Ευρώπης·
- στ) ηλεκτρονικά βιβλία:
  - i) να εξασφαλίζεται ότι, όταν ένα ηλεκτρονικό βιβλίο περιέχει και ήχο επιπλέον του κειμένου, τότε παρέχει συγχρονισμένο κείμενο και ήχο·

- ii) να εξασφαλίζεται ότι τα ψηφιακά αρχεία των ηλεκτρονικών βιβλίων δεν εμποδίζουν την ορθή λειτουργία της υποστηρικτικής τεχνολογίας·
  - iii) να εξασφαλίζεται η πρόσβαση στο περιεχόμενο, η πλοήγηση στο περιεχόμενο και τη διάταξη του αρχείου, συμπεριλαμβανομένης της δυναμικής διάταξης, η παροχή της δομής, της ευελιξίας και της επιλογής όσον αφορά την παρουσίαση του περιεχομένου·
  - iv) να επιτρέπονται εναλλακτικές αποδόσεις του περιεχομένου και η διαλειτουργικότητά του με διάφορες υποστηρικτικές τεχνολογίες κατά τρόπο αντιληπτό, κατανοητό, εύχρηστο και αξιόπιστο·
  - v) να είναι ανευρέσιμα με την παροχή πληροφοριών μέσω μεταδεδομένων σχετικά με τα χαρακτηριστικά προσβασιμότητάς τους·
  - vi) να διασφαλίζεται ότι τα μέτρα διαχείρισης ψηφιακών δικαιωμάτων δεν εμποδίζουν τη λειτουργία των χαρακτηριστικών προσβασιμότητας·
- ζ) υπηρεσίες ηλεκτρονικού εμπορίου:
- i) Με την παροχή των πληροφοριών που αφορούν την προσβασιμότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών που πωλούνται, όταν οι πληροφορίες αυτές παρέχονται από τον αρμόδιο οικονομικό φορέα·
  - ii) Με τη διασφάλιση της προσβασιμότητας της λειτουργίας ταυτοποίησης, ασφάλειας και πληρωμής, όταν παρέχεται ως μέρος υπηρεσίας αντί προϊόντος, καθιστώντας την αντιληπτή, εύχρηστη, κατανοητή και αξιόπιστη·
  - iii) Με την παροχή μεθόδων ταυτοποίησης, ηλεκτρονικών υπογραφών και υπηρεσιών πληρωμής που μπορούν να γίνουν αντιληπτά και είναι εύχρηστα, κατανοητά και αξιόπιστα.

Τμήμα V

Ειδικές απαιτήσεις προσβασιμότητας όσον αφορά την απάντηση στις επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης προς τον ενιαίο ευρωπαϊκό αριθμό έκτακτης ανάγκης «112» από το πλέον κατάλληλο PSAP:

Προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η προβλεπόμενη χρήση από άτομα με αναπηρίες των επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης προς τον ενιαίο ευρωπαϊκό αριθμό έκτακτης ανάγκης «112» από το πλέον κατάλληλο PSAP, η απάντηση στις εν λόγω επικοινωνίες επιτυγχάνεται με λειτουργίες, πρακτικές, πολιτικές και διαδικασίες, καθώς και αλλαγές που στοχεύουν ειδικά στην κάλυψη των αναγκών των ατόμων με αναπηρίες.

Οι επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης προς τον ενιαίο ευρωπαϊκό αριθμό έκτακτης ανάγκης «112» πρέπει να λαμβάνουν κατάλληλη απάντηση, με τον τρόπο που αρμόζει καλύτερα στην εθνική οργάνωση των συστημάτων έκτακτης ανάγκης, στο πλέον κατάλληλο PSAP, χρησιμοποιώντας τα ίδια μέσα επικοινωνίας με αυτά που χρησιμοποιήθηκαν για τη λήψη, δηλαδή με τη χρήση συγχρονισμένης φωνής και κειμένου (συμπεριλαμβανομένου κειμένου σε πραγματικό χρόνο), ή, όταν παρέχεται βίντεο, φωνής, κειμένου (συμπεριλαμβανομένου κειμένου σε πραγματικό χρόνο) και βίντεο συγχρονισμένων ως πλήρη συνομιλία.

Τμήμα VI

Απαιτήσεις προσβασιμότητας για χαρακτηριστικά, στοιχεία ή λειτουργίες προϊόντων και υπηρεσιών σύμφωνα με το άρθρο 25 παράγραφος 2

Η εκπλήρωση των σχετικών υποχρεώσεων που ορίζονται σε άλλες πράξεις της Ένωσης σχετικά με χαρακτηριστικά, στοιχεία ή λειτουργίες των προϊόντων και των υπηρεσιών, τεκμαίρεται εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

1. Προϊόντα

- a) Η προσβασιμότητα των πληροφοριών σχετικά με τη λειτουργία και τα χαρακτηριστικά προσβασιμότητας για προϊόντα πληροί τα αντίστοιχα στοιχεία που καθορίζονται στο τμήμα I σημείο 1 του παρόντος παραρτήματος, ήτοι οι πληροφορίες σχετικά με τη χρήση του προϊόντος παρέχονται πάνω στο ίδιο το προϊόν και οι οδηγίες χρήσης του προϊόντος που δεν παρέχονται στο ίδιο το προϊόν καθίστανται διαθέσιμες κατά τη χρήση του προϊόντος ή με άλλα μέσα, όπως δικτυακό τόπο.
- β) Η προσβασιμότητα των χαρακτηριστικών, στοιχείων και λειτουργιών της διεπαφής χρήστη και ο λειτουργικός σχεδιασμός των προϊόντων συμμορφώνονται με τις αντίστοιχες απαιτήσεις προσβασιμότητας της εν λόγω διεπαφής χρήστη ή λειτουργικού σχεδιασμού που ορίζονται στο τμήμα I σημείο 2 του παρόντος παραρτήματος.
- γ) Η προσβασιμότητα της συσκευασίας, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που παρέχονται σε αυτήν και των οδηγιών για την εγκατάσταση και συντήρηση, αποθήκευση και διάθεση του προϊόντος που δεν παρέχονται στο ίδιο το προϊόν αλλά διατίθενται με άλλα μέσα, όπως μέσω διαδικτυακού τόπου, πλην των τερματικών αυτοεξυπηρέτησης, συμμορφώνεται με τις αντίστοιχες απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο τμήμα II του παρόντος παραρτήματος.

2. Υπηρεσίες

Η προσβασιμότητα των χαρακτηριστικών, στοιχείων και λειτουργιών των υπηρεσιών συμμορφώνεται με τις αντίστοιχες απαιτήσεις προσβασιμότητας για τα εν λόγω χαρακτηριστικά, στοιχεία και λειτουργίες που αφορούν τις υπηρεσίες που ορίζονται στα σχετικά με τις υπηρεσίες τμήματα του παρόντος παραρτήματος.

Τμήμα VII

Κριτήρια λειτουργικής απόδοσης

Προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η προβλεπόμενη χρήση τους από άτομα με αναπηρίες, όταν οι απαιτήσεις προσβασιμότητας, που καθορίζονται στα τμήματα I έως VI του παρόντος παραρτήματος, δεν αφορούν μία ή περισσότερες από τις λειτουργίες του σχεδιασμού και της παραγωγής των προϊόντων ή της παροχής υπηρεσιών, οι εν λόγω λειτουργίες ή μέσα είναι προσβάσιμα, μέσω της συμμόρφωσης με τα σχετικά κριτήρια λειτουργικής απόδοσης.

Τα κριτήρια λειτουργικής απόδοσης μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνον εναλλακτικά αντί ενός ή περισσότερων ειδικών τεχνικών απαιτήσεων, όταν γίνεται αναφορά σε αυτά στις απαιτήσεις προσβασιμότητας, εάν και μόνον εάν η εφαρμογή των εκάστοτε κριτηρίων λειτουργικής απόδοσης συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας και συνεπάγεται ότι ο σχεδιασμός και η παραγωγή των προϊόντων και η παροχή υπηρεσιών έχει ως αποτέλεσμα ισοδύναμη ή αυξημένη προσβασιμότητα για την προβλεπόμενη χρήση τους από άτομα με αναπηρίες.

α) Χρήση από μη βλέποντα άτομα

Όταν το προϊόν ή η υπηρεσία παρέχει οπτικούς τρόπους λειτουργίας, παρέχει τουλάχιστον έναν τρόπο λειτουργίας που δεν απαιτεί ικανότητα όρασης.

β) Χρήση από άτομα με περιορισμένη όραση

Όταν το προϊόν ή η υπηρεσία παρέχει οπτικούς τρόπους λειτουργίας, παρέχει τουλάχιστον έναν τρόπο λειτουργίας που επιτρέπει στους χρήστες να χειρίζονται το προϊόν με περιορισμένη όραση.

γ) Χρήση από άτομα με δυσκολία διάκρισης των χρωμάτων

Όταν το προϊόν ή η υπηρεσία παρέχει οπτικούς τρόπους λειτουργίας, παρέχει τουλάχιστον έναν τρόπο λειτουργίας που δεν απαιτεί ικανότητα διάκρισης των χρωμάτων από τον χρήστη.

δ) Χρήση από μη ακούοντα άτομα

Όταν το προϊόν ή η υπηρεσία παρέχει ακουστικούς τρόπους λειτουργίας, παρέχει τουλάχιστον έναν τρόπο λειτουργίας που δεν απαιτεί ικανότητα ακοής.

ε) Χρήση από άτομα με περιορισμένη ακοή

Όταν το προϊόν ή η υπηρεσία παρέχει ακουστικούς τρόπους λειτουργίας, παρέχει τουλάχιστον έναν τρόπο λειτουργίας με προηγμένα ηχητικά χαρακτηριστικά που επιτρέπει στους χρήστες με περιορισμένη ακοή να χειρίζονται το προϊόν.

στ) Χρήση από άτομα χωρίς φωνητική ικανότητα

Όταν το προϊόν ή η υπηρεσία απαιτεί φωνητική εισροή από τους χρήστες, παρέχει τουλάχιστον έναν τρόπο λειτουργίας που δεν απαιτεί φωνητική εισροή. Η φωνητική εισροή περιλαμβάνει κάθε προφορικό παραγόμενο ήχο, όπως ομιλία, συριγμούς ή κλικ.

ζ) Χρήση από άτομα με περιορισμένη ικανότητα χειρισμού αντικειμένων ή με περιορισμένη δύναμη

Όταν το προϊόν ή η υπηρεσία απαιτεί χειρωνακτικές ενέργειες, προβλέπεται τουλάχιστον ένας τρόπος λειτουργίας του που επιτρέπει στους χρήστες να το χρησιμοποιούν μέσω εναλλακτικών ενεργειών που δεν απαιτούν έλεγχο μικρο-κινήσεων και χειρισμό, δύναμη χεριού ή ταυτόχρονο χειρισμό περισσότερων του ενός ελέγχων.

η) Χρήση για περιορισμένο εύρος κινήσεων

Τα λειτουργικά στοιχεία των προϊόντων πρέπει να είναι προσπελάσιμα για όλους τους χρήστες. Όταν το προϊόν ή η υπηρεσία έχει χειροκίνητο τρόπο λειτουργίας, προβλέπεται τουλάχιστον ένας τρόπος λειτουργίας του που επιτρέπει στους χρήστες να το χρησιμοποιούν με περιορισμένο εύρος κινήσεων και περιορισμένη δύναμη.

θ) Ελαχιστοποίηση του κινδύνου πρόκλησης επιληπτικών κρίσεων εξαιτίας φωτοευαισθησίας

Όταν το προϊόν παρέχει οπτικούς τρόπους λειτουργίας, αποφεύγονται οι τρόποι λειτουργίας που προκαλούν κρίσεις φωτοευαισθησίας.

ι) Χρήση από άτομα με περιορισμένη γνωστική λειτουργία

Το προϊόν ή η υπηρεσία παρέχει τουλάχιστον έναν τρόπο λειτουργίας με χαρακτηριστικά που καθιστούν απλούστερη και ευκολότερη τη χρήση του.

ια) Ιδιωτικότητα

Όταν το προϊόν ή η υπηρεσία παρέχει χαρακτηριστικά που εξασφαλίζουν την προσβασιμότητα, παρέχει τουλάχιστον έναν τρόπο λειτουργίας που προστατεύει την ιδιωτικότητα των χρηστών όταν χρησιμοποιούν τα εν λόγω χαρακτηριστικά που διασφαλίζουν την προσβασιμότητα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΜΗ ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΔΥΝΗΤΙΚΩΝ ΛΥΣΕΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΒΑΛΛΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΤΜΗΜΑ Ι:

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΠΡΟΪΟΝ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 2 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Ι ΤΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Ι	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
1. Παροχή πληροφοριών	
α)	
i)	Παρέχονται οπτικές και απτικές πληροφορίες ή οπτικές και ακουστικές πληροφορίες που υποδεικνύουν το σημείο εισαγωγής της κάρτας σε τερματικά αυτοεξυπηρέτησης ώστε τυφλοί και κωφοί να μπορούν να κάνουν χρήση του τερματικού.
ii)	Χρησιμοποιείται η ίδια διατύπωση με συνεπή τρόπο, ή με σαφή και λογική διάρθρωση ούτως ώστε τα άτομα με διανοητικές αναπηρίες να μπορούν να τις κατανοήσουν καλύτερα.
iii)	Παρέχεται ψηλαφητό ανάγλυφο ή ήχος επιπλέον της γραπτής προειδοποίησης, έτσι ώστε να μπορούν οι τυφλοί να την αντιλαμβάνονται.
iv)	Το κείμενο είναι αναγνώσιμο και από άτομα με προβλήματα όρασης.
β)	
i)	Παρέχονται ηλεκτρονικά αρχεία που μπορούν να διαβαστούν από υπολογιστή που χρησιμοποιεί αναγνώστες οθόνης, ώστε οι τυφλοί να μπορούν να χρησιμοποιούν τις πληροφορίες.
ii)	Χρησιμοποιείται η ίδια διατύπωση με συνεπή τρόπο, ή με σαφή και λογική διάρθρωση ούτως ώστε τα άτομα με διανοητικές αναπηρίες να μπορούν να τις κατανοήσουν καλύτερα.
iii)	Υπάρχουν υπότιτλοι όταν παρέχονται οδηγίες βίντεο.
iv)	Το κείμενο είναι αναγνώσιμο και από άτομα με προβλήματα όρασης.
v)	Εκτυπωμένο κείμενο σε γραφή Μπράιγ, ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τυφλούς.
vi)	Τα διαγράμματα συνοδεύονται από περιγραφικό κείμενο το οποίο επισημαίνει τα κυριότερα στοιχεία ή περιγράφει βασικές δράσεις.
vii)	Δεν παρέχεται παράδειγμα
viii)	Δεν παρέχεται παράδειγμα
ix)	Περιλαμβάνεται υποδοχή και λογισμικό στις αυτόματες ταμειακές μηχανές που επιτρέπουν τη σύνδεση ακουστικού το οποίο θα λαμβάνει το κείμενο επί της οθόνης σε μορφή ήχου.

2. Διεπαφή χρήστη και λειτουργικός σχεδιασμός	
α)	Παρέχονται οδηγίες με τη χρήση φωνής και κειμένου, ή ενσωματώνονται απτικά σήματα στο πληκτρολόγιο, έτσι ώστε οι τυφλοί ή οι βαρήκοοι να μπορούν να αλληλεπιδρούν με το προϊόν·
β)	Τα τερματικά αυτοεξηγητήσης που προσφέρουν φωνητικές οδηγίες τις προσφέρουν επίσης με τη μορφή κειμένου ή εικόνων, ώστε και οι κωφοί να μπορούν να προβούν στην απαιτούμενη ενέργεια.
γ)	Παρέχεται στον χρήστη η δυνατότητα μεγέθυνσης του κειμένου, εστίασης σε συγκεκριμένο εικονόγραμμα ή αύξησης της αντίθεσης, ώστε τα άτομα με προβλήματα όρασης να μπορούν να αντιληφθούν τις πληροφορίες.
δ)	Επιπλέον τυχόν οδηγίας όπως «πατήστε το πράσινο ή το κόκκινο κουμπί» για μια επιλογή, αναγράφεται στα κουμπιά ποιες είναι οι επιλογές, προκειμένου να μπορούν να κάνουν την επιλογή και όσοι πάσχουν από αχρωματοψία.
ε)	Όταν ένας υπολογιστής δίνει σήμα σφάλματος, παρέχει επίσης γραπτό κείμενο ή εικόνα που επισημαίνει το σφάλμα ώστε να επιτρέπει στους κωφούς να αντιλαμβάνονται ότι υπάρχει σφάλμα.
στ)	Παρέχεται δυνατότητα επιπλέον αντίθεσης στις εικόνες του πρώτου πλάνου ώστε να μπορούν να τις διακρίνουν άτομα με μειωμένη όραση.
ζ)	Επιτρέπεται στον χρήστη τηλεφωνικής συσκευής να επιλέξει την ένταση του ήχου και να μειώσει τις παρεμβολές με βοήθημα ακοής, έτσι ώστε οι βαρήκοοι να μπορούν να χρησιμοποιήσουν το τηλέφωνο.
η)	Οι θόνοι αφής διαθέτουν μεγαλύτερα και καλά διαχωρισμένα κουμπιά, ώστε τα άτομα που πάσχουν από τρόμο να μπορούν να τα πιέσουν.
θ)	Εξασφαλίζεται ότι για να πιεστούν τα πλήκτρα δεν απαιτείται μεγάλη δύναμη, ώστε να μπορούν να τα χρησιμοποιήσουν άτομα με κινητικές αναπηρίες.
ι)	Αποφεύγονται εικόνες που τρεμοπαίζουν, ώστε τα άτομα που παθαίνουν επιληπτικές κρίσεις να μην διατρέχουν κίνδυνο.
ια)	Επιτρέπεται η χρήση ακουστικών κεφαλής όταν παρέχονται σε αυτόματες ταμειακές μηχανές πληροφορίες μέσω ομιλίας.
ιβ)	Ως εναλλακτική δυνατότητα αντί της αναγνώρισης δακτυλικών αποτυπωμάτων, επιτρέπεται στους χρήστες που δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα χέρια τους να επιλέξουν έναν κωδικό για το κλειδίωμα και ξεκλείδωμα τηλεφωνικής συσκευής.
ιγ)	Εξασφαλίζεται ότι το λογισμικό αντιδρά με προβλέψιμο τρόπο όταν διενεργείται μια συγκεκριμένη πράξη και παρέχεται αρκετός χρόνος για εισαγωγή του κωδικού πρόσβασης, ώστε να είναι εύχρηστο από άτομα με διανοητικές αναπηρίες.
ιδ)	Παρέχεται σύνδεση με ανανεώσιμη οπτική απεικόνιση Μπράιγ ώστε να μπορούν τυφλοί να χρησιμοποιούν τον υπολογιστή.
ιε)	Παραδείγματα ειδικών τομειακών απαιτήσεων
i)	Δεν παρέχεται παράδειγμα
ii)	Δεν παρέχεται παράδειγμα
iii) Πρώτη περίπτωση	Προβλέπεται ότι το κινητό τηλέφωνο θα πρέπει να επιτρέπει τον χειρισμό συνδιαλέξεων σε πραγματικό χρόνο, ώστε να μπορούν οι βαρήκοοι να ανταλλάσσουν πληροφορίες με αλληλεπιδραστικό τρόπο.
iii) Τέταρτη περίπτωση	Παρέχεται η δυνατότητα ταυτόχρονης χρήσης βίντεο με απεικόνιση νοηματικής γλώσσας και κειμένου για γραπτό μήνυμα ώστε δύο κωφοί να μπορούν να επικοινωνήσουν μεταξύ τους ή με άτομα που δεν έχουν πρόβλημα ακοής.

iv)	Οι υπότιτλοι μεταδίδονται μέσω του μετατροπέα-αποκωδικοποιητή για να μπορούν να χρησιμοποιηθούν από κωφούς.
-----	---

3. Υπηρεσίες υποστήριξης: Δεν παρέχεται παράδειγμα

ΤΜΗΜΑ II:

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 2 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1, ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΤΕΡΜΑΤΙΚΩΝ ΑΥΤΟΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 2 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΣΤΟΙΧΕΙΟ β)

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ II ΤΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ I	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
---	--------------

Συσκευασία και οδηγίες των προϊόντων

a)	Αναγράφεται στη συσκευασία ότι η τηλεφωνική συσκευή περιέχει χαρακτηριστικά πρόσβασης για άτομα με αναπηρίες.
----	---

β)

i)	Παρέχονται ηλεκτρονικά αρχεία που μπορούν να διαβαστούν από υπολογιστή που χρησιμοποιεί αναγνώστες οθόνης, ώστε οι τυφλοί να μπορούν να χρησιμοποιούν τις πληροφορίες.
----	--

ii)	Χρησιμοποιείται η ίδια διατύπωση με συνεπή τρόπο, ή με σαφή και λογική διάρθρωση ούτως ώστε τα άτομα με διανοητικές αναπηρίες να μπορούν να τις κατανοήσουν καλύτερα.
-----	---

iii)	Παρέχεται ψηλαφητό ανάγλυφο ή ήχος όταν υπάρχει γραπτή προειδοποίηση, έτσι ώστε και οι τυφλοί να αντιλαμβάνονται την προειδοποίηση.
------	---

iv)	Λαμβάνεται μέριμνα ώστε το κείμενο να μπορεί να διαβαστεί από άτομα με μειωμένη όραση.
-----	--

v)	Εκτύπωση σε γραφή Μπράιγ, ώστε να μπορεί να αναγνωσθεί από τυφλούς.
----	---

vi)	Τα διαγράμματα συνοδεύονται από περιγραφικό κείμενο το οποίο επισημαίνει τα κυριότερα στοιχεία ή περιγράφει βασικές δράσεις.
-----	--

ΤΜΗΜΑ III:

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 2 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ III ΤΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ I	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
--	--------------

Παροχή υπηρεσιών

a)	Δεν παρέχεται παράδειγμα
----	--------------------------

β)

i)	Παρέχονται ηλεκτρονικά αρχεία που μπορούν να διαβαστούν από υπολογιστή που χρησιμοποιεί αναγνώστες οθόνης, ώστε οι τυφλοί να μπορούν να χρησιμοποιούν τις πληροφορίες.
----	--

ii)	Χρησιμοποιείται η ίδια διατύπωση με συνεπή τρόπο, ή με σαφή και λογική διάρθρωση ούτως ώστε τα άτομα με διανοητικές αναπηρίες να μπορούν να τις κατανοήσουν καλύτερα.
-----	---

iii)	Υπάρχουν υπότιτλοι όταν παρέχονται οδηγίες βίντεο.
------	--

iv)	Λαμβάνεται μέριμνα ώστε οι τυφλοί να μπορούν να χρησιμοποιήσουν ένα αρχείο εκτυπώνοντάς το σε Μπράιγ.
v)	Λαμβάνεται μέριμνα ώστε το κείμενο να μπορεί να διαβαστεί από άτομα με μειωμένη όραση.
vi)	Τα διαγράμματα συνοδεύονται από περιγραφικό κείμενο το οποίο επισημαίνει τα κυριότερα στοιχεία ή περιγράφει βασικές δράσεις.
vii)	Όταν ένας πάροχος υπηρεσίας προσφέρει κλειδί USB το οποίο περιέχει πληροφορίες σχετικά με την υπηρεσία, λαμβάνεται μέριμνα ώστε οι πληροφορίες αυτές να είναι προσβάσιμες.
γ)	Παρέχεται περιγραφικό κείμενο για τις εικόνες, καθίστανται διαθέσιμες όλες οι λειτουργίες με χρήση του πληκτρολογίου, δίδεται στους χρήστες επαρκής χρόνος ανάγνωσης, το περιεχόμενο εμφανίζεται και λειτουργεί με προβλέψιμο τρόπο και εξασφαλίζεται συμβατότητα με υποστηρικτικές τεχνολογίες, ώστε άτομα με διάφορων ειδών αναπηρίες να μπορούν να διαβάζουν και να αλληλεπιδρούν με τους διαδικτυακούς τόπους.
δ)	Δεν παρέχεται παράδειγμα

ΤΜΗΜΑ IV:

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ IV ΤΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ I	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
---	--------------

Ειδικές υπηρεσίες

α)	
i)	Λαμβάνεται μέριμνα ώστε οι βαρήκοοι να μπορούν να γράφουν και να λαμβάνουν κείμενο με αλληλεπιδραστικό τρόπο και σε πραγματικό χρόνο.
ii)	Λαμβάνεται μέριμνα ώστε οι κωφοί να μπορούν να χρησιμοποιούν τη νοηματική γλώσσα για να επικοινωνούν μεταξύ τους.
iii)	Λαμβάνεται μέριμνα ώστε άτομο που έχει προβλήματα ομιλίας και ακοής και επιλέγει να χρησιμοποιήσει συνδυασμό κειμένου, φωνής και βίντεο, να γνωρίζει ότι η επικοινωνία διαβιβάζεται μέσω του δικτύου σε υπηρεσία έκτακτης ανάγκης.
β)	
i)	Λαμβάνεται μέριμνα ώστε οι τυφλοί να μπορούν να επιλέγουν τηλεοπτικά προγράμματα.
ii)	Υποστηρίζεται η δυνατότητα επιλογής, εξατομίκευσης και προβολής των υπηρεσιών πρόσβασης, όπως η εμφάνιση υποτίτλων για τα κωφά ή βαρήκοα άτομα, η ακουστική περιγραφή, οι εκφωνούμενοι υπότιτλοι και η διερμηνεία στη νοηματική γλώσσα, μέσω της παροχής μέσων αποτελεσματικής ζεύξης ασύρματων τεχνολογιών υποβοήθησης της ακοής ή της παροχής στον χρήστη χειριστηρίων για την ενεργοποίηση υπηρεσιών πρόσβασης για τις οπτικοακουστικές υπηρεσίες στον χρήστη, στο ίδιο επίπεδο προβολής με τα πρωτογενή μέσα χειρισμού.
γ)	
i)	Δεν παρέχεται παράδειγμα
ii)	Δεν παρέχεται παράδειγμα
δ)	Δεν παρέχεται παράδειγμα
ε)	
i)	Οι διάλογοι αναγνώρισης ταυτότητας στην οθόνη καθίστανται αναγνώσιμοι από αναγνώστες οθόνης, έτσι ώστε να μπορούν να χρησιμοποιούνται από τυφλούς.

ii)	Δεν παρέχεται παράδειγμα
στ)	
i)	Λαμβάνεται μέριμνα ώστε τα άτομα με δυσλεξία να μπορούν ταυτόχρονα να διαβάζουν και να ακούν το κείμενο.
ii)	Παρέχεται δυνατότητα συγχρονισμένης εκροής κειμένου και ήχου ή δυνατότητα ανανεώσιμης καταγραφής σε αλφάβητο Μπράιγ.
iii)	Λαμβάνεται μέριμνα ώστε οι τυφλοί να μπορούν να έχουν πρόσβαση στο ευρετήριο περιεχομένων ή να αλλάζουν κεφάλαια.
iv)	Δεν παρέχεται παράδειγμα
v)	Εξασφαλίζεται ότι οι πληροφορίες σχετικά με τα χαρακτηριστικά προσβασιμότητάς τους είναι διαθέσιμες στο ηλεκτρονικό αρχείο, έτσι ώστε τα άτομα με αναπηρίες να μπορούν να ενημερώνονται.
vi)	Εξασφαλίζεται για παράδειγμα ότι τα μέτρα τεχνικής προστασίας, η πληροφόρηση για τη διαχείριση των δικαιωμάτων ή θέματα διαλειτουργικότητας δεν μπλοκάρουν τη μεγαλόφωνη ανάγνωση του κειμένου από τα μηχανήματα υποβοήθησης, ούτως ώστε οι τυφλοί χρήστες να μπορούν να διαβάσουν το βιβλίο.
ζ)	
i)	Εξασφαλίζεται ότι οι διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τα χαρακτηριστικά προσβασιμότητας ενός προϊόντος δεν διαγράφονται.
ii)	Η διεπαφή χρήστη υπηρεσιών πληρωμής καθίσταται διαθέσιμη φωνητικά ώστε οι τυφλοί να μπορούν να πραγματοποιούν διαδικτυακές αγορές αυτόνομα.
iii)	Οι διάλογοι αναγνώρισης ταυτότητας στην οθόνη καθίστανται αναγνώσιμοι από αναγνώστες οθόνης, έτσι ώστε να μπορούν να χρησιμοποιούνται από τυφλούς.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΚΟΠΟ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 4 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 4 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΔΟΜΗΜΕΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΟΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΜΠΙΠΤΟΥΝ ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΟΔΗΓΙΑΣ

Προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η προβλεπόμενη χρήση με ανεξάρτητο τρόπο από άτομα με αναπηρίες στο δομημένο περιβάλλον όπου παρέχεται η υπηρεσία και η οποία τελεί υπό την ευθύνη του φορέα παροχής υπηρεσιών, όπως αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 4, η προσβασιμότητα των χώρων που προορίζονται για δημόσια πρόσβαση περιλαμβάνει τις ακόλουθες πτυχές:

- α) χρήση των συναφών εξωτερικών χώρων και εγκαταστάσεων·
  - β) προσεγγίσεις των κτιρίων·
  - γ) χρήση εισόδων·
  - δ) χρήση διαδρομών με οριζόντια κυκλοφορία·
  - ε) χρήση διαδρομών με κάθετη κυκλοφορία·
  - στ) χρήση αιθουσών από το κοινό·
  - ζ) χρήση του εξοπλισμού και των εγκαταστάσεων που χρησιμοποιούνται για την παροχή της υπηρεσίας·
  - η) χρήση τουαλετών και εγκαταστάσεων υγιεινής·
  - θ) χρήση εξόδων, οδών εκκένωσης και ιδεών για τον σχεδιασμό σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης·
  - ι) δυνατότητα επικοινωνίας και προσανατολισμού μέσω περισσότερων του ενός αισθητηριακών καναλιών·
  - ια) χρήση των εγκαταστάσεων και των κτιρίων για τον προβλεπόμενο σκοπό τους·
  - ιβ) προστασία από κινδύνους στο περιβάλλον σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ – ΠΡΟΪΟΝΤΑ

1. Εσωτερικός έλεγχος παραγωγής

Ο εσωτερικός έλεγχος παραγωγής είναι η διαδικασία αξιολόγησης της συμμόρφωσης με την οποία ο κατασκευαστής εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που καθορίζονται στα σημεία 2, 3 και 4 του παρόντος παραρτήματος και βεβαιώνει και δηλώνει με αποκλειστική του ευθύνη ότι το σχετικό προϊόν πληροί τις οικείες απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας.

2. Τεχνικός φάκελος

Ο κατασκευαστής καταρτίζει τον τεχνικό φάκελο. Ο τεχνικός φάκελος δίνει τη δυνατότητα να αξιολογηθεί η συμμόρφωση του προϊόντος προς τις σχετικές απαιτήσεις προσβασιμότητας που αναφέρονται στο άρθρο 4 και, στην περίπτωση που ο κατασκευαστής κάνει χρήση της παρέκκλισης που προβλέπεται στο άρθρο 14, να αποδειχθεί ότι οι σχετικές απαιτήσεις προσβασιμότητας θα συνεπάγονταν θεμελιώδη μεταβολή ή θα επέβαλαν δυσανάλογη επιβάρυνση. Ο τεχνικός φάκελος προσδιορίζει μόνο τις εφαρμοστέες απαιτήσεις και καλύπτει - στον βαθμό που απαιτείται για την αξιολόγηση - τον σχεδιασμό, την κατασκευή και τη λειτουργία του προϊόντος.

Ο τεχνικός φάκελος περιέχει, κατά περίπτωση, τουλάχιστον τα εξής:

α) γενική περιγραφή του προϊόντος,

β) κατάλογο των εναρμονισμένων προτύπων και τεχνικών προδιαγραφών των οποίων τα στοιχεία έχουν δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* και τα οποία εφαρμόζονται πλήρως ή εν μέρει, καθώς και περιγραφές των λύσεων που εφαρμόζονται για την τήρηση των σχετικών απαιτήσεων προσβασιμότητας που αναφέρονται στο άρθρο 4, εφόσον δεν έχουν εφαρμοστεί τα εν λόγω εναρμονισμένα πρότυπα ή οι τεχνικές προδιαγραφές· σε περίπτωση μερικών εφαρμοζόμενων εναρμονισμένων προτύπων ή τεχνικών προδιαγραφών, ο τεχνικός φάκελος προσδιορίζει τα μέρη που έχουν εφαρμοστεί.

3. Μεταποίηση

Ο κατασκευαστής λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου η διαδικασία κατασκευής και η παρακολούθησή της να διασφαλίζει τη συμμόρφωση των προϊόντων προς τον τεχνικό φάκελο ο οποίος αναφέρεται στο σημείο 2 του παρόντος παραρτήματος και προς τις απαιτήσεις προσβασιμότητας της παρούσας οδηγίας.

4. Σήμανση ΕΕ και δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ

4.1. Ο κατασκευαστής τοποθετεί τη σήμανση CE που αναφέρεται στην παρούσα οδηγία σε κάθε μεμονωμένο προϊόν που πληροί τις εφαρμοστέες απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας.

4.2. Ο κατασκευαστής συντάσσει γραπτή δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ για κάθε μοντέλο προϊόντος. Η δήλωση συμμόρφωσης ΕΕ ταυτοποιεί το προϊόν για το οποίο έχει συνταχθεί.

Στις αρμόδιες αρχές, εφόσον το ζητήσουν, διατίθεται αντίγραφο της δήλωσης συμμόρφωσης ΕΕ.

5. Εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος

Οι υποχρεώσεις του κατασκευαστή που καθορίζονται στο σημείο 4 είναι δυνατόν να εκπληρώνονται από τον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό του, εξ ονόματός του και υπό την ευθύνη του, με την προϋπόθεση ότι ορίζονται λεπτομερώς στην εντολή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΛΗΡΟΥΝ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

1. Ο πάροχος υπηρεσιών περιλαμβάνει τις πληροφορίες που αξιολογούν τον τρόπο με τον οποίον η υπηρεσία πληροί τις απαιτήσεις προσβασιμότητας του άρθρου 4 στους γενικούς όρους και προϋποθέσεις, ή σε ισοδύναμο έγγραφο. Οι πληροφορίες περιγράφουν τις εφαρμοστέες απαιτήσεις και καλύπτουν - στον βαθμό που απαιτείται για την αξιολόγηση - τον σχεδιασμό και τη λειτουργία της υπηρεσίας. Εκτός από τις απαιτήσεις για την ενημέρωση των καταναλωτών της οδηγίας 2011/83/ΕΕ, οι πληροφορίες περιέχουν, κατά περίπτωση, τα ακόλουθα στοιχεία:
    - α) γενική περιγραφή της υπηρεσίας σε προσβάσιμο μορφότυπο·
    - β) τις αναγκαίες περιγραφές και επεξηγήσεις για την κατανόηση της λειτουργίας της υπηρεσίας·
    - γ) περιγραφή του τρόπου με τον οποίον οι σχετικές απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο παράρτημα I πληρούνται από την υπηρεσία.
  2. Προκειμένου να συμμορφωθεί με το σημείο 1 του παρόντος παραρτήματος, ο πάροχος υπηρεσιών μπορεί να εφαρμόσει, εν όλω ή εν μέρει, τα εναρμονισμένα πρότυπα και τεχνικές προδιαγραφές, των οποίων τα στοιχεία έχουν δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
  3. Ο πάροχος υπηρεσιών παρέχει πληροφορίες που αποδεικνύουν ότι η διαδικασία παροχής της υπηρεσίας και η παρακολούθησή της εξασφαλίζει τη συμμόρφωση της υπηρεσίας με το σημείο 1 του παρόντος παραρτήματος, καθώς και με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΔΥΣΑΝΑΛΟΓΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ

Κριτήρια για τη διενέργεια και την τεκμηρίωση της εκτίμησης:

1. Ο λόγος του καθαρού κόστους της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προς το συνολικό κόστος (λειτουργικές και κεφαλαιουχικές δαπάνες) κατασκευής, διανομής και εισαγωγής του προϊόντος ή παροχής της υπηρεσίας για τους οικονομικούς φορείς:

Στοιχεία που χρησιμοποιούνται για να εκτιμηθεί το καθαρό κόστος της συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις προσβασιμότητας:

- a) κριτήρια που αφορούν τις εφάπαξ οργανωτικές δαπάνες που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την εκτίμηση:
    - i) δαπάνες σχετιζόμενες με συμπληρωματικούς ανθρώπινους πόρους με εμπειρογνωμοσύνη σε θέματα προσβασιμότητας,
    - ii) δαπάνες που συνδέονται με την κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού και την απόκτηση ικανοτήτων σε θέματα προσβασιμότητας,
    - iii) δαπάνες για την ανάπτυξη νέων διεργασιών για τη συμπερίληψη της προσβασιμότητας στην ανάπτυξη προϊόντων ή στην παροχή υπηρεσιών,
    - iv) δαπάνες που συνδέονται με την ανάπτυξη υλικού καθοδήγησης σχετικά με την προσβασιμότητα,
    - v) εφάπαξ δαπάνες για την άρτια κατανόηση της νομοθεσίας περί προσβασιμότητας.
  - β) κριτήρια που αφορούν τις τρέχουσες δαπάνες παραγωγής και ανάπτυξης που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την εκτίμηση:
    - i) δαπάνες που συνδέονται με τον σχεδιασμό των χαρακτηριστικών προσβασιμότητας του προϊόντος ή της υπηρεσίας,
    - ii) δαπάνες που προκύπτουν κατά τις διαδικασίες μεταποίησης,
    - iii) δαπάνες που συνδέονται με δοκιμές του προϊόντος ή της υπηρεσίας ως προς την προσβασιμότητα,
    - iv) δαπάνες που συνδέονται με τη δημιουργία τεκμηρίωσης.
2. Το εκτιμώμενο κόστος και τα οφέλη για τους οικονομικούς φορείς, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών παραγωγής και των επενδύσεων, σε σχέση με το εκτιμώμενο όφελος για τα άτομα με αναπηρίες, λαμβάνοντας υπόψη τον όγκο και τη συχνότητα της χρήσης του συγκεκριμένου προϊόντος ή υπηρεσίας.
  3. Ο λόγος του καθαρού κόστους της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προς τον καθαρό κύκλο εργασιών του οικονομικού φορέα.

Στοιχεία που χρησιμοποιούνται για να εκτιμηθεί το καθαρό κόστος της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας:

    - a) κριτήρια που αφορούν τις εφάπαξ οργανωτικές δαπάνες που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την εκτίμηση:
      - i) δαπάνες που συνδέονται με συμπληρωματικούς ανθρώπινους πόρους με εμπειρογνωμοσύνη σε θέματα προσβασιμότητας,
      - ii) δαπάνες που συνδέονται με την κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού και την απόκτηση ικανοτήτων σε θέματα προσβασιμότητας,
      - iii) δαπάνες για την ανάπτυξη νέων διεργασιών για τη συμπερίληψη της προσβασιμότητας στην ανάπτυξη προϊόντων ή στην παροχή υπηρεσιών,
      - iv) δαπάνες που συνδέονται με την ανάπτυξη υλικού καθοδήγησης σχετικά με την προσβασιμότητα,
      - v) εφάπαξ δαπάνες για την άρτια κατανόηση της νομοθεσίας περί προσβασιμότητας.
    - β) κριτήρια που αφορούν τις τρέχουσες δαπάνες παραγωγής και ανάπτυξης που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την εκτίμηση:
      - i) δαπάνες που συνδέονται με τον σχεδιασμό των χαρακτηριστικών προσβασιμότητας του προϊόντος ή της υπηρεσίας,
      - ii) δαπάνες που προκύπτουν κατά τις διαδικασίες μεταποίησης,
      - iii) δαπάνες που συνδέονται με δοκιμές του προϊόντος ή της υπηρεσίας ως προς την προσβασιμότητα,
      - iv) δαπάνες που συνδέονται με τη δημιουργία τεκμηρίωσης.

ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2019/883 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 17ης Απριλίου 2019

σχετικά με τις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής για την παράδοση αποβλήτων από πλοία, για την τροποποίηση της οδηγίας 2010/65/ΕΕ και την κατάργηση της οδηγίας 2000/59/ΕΚ**(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 100 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η θαλάσσια πολιτική της Ένωσης στοχεύει στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ασφάλειας και προστασίας του περιβάλλοντος. Ο στόχος αυτός μπορεί να επιτευχθεί με τη συμμόρφωση προς τις διεθνείς συμβάσεις, κώδικες και αποφάσεις με ταυτόχρονη διατήρηση της ελεύθερης ναυσιπλοΐας, όπως προβλέπεται από τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας («UNCLOS»).
- (2) Ο στόχος 14 των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη εφιστά την προσοχή στις απειλές της θαλάσσιας ρύπανσης και της ρύπανσης από θρεπτικές ουσίες, της εξάντλησης των πόρων και της κλιματικής αλλαγής, φαινόμενα τα οποία οφείλονται όλα πρωτίστως σε ανθρώπινες ενέργειες. Οι απειλές αυτές ασκούν περαιτέρω πίεση στα περιβαλλοντικά συστήματα, συμπεριλαμβανομένων της βιοποικιλότητας και της φυσικής υποδομής, ενώ παράλληλα δημιουργούν παγκόσμια κοινωνικοοικονομικά προβλήματα, συμπεριλαμβανομένων κινδύνων για την υγεία, την ασφάλεια και χρηματοοικονομικών κινδύνων. Η Ένωση πρέπει να εργαστεί για την προστασία των θαλάσσιων ειδών και να στηρίξει τα άτομα που εξαρτώνται από τους ωκεανούς, για λόγους απασχόλησης, πόρων ή αναψυχής.
- (3) Η διεθνής σύμβαση για την πρόληψη της ρύπανσης από πλοία («σύμβαση MARPOL») προβλέπει γενικές απαγορεύσεις των απορριψεων από πλοία στη θάλασσα, αλλά ρυθμίζει επίσης τους όρους υπό τους οποίους ορισμένοι τύποι αποβλήτων επιτρέπεται να απορρίπτονται στο θαλάσσιο περιβάλλον. Η σύμβαση MARPOL υποχρεώνει τα συμβαλλόμενα μέρη να διασφαλίζουν την ύπαρξη επαρκών εγκαταστάσεων παραλαβής στους λιμένες.
- (4) Η Ένωση επιδίωξε την εφαρμογή τμημάτων της σύμβασης MARPOL μέσω της οδηγίας 2000/59/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾, εφαρμόζοντας μια προσέγγιση με βάση τους λιμένες. Στόχος της οδηγίας 2000/59/ΕΚ είναι να συγκεραστούν τα συμφέροντα της ομαλής λειτουργίας των θαλάσσιων μεταφορών με την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος.
- (5) Την τελευταία εικοσαετία, η σύμβαση MARPOL και τα παραρτήματά της έχουν υποστεί σημαντικές τροποποιήσεις, με τις οποίες καθορίστηκαν αυστηρότεροι κανόνες και απαγορεύσεις για τις απορρίψεις αποβλήτων από τα πλοία στη θάλασσα.
- (6) Στο παράρτημα VI της σύμβασης MARPOL καθορίστηκαν κανόνες απορριψεων για νέες κατηγορίες αποβλήτων, και ειδικότερα για τα καύσιμα συστημάτων καθαρισμού καυσαερίων, τα οποία αποτελούνται από ιλύ και νερό αποστράγγισης. Οι συγκεκριμένες κατηγορίες αποβλήτων θα πρέπει να συμπεριληφθούν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.

⁽¹⁾ ΕΕ C 283 της 10.8.2018, σ. 61.

⁽²⁾ ΕΕ C 461 της 21.12.2018, σ. 220.

⁽³⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 13ης Μαρτίου 2019 (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 9ης Απριλίου 2019.

⁽⁴⁾ Οδηγία 2000/59/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2000, σχετικά με τις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου (ΕΕ L 332 της 28.12.2000, σ. 81).

- (7) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεχίσουν να εργάζονται σε επίπεδο Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού («ΔΝΟ») για μια συνολική εξέταση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των απορρίψεων λυμάτων από τα ανοικτού τύπου συστήματα καθαρισμού καυσαερίων πλοίων, συμπεριλαμβανομένων μέτρων για την αντιμετώπιση των πιθανών επιπτώσεων.
- (8) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνονται να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα σύμφωνα με την οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁾, συμπεριλαμβανομένης της απαγόρευσης των απορρίψεων λυμάτων από τα ανοικτού τύπου συστήματα καθαρισμού καυσαερίων πλοίων και ορισμένων καταλοίπων φορτίου στα χωρικά τους ύδατα.
- (9) Την 1η Μαρτίου 2018, ο ΔΝΟ εξέδωσε την αναθεωρηθείσα ενοποιημένη καθοδήγηση για τους παρόχους και τους χρήστες λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής (MEPC.1/εγκύκλιος 834/Rev.1), («ενοποιημένη καθοδήγηση του ΔΝΟ») που περιλάμβανε τυποποιημένους μορφότυπους κοινοποίησης αποβλήτων, απόδειξης παράδοσης αποβλήτων και αναφοράς καταγγελλόμενων ανεπαρκειών των λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής, καθώς και για τις απαιτήσεις αναφοράς εγκαταστάσεων παραλαβής αποβλήτων.
- (10) Παρά τις κανονιστικές αυτές εξελίξεις, οι απορρίψεις αποβλήτων στη θάλασσα συνεχίζονται με τεράστιο περιβαλλοντικό, κοινωνικό και οικονομικό κόστος. Αυτό οφείλεται σε συνδυασμό παραγόντων: στους λιμένες δεν διατίθενται πάντοτε επαρκείς λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής, η επιβολή είναι συχνά ανεπαρκής και παρατηρείται έλλειψη κινήτρων για την παράδοση των αποβλήτων στην ξηρά.
- (11) Η οδηγία 2000/59/ΕΚ έχει συμβάλει στην αύξηση των όγκων αποβλήτων που παραδίδονται σε λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής, μεταξύ άλλων εξασφαλίζοντας ότι τα πλοία συνεισφέρουν στις δαπάνες των εν λόγω εγκαταστάσεων, ανεξαρτήτως του κατά πόσο κάνουν πραγματική χρήση των εν λόγω εγκαταστάσεων, και, ως εκ τούτου, έχει διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στη μείωση των απορρίψεων αποβλήτων στη θάλασσα, όπως διαπιστώθηκε κατά την αξιολόγηση της εν λόγω οδηγίας που διενεργήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος βελτίωσης της καταλληλότητας και της αποδοτικότητας του κανονιστικού πλαισίου (αξιολόγηση REFIT).
- (12) Η αξιολόγηση REFIT κατέδειξε επίσης ότι η οδηγία 2000/59/ΕΚ δεν υπήρξε πλήρως αποτελεσματική λόγω έλλειψης συνοχής με το πλαίσιο της σύμβασης MARPOL. Επιπλέον, τα κράτη μέλη ανέπτυξαν διαφορετικές ερμηνείες των βασικών εννοιών της εν λόγω οδηγίας, όπως είναι η επάρκεια των εγκαταστάσεων, η εκ των προτέρων κοινοποίηση αποβλήτων, η υποχρεωτική παράδοση αποβλήτων σε λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής, και εξαιρέσεις για τα πλοία τακτικών γραμμών. Από την αξιολόγηση REFIT προέκυψε η ανάγκη μεγαλύτερης εναρμόνισης των εννοιών αυτών και πλήρους ευθυγράμμισης με τη σύμβαση MARPOL, για την αποφυγή περιττού διοικητικού φόρτου τόσο για τους λιμένες όσο και για τους χρήστες των λιμένων.
- (13) Για την εναρμόνιση της οδηγίας 2005/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁶⁾ με τις σχετικές διατάξεις της σύμβασης MARPOL για τους κανόνες απαλλαγής, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογήσει τη σκοπιμότητα αναθεώρησης της εν λόγω οδηγίας, συγκεκριμένα μέσω της επέκτασης του πεδίου εφαρμογής της.
- (14) Η θάλασσα πολιτική της Ένωσης θα πρέπει να στοχεύει σε υψηλό επίπεδο προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος, λαμβάνοντας υπόψη την ποικιλότητα των θαλάσσιων περιοχών της Ένωσης. Θα πρέπει να στηρίζεται στις αρχές της προληπτικής δράσης και της επανόρθωσης των καταστροφών του θαλάσσιου περιβάλλοντος, κατά προτεραιότητα στην πηγή, καθώς και στην αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει».
- (15) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να είναι καθοριστικής σημασίας για την εφαρμογή της βασικής περιβαλλοντικής νομοθεσίας και των κύριων περιβαλλοντικών αρχών στο πλαίσιο των λιμένων και της διαχείρισης των αποβλήτων από τα πλοία. Συγκεκριμένα, συναφείς πράξεις εν προκειμένω είναι οι οδηγίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2008/56/ΕΚ ⁽⁷⁾ και 2008/98/ΕΚ ⁽⁸⁾.
- (16) Η οδηγία 2008/98/ΕΚ θέτει τις κύριες αρχές διαχείρισης των αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» και της ιεράρχησης των αποβλήτων, με την οποία δίνεται προτεραιότητα στην επαναχρησιμοποίηση και στην ανακύκλωση των αποβλήτων ως προς άλλες μορφές ανάκτησης και διάθεσης των αποβλήτων και απαιτείται η καθιέρωση συστημάτων χωριστής συλλογής των αποβλήτων. Επιπλέον, η έννοια της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού αποτελεί κατευθυντήρια αρχή της ενωσιακής νομοθεσίας για τα απόβλητα, βάσει της οποίας οι παραγωγοί είναι υπεύθυνοι για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των προϊόντων τους καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής των προϊόντων αυτών. Οι υποχρεώσεις αυτές εφαρμόζονται επίσης στη διαχείριση των αποβλήτων από πλοία.

⁽⁵⁾ Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1).

⁽⁶⁾ Οδηγία 2005/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με τη ρύπανση από τα πλοία και τη θέσπιση κυρώσεων για παραβάσεις συμπεριλαμβανομένων ποινικών κυρώσεων για αδικήματα ρύπανσης (ΕΕ L 255 της 30.9.2005, σ. 11).

⁽⁷⁾ Οδηγία 2008/56/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Ιουνίου 2008, περί πλαισίου κοινοτικής δράσης στο πεδίο της πολιτικής για το θαλάσσιο περιβάλλον (οδηγία-πλαίσιο για τη θάλασσα στρατηγική) (ΕΕ L 164 της 25.6.2008, σ. 19).

⁽⁸⁾ Οδηγία 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, για τα απόβλητα και την κατάργηση ορισμένων οδηγιών (ΕΕ L 312 της 22.11.2008, σ. 3).

- (17) Η χωριστή συλλογή των αποβλήτων από τα πλοία, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταλελειμμένων αλιευτικών εργαλείων, είναι αναγκαία προκειμένου να διασφαλίζεται η περαιτέρω ανάκτησή τους ώστε να καταστεί δυνατή η προετοιμασία τους για επαναχρησιμοποίηση ή ανακύκλωση στα επόμενα στάδια της αλυσίδας διαχείρισης των αποβλήτων και προκειμένου να αποτρέπεται η πρόκληση ζημίας στη θαλάσσια άγρια πανίδα και στα θαλάσσια περιβάλλοντα. Τα απορρίμματα διαχωρίζονται συχνά επί του πλοίου σύμφωνα με τους διεθνείς κανόνες και τα διεθνή πρότυπα, το δε δίκαιο της Ένωσης θα πρέπει να διασφαλίζει ότι αυτές οι προσπάθειες διαχωρισμού των αποβλήτων επί του πλοίου δεν υπονομεύονται από την έλλειψη ρυθμίσεων για χωριστή συλλογή στην ξηρά.
- (18) Κάθε χρόνο, σημαντική ποσότητα πλαστικών εισέρχεται στις θάλασσες και στους ωκεανούς στην Ένωση. Παρότι, στις περισσότερες θαλάσσιες περιοχές, τα θαλάσσια απορρίμματα προέρχονται στην πλειονότητά τους από δραστηριότητες στην ξηρά, η ναυτιλιακή βιομηχανία, συμπεριλαμβανομένων των κλάδων της αλιείας και της αναψυχής, συμβάλλουν επίσης σημαντικά στις απορρίψεις αποβλήτων, όπως και πλαστικών υλών και εγκαταλελειμμένων αλιευτικών εργαλείων, που καταλήγουν απευθείας στη θάλασσα.
- (19) Η οδηγία 2008/98/ΕΚ καλεί τα κράτη μέλη να προβούν στην ανάσχεση της δημιουργίας θαλάσσιων απορριμμάτων, ως συνεισφορά στον Στόχο Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ για την πρόληψη και τη σημαντική μείωση της θαλάσσιας ρύπανσης κάθε είδους.
- (20) Με την ανακοίνωση της Επιτροπής της 2ας Δεκεμβρίου 2015 με τίτλο «Το κλείσιμο του κύκλου – Ένα σχέδιο δράσης της ΕΕ για την κυκλική οικονομία» αναγνωρίστηκε ο ειδικός ρόλος που εκλήθη να διαδραματίσει εν προκειμένω η οδηγία 2000/59/ΕΚ, μέσω της διασφάλισης διάθεσης επαρκών εγκαταστάσεων παραλαβής αποβλήτων και της πρόβλεψης τόσο του κατάλληλου επιπέδου κινήτρων όσο και της επιβολής της παράδοσης των αποβλήτων στις εγκαταστάσεις στην ξηρά.
- (21) Οι υπερράκτιες εγκαταστάσεις αποτελούν μία από τις θαλάσσιες πηγές θαλάσσιων απορριμμάτων. Για τον λόγο αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν μέτρα, κατά περίπτωση, για την παράδοση των αποβλήτων από υπερράκτιες εγκαταστάσεις που φέρουν τη σημαία τους ή που δραστηριοποιούνται στα ύδατά τους ή και τα δύο και να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τα αυστηρά πρότυπα απόρριψης που εφαρμόζονται στις υπερράκτιες εγκαταστάσεις που προβλέπονται στη σύμβαση MARPOL.
- (22) Τα απόβλητα, ειδικά τα πλαστικά απόβλητα, από ποταμούς είναι ένας από τους βασικούς συντελεστές δημιουργίας θαλάσσιων απορριμμάτων, στον οποίον περιλαμβάνονται απορρίψεις από τα σκάφη εσωτερικής ναυσιπλοΐας. Τα σκάφη αυτά θα πρέπει, επομένως, να υπόκεινται σε αυστηρούς κανόνες όσον αφορά την απόρριψη και την παράδοση. Σήμερα, οι εν λόγω κανόνες καθορίζονται από την οικεία επιτροπή ποταμών. Ωστόσο, οι λιμένες εσωτερικής ναυσιπλοΐας διέπονται από το ενωσιακό δίκαιο περί αποβλήτων. Προκειμένου να συνεχίσει τις προσπάθειες εναρμόνισης του νομοθετικού πλαισίου για την ενωσιακή εσωτερική ναυσιπλοΐα, η Επιτροπή καλείται να αξιολογήσει ένα ενωσιακό καθεστώς κανόνων σχετικά με την απόρριψη και την παράδοση από σκάφη εσωτερικής ναυσιπλοΐας, λαμβάνοντας υπόψη τη σύμβαση σχετικά με τη συλλογή, παράδοση και παραλαβή των αποβλήτων που παράγονται κατά τη διάρκεια ναυσιπλοΐας στον Ρήνο και τις εσωτερικές πλωτές οδούς, της 9ης Σεπτεμβρίου 1996 (CDNI).
- (23) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 του Συμβουλίου ⁽⁹⁾ απαιτεί από τα ενωσιακά αλιευτικά σκάφη να διαθέτουν επί του σκάφους εξοπλισμό για την ανάλυση απολεσθέντων εργαλείων. Σε περιπτώσεις απώλειας εργαλείων, ο πλοίαρχος του σκάφους πρέπει να επιχειρεί να τα ανασύρει το συντομότερο δυνατόν. Εάν τα απολεσθέντα εργαλεία δεν μπορούν να ανασυρθούν, ο πλοίαρχος του αλιευτικού σκάφους πρέπει να ενημερώνει τις αρχές του κράτους μέλους σημαίας εντός 24 ωρών. Το κράτος μέλος σημαίας οφείλει εν συνεχεία να ενημερώσει την αρμόδια αρχή του παράκτιου κράτους μέλους. Η ενημέρωση περιλαμβάνει τον εξωτερικό αριθμό ταυτοποίησης και το όνομα του αλιευτικού σκάφους, τον τύπο και τη θέση των απολεσθέντων εργαλείων καθώς και τα μέτρα που ελήφθησαν για την ανάλυσή τους. Τα αλιευτικά σκάφη μήκους κάτω των 12 μέτρων μπορούν να εξαιρούνται. Σύμφωνα με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 του Συμβουλίου, η υποβολή αναφορών από το αλιευτικό σκάφος πρέπει να γίνεται στο ηλεκτρονικό ημερολόγιο πλοίου και τα κράτη μέλη υποχρεούνται να συλλέγουν και να καταγράφουν τις πληροφορίες σχετικά με απολεσθέντα εργαλεία και να τις κοινοποιούν στην Επιτροπή κατόπιν σχετικού αιτήματος. Οι πληροφορίες που συλλέγονται και διατίθενται στις αποδείξεις παράδοσης αποβλήτων για τα απόβλητα που αλιεύονται παθητικά σύμφωνα με την παρούσα οδηγία θα μπορούσαν, επίσης, να αποτελούν αντικείμενο αναφορών κατ' αυτόν τον τρόπο.
- (24) Σύμφωνα με τη διεθνή σύμβαση για τον έλεγχο και τη διαχείριση του έρματος και των ιζημάτων που προέρχονται από τα πλοία, η οποία εκδόθηκε στις 13 Φεβρουαρίου 2004 από τον ΔΝΟ και τέθηκε σε ισχύ στις 8 Σεπτεμβρίου 2017, όλα τα πλοία υποχρεούνται να διεξάγουν διαδικασίες διαχείρισης του έρματος σύμφωνα με τα πρότυπα του ΔΝΟ και απαιτείται οι λιμένες και οι τερματικοί σταθμοί που προορίζονται για τον καθαρισμό και την επισκευή των δεξαμενών έρματος να διαθέτουν επαρκείς εγκαταστάσεις για την υποδοχή των ιζημάτων.

⁽⁹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2009, περί θεσπίσεως ενωσιακού συστήματος ελέγχου της τήρησης των κανόνων της κοινής αλιευτικής πολιτικής, τροποποιήσεως των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 847/96, (ΕΚ) αριθ. 2371/2002, (ΕΚ) αριθ. 811/2004, (ΕΚ) αριθ. 768/2005, (ΕΚ) αριθ. 2115/2005, (ΕΚ) αριθ. 2166/2005, (ΕΚ) αριθ. 388/2006, (ΕΚ) αριθ. 509/2007, (ΕΚ) αριθ. 676/2007, (ΕΚ) αριθ. 1098/2007, (ΕΚ) αριθ. 1300/2008, (ΕΚ) αριθ. 1342/2008 και καταργήσεως των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 2847/93, (ΕΚ) αριθ. 1627/94 και (ΕΚ) αριθ. 1966/2006 (ΕΕ L 343 της 22.12.2009, σ. 1).

- (25) Μια λιμενική εγκατάσταση παραλαβής θεωρείται επαρκής εάν είναι σε θέση να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των πλοίων που χρησιμοποιούν συνήθως τον λιμένα χωρίς να προκαλείται αδικαιολόγητη καθυστέρηση, όπως προσδιορίζεται στην ενοποιημένη καθοδήγηση του ΔΝΟ και στις κατευθυντήριες γραμμές του ΔΝΟ για τη διασφάλιση της καταλληλότητας των λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής αποβλήτων [ψήφισμα ΜΕΡC.83 (44)]. Η επάρκεια αφορά τόσο τις λειτουργικές συνθήκες της εγκατάστασης με βάση τις ανάγκες των χρηστών, όσο και την περιβαλλοντική διαχείριση των εγκαταστάσεων σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης για τα απόβλητα. Ενδέχεται, σε ορισμένες περιπτώσεις, να είναι δύσκολο να εκτιμηθεί εάν μια λιμενική εγκατάσταση παραλαβής που βρίσκεται εκτός της Ένωσης πληροί αυτή την προδιαγραφή.
- (26) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (¹⁰) επιβάλλει την αποτέφρωση ή την απόρριψη με ταφή σε εγκεκριμένο χώρο υγειονομικής ταφής των υπολειμμάτων τροφίμων διεθνών μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των αποβλήτων από πλοία που καταπλέουν σε λιμένες της Ένωσης που ήρθαν δυνητικά σε επαφή με ζωικά υποπροϊόντα επί του πλοίου. Προκειμένου η απαίτηση αυτή να μην περιορίζει την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση των αποβλήτων από τα πλοία, θα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες, σύμφωνα με την ενοποιημένη καθοδήγηση του ΔΝΟ, για καλύτερο διαχωρισμό των αποβλήτων, ώστε να αποφεύγεται η δυνητική μόλυνση αποβλήτων, όπως τα απόβλητα συσκευασίας.
- (27) Όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, σε συνδυασμό με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 142/2011 της Επιτροπής (¹¹), δρομολόγια εντός της Ένωσης δεν θεωρούνται «διεθνείς μεταφορές» και τα υπολείμματα τροφίμων από τα δρομολόγια αυτά δεν πρέπει να αποτεφρώνονται. Ωστόσο, τέτοιου είδους δρομολόγια εντός της Ένωσης θεωρούνται «διεθνή δρομολόγια» σύμφωνα με τη διεθνή ναυτιλιακή νομοθεσία (σύμβαση MARPOL και Διεθνής σύμβαση για την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής στη θάλασσα (SOLAS)). Προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνοχή του ενωσιακού δικαίου, οι ορισμοί του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 θα πρέπει να ακολουθούνται κατά τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής και της επεξεργασίας των υπολειμμάτων τροφίμων διεθνών μεταφορών δυνάμει της παρούσας οδηγίας, σε συνδυασμό με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 142/2011.
- (28) Για να διασφαλιστεί η επάρκεια λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής, είναι απαραίτητη η ανάπτυξη, η εφαρμογή και η εκ νέου αξιολόγηση του προγράμματος παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων, βάσει διαβούλευσης με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Για πρακτικούς και οργανωτικούς λόγους, ενδέχεται ορισμένοι γειτονικοί λιμένες που βρίσκονται στην ίδια γεωγραφική περιφέρεια να θελήσουν να καταρτίσουν κοινό πρόγραμμα, το οποίο θα καλύπτει τη διάθεση λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής σε κάθε λιμένα που καλύπτει το πρόγραμμα και, παράλληλα, θα προβλέπει κοινό διοικητικό πλαίσιο.
- (29) Είναι πρόκληση η έγκριση και η παρακολούθηση προγραμμάτων παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων για τους μικρούς μη εμπορικούς λιμένες, όπως τα αγκυροβόλια και οι μαρίνες, που έχουν μικρή κυκλοφορία από σκάφη αναψυχής μόνο, ή που χρησιμοποιούνται μόνο στη διάρκεια μέρους του έτους. Τα απόβλητα από αυτούς τους μικρούς λιμένες αποτελούν κατά κανόνα αντικείμενο διαχείρισης του συστήματος διαχείρισης αστικών αποβλήτων σύμφωνα με τις αρχές της οδηγίας 2008/98/ΕΚ. Προκειμένου να μην επιβαρυνθούν υπερβολικά οι τοπικές αρχές και να διευκολυνθεί η διαχείριση των αποβλήτων σε αυτούς τους μικρούς λιμένες, θα πρέπει να είναι επαρκής η συμπερίληψη των αποβλήτων από τέτοιους λιμένες στη ροή αστικών αποβλήτων και η ανάλογη διαχείρισή τους, καθώς και η παροχή, από τον λιμένα, πληροφοριών σχετικά με την παραλαβή των αποβλήτων στους χρήστες του λιμένα, και η αναφορά των εξαιρούμενων λιμένων σε ηλεκτρονικό σύστημα, ώστε να εξασφαλιστεί ένα ελάχιστον επίπεδο παρακολούθησης.
- (30) Για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του προβλήματος των θαλάσσιων απορριμμάτων, έχει θεμελιώδη σημασία η παροχή κατάλληλου επιπέδου κινήτρων για την παράδοση των αποβλήτων, και ειδικότερα των απορριμμάτων, στις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής, ιδίως των αποβλήτων όπως ορίζονται στο παράρτημα V της σύμβασης MARPOL («απόβλητα του παραρτήματος V της σύμβασης MARPOL»). Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με ένα σύστημα κάλυψης του κόστους που επιβάλλει την εφαρμογή έμμεσου τέλους. Το εν λόγω έμμεσο τέλος θα πρέπει να καταβάλλεται ανεξάρτητα από την παράδοση αποβλήτων και θα πρέπει να παρέχει δικαίωμα παράδοσης αποβλήτων χωρίς πρόσθετη άμεση επιβάρυνση. Λαμβανομένης υπόψη της συμβολής τους στη θάλασσα ρύπανση από απορρίμματα, οι κλάδοι της αλιείας και της αναψυχής θα πρέπει επίσης να υπόκεινται στο έμμεσο τέλος. Ωστόσο, όταν ένα πλοίο παραδίδει μια ασυνήθιστη ποσότητα αποβλήτων του παραρτήματος V της σύμβασης MARPOL, ιδίως αποβλήτων λειτουργίας, που υπερβαίνει τη μέγιστη ικανότητα αποθήκευσης αποβλήτων όπως αναφέρεται στο έντυπο εκ των προτέρων κοινοποίησης παράδοσης αποβλήτων, θα πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα να επιβάλλεται πρόσθετο άμεσο τέλος για να διασφαλιστεί ότι το κόστος που σχετίζεται με την παραλαβή αυτής της ασυνήθιστης ποσότητας αποβλήτων δεν προκαλεί δυσανάλογη επιβάρυνση στο σύστημα κάλυψης του κόστους του λιμένα. Το ίδιο ενδέχεται να συμβεί και όταν δηλωθείσα ικανότητα αποθήκευσης αποβλήτων είναι υπερβολική ή αδικαιολόγητη.

(¹⁰) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, περί υγειονομικών κανόνων για ζωικά υποπροϊόντα και παράγωγα προϊόντα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1774/2002 (κανονισμός για τα ζωικά υποπροϊόντα) (ΕΕ L 300 της 14.11.2009, σ. 1).

(¹¹) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 142/2011 της Επιτροπής, της 25ης Φεβρουαρίου 2011, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί υγειονομικών κανόνων για ζωικά υποπροϊόντα και παράγωγα προϊόντα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο και για την εφαρμογή της οδηγίας 97/78/ΕΚ του Συμβουλίου όσον αφορά ορισμένα δείγματα και τεμάχια που εξαιρούνται από κτηνιατρικούς ελέγχους στα σύνορα οι οποίοι αναφέρονται στην εν λόγω οδηγία (ΕΕ L 54 της 26.2.2011, σ. 1).

- (31) Σε ορισμένα κράτη μέλη έχουν δημιουργηθεί συστήματα για την παροχή εναλλακτικής χρηματοδότησης του κόστους συλλογής και διαχείρισης των αποβλήτων από αλιευτικά εργαλεία ή των αποβλήτων που αλιεύονται παθητικά στην ξηρά, συμπεριλαμβανομένων «συστημάτων αλιεύσης απορριμμάτων». Οι πρωτοβουλίες αυτές θα πρέπει να είναι ευπρόσδεκτες και τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνονται να συμπληρώνουν τα συστήματα κάλυψης του κόστους, που δημιουργούνται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, με τα συστήματα αλιεύσης απορριμμάτων για την κάλυψη του κόστους των αποβλήτων που αλιεύονται παθητικά. Ως εκ τούτου, τα εν λόγω συστήματα κάλυψης του κόστους, τα οποία βασίζονται στην επιβολή έμμεσου τέλους 100 % για τα απόβλητα του παραρτήματος V της σύμβασης MARPOL, εξαιρουμένων των καταλοίπων φορτίων, δεν θα πρέπει να αποτελούν αντικίνητρο για τη συμμετοχή των λιμενικών αλιευτικών κοινοτήτων στα υπάρχοντα συστήματα παράδοσης των αποβλήτων που αλιεύονται παθητικά.
- (32) Θα πρέπει να είναι δυνατή η επιβολή μειωμένου τέλους για σκάφη που είναι σχεδιασμένα, εξοπλισμένα ή λειτουργούν με τέτοιο τρόπο ώστε να ελαχιστοποιούνται τα απόβλητα, σύμφωνα με ορισμένα κριτήρια που θα καθοριστούν με βάση τις εκτελεστικές εξουσίες που ανατίθενται στην Επιτροπή, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του ΔΝΟ για την εφαρμογή του παραρτήματος V της σύμβασης MARPOL και με τα πρότυπα που αναπτύχθηκαν από τον Διεθνή Οργανισμό Τυποποίησης. Η μείωση και η αποτελεσματική ανακύκλωση των αποβλήτων μπορούν να επιτευχθούν κυρίως μέσω του αποτελεσματικού διαχωρισμού των αποβλήτων επί του σκάφους, σύμφωνα με τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές και τα εν λόγω πρότυπα.
- (33) Λόγω του είδους των εμπορικών δραστηριοτήτων τους, που χαρακτηρίζεται από συχνούς ελλιμενισμούς, οι θαλάσσιες μεταφορές μικρών αποστάσεων αντιμετωπίζουν με το ισχύον καθεστώς σημαντικές δαπάνες για την παράδοση των αποβλήτων στις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής, επειδή υποχρεούνται στην καταβολή τέλους σε κάθε ελλιμενισμό. Από την άλλη, η κυκλοφορία δεν είναι σε τέτοιο βαθμό προγραμματισμένη και τακτική ώστε να μπορούν να απαλλάσσονται από την πληρωμή και την παράδοση των αποβλήτων για αυτούς τους λόγους. Για να περιορισθεί η οικονομική επιβάρυνση σε αυτόν τον τομέα, θα πρέπει να επιβάλλεται μειωμένο τέλος στα σκάφη βάσει του τύπου κυκλοφορίας τους.
- (34) Τα κατάλοιπα φορτίου παραμένουν ιδιοκτησία του κυρίου του φορτίου μετά την εκφόρτωση του φορτίου στον τερματικό σταθμό και συχνά ενδέχεται να έχουν οικονομική αξία. Για τον λόγο αυτό, τα κατάλοιπα φορτίου δεν θα πρέπει να περιλαμβάνονται στα συστήματα κάλυψης του κόστους και στην εφαρμογή του έμμεσου τέλους. Τα έξοδα παράδοσης καταλοίπων φορτίου θα πρέπει να καταβάλλονται από τον χρήστη της λιμενικής εγκατάστασης παραλαβής, όπως ορίζεται στους συμβατικούς διακανονισμούς μεταξύ των συμβαλλομένων μερών ή σε άλλους τοπικούς διακανονισμούς. Τα κατάλοιπα φορτίου περιλαμβάνουν επίσης τα υπολείμματα ελαιωδών ή επιβλαβών υγρών φορτίων μετά από εργασίες καθαρισμού, για τα οποία ισχύουν οι κανόνες απορρίψεων της παραρτήματα I και II της σύμβασης MARPOL και τα οποία, υπό όρους που καθορίζονται στα εν λόγω παραρτήματα, δεν χρειάζεται να παραδίδονται στον λιμένα για να αποφεύγονται άσκοπες λειτουργικές δαπάνες των πλοίων και συμφόρηση των λιμένων.
- (35) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνουν την παράδοση καταλοίπων καθαρισμού δεξαμενών που περιέχουν υψηλού ιξώδους εμμένουσες πλέουσες ουσίες, ενδεχομένως μέσω της παροχής κατάλληλων οικονομικών κινήτρων.
- (36) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2017/352 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹²⁾ περιλαμβάνει την παροχή λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής στις υπηρεσίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του. Προβλέπει κανόνες για τη διαφάνεια της διάρθρωσης των χρεώσεων που επιβάλλονται για τη χρήση λιμενικών υπηρεσιών, διαβούλευση με τους χρήστες των λιμένων και διαδικασίες διεκπεραίωσης καταγγελιών. Η παρούσα οδηγία βαινει πέραν του πλαισίου που προβλέπεται στον εν λόγω κανονισμό, διότι προβλέπει αναλυτικότερες απαιτήσεις για τον σχεδιασμό και τη λειτουργία των συστημάτων κάλυψης του κόστους των λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής αποβλήτων από πλοία και για τη διαφάνεια της διάρθρωσης του κόστους.
- (37) Παράλληλα με την παροχή κινήτρων για την παράδοση αποβλήτων, είναι εξίσου υψίστης σημασίας η αποτελεσματική επιβολή της υποχρέωσης παράδοσης και, ως προς αυτή, θα πρέπει να ακολουθείται μια προσέγγιση βάσει κινδύνου, για την οποία η Ένωση θα πρέπει να συστήσει μηχανισμό στόχευσης με βάση τον κίνδυνο.
- (38) Ένα από τα κύρια εμπόδια στην αποτελεσματική επιβολή της απαίτησης υποχρεωτικής παράδοσης υπήρξε η διαφορετική ερμηνεία και εφαρμογή από τα κράτη μέλη της εξαίρεσης με βάση την επαρκή ικανότητα αποθήκευσης. Προκειμένου η εφαρμογή της εξαίρεσης αυτής να μην υπονομεύει τον κύριο σκοπό της παρούσας οδηγίας, η εξαίρεση θα πρέπει να διευκρινιστεί περαιτέρω, ειδικότερα όσον αφορά τον επόμενο λιμένα κατάπλου, και η επαρκής ικανότητα αποθήκευσης θα πρέπει να καθορίζεται με εναρμονισμένο τρόπο, βάσει κοινής μεθοδολογίας και κοινών κριτηρίων. Σε περίπτωση που είναι δύσκολο να διαπιστωθεί κατά πόσον διατίθενται κατάλληλες λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής σε λιμένες εκτός της Ένωσης, είναι απαραίτητο η αρμόδια αρχή να εξετάζει προσεκτικά την εφαρμογή της εξαίρεσης.

⁽¹²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/352 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Φεβρουαρίου 2017, για τη θέσπιση πλαισίου όσον αφορά την παροχή λιμενικών υπηρεσιών και κοινών κανόνων για τη χρηματοοικονομική διαφάνεια των λιμένων (ΕΕ L 57 της 3.3.2017, σ. 1).

- (39) Απαιτείται περαιτέρω εναρμόνιση του καθεστώτος εξαιρέσεων για τα πλοία τακτικών γραμμών με συχνούς και τακτικούς ελλιμενισμούς, και ιδιαίτερα αποσαφήνιση των χρησιμοποιούμενων όρων και των όρων που διέπουν τις εν λόγω εξαιρέσεις. Από την αξιολόγηση REFIT και την εκτίμηση επιπτώσεων προέκυψε ότι η έλλειψη εναρμόνισης των όρων και της εφαρμογής των εξαιρέσεων έχει ως αποτέλεσμα περιττό διοικητικό φόρτο για τα πλοία και τους λιμένες.
- (40) Η παρακολούθηση και η επιβολή θα πρέπει να διευκολύνονται με ένα σύστημα βασισμένο στην ηλεκτρονική υποβολή αναφορών και στην ανταλλαγή πληροφοριών. Για τον σκοπό αυτό, το υφιστάμενο σύστημα πληροφοριών και παρακολούθησης που δημιουργήθηκε βάσει της οδηγίας 2000/59/ΕΚ θα πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω και να συνεχίσει να λειτουργεί με βάση υφιστάμενα ηλεκτρονικά συστήματα δεδομένων, και ειδικότερα το σύστημα ανταλλαγής ναυτιλιακών πληροφοριών της ΕΕ (SafeSeaNet) που θεσπίστηκε με την οδηγία 2002/59/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹³⁾ και τη βάση δεδομένων επιθεωρήσεων που ορίστηκε με την οδηγία 2009/16/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁴⁾ (THETIS). Το σύστημα αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει επίσης τις πληροφορίες σχετικά με τις διαθέσιμες λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής στους διαφόρους λιμένες.
- (41) Η οδηγία 2010/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁵⁾ απλουστεύει και εναρμονίζει τις διοικητικές διαδικασίες που εφαρμόζονται στις θαλάσσιες μεταφορές, με τη γενίκευση της ηλεκτρονικής διαβίβασης πληροφοριών και τον εξορθολογισμό των διατυπώσεων υποβολής δηλώσεων. Με τη δήλωση της Βαλέτας σχετικά με τις προτεραιότητες της πολιτικής της ΕΕ για τις θαλάσσιες μεταφορές έως το 2020, που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στα συμπεράσματά του της 8ης Ιουνίου 2017, η Επιτροπή κλήθηκε να προτείνει κατάλληλη συνέχεια στην αναδιώρυξη της εν λόγω οδηγίας. Από τις 25 Οκτωβρίου 2017 έως τις 18 Ιανουαρίου 2018 διενεργήθηκε από την Επιτροπή δημόσια διαβούλευση σχετικά με τις διατυπώσεις υποβολής δηλώσεων για τα πλοία. Στις 17 Μαΐου 2018, η Επιτροπή υπέβαλε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο πρόταση κανονισμού για τη σύσταση ενιαίας ευρωπαϊκής ναυτιλιακής θυρίδας και την κατάργηση της οδηγίας 2010/65/ΕΕ.
- (42) Σύμφωνα με τη σύμβαση MARPOL απαιτείται τα συμβαλλόμενα μέρη να διατηρούν επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής και να κοινοποιούν τις πληροφορίες αυτές στον ΔΝΟ. Για τον σκοπό αυτό, ο ΔΝΟ έχει δημιουργήσει βάση δεδομένων λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής εντός του οικείου παγκόσμιου ολοκληρωμένου συστήματος ναυτιλιακών πληροφοριών («GISIS»).
- (43) Στην ενοποιημένη καθοδήγηση του ΔΝΟ, ο ΔΝΟ προβλέπει την αναφορά καταγγελθεισών ανεπαρκειών των λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής. Στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας, τα πλοία θα πρέπει να αναφέρουν τις εν λόγω ανεπάρκειες στην αρχή του κράτους σημαίας, το οποίο με τη σειρά του πρέπει να ενημερώνει τον ΔΝΟ και το κράτος λιμένα που αφορούν οι περιστάσεις. Το κράτος λιμένα οφείλει να εξετάσει την αναφορά και να ανταποκριθεί αναλόγως, ενημερώνοντας τον ΔΝΟ και το αναφέρον κράτος σημαίας. Η αναφορά των εν λόγω πληροφοριών σχετικά με καταγγελθείσες ανεπάρκειες απευθείας στο σύστημα πληροφοριών, παρακολούθησης και επιβολής που προβλέπεται στην παρούσα οδηγία, θα επιτρέπει την επακόλουθη διαβίβαση των πληροφοριών στο GISIS, απαλλάσσοντας έτσι τα κράτη μέλη ως κράτη σημαίας και κράτη λιμένα από την υποχρέωση αναφοράς στον ΔΝΟ.
- (44) Η υποομάδα για τις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής, η οποία συστάθηκε στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού φόρουμ για την αειφόρο ναυτιλία και η οποία συγκέντρωσε ευρύ φάσμα εμπειρογνομόνων στον τομέα της ρύπανσης από πλοία και της διαχείρισης των αποβλήτων από πλοία, αναβλήθηκε τον Δεκέμβριο του 2017 ενόψει της έναρξης των διοργανικών διαπραγματεύσεων. Δεδομένου ότι η εν λόγω υποομάδα παρέσχε στην Επιτροπή πολύτιμη καθοδήγηση και εμπειρογνώσια, θα ήταν σκόπιμο να δημιουργηθεί μια παρόμοια ομάδα εμπειρογνομόνων με εντολή την ανταλλαγή πείρας σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.
- (45) Είναι σημαντικό οι τυχόν κυρώσεις που ορίζονται από τα κράτη μέλη να επιβάλλονται ορθά και να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.
- (46) Η ύπαρξη καλών συνθηκών εργασίας για το λιμενικό προσωπικό που απασχολείται σε λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής είναι πρωταρχικής σημασίας για τη δημιουργία ενός ασφαλούς, αποτελεσματικού και κοινωνικά υπεύθυνου ναυτιλιακού κλάδου, ο οποίος μπορεί να προσελκύει εξειδικευμένους εργαζομένους και να διασφαλίζει ίσους όρους ανταγωνισμού σε όλη την Ευρώπη. Η αρχική και περιοδική κατάρτιση του προσωπικού είναι ουσιώδης για να διασφαλιστούν η ποιότητα των υπηρεσιών και η προστασία των εργαζομένων. Οι λιμενικές αρχές και οι αρμόδιες αρχές για τις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι όλο το προσωπικό λαμβάνει την απαραίτητη κατάρτιση για να αποκτήσει τις γνώσεις που είναι ουσιώδεις για την εργασία του, με ιδιαίτερη προσοχή στις πτυχές υγείας και ασφάλειας που αφορούν τον χειρισμό επικίνδυνων υλικών, και ότι οι απαιτήσεις κατάρτισης επικαιροποιούνται τακτικά ώστε να ανταποκρίνονται στις προκλήσεις της τεχνολογικής καινοτομίας.

⁽¹³⁾ Οδηγία 2002/59/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2002, για τη δημιουργία κοινοτικού συστήματος παρακολούθησης της κυκλοφορίας των πλοίων και ενημέρωσης και την κατάργηση της οδηγίας 93/75/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 208 της 5.8.2002, σ. 10).

⁽¹⁴⁾ Οδηγία 2009/16/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με τον έλεγχο των πλοίων από το κράτος λιμένα (ΕΕ L 131 της 28.5.2009, σ. 57).

⁽¹⁵⁾ Οδηγία 2010/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 2010, σχετικά με τις διατυπώσεις υποβολής δηλώσεων για τα πλοία κατά τον κατάπλου ή/και απόπλου από λιμένες των κρατών μελών και για την κατάργηση της οδηγίας 2002/6/ΕΚ (ΕΕ L 283 της 29.10.2010, σ. 1).

- (47) Οι εξουσίες που έχουν ανατεθεί στην Επιτροπή για την εφαρμογή της οδηγίας 2000/59/ΕΚ θα πρέπει να επικαιροποιηθούν σύμφωνα με τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
- (48) Θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ σχετικά με την τροποποίηση των παραρτημάτων της παρούσας οδηγίας και των παραπομπών σε διεθνείς πράξεις, εφόσον απαιτείται για την εναρμόνισή τους με το δίκαιο της Ένωσης ή για να λαμβάνονται υπόψη οι εξελίξεις σε διεθνές επίπεδο, ιδίως στο πλαίσιο του ΔΝΟ· την τροποποίηση των παραρτημάτων της παρούσας οδηγίας όταν τούτο είναι αναγκαίο για τη βελτίωση των ρυθμίσεων εφαρμογής και παρακολούθησης που καθορίζονται σε αυτή, ειδικότερα σε σχέση με την αποτελεσματική κοινοποίηση και παράδοση των αποβλήτων, και την ορθή εφαρμογή των εξαιρέσεων· καθώς και, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν αυτό δικαιολογείται δεόντως από κατάλληλη ανάλυση της Επιτροπής και προκειμένου να αποφευχθεί σοβαρή και απαράδεκτη απειλή για το θαλάσσιο περιβάλλον, την τροποποίηση της παρούσας οδηγίας στον βαθμό που αυτό είναι αναγκαίο για την αποφυγή μιας τέτοιας απειλής, ώστε να αποφευχθεί, εάν είναι αναγκαίο, η εφαρμογή τροποποιήσεων των εν λόγω διεθνών πράξεων για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, και οι εν λόγω διαβουλεύσεις να διενεργούνται σύμφωνα με τις αρχές που καθορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου⁽¹⁶⁾. Ειδικότερα, προκειμένου να εξασφαλιστεί ισότιμη συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα ταυτόχρονα με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματική πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
- (49) Προκειμένου να προβλεφθούν μέθοδοι για τον υπολογισμό της ειδικής επαρκούς ικανότητας αποθήκευσης· να αναπτυχθούν κοινά κριτήρια για την αναγνώριση, προς τον σκοπό της χορήγησης μειωμένου τέλους αποβλήτων στα πλοία, ότι ο σχεδιασμός, ο εξοπλισμός και η λειτουργία ενός πλοίου αποδεικνύουν ότι παράγει μειωμένες ποσότητες αποβλήτων και διαχειρίζεται τα απόβλητά του με βιώσιμο και φιλικό προς το περιβάλλον τρόπο· να καθοριστούν μέθοδοι περί των δεδομένων παρακολούθησης σχετικά με τον όγκο και την ποσότητα των αποβλήτων που αλιεύονται παθητικά και του μορφότυπου υποβολής· να καθοριστούν τα λεπτομερή στοιχεία του ενωσιακού μηχανισμού στόχευσης με βάση τον κίνδυνο, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁷⁾.
- (50) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, ήτοι η προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος από απορρίψεις αποβλήτων στη θάλασσα δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, μπορεί όμως λόγω της κλίμακας της δράσης να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του εν λόγω στόχου.
- (51) Η Ένωση χαρακτηρίζεται από περιφερειακές διαφορές σε επίπεδο λιμένων, όπως καταδείχθηκε επίσης στην εκτίμηση εδαφικών επιπτώσεων, που διενεργήθηκε από την Επιτροπή. Οι λιμένες διαφέρουν ανάλογα με τη γεωγραφική θέση, το μέγεθος, τη διοικητική οργάνωση και το ιδιοκτησιακό καθεστώς τους και χαρακτηρίζονται από τον τύπο των πλοίων που καταπλέουν συνήθως σε αυτούς. Επιπλέον, τα συστήματα διαχείρισης αποβλήτων αντικατοπτρίζουν τις διαφορές σε επίπεδο δήμων και σε επίπεδο υποδομών των επόμενων σταδίων της αλυσίδας διαχείρισης αποβλήτων.
- (52) Το άρθρο 349 ΣΛΕΕ απαιτεί να λαμβάνονται υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των εξόχως απόκεντρων περιοχών της Ένωσης, δηλαδή της Γουαδελούπης, της Γαλλικής Γουιάνας, της Μαρτινίκας, της Μαγιότ, της Ρεϋνιόν, του Αγίου Μαρτίνου, των Αζορών, της Μαδέρας και των Καναρίων Νήσων. Προκειμένου να εξασφαλιστούν η επάρκεια και η διαθεσιμότητα των λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής, ίσως ήταν σκόπιμο τα κράτη μέλη να διαθέτουν περιφερειακές λειτουργικές ενισχύσεις σε λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής ή λιμενικές αρχές στις εν λόγω περιφέρειες της Ένωσης, προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι επιπτώσεις από τα μόνιμα μειονεκτήματα που αναφέρονται στο εν λόγω άρθρο. Οι λειτουργικές ενισχύσεις που διατίθενται από τα κράτη μέλη εν προκειμένω εξαιρούνται από την υποχρέωση ενημέρωσης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ, αν, κατά την περίοδο χορήγησής τους, πληρούν τους όρους του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής⁽¹⁸⁾, που εκδόθηκε σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου⁽¹⁹⁾.
- (53) Επομένως, η οδηγία 2000/59/ΕΚ θα πρέπει να καταργηθεί,

⁽¹⁶⁾ ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

⁽¹⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

⁽¹⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ L 187 της 26.6.2014, σ. 1).

⁽¹⁹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου της 7ης Μαΐου 1998 για την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ορισμένες κατηγορίες οριζόντιων κρατικών ενισχύσεων (ΕΕ L 142 της 14.5.1998, σ. 1).

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Τμήμα 1
Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι η προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος από τις αρνητικές συνέπειες των απορρίψεων αποβλήτων από πλοία που χρησιμοποιούν λιμένες της Ένωσης και, παράλληλα, η διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της θαλάσσιας κυκλοφορίας, με τη βελτίωση της διάθεσης και χρήσης επαρκών λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής και της παράδοσης αποβλήτων στις εν λόγω εγκαταστάσεις.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για το σκοπό της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «πλοίο»: ποντοπόρο σκάφος κάθε τύπου που λειτουργεί στο θαλάσσιο περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των αλιευτικών σκαφών, και των σκαφών αναψυχής, των υδροπτερυγών, των αερόστρωμνων σκαφών, των καταδυόμενων και των πλωτών ναυπηγημάτων·
- 2) «σύμβαση MARPOL»: η διεθνής σύμβαση για την πρόληψη της ρύπανσης από πλοία, στην επικαιροποιημένη της έκδοση·
- 3) «απόβλητα από πλοία»: όλα τα απόβλητα, συμπεριλαμβανομένων των καταλοίπων φορτίου, τα οποία παράγονται κατά το δρομολόγιο πλοίου ή κατά τις εργασίες φόρτωσης, εκφόρτωσης και καθαρισμού, και τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των παραρτημάτων I, II, IV, V και VI της σύμβασης MARPOL καθώς επίσης και τα απόβλητα που αλιεύονται παθητικά·
- 4) «απόβλητα που αλιεύονται παθητικά»: απόβλητα που συλλέγονται στα δίχτυα κατά τη διάρκεια αλιευτικών δραστηριοτήτων·
- 5) «κατάλοιπα φορτίου»: τα υπολείμματα οποιουδήποτε υλικού του φορτίου τα οποία παραμένουν επί του πλοίου στο κατάστρωμα ή στους χώρους φορτίου ή σε δεξαμενές μετά τη φόρτωση και την εκφόρτωση, συμπεριλαμβανομένων υπερχειλίσεων και διαρροών κατά τη φόρτωση ή εκφόρτωση, σε υγρή ή ξηρά κατάσταση ή συμπαρασυρόμενα σε νερό πλύσης, εξαιρουμένης της σκόνης φορτίου που παραμένει στο κατάστρωμα μετά τη σάρωση ή της σκόνης στις εξωτερικές επιφάνειες του πλοίου·
- 6) «λιμενική εγκατάσταση παραλαβής»: κάθε σταθερή, πλωτή ή κινητή εγκατάσταση, ικανή να παρέχει την υπηρεσία παραλαβής των αποβλήτων από πλοία·
- 7) «αλιευτικό σκάφος»: κάθε πλοίο που είναι εξοπλισμένο ή χρησιμοποιείται εμπορικά για την αλίευση ψαριών ή άλλων έμβιων πόρων από τη θάλασσα·
- 8) «σκάφος αναψυχής»: κάθε τύπος πλοίου, με μήκος κύτους 2,5 μέτρων ή μεγαλύτερο, ανεξάρτητα από το μέσο πρόωσής του, το οποίο χρησιμοποιείται για αθλητικούς ή ψυχαγωγικούς σκοπούς και δεν χρησιμοποιείται για εμπορική δραστηριότητα·
- 9) «λιμένας»: θέση ή γεωγραφική περιοχή διαμορφωμένη από βελτιωτικά έργα και εγκαταστάσεις σχεδιασμένη κατά τρόπον ώστε να επιτρέπει κυρίως την υποδοχή πλοίων, συμπεριλαμβανομένης της περιοχής αγκυροβολίου εντός της δικαιοδοσίας του λιμένα·
- 10) «επαρκής ικανότητα αποθήκευσης»: επαρκής ικανότητα αποθήκευσης των αποβλήτων επί του πλοίου από τη στιγμή του απόπλου έως τον επόμενο λιμένα κατάπλου, συμπεριλαμβανομένων των αποβλήτων που είναι πιθανό να παραχθούν κατά τη διάρκεια του δρομολογίου·

- 11) «τακτική γραμμή»: γραμμή βάσει δημοσιευμένου ή προγραμματισμένου πίνακα αναχωρήσεων και αφίξεων μεταξύ συγκεκριμένων λιμένων ή επαναλαμβανόμενες διελεύσεις που συνιστούν αναγνωρισμένο χρονοδιάγραμμα·
- 12) «τακτικοί ελλιμενισμοί»: επαναλαμβανόμενα δρομολόγια του ίδιου πλοίου που συνιστούν σταθερό πρόγραμμα μεταξύ συγκεκριμένων λιμένων ή σειρά δρομολογίων από και προς τον ίδιο λιμένα χωρίς ενδιάμεσες στάσεις·
- 13) «συχνοί ελλιμενισμοί»: κατάπλοι πλοίου στον ίδιο λιμένα οι οποίοι πραγματοποιούνται τουλάχιστον μία φορά ανά δεκαπενθήμερο·
- 14) «GISIS» (Global Integrated Ship Information System): το παγκόσμιο ολοκληρωμένο σύστημα ναυτιλιακών πληροφοριών που έχει συσταθεί από τον ΔΝΟ·
- 15) «επεξεργασία»: οι εργασίες ανάκτησης ή διάθεσης, στις οποίες περιλαμβάνεται η προετοιμασία πριν από την ανάκτηση ή τη διάθεση·
- 16) «έμμεσο τέλος»: τέλος καταβαλλόμενο για την παροχή των υπηρεσιών λιμενικής εγκατάστασης παραλαβής, ανεξαρτήτως της πραγματικής παράδοσης αποβλήτων από πλοία.

Τα «απόβλητα από πλοία» που αναφέρονται στο σημείο 3) θεωρούνται απόβλητα κατά την έννοια του άρθρου 3 σημείο 1) της οδηγίας 2008/98/ΕΚ.

Άρθρο 3

Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται:

- α) σε όλα τα πλοία, ανεξαρτήτως της σημαίας που φέρουν, τα οποία καταπλέουν ή λειτουργούν σε λιμένα κράτους μέλους, πλην των πλοίων που εκτελούν λιμενικές υπηρεσίες κατά την έννοια του άρθρου 1 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/352 και πλην των πολεμικών πλοίων ή βοηθητικών σκαφών ή άλλων πλοίων που ανήκουν στο κράτος ή που τα εκμεταλλεύεται το κράτος και χρησιμοποιούνται προς το παρόν αποκλειστικά σε κυβερνητική μη εμπορική βάση·
- β) σε όλους τους λιμένες των κρατών μελών, στους οποίους συνήθως καταπλέουν πλοία, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του στοιχείου α).

Για το σκοπό της παρούσας οδηγίας και για να αποφεύγεται άσκοπη καθυστέρηση των πλοίων, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν να εξαιρούν την περιοχή αγκυροβολίου από τους λιμένες τους για τους σκοπούς της εφαρμογής των άρθρων 6, 7 και 8.

2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα ώστε να εξασφαλίζεται, κατά το ευλόγως δυνατόν, ότι πλοία τα οποία δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας παραδίδουν τα απόβλητά τους κατά τρόπο σύμφωνο με την παρούσα οδηγία.

3. Τα κράτη μέλη που δεν έχουν ούτε λιμένες ούτε πλοία που φέρουν τη σημαία τους και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας μπορούν να αποκλίνουν από τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας, πλην της υποχρέωσης που προβλέπεται στο τρίτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.

Τα κράτη μέλη που δεν έχουν λιμένες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας μπορούν να αποκλίνουν από τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας που αφορούν αποκλειστικά τους λιμένες.

Όσα κράτη μέλη προτίθενται να επωφεληθούν από τις παρεκκλίσεις της παρούσας παραγράφου κοινοποιούν στην Επιτροπή έως τις 28 Ιουνίου 2021 κατά πόσο πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις και εν συνεχεία ενημερώνουν την Επιτροπή ετησίως για τυχόν μεταγενέστερες αλλαγές. Μέχρι τα εν λόγω κράτη μέλη να μεταφέρουν στο εθνικό δίκαιο και να εφαρμόσουν την παρούσα οδηγία δεν μπορούν να έχουν λιμένες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας και δεν μπορούν να επιτρέπουν σε πλοία, συμπεριλαμβανομένων σκαφών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, να φέρουν τη σημαία τους.

Τμήμα 2

Πρόβλεψη επαρκών λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής

Άρθρο 4

Λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τη διάθεση λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής επαρκών για την κάλυψη των αναγκών των πλοίων που χρησιμοποιούν συνήθως τον λιμένα, χωρίς να προκαλείται αδικαιολόγητη καθυστέρηση των πλοίων.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι:
  - a) οι λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής έχουν την ικανότητα να δεχτούν τους τύπους και τις ποσότητες των αποβλήτων από τα πλοία που χρησιμοποιούν συνήθως τον εν λόγω λιμένα, λαμβανομένων υπόψη:
    - i) των επιχειρησιακών αναγκών των χρηστών του λιμένα·
    - ii) του μεγέθους και της γεωγραφικής θέσης του εν λόγω λιμένα·
    - iii) των τύπων των πλοίων που καταπλέουν στον εν λόγω λιμένα·
    - iv) και των εξαιρέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 9·
  - β) οι διατυπώσεις και οι πρακτικές ρυθμίσεις για τη χρήση των λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής είναι απλές και διεκπεραιώνονται με ταχύτητα για να αποφεύγονται αδικαιολόγητες καθυστερήσεις για τα πλοία·
  - γ) τα επιβαλλόμενα για την παράδοση τέλη δεν δημιουργούν αντικίνητρα στη χρήση των λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής από τα πλοία· και
  - δ) οι λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής καθιστούν εφικτή τη διαχείριση των αποβλήτων από πλοία με περιβαλλοντικά ορθό τρόπο σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/ΕΚ και με άλλες σχετικές νομοθετικές ενωσιακές και εθνικές νομοθετικές πράξεις για τα απόβλητα.

Για τους σκοπούς του στοιχείου δ) του πρώτου εδαφίου, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν χωριστή συλλογή, ώστε να διευκολύνονται η επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση των αποβλήτων από τα πλοία στους λιμένες όπως προβλέπεται στο δίκαιο της Ένωσης για τα απόβλητα, και ειδικότερα στην οδηγία 2006/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁰⁾, στην οδηγία 2008/98/ΕΚ και στην οδηγία 2012/19/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²¹⁾. Προκειμένου να διευκολυνθεί αυτή η διαδικασία, οι λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής μπορούν να συλλέγουν τα επιμέρους κλάσματα αποβλήτων σύμφωνα με τις κατηγορίες αποβλήτων που ορίζονται στη σύμβαση MARPOL, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές της.

Τα προβλεπόμενα στο στοιχείο δ) του πρώτου εδαφίου εφαρμόζονται με την επιφύλαξη των αυστηρότερων απαιτήσεων που επιβάλλονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 για τη διαχείριση υπολειμμάτων τροφίμων από τις διεθνείς μεταφορές.

3. Τα κράτη μέλη, υπό την ιδιότητά τους ως κρατών σημαίας, χρησιμοποιούν τα έντυπα και τις διαδικασίες του ΔΝΟ για να γνωστοποιούν στον ΔΝΟ και στις αρχές του κράτους λιμένα τυχόν καταγγελλόμενες ανεπάρκειες των λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής.

Τα κράτη μέλη, υπό την ιδιότητά τους ως κρατών λιμένα, διερευνούν όλες τις περιπτώσεις αναφορών καταγγελλομένων ανεπαρκειών και χρησιμοποιούν τα έντυπα και τις διαδικασίες του ΔΝΟ για να γνωστοποιούν στον ΔΝΟ και στο αναφέρον κράτος σημαίας το αποτέλεσμα της έρευνας.

4. Οι οικείες λιμενικές αρχές ή, ελλείψει αυτών, οι αρμόδιες αρχές, διασφαλίζουν ότι οι επιχειρήσεις παράδοσης ή παραλαβής αποβλήτων διενεργούνται με επαρκή μέτρα ασφαλείας για την πρόληψη κινδύνων κατά προσώπων ή του περιβάλλοντος στους λιμένες που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία.

5. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι κάθε μέρος που συμμετέχει στην παράδοση ή την παραλαβή αποβλήτων από πλοία δύναται να αξιώσει αποζημίωση για ζημιές που προκλήθηκαν από αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

⁽²⁰⁾ Οδηγία 2006/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Σεπτεμβρίου 2006, σχετικά με τις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές και τα απόβλητα ηλεκτρικών σπινών και συσσωρευτών και με την κατάργηση της οδηγίας 91/157/ΕΟΚ (ΕΕ L 266 της 26.9.2006, σ. 1).

⁽²¹⁾ Οδηγία 2012/19/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, σχετικά με τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) (ΕΕ L 197 της 24.7.2012, σ. 38).

Άρθρο 5

Προγράμματα παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι κατάλληλο πρόγραμμα παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων βρίσκεται σε ισχύ και εφαρμογή για κάθε λιμένα κατόπιν διαβουλεύσεων με τους ενδιαφερομένους, συμπεριλαμβανομένων, ιδίως, των χρηστών του λιμένα ή των εκπροσώπων τους, και, κατά περίπτωση, τοπικών αρμόδιων αρχών, φορέων εκμετάλλευσης λιμενικής εγκατάστασης παραλαβής, οργανώσεων που εφαρμόζουν υποχρεώσεις διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού και εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών. Οι εν λόγω διαβουλεύσεις θα πρέπει να διενεργούνται τόσο κατά τη διάρκεια της αρχικής κατάρτισης του προγράμματος παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων όσο και μετά την έγκρισή του, ιδιαίτερα όταν έχουν σημειωθεί σημαντικές αλλαγές όσον αφορά τις προβλεπόμενες στα άρθρα 4, 6 και 7 απαιτήσεις.

Οι λεπτομερείς απαιτήσεις σχετικά με την κατάρτιση του προγράμματος παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων καθορίζονται στο παράρτημα 1.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ακόλουθες πληροφορίες από το πρόγραμμα παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων που αφορά τη διάθεση επαρκών λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής στους λιμένες τους και τη δομή του κόστους κοινοποιούνται με σαφήνεια στους φορείς εκμετάλλευσης πλοίων, δημοσιοποιούνται και καθίστανται εύκολα προσβάσιμες, σε επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται ο λιμένας και, κατά περίπτωση, σε γλώσσα που χρησιμοποιείται διεθνώς:

- α) θέση των λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής για κάθε θέση πρόσδεσης και, κατά περίπτωση, του ωραρίου λειτουργίας τους·
- β) κατάλογο των αποβλήτων πλοίων τα οποία διαχειρίζεται συνήθως ο λιμένας·
- γ) κατάλογο των σημείων επαφής, των φορέων εκμετάλλευσης λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής και των παρεχομένων υπηρεσιών·
- δ) περιγραφή των διαδικασιών παράδοσης των αποβλήτων·
- ε) περιγραφή του συστήματος κάλυψης του κόστους, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των συστημάτων διαχείρισης των αποβλήτων και των σχετικών πόρων, όπως αναφέρονται στο παράρτημα 4.

Οι πληροφορίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου διατίθενται επίσης ηλεκτρονικά και επικαιροποιούνται στο μέρος του συστήματος πληροφοριών, παρακολούθησης και επιβολής που προβλέπεται στο άρθρο 13.

3. Εφόσον απαιτείται για λόγους αποτελεσματικότητας, τα προγράμματα παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων μπορούν να καταρτίζονται από κοινού από δύο ή περισσότερους γειτονικούς λιμένες της ίδιας γεωγραφικής περιφέρειας, με δέουσα συμμετοχή κάθε λιμένα, υπό τον όρο ότι προσδιορίζεται για κάθε λιμένα ποιες λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής είναι απαραίτητες και ποιες είναι διαθέσιμες.

4. Τα κράτη μέλη αξιολογούν και εγκρίνουν το πρόγραμμα παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων και εξασφαλίζουν την επανέγκρισή του τουλάχιστον ανά πενταετία μετά την έγκρισή ή επανέγκρισή του, καθώς και έπειτα από σημαντικές αλλαγές στη λειτουργία του λιμένα. Στις εν λόγω αλλαγές μπορούν να περιλαμβάνονται διαρθρωτικές αλλαγές της κυκλοφορίας στον λιμένα, κατασκευή νέων υποδομών, αλλαγές στη ζήτηση και στην παροχή λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής και νέες τεχνικές επεξεργασίας επί του πλοίου.

Τα κράτη μέλη παρακολουθούν την εφαρμογή από τον λιμένα του προγράμματος παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων. Όταν, κατά τη διάρκεια της πενταετίας που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο δεν έχουν γίνει σημαντικές αλλαγές, η επανέγκριση μπορεί να περιλαμβάνει επικύρωση των υφιστάμενων προγραμμάτων.

5. Οι μικροί μη εμπορικοί λιμένες, οι οποίοι χαρακτηρίζονται από σπάνια ή χαμηλή κυκλοφορία μόνο σκαφών αναψυχής, μπορούν να εξαιρούνται από τις παραγράφους 1 έως 4, εάν οι οικείες λιμενικές εγκαταστάσεις υποδοχής εντάσσονται στο σύστημα διαχείρισης αποβλήτων του οποίου η διαχείριση ασκείται από τον σχετικό δήμο ή για λογαριασμό του και τα κράτη μέλη στα οποία βρίσκονται οι εν λόγω λιμένες εξασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες σχετικά με το σύστημα διαχείρισης αποβλήτων τίθενται στη διάθεση των χρηστών των εν λόγω λιμένων.

Τα κράτη μέλη στα οποία βρίσκονται οι εν λόγω λιμένες κοινοποιούν ηλεκτρονικά το όνομα και τη θέση των εν λόγω λιμένων στο τμήμα του συστήματος ενημέρωσης, παρακολούθησης και εφαρμογής που αναφέρεται στο άρθρο 13.

Τμήμα 3

Παράδοση αποβλήτων από πλοία

Άρθρο 6

Εκ των προτέρων κοινοποίηση αποβλήτων

1. Ο φορέας εκμετάλλευσης πλοίου, ο πράκτορας ή ο πλοίαρχος πλοίου που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2002/59/ΕΚ με προορισμό λιμένα της Ένωσης, συμπληρώνει με ειλικρίνεια και ακρίβεια το έντυπο του παραρτήματος 2 της παρούσας οδηγίας («εκ των προτέρων κοινοποίησης αποβλήτων») και κοινοποιεί όλα τα στοιχεία που περιέχονται σε αυτό στην αρχή ή στον φορέα που έχει οριστεί για τον σκοπό αυτό από το κράτος μέλος όπου βρίσκεται ο εκάστοτε λιμένας:

α) τουλάχιστον 24 ώρες πριν από την άφιξη, εάν είναι γνωστός ο λιμένας κατάπλου·

β) μόλις γίνει γνωστός ο λιμένας κατάπλου, εάν η πληροφορία αυτή είναι διαθέσιμη λιγότερες από 24 ώρες πριν από την άφιξη· ή

γ) το αργότερο κατά την αναχώρηση από τον προηγούμενο λιμένα, εάν η διάρκεια του δρομολογίου είναι μικρότερη από 24 ώρες.

2. Τα στοιχεία της εκ των προτέρων κοινοποίησης αποβλήτων υποβάλλονται ηλεκτρονικά στο μέρος του συστήματος πληροφοριών, παρακολούθησης και επιβολής που αναφέρεται στο άρθρο 13 της παρούσας οδηγίας, σύμφωνα με τις οδηγίες 2002/59/ΕΚ και 2010/65/ΕΕ.

3. Τα στοιχεία της εκ των προτέρων κοινοποίησης αποβλήτων είναι διαθέσιμα επί του πλοίου, κατά προτίμηση σε ηλεκτρονική μορφή, τουλάχιστον έως τον επόμενο λιμένα κατάπλου και τίθενται στη διάθεση των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών, εφόσον ζητηθούν.

4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες που κοινοποιούνται δυνάμει του παρόντος άρθρου εξετάζονται και γνωστοποιούνται στις αρμόδιες αρχές επιβολής χωρίς καθυστέρηση.

Άρθρο 7

Παράδοση αποβλήτων από πλοία

1. Ο πλοίαρχος πλοίου που καταπλέει σε λιμένα της Ένωσης παραδίδει, προτού αποπλεύσει από τον εν λόγω λιμένα, όλα τα απόβλητά του που μεταφέρονται επί του πλοίου σε λιμενική εγκατάσταση παραλαβής σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες απόρριψης που προβλέπονται στη σύμβαση MARPOL.

2. Με την παράδοση, ο φορέας εκμετάλλευσης λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής ή η αρχή του λιμένα στον οποίο παραδόθηκαν τα απόβλητα συμπληρώνει με ειλικρίνεια και ακρίβεια το έντυπο του παραρτήματος 3 («απόδειξη παράδοσης αποβλήτων») και εκδίδει και χορηγεί στον πλοίαρχο του πλοίου, χωρίς άσκοπη καθυστέρηση, την απόδειξη παράδοσης.

Η απαίτηση του πρώτου εδαφίου δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση μικρών λιμένων με μη στελεχωμένες εγκαταστάσεις ή απομακρυσμένων λιμένων, εφόσον το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκονται τέτοιοι λιμένες έχει κοινοποιήσει ηλεκτρονικά το όνομα και τη θέση των εν λόγω λιμένων στο μέρος του συστήματος πληροφοριών, παρακολούθησης και επιβολής που προβλέπεται στο άρθρο 13.

3. Ο φορέας εκμετάλλευσης πλοίου, ο πράκτορας ή ο πλοίαρχος πλοίου που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2002/59/ΕΚ υποβάλλει ηλεκτρονικά, πριν από τον απόπλου ή μόλις παραληφθεί η απόδειξη παράδοσης αποβλήτων, τις πληροφορίες που περιέχονται σε αυτή στο μέρος του συστήματος πληροφοριών, παρακολούθησης και επιβολής που προβλέπεται στο άρθρο 13 της παρούσας οδηγίας, σύμφωνα με τις οδηγίες 2002/59/ΕΚ και 2010/65/ΕΕ.

Οι πληροφορίες της απόδειξης παράδοσης αποβλήτων διατίθενται επί του πλοίου επί δύο έτη τουλάχιστον κατά περίπτωση μαζί με το ενδεδειγμένο βιβλίο πετρελαίου, βιβλίο φορτίου, βιβλίο απορριμμάτων ή σχέδιο διαχείρισης απορριμμάτων, και διατίθενται, εφόσον ζητηθούν, στις αρχές των κρατών μελών.

4. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, το πλοίο δύναται να μεταβεί στον επόμενο λιμένα κατάπλου χωρίς να παραδώσει τα απόβλητα, εάν:

α) από τις πληροφορίες που παρέχονται σύμφωνα με τα παραρτήματα 2 και 3 προκύπτει ότι υπάρχει επαρκής ειδική ικανότητα αποθήκευσης για το σύνολο των αποβλήτων που έχουν συσσωρευθεί και θα συσσωρευθούν κατά το προβλεπόμενο δρομολόγιο του πλοίου έως τον επόμενο λιμένα κατάπλου· ή

β) από τις πληροφορίες που είναι διαθέσιμες επί πλοίων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2002/59/ΕΚ προκύπτει ότι υπάρχει επαρκής ειδική ικανότητα αποθήκευσης για το σύνολο των αποβλήτων που έχουν συσσωρευθεί και θα συσσωρευθούν κατά το προβλεπόμενο δρομολόγιο του πλοίου έως τον επόμενο λιμένα κατάπλου· ή

γ) το πλοίο καταπλέει σε αγκυροβόλιο μόνο για λιγότερο από 24 ώρες ή υπό αντίξοες καιρικές συνθήκες, εκτός αν η περιοχή αυτή έχει εξαιρεθεί σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο.

Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίοι όροι εφαρμογής της εξαίρεσης που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο στοιχεία α) και β), η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό των μεθόδων που θα χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της επαρκούς ειδικής ικανότητας αποθήκευσης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 20 παράγραφος 2.

5. Ένα κράτος μέλος απαιτεί από το πλοίο να παραδώσει όλα τα απόβλητά του πριν από τον απόπλου εάν:

α) δεν είναι δυνατόν να καθορισθεί βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που διατίθενται ηλεκτρονικά στο σύστημα πληροφοριών, παρακολούθησης και επιβολής που αναφέρεται στο άρθρο 13 ή στο GISIS, ότι διατίθενται επαρκείς λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής στον επόμενο λιμένα κατάπλου· ή

β) ο επόμενος λιμένας κατάπλου είναι άγνωστος.

6. Η παράγραφος 4 εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της έγκρισης αυστηρότερων απαιτήσεων για τα πλοία σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο.

Άρθρο 8

Συστήματα κάλυψης του κόστους

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι το κόστος της λειτουργίας λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής για την παραλαβή και την επεξεργασία αποβλήτων από πλοία, πλην των καταλοίπων φορτίου, καλύπτεται με την εισπραξη τέλους από τα πλοία. Το εν λόγω κόστος περιλαμβάνει τα στοιχεία που απαριθμούνται στο παράρτημα 4.

2. Τα συστήματα κάλυψης του κόστους δεν παρέχουν κίνητρο στα πλοία να απορρίπτουν τα απόβλητά τους στη θάλασσα. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη εφαρμόζουν όλες τις ακόλουθες αρχές στον σχεδιασμό και στη λειτουργία των συστημάτων κάλυψης του κόστους:

α) τα πλοία καταβάλλουν έμμεσο τέλος, ανεξαρτήτως της παράδοσης αποβλήτων σε λιμενική εγκατάσταση παραλαβής·

β) το έμμεσο τέλος καλύπτει:

i) το έμμεσο διοικητικό κόστος·

ii) σημαντικό μέρος των άμεσων λειτουργικών δαπανών, όπως ορίζει το παράρτημα 4, το οποίο αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το 30 % του συνολικού άμεσου κόστους για την πραγματική παράδοση αποβλήτων κατά το παρελθόν έτος, με δυνατότητα να λαμβάνεται επίσης υπόψη το κόστος που συνδέεται με τον αναμενόμενο όγκο κυκλοφορίας για το επόμενο έτος·

γ) προκειμένου να παρασχεθεί μέγιστο κίνητρο για την παράδοση αποβλήτων του παραρτήματος V της σύμβασης MARPOL πλην των καταλοίπων φορτίου, δεν επιβάλλεται έμμεσο τέλος για τα απόβλητα αυτά, προκειμένου να διασφαλίζεται δικαίωμα παράδοσης χωρίς πρόσθετες χρεώσεις βάσει του όγκου των παραδιδόμενων αποβλήτων, εκτός όταν αυτός ο όγκος παραδιδόμενων αποβλήτων υπερβεί τη μέγιστη ικανότητα αποθήκευσης αποβλήτων που αναφέρεται στο έντυπο που περιλαμβάνεται στο παράρτημα 2 της παρούσας οδηγίας· τα απόβλητα που αλιεύονται παθητικά καλύπτονται από αυτό το καθεστώς, περιλαμβανομένου δε και του δικαιώματος παράδοσης·

δ) προκειμένου οι δαπάνες συλλογής και επεξεργασίας των αποβλήτων που αλιεύονται παθητικά να μη βαρύνουν αποκλειστικά και μόνον τους χρήστες του λιμένα, τα κράτη μέλη καλύπτουν, κατά περίπτωση, τις εν λόγω δαπάνες με τα έσοδα που προκύπτουν από εναλλακτικά συστήματα χρηματοδότησης, μεταξύ άλλων από συστήματα διαχείρισης αποβλήτων και από διαθέσιμους ενωσιακούς, εθνικούς ή περιφερειακούς πόρους·

ε) προκειμένου να ενθαρρύνουν την παράδοση καταλοίπων καθαρισμού δεξαμενών που περιέχουν υψηλού ιξώδους εμμένουσες πλέουσες ουσίες, τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν κατάλληλα οικονομικά κίνητρα για την εν λόγω παράδοση·

στ) το έμμεσο τέλος δεν περιλαμβάνει τα απόβλητα από συστήματα καθαρισμού καυσαερίων, των οποίων το κόστος καλύπτεται με βάση τους τύπους και τις ποσότητες αποβλήτων που παραδίδονται.

3. Το μέρος του κόστους που δεν καλύπτεται, ενδεχομένως, από το έμμεσο τέλος, καλύπτεται με βάση τους τύπους και τις ποσότητες αποβλήτων που παραδίδονται πραγματικά από το πλοίο.

4. Τα τέλη μπορούν να διαφοροποιούνται με βάση τα εξής:

- α) την κατηγορία, τον τύπο και το μέγεθος του πλοίου·
- β) την παροχή υπηρεσιών σε πλοία εκτός του κανονικού ωραρίου λειτουργίας στον λιμένα· ή
- γ) την επικινδυνότητα των αποβλήτων·

5. Τα τέλη μειώνονται με βάση τα εξής:

- α) το είδος εμπορικής δραστηριότητας που εκτελεί το πλοίο, ιδίως όταν το πλοίο εκτελεί θαλάσσιες εμπορικές μεταφορές μικρών αποστάσεων·
- β) βάσει του σχεδιασμού, του εξοπλισμού και της λειτουργίας του πλοίου αποδεικνύεται ότι το πλοίο παράγει μειωμένες ποσότητες αποβλήτων και διαχειρίζεται τα απόβλητά του με βιώσιμο και περιβαλλοντικά ορθό τρόπο.

Έως τις 28 Ιουνίου 2020, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για να καθορίσει τα κριτήρια προσδιορισμού ότι το πλοίο πληροί τις απαιτήσεις που προβλέπονται στο στοιχείο β) του πρώτου εδαφίου όσον αφορά τη διαχείριση αποβλήτων επί του πλοίου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 20 παράγραφος 2.

6. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα επιβαλλόμενα τέλη είναι δίκαια, καθορίζονται με διαφάνεια, είναι εύκολα αναγνωρίσιμα, δεν εισάγουν διακρίσεις και αντιστοιχούν στο κόστος των εγκαταστάσεων και υπηρεσιών που διατίθενται και, κατά περίπτωση, χρησιμοποιούνται, το ύψος των τελών και η βάση υπολογισμού τους κοινοποιούνται σε επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται ο λιμένας και, κατά περίπτωση, σε γλώσσα που χρησιμοποιείται διεθνώς, στους χρήστες των λιμένων στο πρόγραμμα παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων.

7. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τη συλλογή δεδομένων παρακολούθησης σχετικά με τον όγκο και την ποσότητα των αποβλήτων που αλιεύονται παθητικά και υποβάλλουν αυτά τα δεδομένα παρακολούθησης στην Επιτροπή. Η Επιτροπή, βάσει των εν λόγω δεδομένων παρακολούθησης, δημοσιεύει έκθεση έως την 31η Δεκεμβρίου 2022 και εν συνεχεία, ανά δύο έτη.

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό των μεθόδων περί των δεδομένων παρακολούθησης και του μορφότυπου υποβολής. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 20 παράγραφος 2.

Άρθρο 9

Εξαιρέσεις

1. Τα κράτη μέλη δύνανται να εξαιρούν πλοίο που καταπλέει στους λιμένες τους από τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 6, στο άρθρο 7 παράγραφος 1 και στο άρθρο 8 («η εξαίρεση»), εάν υπάρχουν επαρκείς αποδείξεις ότι πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- α) το πλοίο εκτελεί τακτική γραμμή με συχνούς και τακτικούς ελλιμενισμούς·
- β) υπάρχει διακανονισμός που εγγυάται την παράδοση των αποβλήτων και την καταβολή του τέλους σε λιμένα ευρισκόμενο στη διαδρομή του πλοίου ο οποίος:
  - i) αποδεικνύεται από υπογεγραμμένη σύμβαση με λιμένα ή ανάδοχο στον τομέα των αποβλήτων και από αποδείξεις παράδοσης αποβλήτων·
  - ii) έχει κοινοποιηθεί σε όλους τους λιμένες που βρίσκονται στη διαδρομή του πλοίου· και
  - iii) έχει γίνει δεκτός από τον λιμένα όπου πραγματοποιούνται η παράδοση και η καταβολή, που μπορεί να είναι λιμένας της Ένωσης ή άλλος λιμένας, στον οποίο, όπως αποδεικνύεται βάσει των πληροφοριών που υποβάλλονται ηλεκτρονικά στο μέρος του συστήματος πληροφοριών, παρακολούθησης και επιβολής που αναφέρεται στο άρθρο 13 και στο GISIS, διατίθενται επαρκείς εγκαταστάσεις·
- γ) η εξαίρεση δεν επιφέρει αρνητικό αντίκτυπο στην ασφάλεια στη θάλασσα, την υγεία, τη διαβίωση στο πλοίο ή τις συνθήκες εργασίας ή στο θαλάσσιο περιβάλλον.

2. Εάν χορηγηθεί η εξαίρεση, το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται ο λιμένας εκδίδει πιστοποιητικό εξαίρεσης, βάσει του μορφότυπου που προβλέπεται στο παράρτημα 5, στο οποίο επιβεβαιώνεται ότι το πλοίο πληροί τους αναγκαίους όρους και απαιτήσεις για την εφαρμογή της εξαίρεσης και αναφέρεται η διάρκεια της εξαίρεσης.

3. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν τις πληροφορίες του πιστοποιητικού εξαίρεσης ηλεκτρονικά στο μέρος του συστήματος πληροφοριών, παρακολούθησης και επιβολής που αναφέρεται στο άρθρο 13.

4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την αποτελεσματική παρακολούθηση και επιβολή των διακανονισμών για την παράδοση και την καταβολή του τέλους οι οποίοι ισχύουν για τα εξαιρούμενα πλοία που καταπλέουν στους λιμένες τους.

5. Παρά τη χορηγηθείσα εξαίρεση, ένα πλοίο δεν μεταβαίνει στον επόμενο λιμένα κατάπλου, εάν δεν υπάρχει επαρκής ειδική ικανότητα αποθήκευσης για το σύνολο των αποβλήτων που έχουν συσσωρευθεί και που θα συσσωρευθούν κατά το προβλεπόμενο δρομολόγιο του πλοίου έως τον επόμενο λιμένα κατάπλου.

Τμήμα 4

Επιβολή

Άρθρο 10

Επιθεωρήσεις

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε όλα τα πλοία να είναι δυνατόν να υπόκεινται σε επιθεωρήσεις, συμπεριλαμβανομένων αιφνιδίων επιθεωρήσεων, για την επαλήθευση της συμμόρφωσής τους με την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 11

Υποχρεώσεις επιθεώρησης

1. Κάθε κράτος μέλος διενεργεί επιθεωρήσεις σε πλοία που καταπλέουν στους λιμένες του, που αντιστοιχούν στο 15 % τουλάχιστον του συνολικού αριθμού μεμονωμένων πλοίων που καταπλέουν στους λιμένες του ετησίως.

Ο συνολικός αριθμός μεμονωμένων πλοίων που καταπλέουν σε ένα κράτος μέλος υπολογίζεται ως ο μέσος όρος του αριθμού μεμονωμένων πλοίων των προηγούμενων τριών ετών, όπως έχει κοινοποιηθεί μέσω του μέρους του συστήματος πληροφοριών, παρακολούθησης και επιβολής που αναφέρεται στο άρθρο 13.

2. Τα κράτη μέλη συμμορφώνονται με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου επιλέγοντας πλοία βάσει ενωσιακού μηχανισμού στόχευσης με βάση τον κίνδυνο.

Προκειμένου να εξασφαλιστεί εναρμόνιση των επιθεωρήσεων και να προβλεφθούν ενιαίοι όροι για την επιλογή πλοίων προς επιθεώρηση, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για να καθορίσει τα λεπτομερή στοιχεία του ενωσιακού μηχανισμού στόχευσης με βάση τον κίνδυνο. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 20 παράγραφος 2.

3. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν διαδικασίες για επιθεωρήσεις σε πλοία που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2002/59/ΕΚ προκειμένου να διασφαλίζεται, στο μέτρο του εφικτού, η συμμόρφωση με την παρούσα οδηγία.

Κατά τη θέσπιση των εν λόγω διαδικασιών, τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τον ενωσιακό μηχανισμό στόχευσης με βάση τον κίνδυνο που αναφέρεται στην παράγραφο 2.

4. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής των κυρώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 16, εάν η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους κρίνει μη ικανοποιητικά τα αποτελέσματα της επιθεώρησης, διασφαλίζει ότι το πλοίο δεν αποπλέει από τον λιμένα προτού παραδώσει τα απόβλητά του σε λιμενική εγκατάσταση παραλαβής σύμφωνα με το άρθρο 7.

Άρθρο 12

Σύστημα πληροφοριών, παρακολούθησης και επιβολής

Η εφαρμογή και η επιβολή της παρούσας οδηγίας διευκολύνεται από την ηλεκτρονική υποβολή αναφορών και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών σύμφωνα με τα άρθρα 13 και 14.

Άρθρο 13

Υποβολή αναφορών και ανταλλαγή πληροφοριών

1. Η υποβολή αναφορών και η ανταλλαγή πληροφοριών βασίζονται στο σύστημα ανταλλαγής ναυτιλιακών πληροφοριών της ΕΕ (SafeSeaNet), το οποίο αναφέρεται στο άρθρο 22α παράγραφος 3 και στο παράρτημα ΙΙΙ της οδηγίας 2002/59/ΕΚ.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ακόλουθες πληροφορίες υποβάλλονται ηλεκτρονικά και εντός εύλογου χρονικού διαστήματος σύμφωνα με την οδηγία 2010/65/ΕΕ:
  - α) οι πληροφορίες για τον πραγματικό χρόνο κατάπλου και απόπλου κάθε πλοίου που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2002/59/ΕΚ, το οποίο ελλιμενίζεται σε λιμένα της Ένωσης, καθώς και τον αναγνωριστικό κωδικό του οικείου λιμένα·
  - β) οι πληροφορίες από την εκ των προτέρων κοινοποίηση αποβλήτων, όπως ορίζεται στο παράρτημα 2·
  - γ) οι πληροφορίες από την απόδειξη παράδοσης αποβλήτων, όπως ορίζεται στο παράρτημα 3·
  - δ) οι πληροφορίες από το πιστοποιητικό εξαίρεσης, όπως ορίζεται στο παράρτημα 5.
3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 2 διατίθενται ηλεκτρονικά μέσω του SafeSeaNet.

Άρθρο 14

Καταχώριση των επιθεωρήσεων

1. Η Επιτροπή αναπτύσσει, τηρεί και ενημερώνει βάση δεδομένων των επιθεωρήσεων, με την οποία συνδέονται όλα τα κράτη μέλη και η οποία περιέχει όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την εφαρμογή του συστήματος επιθεωρήσεων που προβλέπεται από την παρούσα οδηγία («βάση δεδομένων των επιθεωρήσεων»). Η βάση δεδομένων των επιθεωρήσεων βασίζεται στη βάση δεδομένων των επιθεωρήσεων που αναφέρεται στο άρθρο 24 της οδηγίας 2009/16/ΕΚ και έχει παρόμοιες λειτουργίες με αυτή τη βάση δεδομένων.
2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες σχετικά με τις επιθεωρήσεις που διενεργούνται δυνάμει της παρούσας οδηγίας, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών σχετικά με περιπτώσεις μη συμμόρφωσης και διαταγές απαγόρευσης απόπλου, διαβιβάζονται χωρίς καθυστέρηση στη βάση δεδομένων των επιθεωρήσεων μόλις
  - α) ολοκληρωθεί η έκθεση επιθεώρησης·
  - β) αρθεί η διαταγή απαγόρευσης απόπλου· ή
  - γ) χορηγηθεί εξαίρεση.
3. Η Επιτροπή διασφαλίζει ότι η βάση δεδομένων των επιθεωρήσεων καθιστά εφικτή την ανάκτηση όλων των σχετικών δεδομένων που υποβάλλουν τα κράτη μέλη για τον σκοπό της παρακολούθησης της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.

Η Επιτροπή διασφαλίζει ότι η βάση δεδομένων των επιθεωρήσεων παρέχει πληροφορίες για τον ενωσιακό μηχανισμό στόχευσης με βάση τον κίνδυνο που αναφέρεται στο άρθρο 11 παράγραφος 2.

Η Επιτροπή επανεξετάζει τακτικά τη βάση δεδομένων των επιθεωρήσεων για να παρακολουθεί την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και να εφιστά την προσοχή σε τυχόν αμφιβολίες σχετικά με την ολοκληρωμένη εφαρμογή με στόχο τη θέση σε ισχύ διορθωτικών μέτρων.
4. Τα κράτη μέλη έχουν ανά πάσα στιγμή πρόσβαση στις καταχωρισμένες πληροφορίες στη βάση δεδομένων των επιθεωρήσεων.

Άρθρο 15

Κατάρτιση του προσωπικού

Οι λιμενικές αρχές και οι αρμόδιες αρχές για τις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής διασφαλίζουν ότι το προσωπικό στο σύνολό του λαμβάνει την αναγκαία κατάρτιση για να αποκτήσει τις γνώσεις που είναι απαραίτητες για την εργασία του όταν διαχειρίζεται απόβλητα, με ιδιαίτερη προσοχή στις πτυχές υγείας και ασφάλειας που αφορούν τον χειρισμό επικίνδυνων υλικών, και ότι οι απαιτήσεις κατάρτισης επικαιροποιούνται τακτικά προκειμένου να ανταποκρίνονται στις προκλήσεις της τεχνολογικής καινοτομίας.

Άρθρο 16

Κυρώσεις

Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κανόνες για επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση παράβασης των εθνικών διατάξεων που υιοθετούνται δυνάμει της παρούσας οδηγίας και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν την εφαρμογή τους. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

Τμήμα 5

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 17

Ανταλλαγή εμπειριών

Η Επιτροπή μεριμνά για την οργάνωση ανταλλαγής εμπειριών μεταξύ των εθνικών αρχών και των εμπειρογνομόνων των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων εμπειρογνομόνων από τον ιδιωτικό τομέα, την κοινωνία των πολιτών και συνδικαλιστικές οργανώσεις, σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας στους λιμένες της Ένωσης.

Άρθρο 18

Διαδικασία τροποποίησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 19, για την τροποποίηση των παραρτημάτων της παρούσας οδηγίας και των παραπομπών σε πράξεις του ΔΝΟ στην παρούσα οδηγία στο βαθμό που απαιτείται για την εναρμόνισή τους με το δικαίο της Ένωσης ή για να λαμβάνονται υπόψη οι εξελίξεις σε διεθνές επίπεδο, ιδίως στο πλαίσιο του ΔΝΟ.
2. Ανατίθεται επίσης στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 19, για την τροποποίηση των παραρτημάτων, όταν τούτο είναι αναγκαίο για τη βελτίωση των ρυθμίσεων εφαρμογής και παρακολούθησης που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία, ιδίως των προβλεπόμενων στα άρθρα 6, 7 και 9, προκειμένου να διασφαλίζονται η αποτελεσματική κοινοποίηση και παράδοση των αποβλήτων και η ορθή εφαρμογή των εξαιρέσεων.
3. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν αυτό δικαιολογείται δεόντως από κατάλληλη ανάλυση της Επιτροπής και προκειμένου να αποφευχθεί σοβαρή και απαράδεκτη απειλή για το θαλάσσιο περιβάλλον, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 19, για την τροποποίηση της παρούσας οδηγίας, στον βαθμό που αυτό είναι αναγκαίο για την αποφυγή μιας τέτοιας απειλής, ώστε να μην εφαρμοστεί, για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, τροποποίηση της σύμβασης MARPOL.
4. Οι προβλεπόμενες στο παρόν άρθρο κατ' εξουσιοδότηση πράξεις εκδίδονται τουλάχιστον τρεις μήνες πριν από τη λήξη της περιόδου που έχει καθοριστεί σε διεθνές επίπεδο για τη σιωπηρή αποδοχή της τροποποίησης της σύμβασης MARPOL ή την προβλεπόμενη ημερομηνία έναρξης ισχύος της εν λόγω τροποποίησης.

Κατά την περίοδο πριν από την έναρξη ισχύος αυτών των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, τα κράτη μέλη απέχουν από την ανάληψη κάθε πρωτοβουλίας που αποσκοπεί στην ενσωμάτωση της εν λόγω τροποποίησης στο εθνικό δικαίο ή στην εφαρμογή της τροποποίησης της συγκεκριμένης διεθνούς πράξης.

Άρθρο 19

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 18 παράγραφοι 1, 2 και 3 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο πέντε ετών από τις 27 Ιουνίου 2019. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της πενταετούς περιόδου. Η εξουσιοδότηση ανανεώνεται σιωπηρά για περιόδους ίδιας διάρκειας, εκτός αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο προβάλουν αντιρρήσεις το αργότερο εντός τριών μηνών πριν από τη λήξη της κάθε περιόδου.
3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 18 παράγραφοι 1, 2 και 3 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτή. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.

4. Πριν από την έκδοση μιας κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.

5. Μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 18 παράγραφοι 1, 2 και 3 τίθεται σε ισχύ εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 20

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή ασφαλείας στη ναυτιλία και πρόληψης της ρύπανσης από τα πλοία (COSS) που έχει συσταθεί δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2099/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²²⁾. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 21

Τροποποιήσεις στην οδηγία 2010/65/ΕΕ

Στο παράρτημα στοιχείο Α της οδηγίας 2010/65/ΕΕ, το σημείο 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Κοινοποίηση αποβλήτων από πλοία, συμπεριλαμβανομένων των καταλοίπων

Άρθρα 6, 7 και 9 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/883 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 σχετικά με τις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής για την παράδοση αποβλήτων από πλοία, για την τροποποίηση της οδηγίας 2010/65/ΕΕ και την κατάργηση της οδηγίας 2000/59/ΕΚ (ΕΕ L 151 7.6.2019, σ. 116)».

Άρθρο 22

Κατάργηση

Η οδηγία 2000/59/ΕΚ καταργείται.

Οι παραπομπές στην καταργούμενη οδηγία νοούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία.

Άρθρο 23

Επανεξέταση

1. Η Επιτροπή αξιολογεί την παρούσα οδηγία και υποβάλλει τα αποτελέσματα της αξιολόγησης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έως τις 28 Ιουνίου 2026. Η αξιολόγηση περιλαμβάνει επίσης έκθεση που παρουσιάζει λεπτομερώς βέλτιστες πρακτικές για την πρόληψη και διαχείριση των αποβλήτων επί των πλοίων.

2. Στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²³⁾, κατά την προσεχή επανεξέταση της εντολής του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια στη Θάλασσα (EMSA), η Επιτροπή αξιολογεί επίσης κατά πόσον θα πρέπει να χορηγηθούν στον EMSA πρόσθετες αρμοδιότητες για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

⁽²²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2099/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Νοεμβρίου 2002, για την επιτροπή ασφαλείας στη ναυτιλία και πρόληψης της ρύπανσης από τα πλοία (COSS) και για την τροποποίηση των κανονισμών για την ασφαλεία στη ναυτιλία και την πρόληψη της ρύπανσης από τα πλοία (ΕΕ L 324 της 29.11.2002, σ. 1).

⁽²³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Σεπτεμβρίου 2016, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1406/2002 σχετικά με τη σύσταση ευρωπαϊκού οργανισμού για την ασφαλεία στη θάλασσα (ΕΕ L 251 της 16.9.2016, σ. 77).

Άρθρο 24**Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο**

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία έως τις 28 Ιουνίου 2021. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος πραγματοποίησης αυτής της παραπομπής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 25**Έναρξη ισχύος**

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 26**Αποδέκτες**

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Στρασβούργο, 17 Απριλίου 2019.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

A. TAJANI

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

G. CIAMBA

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Τα προγράμματα παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων καλύπτουν όλους τους τύπους αποβλήτων από πλοία που συνήθως καταπλέουν στον λιμένα και καταρτίζονται σύμφωνα με το μέγεθος του λιμένα και τους τύπους των πλοίων που καταπλέουν σε αυτόν.

Τα προγράμματα παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων περιλαμβάνουν τα εξής στοιχεία:

- α) εκτίμηση της ανάγκης λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής, με βάση τις ανάγκες των πλοίων που συνήθως καταπλέουν στον λιμένα,
- β) περιγραφή του τύπου και της χωρητικότητας των λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής,
- γ) περιγραφή των διαδικασιών παραλαβής και συλλογής των αποβλήτων από τα πλοία,
- δ) περιγραφή του συστήματος ανάκτησης του κόστους,
- ε) περιγραφή της διαδικασίας για την αναφορά καταγγελλόμενων ανεπαρκειών στις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής,
- στ) περιγραφή της διαδικασίας εκτέλεσης διαβουλεύσεων με τους χρήστες του λιμένα, τους αναδόχους στον τομέα των αποβλήτων, τους φορείς εκμετάλλευσης τερματικών σταθμών και τα λοιπά ενδιαφερόμενα μέρη, και
- ζ) επισκόπηση του τύπου και των ποσοτήτων αποβλήτων που παραλαμβάνονται από πλοία και διακινούνται στις εγκαταστάσεις.

Τα προγράμματα παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων μπορούν να περιλαμβάνουν:

- α) σύνοψη του σχετικού εθνικού δικαίου και της διαδικασίας και των διατυπώσεων παράδοσης των αποβλήτων σε λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής,
- β) προσδιορισμό σημείου επαφής στον λιμένα,
- γ) περιγραφή, ενδεχομένως, του εξοπλισμού και των διαδικασιών προεπεξεργασίας στον λιμένα για ειδικές ροές αποβλήτων,
- δ) περιγραφή των μεθόδων καταγραφής της πραγματικής χρήσης των λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής,
- ε) περιγραφή των μεθόδων καταγραφής των ποσοτήτων αποβλήτων που παραδίδονται από τα πλοία,
- στ) περιγραφή των μεθόδων διαχείρισης των ροών διαφορετικών αποβλήτων στον λιμένα.

Οι διαδικασίες παραλαβής, συλλογής, αποθήκευσης, επεξεργασίας και διάθεσης θα πρέπει να συμμορφώνονται, από κάθε άποψη, προς ένα σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης, κατάλληλο για τη σταδιακή μείωση των επιπτώσεων των εν λόγω δραστηριοτήτων στο περιβάλλον. Η εν λόγω συμμόρφωση τεκμαίρεται εάν οι διαδικασίες είναι σύμφωνες με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1221/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (¹).

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1221/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, περί της εκούσιας συμμετοχής οργανισμών σε κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS) και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001 και των αποφάσεων της Επιτροπής 2001/681/ΕΚ και 2006/193/ΕΚ (ΕΕ L 342 της 22.12.2009, σ. 1).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

**ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ ΕΝΤΥΠΟΥ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ
ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΣΕ ΛΙΜΕΝΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ**

Κοινοποίηση παράδοσης αποβλήτων σε: (ονομασία του λιμένα κατάπλου, όπως αναφέρεται στο άρθρο 6 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/883)

Το παρόν έγγραφο θα πρέπει να διατηρείται επί του πλοίου μαζί με το ενδεδειγμένο βιβλίο πετρελαίου, βιβλίο φορτίου, βιβλίο απορριμμάτων ή σχέδιο διαχείρισης απορριμμάτων, όπως απαιτείται βάσει της σύμβασης Marpol.

1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΠΛΟΙΟΥ

1.1 Όνομα πλοίου:	1.5 Πλοιοκτήτης ή φορέας εκμετάλλευσης:
1.2 Αριθμός IMO:	1.6 Διακριτικοί αριθμοί ή γράμματα:
	Αριθμός MMSI (Maritime Mobile Service Identity):
1.3 Ολική χωρητικότητα:	1.7 Κράτος σημαίας:
1.4 Τύπος του πλοίου: ☐ Πετρελαιοφόρο ☐ Δεξαμενό-πλοιο μεταφοράς χημικών προϊόντων ☐ Άλλο εμπορικό πλοίο	☐ Πλοίο μεταφοράς χύδην ☐ Οχηματαγωγό ☐ Άλλος (να προσδιορισθεί)
	☐ Πλοίο μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων

2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΛΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΑΞΙΔΙΟΥ

2.1. Τοποθεσία/ονομασία σταθμού μεταφόρτωσης:	2.6. Τελευταίος λιμένας όπου παραδόθηκαν απόβλητα:
2.2. Ημερομηνία και ώρα άφιξης:	2.7. Ημερομηνία της τελευταίας παράδοσης:
2.3. Ημερομηνία και ώρα αναχώρησης:	2.8. Επόμενος λιμένας παράδοσης:
2.4. Τελευταίος λιμένας και χώρα:	2.9. Πρόσωπο που υποβάλλει το παρόν έντυπο (εάν δεν είναι ο πλοίαρχος):
2.5. Επόμενος λιμένας και χώρα (εάν είναι γνωστή):	

3. ΤΥΠΟΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ

Τύπος	Απόβλητα προς παράδοση (m ³)	Μέγιστη ικανότητα αποθήκευσης αποβλήτων (m ³)	Ποσότητα αποβλήτων που παραμένουν στο πλοίο (m ³)	Λιμένας στον οποίο θα παραδοθούν τα υπόλοιπα απόβλητα	Εκτιμώμενη ποσότητα αποβλήτων που θα παραχθούν μεταξύ κοινοποίησης και επόμενου λιμένα κατάπλου (m ³)
Παράρτημα I της MARPOL - Πετρέλαιο					
Ελαιώδη ύδατα υδροσυλλεκτών					
Ελαιώδη κατάλοιπα (ιλύς)					
Ελαιώδη κατάλοιπα καθαρισμού της δεξαμενής					
Ακάθαρτο θαλάσσερμα					

Τύπος	Απόβλητα προς παράδοση (m ³)	Μέγιστη ικανότητα αποθήκευσης αποβλήτων (m ³)	Ποσότητα αποβλήτων που παραμένουν στο πλοίο (m ³)	Λιμένας στον οποίο θα παραδοθούν τα υπόλοιπα απόβλητα	Εκτιμώμενη ποσότητα αποβλήτων που θα παραχθούν μεταξύ κοινοποίησης και επόμενου λιμένα κατάπλου (m ³)
Επικαθήσεις και ιλύς από τον καθαρισμό δεξαμενών					
Άλλο (να προσδιοριστεί)					
Παράρτημα II της MARPOL - Επιβλαβείς υγρές ουσίες (NLS) (1)					
Ουσία της κατηγορίας X					
Ουσία της κατηγορίας Y					
Ουσία της κατηγορίας Z					
ΑΟ - Άλλες ουσίες					
Παράρτημα IV της MARPOL – Λύματα					
Παράρτημα V της MARPOL – Απορρίμματα					
A. Πλαστικά					
B. Απορρίμματα τροφίμων					
Γ. Οικιακά απορρίμματα (π.χ. χάρτινα προϊόντα, ράκη, γυαλί, μέταλλα, φιάλες, πλαστικά κ.λπ.)					
Δ. Μαγειρικό λάδι					
Ε. Τέφρα αποτεφρωτήρα					
ΣΤ. Απόβλητα λειτουργίας					
Z. Κουφάρι/-α ζώου/-ων					
Η. Αλιευτικά εργαλεία					
Θ. Απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού					

(1) Αναγράφεται η ορθή ονομασία της αποστολής των σχετικών NLS

Τύπος	Απόβλητα προς παράδοση (m ³)	Μέγιστη ικανότητα αποθήκευσης αποβλήτων (m ³)	Ποσότητα αποβλήτων που παραμένουν στο πλοίο (m ³)	Λιμένας στον οποίο θα παραδοθούν τα υπόλοιπα απόβλητα	Εκτιμώμενη ποσότητα αποβλήτων που θα παραχθούν μεταξύ κοινοποίησης και επόμενου λιμένα κατάπλου (m ³)
I. Κατάλοιπα φορτίου ⁽¹⁾ (επιβλαβή για το θαλάσσιο περιβάλλον – HME)					
IA. Κατάλοιπα φορτίου ⁽²⁾ (μη επιβλαβή για το θαλάσσιο περιβάλλον – non-HME)					
Παράρτημα VI της MARPOL - Σχετικά με την ατμοσφαιρική ρύπανση					
Καταστροφικές για τη στιβάδα του όζοντος ουσίες και εξοπλισμός που περιέχει τέτοιου είδους ουσίες ⁽³⁾					
Κατάλοιπα από τον καθαρισμό των καυσαερίων					

Άλλα απόβλητα, που δεν καλύπτονται από την MARPOL

Απόβλητα που αλιεύονται παθητικά					

Σημειώσεις

1. Οι ανωτέρω πληροφορίες χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο από το κράτος λιμένα και για άλλους σκοπούς επιθεώρησης.
2. Το παρόν έντυπο συμπληρώνεται εκτός αν το πλοίο καλύπτεται από εξαίρεση δυνάμει του άρθρου 9 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/883

⁽¹⁾ Επιτρέπονται εκτιμήσεις. Αναγράφεται η ορθή ονομασία της αποστολής ξηρού φορτίου.

⁽²⁾ Επιτρέπονται εκτιμήσεις. Αναγράφεται η ορθή ονομασία της αποστολής ξηρού φορτίου.

⁽³⁾ Που προκύπτουν από συνήθεις εργασίες συντήρησης στο σκάφος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΠΟΔΕΙΞΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Ο διορισμένος εκπρόσωπος του φορέα της λιμενικής εγκατάστασης παραλαβής παρέχει το ακόλουθο έντυπο στον πλοίαρχο του πλοίου που παρέδωσε απόβλητα σύμφωνα με το άρθρο 7 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/883 .

Το παρόν έντυπο διατηρείται επί του πλοίου μαζί με το ενδεδειγμένο βιβλίο πετρελαίου, βιβλίο φορτίου, βιβλίο απορριμμάτων ή σχέδιο διαχείρισης απορριμμάτων, όπως απαιτείται από τη σύμβαση MARPOL.

1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΛΙΜΕΝΙΚΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΛΙΜΕΝΑ

1.1. Τοποθεσία/ονομασία σταθμού μεταφόρτωσης:
1.2. Φορέας/-είς λιμενικής εγκατάστασης παραλαβής
1.3. Φορέας/-είς εγκατάστασης επεξεργασίας - εάν είναι άλλος από τον ανωτέρω:
1.4. Ημερομηνία και ώρα παράδοσης αποβλήτων από: σε:

2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΠΛΟΙΟΥ

2.1. Όνομα του πλοίου:	2.5. Πλοιοκτήτης ή φορέας εκμετάλλευσης:
2.2. Αριθμός IMO:	2.6. Διακριτικοί αριθμοί ή γράμματα: Αριθμός MMSI (Maritime Mobile Service Identity):
2.3. Ολική χωρητικότητα:	2.7. Κράτος σημαίας:
2.4. Τύπος του πλοίου:	☐ Πετρελαι-οφόρο ☐ Δεξαμενό-πλοιο μετα-φοράς χημικών προϊόντων ☐ Άλλου είδους φορτηγό πλοίο ☐ Επιβατηγό ☐ Πλοίο μετα-φοράς φορτίου χύδην ☐ Οχηματα-γωγό ☐ Πλοίο μεταφο-ράς εμπορευ-ματοκιβωτίων ☐ Άλλο (να προσδιορισθεί)

3. ΤΥΠΟΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΠΑΡΑΛΗΦΘΕΝΤΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Παράρτημα I της MARPOL - Πετρέλαιο	Ποσότητα (m ³)	Παράρτημα V της MARPOL - Απορρίμματα	Ποσότητα (m ³)
Ελαιώδη ύδατα υδροσυλλεκτών		A. Πλαστικά	
Ελαιώδη κατάλοιπα (ιλύς)		B. Απορρίμματα τροφίμων	
Ελαιώδη κατάλοιπα καθαρισμού της δεξαμενής		Γ. Οικιακά απορρίμματα (π.χ. χάρτινα προϊόντα, ράκη, γυαλί, μέταλλα, φιάλες, πλαστικά κ.λπ.)	
Ακάθαρτο θαλάσσερμα		Δ. Μαγειρικό λάδι	
Επικαθήσεις και ιλύς από τον καθαρισμό δεξαμενών		E. Τέφρα αποτεφρωτήρα	
Άλλο (να προσδιοριστεί)		ΣΤ. Απόβλητα λειτουργίας	
Παράρτημα II της MARPOL - Επιβλαβείς υγρές ουσίες (NLS)	Ποσότητα (m ³)/Ονομασία (1)	Z. Κουφάρι/-α ζώου/-ων	
Ουσία της κατηγορίας X		H. Αλιευτικά εργαλεία	
Ουσία της κατηγορίας Y		Θ. Απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού	
		I. Κατάλοιπα φορτίου (2) (επιβλαβή για το θαλάσσιο περιβάλλον - HME)	
		ΙΑ. Κατάλοιπα φορτίου (2) (μη επιβλαβή για το θαλάσσιο περιβάλλον - non-HME)	
		Παράρτημα VI της MARPOL - Σχετικά με την ατμοσφαιρική ρύπανση	Ποσότητα (m ³)
Ουσία της κατηγορίας Z		Καταστροφικές για τη στιβάδα του όζοντος ουσίες και εξοπλισμός που περιέχει τέτοιου είδους ουσίες	
ΑΟ - Άλλες ουσίες		Κατάλοιπα από τον καθαρισμό των καυσαερίων	
Παράρτημα IV της MARPOL - Λύματα	Ποσότητα (m ³)	Άλλα απόβλητα, που δεν καλύπτονται από την MARPOL	Ποσότητα (m ³)
		Απόβλητα που αλιεύονται παθητικά	

(1) Αναγράφεται η ορθή ονομασία της αποστολής των σχετικών NLS.

(2) Αναγράφεται η ορθή ονομασία της αποστολής ξηρού φορτίου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ (ΔΕΠ)

Άμεσες δαπάνες	Έμμεσες δαπάνες	Καθαρά έσοδα
<p>Άμεσες λειτουργικές δαπάνες που προκύπτουν από την πραγματική παράδοση αποβλήτων από πλοία, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων δαπάνης που αναφέρονται κατωτέρω.</p>	<p>Έμμεσες διοικητικές δαπάνες που προκύπτουν από τη διαχείριση του λιμενικού συστήματος, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων δαπάνης που αναφέρονται κατωτέρω.</p>	<p>Καθαρά έσοδα από συστήματα διαχείρισης αποβλήτων και διαθέσιμη εθνική/περιφερειακή χρηματοδότηση, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων εσόδων που αναφέρονται κατωτέρω.</p>
<ul style="list-style-type: none"> — Παροχή λιμενικής υποδομής εγκαταστάσεων παραλαβής, συμπεριλαμβανομένων εμπορευματοκιβωτίων, δεξαμενών, εργαλείων επεξεργασίας, φορτηγίδων, φορτηγών, εγκαταστάσεων παραλαβής αποβλήτων, εγκαταστάσεων επεξεργασίας· — Παραχωρήσεις λόγω χρηματοδοτικής μίσθωσης εγκατάστασης, κατά περίπτωση, ή χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού αναγκαίου για τη λειτουργία των λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής· — Πραγματική λειτουργία των λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής: συλλογή αποβλήτων από πλοία, μεταφορά αποβλήτων από τις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής για τελική επεξεργασία, συντήρηση και καθαρισμός των λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής, δαπάνες προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των υπερωριών, ηλεκτροδότηση, ανάλυση των αποβλήτων και ασφάλιση· — Προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση ή διάθεση αποβλήτων από τα πλοία, συμπεριλαμβανομένης της χωριστής συλλογής αποβλήτων· — Διοίκηση: τιμολόγηση, έκδοση αποδείξεων παράδοσης αποβλήτων για το πλοίο, υποβολή αναφορών. 	<ul style="list-style-type: none"> — Ανάπτυξη και έγκριση του προγράμματος παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων τυχόν ελέγχων του εν λόγω προγράμματος και της εφαρμογής του· — Επικαιροποίηση του προγράμματος παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών εργασίας και παροχής συμβουλών, αναλόγως· — Οργάνωση των διαδικασιών διαβούλευσης για την (επαν)αξιολόγηση του προγράμματος παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων· — Διαχείριση των συστημάτων κοινοποίησης και ανάκτησης του κόστους, συμπεριλαμβανομένων της εφαρμογής μειωμένων τελών για τα οικολογικά πλοία, της παροχής συστημάτων μηχανογράφησης του λιμένα, της στατιστικής ανάλυσης και των σχετικών δαπανών εργασίας· — Οργάνωση των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων για την παροχή λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής, καθώς την έκδοση των αναγκαίων αδειών για την κατασκευή λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής στους λιμένες· — Ανακοίνωση πληροφοριών στους χρήστες του λιμένα με τη διανομή φυλλαδίων, ανάρτηση πινακίδων και αφισκοκόλληση στον λιμένα ή δημοσίευση πληροφοριών στον δικτυακό τόπο του λιμένα και ηλεκτρονική διαβίβαση της αναφοράς πληροφοριών, κατά το άρθρο 5· — Διαχείριση των συστημάτων διαχείρισης αποβλήτων: συστήματα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού (ΔΕΠ), ανακύκλωση και υποβολή αιτήσεων για εθνικά/περιφερειακά κονδύλια και εφαρμογή τους· — Άλλες διοικητικές δαπάνες: δαπάνες παρακολούθησης και ηλεκτρονικής υποβολής εξαιρέσεων, κατά το άρθρο 9. 	<ul style="list-style-type: none"> — Καθαρά οικονομικά οφέλη που παρέχονται από συστήματα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού· — Άλλα καθαρά έσοδα από τη διαχείριση αποβλήτων, όπως συστήματα ανακύκλωσης· — Χρηματοδότηση στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ)· — Άλλη χρηματοδότηση ή επιδοτήσεις που διατίθενται στους λιμένες για τη διαχείριση αποβλήτων και την αλιεία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΞΑΙΡΕΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 9 ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6, ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 7 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 8 ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2019/883 ΤΟΥ/ΤΩΝ ΛΙΜΕΝΑ/-ΩΝ [ΛΙΜΕΝΑΣ] ΣΤΟ [ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ] ⁽¹⁾

Όνομα του πλοίου Διακριτικοί αριθμοί ή γράμματα Κράτος σημαίας
 [όνομα του πλοίου] [αριθμός IMO] [όνομα του κράτους σημαίας]

εκτελεί προγραμματισμένα δρομολόγια με συχνούς και τακτικούς ελλιμενισμούς στον/στους ακόλουθο/-ους λιμένα/-ες που βρίσκεται/-ονται στο [όνομα του κράτους μέλους] σύμφωνα με χρονοδιάγραμμα ή προκαθορισμένη διαδρομή:

[ ]

και καταπλέει στους εν λόγω λιμένες τουλάχιστον μία φορά ανά δεκαπενθήμερο:

[ ]

και έχει προβεί σε ρύθμιση ώστε να διασφαλίζεται η καταβολή των τελών και η παράδοση των αποβλήτων στον λιμένα ή σε τρίτο μέρος στον λιμένα:

[ ]

και ως εκ τούτου εξαιρείται, σύμφωνα με [εισάγεται σχετική διάταξη της εθνικής νομοθεσίας της χώρας], [από τις απαιτήσεις περί:

- υποχρεωτικής παράδοσης αποβλήτων από πλοία,
- εκ των προτέρων κοινοποίησης αποβλήτων
- καταβολής του υποχρεωτικού τέλους, στον/στους εξής λιμένα/-ες:]

Το παρόν πιστοποιητικό ισχύει έως [ημερομηνία], εκτός εάν οι λόγοι για την έκδοση του πιστοποιητικού αλλάξουν πριν από την εν λόγω ημερομηνία.

Τόπος και ημερομηνία

.....

Ονοματεπώνυμο
 Ιδιότητα

⁽¹⁾ Διαγράφεται κατά περίπτωση.

ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2019/884 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**της 17ης Απριλίου 2019**

για την τροποποίηση της απόφασης-πλαίσιο 2009/315/ΔΕΥ του Συμβουλίου όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με υπηκόους τρίτων χωρών και όσον αφορά το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφοριών Ποινικού Μητρώου (ECRIS), και για την αντικατάσταση της απόφασης 2009/316/ΔΕΥ του Συμβουλίου

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 82 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο, στοιχείο δ),

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Μετά τη διαβίβαση του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽¹⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η Ένωση έχει θέσει ως στόχο να παρέχει στους πολίτες της χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης χωρίς εσωτερικά σύνορα, μέσα στον οποίο εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων. Ο εν λόγω στόχος αυτός θα πρέπει να επιτευχθεί μέσω, μεταξύ άλλων, των κατάλληλων μέτρων για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εγκληματικότητας και ιδίως του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας.
- (2) Ο εν λόγω στόχος απαιτεί οι πληροφορίες σχετικά με τις καταδικαστικές αποφάσεις που εκδίδονται στα κράτη μέλη να συνεκτιμώνται εκτός του κράτους μέλους καταδικής, τόσο επ' ευκαιρία νέων ποινικών διαδικασιών, όπως προβλέπεται στην απόφαση-πλαίσιο 2008/675/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽²⁾, όσο και για την πρόληψη νέων αξιόποινων πράξεων.
- (3) Ο εν λόγω στόχος προϋποθέτει την ανταλλαγή πληροφοριών που προέρχονται από ποινικά μητρώα μεταξύ των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών. Η εν λόγω ανταλλαγή πληροφοριών διοργανώνεται και διευκολύνεται από τους κανόνες που καθορίζονται στην απόφαση-πλαίσιο 2009/315/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽³⁾ και από το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφοριών Ποινικού Μητρώου (ECRIS), το οποίο δημιουργήθηκε σύμφωνα με την απόφαση 2009/316/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽⁴⁾.
- (4) Ωστόσο, το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο του ECRIS δεν αντιμετωπίζει επαρκώς τις ιδιαιτερότητες των αιτήσεων που αφορούν υπηκόους τρίτων χωρών. Παρότι είναι ήδη δυνατή η ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με υπηκόους τρίτων χωρών μέσω του ECRIS, δεν εφαρμόζεται κοινή ενωσιακή διαδικασία ή μηχανισμός ώστε η ανταλλαγή αυτή να πραγματοποιείται με αποτελεσματικό, ταχύ και ακριβή τρόπο.
- (5) Εντός της Ένωσης, οι πληροφορίες σχετικά με υπηκόους τρίτων χωρών δεν συγκεντρώνονται στο κράτος μέλος εθνικότητας, όπως συμβαίνει στην περίπτωση των υπηκόων των κρατών μελών, αλλά απλώς αποθηκεύονται στα κράτη μέλη στα οποία έχουν εκδοθεί οι καταδικαστικές αποφάσεις. Επομένως, η πλήρης επισκόπηση του ποινικού υπηκόου τρίτης χώρας μπορεί να εξασφαλιστεί μόνον αν ζητηθούν αυτές οι πληροφορίες από όλα τα κράτη μέλη.
- (6) Τέτοιου είδους «μαζικές αιτήσεις» επιβάλλουν δυσανάλογο διοικητικό φόρτο σε όλα τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που δεν διαθέτουν πληροφορίες σχετικά με τον συγκεκριμένο υπήκοο τρίτης χώρας. Στην πράξη, ο εν λόγω φόρτος αποτρέπει τα κράτη μέλη από το να ζητούν πληροφορίες σχετικά με υπηκόους τρίτων χωρών από άλλα κράτη μέλη, γεγονός που παρεμποδίζει σοβαρά τη μεταξύ τους ανταλλαγή πληροφοριών, περιορίζοντας τις προσβάσιμες πληροφορίες ποινικού μητρώου μόνο στις πληροφορίες που είναι αποθηκευμένες στο εθνικό τους μητρώο. Τούτο έχει ως αποτέλεσμα να εντείνεται ο κίνδυνος αναποτελεσματικής και ελλιπούς ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών.

⁽¹⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 12ης Μαρτίου 2019 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 9ης Απριλίου 2019.

⁽²⁾ Απόφαση-πλαίσιο 2008/675/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 2008, για τη συνεκτίμηση των καταδικαστικών αποφάσεων μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης επ' ευκαιρία νέας ποινικής διαδικασίας (ΕΕ L 220 της 15.8.2008, σ. 32).

⁽³⁾ Απόφαση-πλαίσιο 2009/315/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, σχετικά με τη διοργάνωση και το περιεχόμενο της ανταλλαγής πληροφοριών που προέρχονται από το ποινικό μητρώο μεταξύ των κρατών μελών (ΕΕ L 93 της 7.4.2009, σ. 23).

⁽⁴⁾ Απόφαση 2009/316/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 6ης Απριλίου 2009, σχετικά με τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών Ποινικού Μητρώου (ECRIS) κατ' εφαρμογή του άρθρου 11 της απόφασης-πλαίσιο 2009/315/ΔΕΥ (ΕΕ L 93 της 7.4.2009, σ. 33).

- (7) Προκειμένου να βελτιωθεί η κατάσταση, η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση που οδήγησε στην έκδοση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/816 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁾ για τη θέσπιση κεντρικού συστήματος στο επίπεδο της Ένωσης, το οποίο περιέχει προσωπικά δεδομένα για καταδικασθέντες υπηκόους τρίτων χωρών ώστε να επιτρέπεται η ταυτοποίηση των κρατών που διαθέτουν πληροφορίες σχετικά με προηγούμενες καταδικές τους («ECRIS-TCN»).
- (8) Το CRIS-TCN θα επιτρέπει στην κεντρική αρχή ενός κράτους μέλους να εντοπίζει άμεσα και αποτελεσματικά σε ποιο άλλο κράτος μέλος υπάρχουν αποθηκευμένες πληροφορίες ποινικού μητρώου σχετικά με συγκεκριμένο υπήκοο τρίτης χώρας, ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί το υφιστάμενο πλαίσιο ECRIS για να ζητηθούν οι πληροφορίες ποινικού μητρώου από το ή τα εν λόγω κράτη μέλη σύμφωνα με την απόφαση-πλαίσιο 2009/315/ΔΕΥ.
- (9) Η ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με ποινικές καταδικές αποτελεί σημαντικό στοιχείο κάθε στρατηγικής για την πάταξη της εγκληματικότητας και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Η πλήρης αξιοποίηση του δυναμικού του ECRIS από τα κράτη μέλη αναμένεται ότι θα συμβάλει στην αντιμετώπιση, από την ποινική δικαιοσύνη, της ριζοσπαστικοποίησης που οδηγεί στην τρομοκρατία και τον βίαιο εξτρεμισμό.
- (10) Προκειμένου να αυξηθεί η αξιοποίηση των πληροφοριών σχετικά με τις καταδικές και τις απαγορεύσεις άσκησης επαγγέλματος συνεπεία καταδικαστικών αποφάσεων για σεξουαλικά αδικήματα εις βάρος παιδιών, η οδηγία 2011/93/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁶⁾ θέσπισε την υποχρέωση των κρατών μελών να εξασφαλίζουν ότι, όταν κάποιος προσλαμβάνεται σε θέση που συνεπάγεται άμεσες και τακτικές επαφές με παιδιά, θα διαβιβάζονται σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στην απόφαση-πλαίσιο 2009/315/ΔΕΥ πληροφορίες ποινικού μητρώου σχετικές με την ύπαρξη ποινικής καταδίκης για σεξουαλικό αδίκημα εις βάρος παιδιών ή οποιαδήποτε απαγόρευση άσκησης δραστηριοτήτων συνεπεία της καταδίκης αυτής. Στόχος του μηχανισμού αυτού είναι διασφαλιστεί ότι ένα πρόσωπο που έχει καταδικαστεί για σεξουαλικό αδίκημα εις βάρος παιδιών δεν θα μπορεί να αποκρύψει την εν λόγω καταδίκη ή απαγόρευση προκειμένου να ασκήσει επαγγελματική δραστηριότητα που περιλαμβάνει άμεση και τακτική επαφή με παιδιά σε άλλο κράτος μέλος.
- (11) Στόχος της παρούσας οδηγίας είναι να εισαγάγει στην απόφαση-πλαίσιο 2009/315/ΔΕΥ τις αναγκαίες τροποποιήσεις που θα καταστήσουν δυνατή την αποτελεσματική ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις καταδικές υπηκόων τρίτων χωρών μέσω του ECRIS. Θεσπίζει την υποχρέωση των κρατών μελών να λάβουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλιστεί ότι οι καταδικές συνοδεύονται από πληροφορίες σχετικά με την ιδιγένεια, ή τις ιδιγένειες, του καταδικασθέντος προσώπου, στο μέτρο που τα κράτη μέλη έχουν στη διάθεσή τους τις πληροφορίες αυτές. Επιπλέον, εισάγει τις διαδικασίες απάντησης σε αιτήσεις πληροφοριών, εξασφαλίζει ότι κάθε απόσπασμα ποινικού μητρώου που ζητείται από υπήκοο τρίτης χώρας συμπληρώνεται κατά περίπτωση με πληροφορίες από άλλα κράτη μέλη και προβλέπει τις απαραίτητες τεχνικές αλλαγές για την αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών.
- (12) Η οδηγία (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁷⁾ θα πρέπει να εφαρμόζεται στην επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από αρμόδιες εθνικές αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, της διερεύνησης, της ανίχνευσης ή της δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας από απειλές κατά της δημόσιας ασφάλειας και της αποτροπής τους. Ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁸⁾ θα πρέπει να εφαρμόζεται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από εθνικές αρχές, εφόσον η εν λόγω επεξεργασία δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (ΕΕ) 2016/680.
- (13) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίοι όροι για την εφαρμογή της απόφασης-πλαισίου 2009/315/ΔΕΥ, θα πρέπει να ενσωματωθούν οι αρχές της απόφασης 2009/316/ΔΕΥ στην εν λόγω απόφαση-πλαίσιο και θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁹⁾.

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/816 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, για τη θέσπιση κεντρικού συστήματος εντοπισμού των κρατών μελών που διαθέτουν πληροφορίες σχετικά με καταδικαστικές αποφάσεις εις βάρος υπηκόων τρίτων χωρών και ανιθαγενών (ECRIS-TCN), με σκοπό τη συμπλήρωση και υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών Ποινικού Μητρώου, και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1726 (ΕΕ L 135 της 22.5.2019, σ. 1).

⁽⁶⁾ Οδηγία 2011/93/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2004/68/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 335 της 17.12.2011, σ. 1).

⁽⁷⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 89).

⁽⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

⁽⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

- (14) Η κοινή επικοινωνιακή υποδομή που θα χρησιμοποιείται για την ανταλλαγή πληροφοριών ποινικού μητρώου θα πρέπει να είναι το δίκτυο ασφαλών διευρωπαϊκών υπηρεσιών τηλεματικής μεταξύ διοικήσεων (secure Trans-European Services for Telematics between Administrations – sTESTA) ή τυχόν μετεξέλιξή του ή οποιοδήποτε εναλλακτικό ασφαλές δίκτυο.
- (15) Ανεξάρτητα από τη δυνατότητα αξιοποίησης χρηματοδοτικών προγραμμάτων της Ένωσης σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες, κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να βαρύνεται με τα έξοδα στα οποία υποβάλλεται με σκοπό την εφαρμογή, διαχείριση, χρήση και συντήρηση της δικής του βάσης δεδομένων ποινικού μητρώου, καθώς και για την εφαρμογή, διαχείριση, χρήση και συντήρηση των τεχνικών προσαρμογών που απαιτούνται προκειμένου να μπορεί να χρησιμοποιεί το ECRIS.
- (16) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις ελευθερίες και τηρεί τις αρχές που περιέχονται ιδίως στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μεταξύ των οποίων το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, το δικαίωμα στη δικαστική και διοικητική προσφυγή, την αρχή της ισότητας ενώπιον του νόμου, το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη και το τεκμήριο αθωότητας, καθώς και τη γενική απαγόρευση των διακρίσεων. Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται σύμφωνα με τα εν λόγω δικαιώματα και τις εν λόγω αρχές.
- (17) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, δηλαδή να καταστεί δυνατή η ταχεία και αποτελεσματική ανταλλαγή ακριβών πληροφοριών ποινικού μητρώου σχετικά με υπηκόους τρίτων χωρών, δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, μπορεί όμως, με την εφαρμογή κοινών ενωσιακών κανόνων, να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, που διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (18) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 22 σχετικά με τη θέση της Δανίας, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), η Δανία δεν συμμετέχει στην έκδοση της παρούσας οδηγίας και δεν δεσμεύεται από αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.
- (19) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2, καθώς και το άρθρο 4α παράγραφος 1 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 σχετικά με τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ και ΣΛΕΕ, και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του εν λόγω πρωτοκόλλου, η Ιρλανδία δεν συμμετέχει στην έκδοση της παρούσας οδηγίας και δεν δεσμεύεται από αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.
- (20) Σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4α παράγραφος 1 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 το Ηνωμένο Βασίλειο γνωστοποίησε ότι επιθυμεί να συμμετάσχει στην έκδοση και την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.
- (21) Ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων κλήθηκε να γνωμοδοτήσει σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁰⁾ και εξέδωσε τη γνωμοδότησή του στις 13 Απριλίου 2016⁽¹¹⁾.
- (22) Η απόφαση-πλαίσιο 2009/315/ΔΕΥ θα πρέπει επομένως να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Τροποποιήσεις στην απόφαση-πλαίσιο 2009/315/ΔΕΥ

Η απόφαση-πλαίσιο 2009/315/ΔΕΥ τροποποιείται ως εξής:

- 1) Το άρθρο 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 1

Αντικείμενο

Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο

- α) καθορίζει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες κράτος μέλος καταδίκης ανταλλάσσει με άλλα κράτη μέλη πληροφορίες σχετικά με καταδικαστικές αποφάσεις·

⁽¹⁰⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 8 της 12.1.2001, σ. 1).

⁽¹¹⁾ ΕΕ C 186 της 25.5.2016, σ. 7.

β) καθορίζει τις υποχρεώσεις που υπέχουν το κράτος μέλος καταδίκης και το κράτος μέλος ιθαγένειας του καταδικασθέντος ("το κράτος μέλος ιθαγένειας του προσώπου") και διευκρινίζει τις ακολουθητέες μεθόδους όταν ζητούνται πληροφορίες ποινικού μητρώου·

γ) δημιουργεί το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφοριών Ποινικού Μητρώου (ECRIS), ένα αποκεντρωμένο σύστημα πληροφορικής για την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με καταδίκες, το οποίο στηρίζεται στις βάσεις δεδομένων ποινικού μητρώου που υπάρχουν σε κάθε κράτος μέλος.»

2) Στο άρθρο 2 προστίθενται τα ακόλουθα στοιχεία:

«δ) "κράτος μέλος καταδίκης", το κράτος μέλος στο οποίο εκδίδεται καταδικαστική απόφαση·

ε) "υπήκοος τρίτης χώρας", κάθε πρόσωπο που δεν είναι πολίτης της Ένωσης κατά την έννοια του άρθρου 20 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ ή είναι ανιθαγενής ή πρόσωπο άγνωστης ιθαγένειας ·

στ) "δεδομένα δακτυλικών αποτυπωμάτων", τα δεδομένα τα σχετικά με τα σταθερά και κυλιόμενα δακτυλικά αποτυπώματα κάθε δακτύλου ενός προσώπου·

ζ) "εικόνα προσώπου", ψηφιακή εικόνα προσώπου·

η) "εφαρμογή αναφοράς ECRIS", το λογισμικό που έχει αναπτυχθεί από την Επιτροπή και διατίθεται στα κράτη μέλη για την ανταλλαγή πληροφοριών ποινικού μητρώου μέσω του ECRIS.»

3) Στο άρθρο 4, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Κάθε κράτος μέλος καταδίκης λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε οι εκδοθείσες στην επικράτειά του καταδικαστικές αποφάσεις να συνοδεύονται από πληροφορίες σχετικά με την ιθαγένεια ή τις ιθαγένειες του καταδικασθέντος προσώπου εάν πρόκειται για υπήκοο άλλου κράτους μέλους ή υπήκοο τρίτης χώρας. Στην περίπτωση που ο καταδικασθείς είναι άγνωστης ιθαγένειας ή ανιθαγενής αυτό αναφέρεται στο ποινικό μητρώο.»

4) Το άρθρο 6 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Όταν υπήκοος κράτους μέλους ζητεί πληροφορίες για το ποινικό του μητρώο από την κεντρική αρχή άλλου κράτους μέλους, η εν λόγω κεντρική αρχή υποβάλλει στην κεντρική αρχή του κράτους μέλους ιθαγένειας αίτηση για πληροφορίες και συναφή στοιχεία προερχόμενα από το ποινικό μητρώο, που συμπεριλαμβάνει στο απόσπασμα το οποίο θα δοθεί στον ενδιαφερόμενο.»

β) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«3α. Όταν υπήκοος τρίτης χώρας ζητεί πληροφορίες για το ποινικό του μητρώο από την κεντρική αρχή κράτους μέλους, η εν λόγω κεντρική αρχή υποβάλλει αίτηση για πληροφορίες και συναφή στοιχεία προερχόμενα από το ποινικό μητρώο μόνο στις κεντρικές αρχές των κρατών μελών που διαθέτουν πληροφορίες σχετικά με το ποινικό μητρώο του εν λόγω προσώπου, και τις συμπεριλαμβάνει στο απόσπασμα το οποίο θα δοθεί στον ενδιαφερόμενο.»

5) Το άρθρο 7 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Όταν υποβάλλεται αίτηση για πληροφορίες που προέρχονται από το ποινικό μητρώο σχετικά με καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί εις βάρος υπηκόου κράτους μέλους, βάσει του άρθρου 6, στην κεντρική αρχή κράτους μέλους εκτός του κράτους μέλους ιθαγένειας, το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση διαβιβάζει τις πληροφορίες αυτές στην ίδια έκταση με την προβλεπόμενη στο άρθρο 13 της ευρωπαϊκής σύμβασης για αμοιβαία δικαστική συνδρομή σε ποινικές υποθέσεις.»

β) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«4α. Όταν υποβάλλεται αίτηση για πληροφορίες που προέρχονται από το ποινικό μητρώο σχετικά με καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί εις βάρος υπηκόου τρίτης χώρας, βάσει του άρθρου 6, για τους σκοπούς ποινικής διαδικασίας, το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση διαβιβάζει τις πληροφορίες που αφορούν τυχόν καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί στο κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση και έχουν καταχωριστεί στο ποινικό μητρώο, και τυχόν καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί σε τρίτες χώρες και εν συνεχεία διαβιβάστηκαν στο εν λόγω κράτος μέλος και καταχωρίστηκαν στο ποινικό μητρώο.

Εάν οι εν λόγω πληροφορίες ζητούνται για οποιονδήποτε άλλο σκοπό εκτός της ποινικής διαδικασίας, εφαρμόζεται αναλόγως η παράγραφος 2 του παρόντος άρθρου.»

6) Στο άρθρο 8, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Απαντήσεις στις αιτήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, 3 και 3α διαβιβάζονται εντός είκοσι εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία λήψης της αίτησης.»

7) Το άρθρο 9 τροποποιείται ως εξής:

α) στην παράγραφο 1, οι λέξεις «του άρθρου 7 παράγραφοι 1 και 4» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του άρθρου 7 παράγραφοι 1, 4 και 4α»·

β) στην παράγραφο 2, οι λέξεις «του άρθρου 7 παράγραφοι 2 και 4» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του άρθρου 7 παράγραφοι 2, 4 και 4α»·

γ) στην παράγραφο 3, οι λέξεις «του άρθρου 7 παράγραφοι 1, 2 και 4» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του άρθρου 7 παράγραφοι 1, 2, 4 και 4α».

8) Το άρθρο 11 τροποποιείται ως εξής:

α) στο στοιχείο γ), πρώτο εδάφιο, της παραγράφου 1, προστίθεται το εξής σημείο:

«iv) εικόνα προσώπου.»

β) οι παράγραφοι 3 έως 7 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Οι κεντρικές αρχές των κρατών μελών διαβιβάζουν ηλεκτρονικά τις ακόλουθες πληροφορίες χρησιμοποιώντας το ECRIS και τυποποιημένο μορφότυπο σύμφωνα με τα πρότυπα που καθορίζονται σε εκτελεστικές πράξεις

α) πληροφορίες αναφέρονται στο άρθρο 4,

β) τις αιτήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 6,

γ) τις απαντήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 7, και

δ) άλλες συναφείς πληροφορίες.

4. Εάν ο τρόπος διαβίβασης που αναφέρεται στην παράγραφο 3 δεν είναι διαθέσιμος, οι κεντρικές αρχές των κρατών μελών διαβιβάζουν όλες τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 3, με οποιοδήποτε μέσο ικανό να χρησιμοποιηθεί ως γραπτή απόδειξη, υπό προϋποθέσεις που επιτρέπουν στην κεντρική αρχή του κράτους μέλους παραλαβής να εξακριβώσει τη γνησιότητά των πληροφοριών, λαμβάνοντας υπόψη την ασφάλεια της διαβίβασης.

Αν ο τρόπος διαβίβασης που προβλέπεται στην παράγραφο 3 δεν είναι διαθέσιμος για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, το οικείο κράτος μέλος ενημερώνει τα άλλα κράτη μέλη και την Επιτροπή.

5. Κάθε κράτος μέλος προβαίνει στις αναγκαίες τεχνικές προσαρμογές για τη χρήση του τυποποιημένου μορφοτύπου, καθώς και για την ηλεκτρονική διαβίβαση όλων των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο 3 στα άλλα κράτη μέλη μέσω του ECRIS. Κάθε κράτος μέλος κοινοποιεί στην Επιτροπή την ημερομηνία από την οποία θα είναι σε θέση να πραγματοποιεί τις εν λόγω διαβιβάσεις.»

9) Παρεμβάλλονται τα εξής άρθρα:

«Άρθρο 11α

Ευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφοριών Ποινικού Μητρώου (ECRIS)

1. Για την ηλεκτρονική ανταλλαγή πληροφοριών που προέρχονται από τα ποινικά μητρώα σύμφωνα με την παρούσα απόφαση-πλαίσιο, δημιουργείται το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφοριών Ποινικού Μητρώου (ECRIS), ένα αποκεντρωμένο σύστημα πληροφορικής στηριζόμενο στις βάσεις δεδομένων ποινικού μητρώου κάθε κράτους μέλους. Αποτελείται από τα ακόλουθα στοιχεία:

α) εφαρμογή αναφοράς ECRIS·

β) κοινή επικοινωνιακή υποδομή μεταξύ των κεντρικών αρχών η οποία παρέχει κρυπτογραφημένο δίκτυο.

Προκειμένου να διασφαλισθεί η εμπιστευτικότητα και η ακεραιότητα των πληροφοριών ποινικού μητρώου που διαβιβάζονται σε άλλα κράτη μέλη, χρησιμοποιούνται κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέσα, λαμβάνοντας υπόψη την εξέλιξη της τεχνολογίας, το κόστος εφαρμογής και τους κινδύνους που εγκυμονεί η επεξεργασία των πληροφοριών.

2. Το σύνολο των δεδομένων ποινικού μητρώου αποθηκεύεται αποκλειστικά σε βάσεις δεδομένων τις οποίες διαχειρίζονται τα κράτη μέλη.

3. Οι κεντρικές αρχές των κρατών μελών δεν διαθέτουν άμεση πρόσβαση στις βάσεις δεδομένων ποινικού μητρώου των άλλων κρατών μελών.

4. Η εφαρμογή αναφοράς ECRIS και οι βάσεις δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την αποθήκευση, αποστολή και λήψη πληροφοριών προερχόμενων από τα ποινικά μητρώα λειτουργούν υπό την ευθύνη του οικείου κράτους μέλους. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (eu-LISA) που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1726 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) υποστηρίζει τα κράτη μέλη σύμφωνα με τα καθήκοντά του όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/816 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (**).

5. Η κοινή επικοινωνιακή υποδομή λειτουργεί υπό την ευθύνη της Επιτροπής. Πληροί τις αναγκαίες απαιτήσεις ασφαλείας και ανταποκρίνεται απόλυτα στις ανάγκες του ECRIS.

6. Ο eu-LISA παρέχει, αναπτύσσει και συντηρεί την εφαρμογή αναφοράς ECRIS.

7. Κάθε κράτος μέλος βαρύνεται με τα έξοδα στα οποία υποβάλλεται με σκοπό την εφαρμογή, διαχείριση, χρήση και συντήρηση της δικής του βάσης δεδομένων ποινικού μητρώου, καθώς και την εγκατάσταση και τη χρήση του λογισμικού αναφοράς ECRIS.

Η Επιτροπή βαρύνεται με τα έξοδα που συνεπάγονται η εφαρμογή, διαχείριση, χρήση, συντήρηση και μελλοντική εξέλιξη της κοινής επικοινωνιακής υποδομής.

8. Τα κράτη μέλη που χρησιμοποιούν το εθνικό τους λογισμικό εφαρμογής ECRIS σύμφωνα με τις παραγράφους 4 έως 8 του άρθρου 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/816 μπορούν να συνεχίσουν να το χρησιμοποιούν αντί της εφαρμογής αναφοράς ECRIS, εφόσον πληρούν όλες τις προϋποθέσεις των εν λόγω παραγράφων.

Άρθρο 11β

Εκτελεστικές πράξεις

1. Η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, καθορίζει τα ακόλουθα:

α) τον τυποποιημένο μορφότυπο που αναφέρεται στο άρθρο 11 παράγραφος 3, μεταξύ άλλων σε σχέση με τις πληροφορίες για την αξιόποινη πράξη που οδήγησε στην καταδίκη και τις πληροφορίες για το περιεχόμενο της καταδίκης·

β) τους κανόνες σχετικά με την τεχνική εφαρμογή του ECRIS και την ανταλλαγή δεδομένων δακτυλικών αποτυπωμάτων·

- γ) κάθε άλλο τεχνικό τρόπο οργάνωσης και διευκόλυνσης των ανταλλαγών πληροφοριών μεταξύ των κεντρικών αρχών των κρατών μελών σχετικά με καταδικές, συμπεριλαμβανομένων των ακόλουθων:
- i) του τρόπου με τον οποίο διευκολύνεται η κατανόηση των διαβιβαζόμενων πληροφοριών και η αυτόματη μετάφρασή τους·
  - ii) του τρόπου ηλεκτρονικής ανταλλαγής των πληροφοριών, ιδίως όσον αφορά τις τεχνικές προδιαγραφές που θα χρησιμοποιηθούν και, ενδεχομένως, τις τυχόν εφαρμοστέες διαδικασίες ανταλλαγής.
2. Οι εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 12α παράγραφος 2.

- (*) Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1726 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη λειτουργική διαχείριση συστημάτων ΤΠ μεγάλης κλίμακας στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης (eu-LISA), και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1987/2006 και της απόφασης 2007/533/ΔΕΥ του Συμβουλίου και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1077/2011 (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 99).
- (**) Κανονισμός (ΕΕ) 2019/816 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, για τη θέσπιση κεντρικού συστήματος εντοπισμού των κρατών μελών που διαθέτουν πληροφορίες σχετικά με καταδικαστικές αποφάσεις εις βάρος υπηκόων τρίτων χωρών και ανιθαγενών (ECRIS-TCN), με σκοπό τη συμπλήρωση και υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών Ποινικού Μητρώου, και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1726 (ΕΕ L 135 της 22.5.2019, σ. 1).

10) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 12α

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όποτε γίνεται παραπομπή στη παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Εφόσον η επιτροπή δεν διατυπώσει γνώμη, η Επιτροπή δεν εγκρίνει το σχέδιο εκτελεστικής πράξης και εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.».

11) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 13α

Υποβολή εκθέσεων από την Επιτροπή και επανεξέταση

1. Έως την 29η Ιουνίου 2023, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας απόφασης-πλαίσιο. Η έκθεση αξιολογεί τον βαθμό κατά τον οποίο τα κράτη μέλη έλαβαν τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθούν προς την παρούσα απόφαση-πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένης της τεχνικής εφαρμογής της.
2. Η έκθεση συνοδεύεται, εφόσον ενδείκνυται, από συναφείς νομοθετικές προτάσεις.
3. Η Επιτροπή δημοσιεύει ανά τακτά χρονικά διαστήματα έκθεση σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών προερχομένων από τα ποινικά μητρώα μέσω του ECRIS και σχετικά με τη χρήση του ECRIS-TCN, με βάση ιδίως τα στατιστικά δεδομένα που παρέχει ο eu-LISA και τα κράτη μέλη σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/816. Η έκθεση δημοσιεύεται για πρώτη φορά ένα έτος μετά την υποβολή της έκθεσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1.
4. Η έκθεση της Επιτροπής που αναφέρεται στην παράγραφο 3 καλύπτει συγκεκριμένα το επίπεδο ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών για υπηκόους τρίτων χωρών, καθώς και τον σκοπό των αιτήσεων και τον αντίστοιχο αριθμό τους, συμπεριλαμβανομένων των αιτήσεων για σκοπούς εκτός των ποινικών διαδικασιών, όπως οι έλεγχοι ιστορικού και αιτήσεις παροχής πληροφοριών του ενδιαφερόμενου προσώπου σχετικά με το ποινικό του μητρώο.».

Άρθρο 2**Αντικατάσταση της απόφασης 2009/316/ΔΕΥ**

Η απόφαση 2009/316/ΔΕΥ αντικαθίσταται όσον αφορά τα κράτη μέλη που δεσμεύονται από την παρούσα οδηγία, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των εν λόγω κρατών μελών σε σχέση με την ημερομηνία εφαρμογής της ανωτέρω απόφασης.

Άρθρο 3**Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο**

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία έως τη 28η Ιουνίου 2022. Κοινοποιούν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω μέτρων.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα εν λόγω μέτρα, αυτά περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την παραπομπή αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Περιέχουν επίσης δήλωση σύμφωνα με την οποία οι παραπομπές υφιστάμενων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων στην απόφαση που αντικαθίσταται από την παρούσα οδηγία θεωρούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία. Ο τρόπος πραγματοποίησης αυτής της παραπομπής και η διατύπωση αυτής της δήλωσης καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπει η παρούσα οδηγία.

3. Τα κράτη μέλη διενεργούν τις τεχνικές προσαρμογές που αναφέρονται στο άρθρο 11 παράγραφος 5 της απόφασης-πλαίσιο 2009/315/ΔΕΥ, ως τροποποιείται από την παρούσα οδηγία, έως τη 28η Ιουνίου 2022.

Άρθρο 4**Έναρξη ισχύος και εφαρμογή**

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Το άρθρο 2 εφαρμόζεται από τη 28η Ιουνίου 2022.

Άρθρο 5**Αποδέκτες**

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Στρασβούργο, 17 Απριλίου 2019.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

A. TAJANI

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

G. CIAMBA

ISSN 1977-0669 (ηλεκτρονική έκδοση)
ISSN 1725-2547 (έντυπη έκδοση)

Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
2985 Λουξεμβούργο
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

EL